

The copyright © of this thesis belongs to its rightful author and/or other copyright owner. Copies can be accessed and downloaded for non-commercial or learning purposes without any charge and permission. The thesis cannot be reproduced or quoted as a whole without the permission from its rightful owner. No alteration or changes in format is allowed without permission from its rightful owner.

**PENGLIBATAN KOMUNITI DALAM MENANGANI KEGIATAN
JENAYAH DI KAWASAN KEJIRANAN MELALUI PENDEKATAN
SKIM RONDAAN SUKARELA (SRS)**

ISMAIL ZAKARIA

UUM
Universiti Utara Malaysia

**IJAZAH DOKTOR FALSAFAH
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA
2020**

Awang Had Salleh
Graduate School
of Arts And Sciences

Universiti Utara Malaysia

PERAKUAN KERJA TESIS / DISERTASI
(Certification of thesis / dissertation)

Kami, yang bertandatangan, memperakukan bahawa
(We, the undersigned, certify that)

ISMAIL ZAKARIA

calon untuk ijazah

PhD

(candidate for the degree of)

telah mengemukakan tesis / disertasi yang bertajuk:
(has presented his/her thesis / dissertation of the following title):

**"PENGLIBATAN KOMUNITI DALAM MENANGANI KEGIATAN JENAYAH DI KAWASAN KEJIRANAN
MELALUI PENDEKATAN SKIM RONDAAN SUKARELA (SRS)"**

seperti yang tercatat di muka surat tajuk dan kulit tesis / disertasi.
(as it appears on the title page and front cover of the thesis / dissertation).

Bahawa tesis/disertasi tersebut boleh diterima dari segi bentuk serta kandungan dan meliputi bidang ilmu dengan memuaskan, sebagaimana yang ditunjukkan oleh calon dalam ujian lisan yang diadakan pada : **02 Mei 2019**.

*That the said thesis/dissertation is acceptable in form and content and displays a satisfactory knowledge of the field of study as demonstrated by the candidate through an oral examination held on:
May 02, 2019.*

Pengerusi Viva:
(Chairman for VIVA)

Prof. Dr. Noor Azniza Ishak

Tandatangan
(Signature)

Pemeriksa Luar:
(External Examiner)

Prof. Datuk Dr. Yahaya Ibrahim

Tandatangan
(Signature)

Pemeriksa Dalam:
(Internal Examiner)

Dr. Zakiyah Jamaluddin

Tandatangan
(Signature)

Nama Penyelia/Penyelia-penyelia:
(Name of Supervisor/Supervisors)

Assoc. Prof. Dr. Jamaludin Mustaffa

Tandatangan
(Signature)

Nama Penyelia/Penyelia-penyelia:
(Name of Supervisor/Supervisors)

Prof. Dr. Kamarudin Ngah

Tandatangan
(Signature)

Tarikh:
(Date) **May 02, 2019**

Kebenaran Penggunaan

Tesis ini dikemukakan sebagai memenuhi keperluan pengijazahan Doktor Falsafah di Universiti Utara Malaysia. Saya bersetuju membenarkan pihak perpustakaan universiti mempamerkan sebagai bahan rujukan umum. Saya juga bersetuju bahawa sebarang bentuk salinan sama ada secara keseluruhan atau sebahagian daripada tesis ini untuk tujuan akademik adalah dibenarkan dengan kebenaran penyelia tesis atau Dekan Awang Had Salleh *Graduate School of Arts and Sciences*. Sebarang bentuk salinan dan cetakan bagi tujuan komersial adalah dilarang sama sekali tanpa kebenaran bertulis daripada penulis. Pernyataan rujukan kepada penulis dan Universiti Utara Malaysia (UUM) perlulah dinyatakan jika terdapat sebarang rujukan ke atas tesis ini.

Kebenaran untuk menyalin dan menggunakan tesis Doktor Falsafah ini sama ada secara keseluruhan ataupun sebahagian daripadanya hendaklah dipohon melalui:

Dekan Awang Had Salleh *Graduate School of Art and Sciences*

UUM College of Art and Sciences

Universiti Utara Malaysia

06010 Sintok Kedah

Abstrak

Pengawasan kejiranan adalah satu rangkaian komuniti setempat yang mempunyai kesedaran untuk mengawasi kejadian jenayah yang berlaku di sekitar kawasan kejiranan serta melaporkan aktiviti-aktiviti jenayah yang diragui kepada pihak Polis. Oleh itu dalam mengawasi kejadian jenayah tersebut, kerajaan telah menggalakkan penglibatan komuniti dalam “Skim Rondaan Sukarela” (SRS) bagi membendung jenayah. Walaupun penglibatan komuniti dalam SRS pada masa kini banyak membantu pihak Polis, namun tahun demi tahun didapati kes-kes jenayah di Malaysia kian meningkat hingga mengancam tahap keselamatan dan ketenteraman masyarakat. Berdasarkan kepada peningkatan itu, persoalan yang timbul adakah penglibatan komuniti, kurangnya pengetahuan atau peranan kepimpinan setempat dalam SRS penyebab atau pengaruh kepada ketidakkeberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiranan?. Sehubungan dengan itu, dalam menjawab persoalan dan permasalahan kajian ini, penumpuan kepada aspek pengaruh faktor-faktor penglibatan masyarakat, pengetahuan dan kepimpinan dengan keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiranan perlulah dilakukan kajian. Kaedah kajian ini berbentuk gabungan (*mixed method*). Pengumpulan data adalah melalui kaedah soal selidik (366 ahli SRS) dan temubual (Pegawai Perpaduan Daerah). Data yang diperolehi dalam kajian ini kemudiannya dianalisis menggunakan pakej komputer *Statistical Package for Social Sciences* (SPSS) 18.0 yang menggunakan dua kaedah statistik analisis iaitu deskriptif (kekerapan, peratusan, min dan sisihan, piawai) dan inferensi (korelasi, pearson, ujian regresi berganda, FA dan SEM mendapati tahap pengetahuan terhadap SRS, penglibatan dalam SRS dalam mengurangkan kadar jenayah. Ini menunjukkan pelaksanaan kepolisan komuniti dalam SRS di Kedah telah memberikan hasil yang positif kepada orang ramai, pihak swasta dan PDRM. Justeru itu, penemuan daripada hasil kajian ini telah membderikan sumbangan kepada dasar atau polisi dalam aspek kepolisan komuniti berkaitan pengawasan dan pengumpulan risikan maklumat serta pengetahuan baru bentuk-bentuk kerjasama antara penguatkuasa undang-undang dan komuniti khususnya SRS dalam aktiviti pencegahan jenayah.

Kata Kunci: Komuniti, Rukun Tetangga (RT), Skim Rondaan Sukarela (SRS), Kepimpinan, Jenayah

Abstract

Neighborhood Observation is a local communities network with an awareness of crime occurring around the neighborhood and reporting suspicious crime activities to the police. Therefore, in monitoring the crime, the government has encouraged community involvement in the "Voluntary Patrol Scheme" (SRS) to curb crime. Although the involvement of the community in the SRS has helped the police many times, the crime rate in Malaysia has grown steadily over the years, leading to increased levels of security and peace. Based on that increase, does the question of whether community involvement, lack of knowledge or the role of local leadership in SRS cause or influence SRS's effectiveness in reducing neighborhood crime rates? In this regard, in answering the questions and problems of this study, focussing on the influence factors of community involvement, knowledge and leadership with SRS effectiveness in reducing neighborhood crime rates should be researched. The method of this study is a mixed method. The data were collected through questionnaire (366 SRS members) and interviews (District Unity Officer). Data obtained in this study were then analyzed using SPSS18.0 computer package using two methods of statistical analysis namely descriptive (frequency, percentage, mean and standard deviation) and inference (pearson correlation, multiple regression, FA and SEM). The results showed that high levels of respondents' knowledge of SRS, involvement in SRS and leadership as well as involvement of authorities and RTs in SRS were effective in reducing crime rates. Based on regression analysis, FA and SEM found levels of knowledge of SRS, involvement in SRS, views on SRS leadership have a strong impact and influence on the effectiveness of SRS in reducing crime rates. This shows that the implementation of community policing in the SRS in Kedah has given positive results to the public, the private sector and the PDRM. Thus, the findings from this study have contributed to policy or policy in the area of community policing related to the surveillance and gathering of information and knowledge of new forms of cooperation between law enforcement and the community especially SRS in crime prevention activities.

Keyword: Community, Rukun Tetangga (RT), Voluntary Patrol Scheme (SRS), Leadership, Crime

Penghargaan

Alhamdulillah, segala syukur dan puji-pujian terhadap Allah S.W.T. kerana dengan limpah kurnia dan keizinanNya, kajian ini dapat diselesaikan setelah berdepan pelbagai cabaran dan rintangan. Penghargaan yang tidak terhingga ditujukan kepada Penyelia Utama Penyelidikan iaitu Prof. Madya Dr. Jamaludin Mustafa(CAS UUM) dan Prof. Dr. Kamarudin Ngah (COLGIS UUM). Tidak lupa juga penghargaan dan terima kasih saya kepada Mantan Ketua Pengarah, Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) Dato“Azman Amin Hassan atas komitmennya yang tinggi dalam memberikan laluan kepada saya.

Tidak lupa juga penghargaan dan terima kasih saya kepada isteri tercinta Puan Salmah Hj.Ismail yang sangat memahami jerih perih seorang suami untuk menyiapkan kajian bagi memenuhi syarat penganugerahan Doktor Falsafah (PhD) dalam bidang Pengajian Sosial (*Social Studies*). Juga tidak lupa ribuan terima kasih kepada anak-anak tercinta yang memahami kesibukan seorang bapa dalam menyiapkan tesis ini iaitu Muhammad Iqbal Ismail, Izzati Khairunnisa Ismail dan Naquiuddin Akmal Ismail kerana memberi sokongan kepada abah dalam penyiapan tesis ini.

Juga penghargaan dan terima kasih kepada Mantan Pengarah, Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN), Negeri Kedah En. Mohd Saidi Midin dan pegawai beliau En. Mohd Yusoff Daud atas bantuan dan sokongan beliau ke arah penyiapan tesis ini. Terakhir terima kasih kepada pentadbiran Ibu Pejabat Kontinjen Polis Negeri Kedah atas bantuan penyediaan data skunder dari rekod Polis. Juga kepada kakitangan saya di Pejabat Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional Daerah Kubang Pasu, Pejabat Pembangunan Wanita, Negeri Pulau Pinang (PPWNPP), Jabatan Kebajikan Masyarakat Negeri Kedah (JKMN Kedah) , Taman Sinar Harapan Jitra (TSHJ), Pejabat Kebajikan Masyarakat Daerah (PKMD) Pokok Sena dan Bahagian Perintah Khidmat Masyarakat, JKMN Kedah kerana memahami kesibukan seorang Ketua dalam penyiapan tesis ini.

Isi Kandungan

Kebenaran Penggunaan	i
Abstrak	ii
Abstract	iii
Penghargaan	iv
Isi Kandungan	v
Senarai Jadual.....	x
Senarai Rajah	xii
BAB SATU: PENGENALAN.....	1
1.1 Pengenalan	1
1.2 Permasalahan Kajian.....	10
1.3 Persoalan Kajian.....	17
1.4 Objektif Kajian.....	17
1.5 Skop Kajian.....	18
1.6 Kepentingan Kajian.....	18
1.6.1 Kepentingan Kepada Ilmiah.....	20
1.6.2 Kepentingan Kepada Pengamal	21
1.6.3 Kepentingan Kepada Pembuat Dasar.....	23
1.7 Kawasan Kajian	23
1.8 Batasan Kajian	25
1.9 Definisi Operasional.....	27
1.10 Definisi Konsep.....	29
1.10.1 Perpaduan Sosial	29
1.10.2 Kejiranan	35
1.10.3 Rukun Tetangga	39
1.10.4 Penglibatan dalam Komuniti.....	43
1.11 Susun Atur Bab	48
BAB DUA: TINJAUAN LITERATUR.....	49
2.1 Pengenalan	49
2.2 Kedudukan Kejayaan Malaysia di Persada Global	49

2.3 Dasar dan Pendekatan Malaysia Mengurangkan Pelakuan Jenayah.....	51
2.4 Pendekatan Dalam Perhubungan Sesebuah Komuniti	64
2.5 Rukun Tetangga (RT)	66
2.6 Jenayah.....	69
2.6.1 Teori Berkaitan Jenayah	69
2.6.2 Strategi Dalam Pencegahan Jenayah dengan Menggunakan	74
Kaedah Pencegahan Primer	
2.6.3 Strategi Dalam Pencegahan Jenayah dengan Menggunakan	78
Kaedah Sekunder	
2.7 Penglibatan Komuniti	79
2.8 Keperluan Penjagaan Kawasan oleh Komuniti Setempat.....	93
Dalam Mengekang Jenayah	
2.9 Peranan-Peranan Komuniti	96
2.10 Penglibatan Komuniti Dalam Rukun Tetangga	102
2.11 Kesejahteraan Komuniti Terhadap Pembentukan.....	109
Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
2.12 Konsep Penyertaan Masyarakat Dalam Komuniti Setempat	112
2.13 Peranan Penyertaan Skim Rondaan Sukarela (SRS) Dalam	114
Pencegahan dan Kawalan Jenayah	
2.14 Cabaran Penyertaan Skim Rondaan Sukarela (SRS) Dalam.....	116
Pencegahan dan Kawalan Jenayah	
2.15 Kepimpinan.....	117
2.16 Pengiktirafan yang Dimainkan oleh Skim Rondaan Sukarela (SRS)	124
Dalam Komuniti	
2.17 Kajian-kajian Mengenai Program Pengawasan Keselamatan Sukarela.....	127
2.18 Teori Berkaitan.....	132
2.19 Kerangka Teoritikal	135
2.20 Rumusan Bab	137
BAB TIGA: METODOLOGI KAJIAN.....	138
3.1 Pengenalan	138
3.2 Reka Bentuk Kajian	138

3.3 Populasi dan Sampel	139
3.4 Peta Kawasan Kajian.....	140
3.5 Instrumen Kajian.....	144
3.5.1 Laporan Rasmi Polis	144
3.5.2 Soal Selidik	144
3.5.3 Kaedah Temu Bual	148
3.6 Kaedah Analisis Data.....	149
3.7 Proses Saringan Data dan Andaian-Andaian Multivariat	151
3.8 Analisis Faktor Penerokaan	156
3.9 Kesahihan Konstruk	160
3.10 Pembersihan Data.....	162
3.11 Pengesanan Data Tidak Lengkap	162
3.11.1 Unsur Luaran (<i>Outliers</i>).....	162
3.11.2 Kebolehpercayaan dan Kesahan Instrumen	163
3.11.3 Kesahan Instrumen.....	164
3.11.4 Kebolehpercayaan Instrumen.....	165
3.12 Kajian Rintis	165
3.13 Rumusan Bab	167
BAB EMPAT: ANALISIS DAN DAPATAN KAJIAN	168
4.1 Pengenalan	168
4.2 Latar Belakang Responden	168
4.3 Kaedah Penyucian Data	171
4.4 Pengesanan Missing Data	171
4.4.1 Data Tersisih (<i>Outliers</i>)	171
4.4.2 Pengujian Normaliti	172
4.4.3 Kaedah Visual	172
4.4.4 Kaedah Statistik	176
4.4.5 Lineariti.....	177
4.4.6 Multikolineariti	178
4.4.7 Homoskedasti.....	180
4.5 Ujian Kesahan dan Kebolehpercayaan.....	181

4.5.1 Ujian Kesahan	181
4.5.2 Ujian Kebolehpercayaan	187
4.5.3 Tahap Persetujuan Responden Terhadap Skala Kajian.....	188
4.5.4 Tahap Pengetahuan Terhadap Skim Rondaan Sukarela (SRS).....	188
4.5.5 Tahap Penglibatan Dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS).....	190
4.5.6 Kepimpinan Dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS).....	192
4.5.7 Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS) Dalam	194
Pengurangan Jenayah	
4.6 Hubungan antara Pemboleh Ubah Bebas dengan Pemboleh Ubah Bersandar ..	196
4.7 Faktor-faktor yang Mempengaruhi Penglibatan dan.....	198
Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
4.8 Model Persamaan Berstruktur	200
4.9 Model Aras Pertama Konstruk Pengetahuan	201
Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
4.10 Model Aras Pertama Konstruk Penglibatan dalam	204
Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
4.11 Model Aras Pertama Konstruk Kepimpinan	206
Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
4.12 Model Aras Pertama Konstruk Keberkesanan	209
Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
4.13 Model Persamaan Berstruktur Keberkesanan	212
Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
4.14 Kesan Kausal.....	215
4.15 Analisis Temubual dengan Pihak Berkepentingan	215
4.16 Tahap Pengetahuan Terhadap Skim Rondaan Sukarela (SRS).....	216
4.17 Tahap Penglibatan dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS).....	216
4.18 Kepimpinan Dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS).....	217
4.19 Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS).....	218
Dalam Pengurangan Jenayah	
4.20 Kesimpulan Pada Analisis Kajian	219
4.21 Rumusan Bab	222

BAB LIMA: PERBINCANGAN, IMPLIKASI DAN KESIMPULAN	223
5.1 Pengenalan	223
5.2 Ringkasan Kajian	223
5.3 Perbincangan dan Rumusan	226
5.3.1 Tahap Pengetahuan, Penglibatan, Kepimpinan dan Keberkesanan	226
Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
5.3.2 Hubungan antara Tahap Pengetahuan, Penglibatan Pandangan	230
tentang Kepimpinan dan Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela	
(SRS)	
5.3.3 Tahap Pengetahuan, Penglibatan, Pandangan Tentang Kepimpinan	231
dan Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
5.4 Implikasi Kajian	233
5.4.1 Implikasi Kepada Teoritikal	233
5.4.2 Implikasi Kepada Pengukuran Kajian	236
5.4.3 Implikasi Kepada Pembuat Dasar	237
5.5 Cadangan Kepada Penyelidikan Akan Datang	238
5.6 Cadangan Umum	240
5.7 Cadangan untuk Meningkatkan Komunikasi Kepemimpinan Dalam	243
Skim Rondaan Sukarela (SRS)	
5.8 Kesimpulan	246
RUJUKAN	248
LAMPIRAN 1 SOAL SELIDIK	262
LAMPIRAN 2 OUTPUT SPSS	268

Senarai Jadual

Jadual 1.1: Contoh Kes Tembakan di Malaysia Julai hingga Ogos 2013.	5
Jadual 1.2: Statistik Indeks Jenayah Kontinjen Kedah ..... (Januari hingga Disember 2014/2015)	12
Jadual 1.3: Statistik Indeks Jenayah Kontinjen Kedah ..... (Januari hingga Julai 2016)	13
Jadual 1.4: Perbandingan Jumlah Jenayah Mengikut Daerah Bagi ..... Tempoh Januari hingga Julai 2015 dan 2016	15
Jadual 1.5: Data Penubuhan Kawasan Rukun Tetangga Bagi Tahun 2018 ..... (Sehingga Jun 2018)	24
Jadual 1.6: Jumlah SRS dan Ahli SRS Kedah mengikut Daerah.	25
Jadual 3.1: Jumlah SRS dan Ahli SRS Kedah mengikut Daerah.	142
Jadual 3.2: Jadual Penentuan Saiz Sampel daripada Populasi.	143
Jadual 3.3: Instrumen Kajian.	146
Jadual 3.4: Nilai kritikal terhadap Bilangan Pemboleh Ubah Eksogen.	154
Jadual 3.5: Kebolehpercayaan Instrumen Kajian.	167
Jadual 4.1: Latar Belakang Responden.	170
Jadual 4.2: Analisis Normality Pemboleh Ubah Kajian.	177
Jadual 4.3: Pengujian Multikolineariti	180
Jadual 4.4: Hasil Ujian Kehomokedastian	181
Jadual 4.5: Analisis Faktor Pemboleh Ubah Bebas.....	184
Jadual 4.6: Analisis Faktor Pemboleh Ubah Bersandar	186
Jadual 4.7: Kebolehpercayaan Instrumen Kajian	187
Jadual 4.8: Ujian Deskriptif Pengetahuan Mengenai SRS	189
Jadual 4.9: Ujian Deskriptif Penglibatan Dalam SRS.....	191
Jadual 4.10: Ujian Deskriptif Kepimpinan Dalam SRS.....	193
Jadual 4.11: Ujian Deskriptif Keberkesanan Dalam SRS.....	195
Jadual 4.12: Nilai Korelasi dan Kekuatan Hubungan	197
Jadual 4.13: Ujian Perhubungan antara Pemboleh Ubah.....	198
Jadual 4.14: Faktor-Faktor yang Mempengaruhi Keberkesanan SRS	200

Jadual 4.15: Indeks Pengukuran Pengubahsuaian Model	201
Jadual 4.16: Keputusan Ujian Indeks bagi Model Aras Pertama Pengetahuan	204
Jadual 4.17: Keputusan Ujian Indeks bagi Model Aras Pertama	206
Penglibatan SRS	
Jadual 4.18: Keputusan Ujian Indeks Pengubahsuaian bagi Model Aras Pertama ..	209
Kepimpinan SRS	
Jadual 4.19: Keputusan Ujian Indeks Pengubahsuaian bagi Model Aras Pertama ..	212
Keberkesanan SRS	
Jadual 4.20: Keputusan Ujian Indeks bagi SEM Keberkesanan SRS	213
Jadual 4.21: Kesan Kausal dan Keputusan SEM	215

Senarai Rajah

Rajah 2.1: <i>Crime Triangle</i> atau <i>Problem Analysis Triangle</i>	71
Rajah 2.2: Kerangka Teoritikal	136
Rajah 3.1: Peta Negeri Kedah	141
Rajah 4.1: Histogram bagi Konstruk Pengetahuan Mengenai SRS	173
Rajah 4.2: Histogram bagi Konstruk Penglibatan Dalam SRS	174
Rajah 4.3: Histogram bagi Konstruk Kepimpinan Dalam SRS	175
Rajah 4.4: Histogram bagi Konstruk Keberkesanan SRS	176
Rajah 4.5: Plot Serakan Residual	178
Rajah 4.6: Model Aras Pertama Konstruk Pengetahuan SRS	202
Rajah 4.7: Model Aras Pertama konstruk penglibatan dalam SRS	205
Rajah 4.8: Model Aras Pertama Konstruk Kepimpinan SRS	207
Rajah 4.9: Model Aras Pertama Konstruk Keberkesanan SRS	210
Rajah 4.10: Model Persamaan Berstruktur Keberkesanan SRS	214

BAB SATU

Pengenalan

1.1 Pengenalan

Konsep Gagasan 1Malaysia (G1M) adalah satu gagasan bagi memupuk perpaduan di kalangan rakyat Malaysia yang berbilang kaum, berteraskan beberapa nilai-nilai penting yang seharusnya menjadi amalan setiap rakyat Malaysia (Najib, 2008). Ia bukan satu dasar baru yang terpisah dari dasar-dasar kerajaan Barisan Nasional sebelum ini, sebaliknya ia merupakan pelengkap kepada pendekatan-pendekatan yang sedia ada untuk mengukuhkan lagi perpaduan bagi menjamin kestabilan ke arah mencapai kemajuan dan pembangunan yang lebih tinggi bagi rakyat dan negara Malaysia.

G1M menekankan sikap penerimaan di kalangan rakyat berbilang kaum, di mana sesuatu kaum menerima keunikan kaum yang lain seadanya agar dapat hidup bersama dalam keadaan saling hormat menghormati sebagai rakyat dalam satu negara. Dalam melaksanakan dan menjayakan konsep G1M, kerajaan menumpukan kepada dua teras utama iaitu penerapan teras-teras perpaduan dan penerapan nilai-nilai aspirasi (Jabatan Perdana Menteri, 2008). Dalam teras pertama iaitu aspek penerapan teras-teras perpaduan, konsep G1M menerapkan teras-teras perpaduan sebagai budaya dan amalan semua rakyat Malaysia. Teras perpaduan ini adalah komponen-komponen asas yang menguatkan semangat bersatu padu di kalangan rakyat berbilang kaum. Teras Perpaduan ini didokongi oleh nilai-nilai murni yang seharusnya mendasari cara hidup rakyat Malaysia.

Manakala, bagi aspek kedua pula, nilai-nilai Aspirasi yang digagaskan dalam konsep G1M ialah nilai-nilai yang perlu ada pada masyarakat progresif dan dinamik yang akan memacu negara ke arah mencapai status negara maju. Nilai-nilai aspirasi akan membantu dalam mewujudkan tenaga kerja yang berdaya maju dan mampu bersaing dalam persekitaran global dan ini seterusnya membantu melonjakkan kedudukan ekonomi negara ke tahap yang lebih kukuh dan mantap.

Dalam memastikan aspek perpaduan dapat mencapai matlamat, kerajaan turut menitikberatkan aspek kejiiran sebagai dasar yang menyumbang kepada perpaduan. Kerajaan di bawah Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) bertindak memartabatkan program Rukun Tetangga (RT) terutamanya dalam kawasan kejiiran. RT merupakan sebuah organisasi sosial yang dibentuk secara sukarela oleh sesebuah komuniti. Sebagai sebuah pertubuhan penting, kegiatan serta pengelolaan kerja RT dikawal selia oleh Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN), Jabatan Perdana Menteri di bawah Jabatan ini diwujudkan bagi melihat RT mematuhi Peraturan-Peraturan Perlu (RT) 1975. Pada peringkat awal, tumpuan penubuhannya pada sekitar tahun 1975 sehingga 1982 ialah kepada keselamatan melalui skim kawalan atau rondaan. Mulai tahun 1983, falsafah RT telah diubah penumpuannya kepada konsep kejiiran. Peraturan Perlu RT kemudiannya dipinda pada tahun 2012 dan dikenali sebagai Akta Rukun Tetangga 2012 (Akta 751) (JPNIN, 2012).

Kejiranan didefinisikan sebagai semangat ingin untuk hidup bersama, berbaik-baik, saling hormat menghormati dan bantu membantu sesama jiran tetangga ke arah kesejahteraan masyarakat dan negara melalui persatuan-persatuan sosial setempat seperti Rukun Tetangga, Persatuan Penduduk, Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung (JKKK) dan lain-lain.

Aspek kejiranan sememangnya telah menjadi amalan komuniti di luar bandar sejak sekian lama dan merupakan teras perhubungan sosial. Namun ianya berbeza di kawasan bandar di mana aspek komuniti itu semakin merosot dan mula diabaikan. Penglibatan bersama (pembangunan komuniti) antara kerajaan, pihak keselamatan dan komuniti serta menyatukan komuniti dalam pencegahan jenayah dengan menanamkan semangat kejiranan. Pengawasan kejiranan adalah satu rangkaian komuniti setempat yang mempunyai kesedaran untuk mengawasi kejadian yang berlaku di sekitar kawasan kejiranan dan melaporkan aktiviti-aktiviti yang diragui kepada pihak Polis. Komuniti adalah „mata dan telinga“ kepada Polis untuk memerhatikan perkara-perkara yang biasa dan juga luar biasa, di samping menjaga keselamatan perumahan mereka (Diane, 2000).

Hampir setiap hari, media masa memaparkan laporan tentang pelbagai jenis kes jenayah sama ada rompakan bersenjata, penculikan, atau pencabulan wanita. Ternyata aktiviti-aktiviti jenayah pada masa kini semakin bersifat ganas dan penjenayah pula semakin berani dalam menjalankan aktiviti mereka. Pelbagai kegiatan jenayah berat seperti bunuh, samun dan rompakan bersenjata serta rogol

sering menghiasi dada akhbar utama setiap hari. Peningkatan kes bunuh membabitkan senjata api semakin menjadi-jadi menyebabkan kerajaan terpaksa menubuhkan pasukan khas Polis dalam membanteras jenayah ini. Perkara ini dipandang serius oleh kerajaan. Sesungguhnya, peningkatan penglibatan pihak yang terlibat adalah amat penting bagi mencegah jenayah dan meningkatkan tanggapan keselamatan rakyat (*sense of safety*) (Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, 2000). Berikut merupakan senarai kes tembakan yang berlaku di Malaysia yang dilaporkan oleh akhbar-akhbar Utama di Malaysia.

Jadual 1.1

Contoh Kes Tembakan di Malaysia Julai hingga Ogos 2013

Tarikh	Fakta Kes	Sumber
2 Ogos 2013	Pandan Indah: Peniaga emas di tembak di bahu sewaktu menunggu di dalam kereta. Beliau terselamat selepas Berjaya melarikan diri	Berita Harian (2013)
3 Ogos 2013	Kajang: Seorang lelaki yang baru dibebaskan dari penjara ditembak sebanyak empat kali sewaktu sedang tidur.	Berita Harian (2013)
31 Julai 2013	Parit Buntar: Bekas tahanan Ordinan Darurat ditembak mati oleh lelaki tidak dikenali	Berita Harian (2013)
29 Julai 2013	Pengasas AM-Bank ditembak mati di tempat meletak kereta di Kuala Lumpur	Berita Harian (2013)
28 Julai 2013	Ipoh: Seorang maut dan seorang cedera ditembak ketika sedang minum di restoren	Berita Harian (2013)
18 Julai 2013	Kulim: seorang guru ditembak mati di persimpangan jalan Keladi oleh lelaki tidak dikenali yang melepaskan 9 das tembakan	Berita Harian (2013)
8 Julai 2013	Bachok: Seorang guru Penolong Kanan HEM ditembak mati sewaktu meninggalkan kawasan sekolah	Berita Harian (2013)
15 Jun 2013	Putrajaya: Timbalan Ketua Pengarah Kastam Di Raja Malaysia ditembak mati ketika memberhentikan kereta di lampu isyarat ketika dalam perjalanan ke tempat kerja	Berita Harian (2013)

Sumber: Keratan Akhbar

Hasil daripada peningkatan kes jenayah, kerajaan telah mengambil pelbagai inisiatif bagi menyelesaikan masalah ini. Antaranya ialah dengan memperkenalkan Bidang Keberhasilan Utama Negara atau *National Key Result Areas* (NKRA). NKRA menyenaraikan enam bidang yang dipilih yang menjadi keutamaan kepada rakyat dan negara Malaysia (Kementerian Penerangan Malaysia, 2012). Enam teras NKRA ialah usaha untuk menyediakan dan meningkatkan tahap kesejahteraan kepada rakyat. Bidang-bidang tersebut adalah berkaitan jenayah, rasuah, pendidikan, meningkatkan taraf hidup rakyat berpendapatan rendah, memperkasa prasarana luar bandar dan pendalaman serta menambah baik pengangkutan awam.

NKRA yang pertama yang disenaraikan adalah mengurangkan kadar jenayah di Malaysia. Ini membuktikan bahawa kerajaan memandang serius isu pencegahan jenayah dan meletakkan keutamaan untuk mengurangkan kadar jenayah dalam NKRA. Keutamaan ini dibahagikan kepada tiga elemen utama iaitu:

a) Jenayah Jalanan

Jenayah jalanan diberi penekanan kerana didapati ia mendatangkan trauma dan ketakutan (*fear*) berpanjangan kepada ahli keluarga juga anggota masyarakat. Apa yang dimaksudkan dengan jenayah jalanan termasuklah curi ragut, samun tanpa bersenjata dan samun berkawan tanpa bersenjata api. Statistik menunjukkan jenayah kategori ini tidak boleh diambil ringan kerana ia menyumbang 17% daripada keseluruhan indeks jenayah 2008 (PDRM, 2009). Manakala *hotspots* kepada jenayah jenis ini telah dikenal

pasti terutamanya di empat kawasan utama iaitu Kuala Lumpur, Selangor, Pulau Pinang dan Johor. Didapati, negeri-negeri ini mencatat sebanyak 72% daripada jumlah keseluruhan jenayah jalanan pada tahun 2008. Oleh sebab itu kerajaan menetapkan sasaran pengurangan jenayah jalanan ini sebanyak 20% pada penghujung tahun 2010 (PEMANDU, 2010).

b) Keselamatan Awam

Penumpuan akan diberikan dalam hal penambahbaikan persepsi rakyat terhadap keselamatan awam di mana pasukan-pasukan sukarela yang sedia ada terutamanya RELA akan dikemas kini dan diberi latihan secukupnya secara lebih teratur. Ini termasuklah penyeragaman Pakaian Seragam supaya mereka dapat dilibatkan bersama PDRM khususnya dalam usaha membanteras jenayah jalanan. Dalam usaha ini, balai-balai Polis yang tertentu akan dinaiktarafkan serta dengan peralatan-peralatan yang lengkap diperlukan akan turut ditambah. Selain itu, langkah-langkah pengawalan dan pencegahan akan ditingkatkan lagi dengan menambah peralatan CCTV.

c) Peningkatan Prestasi Agensi Penguatkuasaan

Untuk menaikkan prestasi agensi penguatkuasaan pula, Kementerian Dalam Negeri akan bekerjasama dengan Jabatan Peguam Negara dan Jabatan Perdana Menteri untuk mengkaji cara-cara mempercepatkan

proses perundangan terhadap kes-kes tertangguh misalnya dengan mewujudkan tribunal atau mahkamah khas bagi jenayah jalanan.

Pada tahun 2004, Jabatan Perancang Bandar dan Desa telah melaksanakan konsep Bandar Selamat bagi mewujudkan suasana kehidupan yang selamat dan mengurangkan peluang untuk melakukan jenayah kepada tahap yang paling minimum. Konsep Bandar Selamat ini berasaskan kepada slogan bahawa “pencegahan adalah lebih baik daripada penghapusan jenayah”. Antara pendekatan pencegahan jenayah boleh dilaksanakan melalui reka bentuk persekitaran, pihak keselamatan dan pembangunan komuniti. Pendekatan ini berasaskan prinsip pencegahan jenayah melalui pengurangan peluang untuk penjenayah melakukan jenayah kerana kebanyakan jenayah berlaku secara spontan yang dihasilkan daripada peluang yang wujud (Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, 2012)

Aspek komuniti di dalam perlaksanaan konsep Bandar Selamat perlulah diberi perhatian terutamanya di kawasan perumahan. Ini kerana komuniti juga boleh bertindak sebagai agensi yang penting kepada pihak Polis dengan memberi *„input“* ke arah membangunkan Bandar Selamat. Peranan mereka juga amat besar dalam membantu kerajaan menyampaikan objektif, selain meringankan beban tugas Polis mencegah kejadian jenayah jalanan.

Usaha kerajaan dalam menggalakkan penglibatan komuniti dalam program pencegahan jenayah dapat dilihat menerusi penubuhan „Skim Rondaan Sukarela“ (SRS). SRS ditubuhkan dibawah seliaan RT yang dinaungi oleh JPNIN. Skim ini dipohon oleh pemastautin sukarelawan di bawah Peraturan 27A, Peraturan-Peraturan Perlu Rukun Tetangga 1975, Pindaan 1988. Akta ini kemudiannya dipinda pada tahun 2012 di bawah Akta Rukun Tetangga 2012. Skim SRS ini dikendalikan oleh Biro Keselamatan yang merupakan salah satu jawatankuasa di dalam organisasi sesebuah Rukun Tetangga manakala rondaan pula dilaksanakan oleh peronda-peronda yang berdaftar di sebahagian atau keseluruhan kawasan rondaan yang telah pun diwartakan. SRS dijalankan sebagai salah satu langkah untuk menjaga keselamatan dalam sesuatu kawasan RT di samping membantu pihak Polis dalam usaha untuk mengurangkan kadar jenayah yang semakin meningkat pada masa sekarang. Sehingga Mac 2018, bilangan penubuhan Skim SRS di seluruh Malaysia adalah sebanyak 4,751 dan 270 daripadanya adalah dari Negeri Kedah. Objektif utama penubuhan SRS adalah seperti berikut;

- Membantu mencegah jenayah dan menangani gejala sosial;
- Membantu menguatkuasakan undang-undang;
- Memberi perlindungan kepada nyawa dan harta benda;
- Mempertingkatkan semangat kejiranan di kalangan penduduk setempat; dan
- Memulihkan keadaan setempat agar menjadi aman dan sejahtera

(Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, 2016)

1.2 Permasalahan Kajian

Sejak tahun 1970-an kes jenayah kekerasan dan harta benda telah menghiasi dada-dada akhbar, media elektronik dan menjadi bualan masyarakat. Kejadian kes rompakan dan samun sama ada menggunakan senjata api atau tidak, paling ditakuti oleh orang ramai kerana bukan sahaja boleh mendatangkan kerugian harta benda tetapi juga menyebabkan cedera parah atau kehilangan nyawa (Mohd Redzuan, 1990).

Jika disebut perkataan jiran sudah pastilah, makna mudahnya iaitu orang yang tinggal berhampiran dengan rumah kita, iaitu di sebelah, di hadapan dan juga di belakang rumah kita. Jika kita tinggal di dalam sebuah kampung yang sama, mereka akan dikenali sebagai jiran tetangga. Hubungan kejiranan ini penting kerana ia melibatkan kerjasama dalam segala aspek khususnya aspek keselamatan setempat. Kajian yang dilakukan oleh Sheau (2006) mendapati komuniti yang menyerlah dan bersatu-padu sentiasa dikaitkan dengan norma saling mempercayai dan bantu membantu antara jiran. Bagi penduduk "*urban village*" hubungan kejiranan ini dilihat sebagai penentu kepada kesejahteraan penduduk di kawasan tempat tinggal.

Tahun demi tahun, kes-kes jenayah di Malaysia kian meningkat hingga mengancam tahap keselamatan dan ketenteraman masyarakat. Menurut statistik Ibu Pejabat Polis Kontinjen Kedah, terdapat peningkatan dalam kes-kes jenayah kekerasan bagi tempoh Januari 2014 hingga Disember 2015. Dalam tempoh

tersebut, jenayah kekerasan, terutamanya kes bunuh meningkat sebanyak 14.81 peratus. Statistik dalam Jadual 1.1 turut menunjukkan peningkatan dalam jenayah harta benda terutamanya jenayah kecurian pada siang hari yang meningkat sebanyak 26.59 peratus bagi tempoh yang sama.

Bagi tempoh Januari hingga Julai 2016, walaupun menunjukkan penurunan, namun jumlah jenayah kekerasan dan harta benda yang berlaku di Kedah masih menunjukkan jumlah yang tinggi. Ini dapat dilihat dalam jumlah samun bersenjata dan samun tanpa senjata. Begitu juga dengan jenayah harta benda iaitu jenayah curi kenderaan yang mencecah sehingga melebihi 1,000 kes bagi tempoh enam bulan pertama tahun 2016.

Jadual 1.2

Statistik Indeks Jenayah Kontinjen Kedah (Januari hingga Disember 2014/2015)

JENIS KESALAHAN	JAN - DIS 2014			JAN - DIS 2015			Ubahan	Peratus
	Jum. Kes	Kes Selesai	Tangkapan	Jum. Kes	Kes Selesai	Tangkapan		
Jenayah Kekerasan								
Bunuh	27	14	39	31	15	41	4	14.81
Rogol	246	187	161	204	182	168	-42	-17.07
Samun B/Kw/ Bers'api	9	4	1	3	2	4	-6	-66.67
Samun B/Kw/ Tanpa S'api	520	107	347	490	142	250	-30	-5.77
Samun Bers'api	1	0	0	1	0	0	0	0.00
Samun Tanpa S'api	171	35	39	181	59	50	10	5.85
Sek 324 Kk-326 Kk	369	254	261	403	328	345	34	9.21
Jumlah	1343	601	848	1313	728	858	-30	-2.23
Jenayah H/Benda								
Lain-Lain Kecurian	1029	438	497	1100	540	571	71	6.90
C/M/V/Lori/J/Berat	92	22	11	106	11	0	14	15.22
Curi Motokar	564	110	114	574	132	121	10	1.77
Curi Motosikal	3665	602	572	3120	526	465	-545	-14.87
Ragut	102	19	18	101	13	10	-1	-0.98
Prc Siang Hari	173	57	36	219	47	44	46	26.59
Prc Malam Hari	1148	206	366	1280	353	384	132	11.50
Jumlah	6773	1454	1614	6500	1622	1595	-273	-4.03
Jumlah Besar	8116	2055	2462	7813	2350	2453	-303	-3.73

Sumber: PDRM, 2016

Jadual 1.3

Statistik Indeks Jenayah Kontinjen Kedah (Januari hingga Julai 2016)

Jenis Kesalahan	JAN - JULAI 2015			JAN - JULAI 2016			UBAHAN	PERATUS
	JUM. KES	KES SELESAI	TANGKAP	JUM. KES	KES SELESAI	TANGKAP		
Jenayah Kekerasan								
Samun Bers'api	1	0	0	2	2	0	1	100.00
Samun Tanpa S'api	97	29	27	99	84	31	2	2.06
Sek 324 Kk-326 Kk	235	186	183	221	215	181	-14	-5.96
Rogol	115	96	80	106	112	89	-9	-7.83
Samun B/Kw/ Tanpa S'api	273	78	170	245	197	190	-28	-10.26
Samun B/Kw/ Bers'api	2	2	4	1	1	0	-1	-50.00
Bunuh	22	11	32	7	5	6	-15	-68.18
Jumlah	744	402	496	681	616	497	-63	-8.47
Jenayah H/Benda								
Curi Motosikal	1714	289	256	1900	1349	365	186	10.85
C/M/V/Lori/J/Berat	72	7	0	67	39	4	-5	-6.94
Prc Siang Hari	152	32	28	134	104	16	-18	-11.84
Curi Motokar	343	85	89	286	235	60	-57	-16.62
Lain-Lain Kecurian	672	305	339	541	582	315	-131	-19.49
Prc Malam Hari	800	175	220	547	487	206	-253	-31.63
Ragut	67	8	7	40	31	7	-27	-40.30
Jumlah	3821	901	939	3515	2827	973	-306	-8.01
Jumlah Besar	4565	1303	1435	4196	3443	1470	-369	-8.08

Sumber: PDRM, 2016

Didapati kawasan-kawasan Bandar terutamanya taman perumahan menjadi tumpuan atau sasaran kepada kegiatan jenayah. Menurut Jadual 1.3, kawasan bandar seperti Kota Setar, Kuala Muda dan Kulim menunjukkan jumlah jenayah yang tinggi berbanding dengan daerah-daerah lain. Keadaan ini telah mengakibatkan tercetusnya perasaan gusar dan kurang senang di kalangan penduduk setempat terhadap keselamatan awam. Ini menjejaskan kualiti kehidupan masyarakat dan seterusnya mempengaruhi kehidupan fizikal dan emosional mereka. Lantaran itu amat wajar sekali langkah pencegahan wajar dijalankan sama ada di peringkat nasional ataupun di peringkat tempatan. Pada peringkat tempatan, penglibatan komuniti amat diperlukan bagi membantu pihak berkuasa terutamanya pihak Polis dalam mencegah jenayah.

Jadual 1.4

Perbandingan Jumlah Jenayah Mengikut Daerah Bagi Tempoh Januari hingga Julai 2015 dan 2016

DAERAH	JAN - JULAI 2015			JAN - JULAI 2016			Ubahan	Peratus
	Jum. Kes	Kes Selesai	Tangkap	Jum. Kes	Kes Selesai	Tangkap		
Kota Setar	1026	306	315	1147	1217	427	121	11.79
Kubang Pasu	437	122	136	471	297	133	34	7.78
Baling	256	85	91	258	281	78	2	0.78
Sik	73	22	31	67	60	47	-6	-8.22
Pendang	153	53	34	139	79	49	-14	-9.15
Bandar Baharu	43	10	19	39	20	27	-4	-9.30
Kuala Muda	1302	258	332	1096	526	305	-206	-15.82
Langkawi	332	168	157	261	511	117	-71	-21.39
Kulim	762	182	207	589	297	161	-173	-22.70
Yan	98	36	51	75	117	57	-23	-23.47
Padang Terap	83	61	62	54	38	69	-29	-34.94
Jumlah	4565	1303	1435	4196	3443	1470	-369	-8.08

Sumber: PDRM, 2016

Terdapat juga konsensus umum bahawa pendekatan kuantitatif yang digunakan dalam kebanyakan kajian oleh para sarjana terlalu menekankan tahap dan sifat takut akan jenayah. Manakala metodologi penyelidikan kualitatif pula membenarkan penyelidik menyelami dan melihat lebih mendalam bagaimana mengkonstruksi makna selamat terhadap jenayah berdasarkan tafsiran pengalaman hariannya (Lorenc et al., 2012; Shibata et al., 2012; Lee & Farrall, 2008; Roman & Chalfin, 2008; Pantazis, 2000). Sebagaimana dengan konsep „memerangai terhadap jenayah“ mula menular sekitar tahun 1960 apabila kajian

ke atas mangsa jenayah di Amerika Syarikat diperluas skopnya kepada persoalan kebimbangan terhadap jenayah dan sehingga kini ia diadaptasi di peringkat antarabangsa. Walaupun begitu, tiada suatu kefahaman yang jelas atau konkrit tentang „ketakutan terhadap jenayah“, sebaliknya persetujuan yang komprehensif bahawa ia adalah suatu pengalaman atau set-set pengalaman secara individu. Skogan (2011) menyimpulkan bahawa peranan dalam penglibatan komuniti dalam memerangai jenayah adalah satu fakta sosial dan politik yang bersangkutan dengan isu kualiti kehidupan yang mampu menjejaskan usaha secara tidak formal yang dianjurkan oleh komuniti untuk mengawal jenayah dan delikueni.

Penglibatan komuniti tempatan terutamanya dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS) memainkan peranan penting dalam merangka cara penyelesaian yang bersifat tempatan (*custom design solution*). SRS dapat mempertingkatkan (*heighten*) peluang pemerhatian dan pengawasan ke atas harta benda, terutama apabila rumah jirannya kekosongan. Semangat kejiranan seperti saling membantu dan mengambil berat di antara jiran oleh komuniti juga dapat membanteras kejadian jenayah. Semangat ini perlu disemai dan diamalkan di kalangan komuniti. Semua strategi dan langkah pencegahan jenayah tidak berkesan tanpa kesedaran dan kerjasama komuniti. Dalam pada itu juga, kajian ini dijalankan untuk memahami dan merungkai makna rasa selamat yang dikonstruksi berdasarkan tafsiran harian yang menyumbang ke atas keterlibatan komuniti dalam memerangai permasalahan dalam kawasan kajian. Di samping itu kajian ini akan melihat pendekatan yang diambil oleh komuniti dalam penglibatan SRS di kawasan

kajian yang mana secara langsung dalam aktiviti pencegahan jenayah melalui program SRS. Oleh itu, kajian ini dijalankan bagi menguji sejauh manakah penglibatan komuniti ini terutamanya SRS menjadi pemangkin kepada keberkesanan NKRA dalam aktiviti pencegahan jenayah.

1.3 Persoalan Kajian

Kajian ini dijalankan bagi menjawab persoalan-persoalan berikut;

1. Bagaimanakah tahap pengetahuan dan penglibatan komuniti dengan SRS dalam kawasan kajian?
2. Sejauh manakah kepimpinan dalam SRS memainkan peranan dalam kawasan kajian?
3. Sejauh manakah keberkesanan pelaksanaan program SRS dalam merangka strategi aktiviti pencegahan jenayah di kawasan kejiranan?
4. Adakah faktor-faktor pengetahuan, penglibatan komuniti, kepimpinan mempengaruhi keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiranan?

1.4 Objektif Kajian

Berdasarkan kepada persoalan-persoalan di atas, objektif kajian ini dijalankan adalah seperti berikut;

1. Mengukur tahap pengetahuan dan penglibatan komuniti tentang pembentukan SRS dalam kawasan kajian.
2. Mengukur peranan kepimpinan dalam SRS di kawasan kajian.

3. Mengukur keberkesanan pelaksanaan program SRS dalam merangka strategi aktiviti pencegahan jenayah di kawasan kajian dengan mengambil kira tahap penglibatan komuniti dalam SRS di kawasan kejiranan.
4. Mengenalpasti pengaruh faktor-faktor pengetahuan, penglibatan komuniti, kepimpinan dengan keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiranan.

1.5 Skop Kajian

Skop kajian ini hanya melihat kepada isu-isu jenayah kejiranan sama ada jenayah kekerasan dan jenayah harta benda yang melibatkan ancaman kepada aspek keselamatan dan kesejahteraan komuniti. Isu-isu jenayah ini merupakan salah satu daripada penekanan dalam pelaksanaan Bidang Keberhasilan Utama Negara atau *National Key Result Areas* (NKRA) memerangi jenayah. Kajian ini juga hanya memberi penekanan kepada kawasan Rukun Tetangga (KRT) yang turut mempunyai pasukan Skim Rondaan Sukarela (SRS). Selain daripada itu, kajian juga menumpukan aspek komuniti daripada aspek reka bentuk persekitaran dan pihak keselamatan dalam menyelesaikan atau mengurangi jenayah kejiranan.

1.6 Kepentingan Kajian

Kata-kata dari Tun Dr Mahathir Mohamad pernah menyatakan bahawa kemajuan sesebuah negara sebenarnya hanya boleh diukur berdasarkan keselamatan dan kualiti hidup rakyat yang bertambah baik secara berterusan (Mahathir, 1999). Dapat dilihat keperluan dalam menjaga keselamatan dan keperluan dalam

kalangan komuti juga diberi penekanan dalam melahirkan sebuah komuniti yang lebih harmoni.

Kajian ini memberi kesan yang signifikan dalam berbagai perspektif, antaranya dari segi empirikal, teoritikal serta praktikal. Kajian ini dilakukan memandangkan bidang keselamatan di Malaysia merupakan usaha berterusan dari pihak kerajaan bagi melahirkan rasa selamat dan kemakmuran yang seimbang dan berupaya memberi sumbangan kepada keluarga, masyarakat dan negara seperti yang terdapat dalam Bidang Keberhasilan Utama Negara atau *National Key Result Areas* (NKRA).

Kepentingan dari penglibatan pihak kerajaan dalam membentuk satu organisasi yang boleh menjaga dan memantau keselamatan sesebuah kawasan dan komuniti juga amat perlu dalam menghindari jenayah yang semakin bertambah dari tahun ke tahun seperti yang dinyatakan oleh Shaladin (2006), iaitu kualiti hidup atau pun kesejahteraan hidup akan lebih bermakna sekiranya pihak kerajaan dapat menyediakan peluang meningkatkan keselamatan, perumahan, kemudahan asas yang lain dan persekitaran yang lebih baik.

Kepada komuniti pula, dengan ini dapat membantu atau membentuk satu suasana persekitaran yang selamat dan menglibatkan komuniti dalam kawasan kajian tidak kira kaum atau bangsa dalam bersama-sama menjaga keselamatan kawasan komuniti dari sebarang jenayah.

Kepentingan kepada masyarakat luar dalam melihat keperluan membentuk satu kerjasama seperti SRS ini dalam membantu pihak berkuasa dalam mengurangkan kadar jenayah dan melahirkan komuniti yang lebih mengambil berat dalam sesebuah kawasan seperti yang dinyatakan oleh Renwick (2006), kesejahteraan hidup telah membuktikan bahawa perkara yang menyebabkan seseorang merasa seronok, bahagia dan merasakan hidupnya bermakna adalah sebahagian daripada kesejahteraan hidup masyarakat.

Kepentingan kajian ini juga dapat para pengkaji lain dalam mengkaji dengan lebih meluas dalam keselamatan dan peranan SRS dalam membentuk satu komuniti yang selamat. Kajian ini akan membantu pengkaji lain dalam merangka satu bentuk kaedah yang lebih berkesan dalam keselamatan sesebuah komuniti.

Terdapat juga kepentingan lain yang boleh diambil dari kajian kajian ini seperti berikut;

1.6.1 Kepentingan Kepada Ilmiah

Hasil kajian ini akan memberikan rujukan ilmiah yang penting dalam bidang sains kemasyarakatan terutamanya kepada para penyelidik, ahli akademik serta pelajar.

Hasil kajian ini akan memberikan rujukan berguna kepada mereka selain dapat menjayakan kajian-kajian yang akan dijalankan selepas ini.

Bidang kajian ini dipilih kerana penyelidik berharap hasil dapatan kajian dapat memberi manfaat kepada pelbagai pihak. Hal ini kerana bidang kajian keselamatan komuniti dan keselamatan adalah penting selaras dengan cabaran-cabaran dan harapan masyarakat serta kerajaan terhadap dan penggerak utama kepada usaha membantu agensi kerajaan meningkatkan keberkesanan serta kecekapan dalam menyediakan perkhidmatan yang berkualiti.

Hasil kajian ini juga diharapkan dapat membantu dalam merangka program dan strategi amalan pengurusan pihak kementerian untuk memantau, mengekal dan memperbaiki sikap komuniti serta ahli-ahli SRS itu sendiri di samping meningkatkan prestasi mereka.

1.6.2 Kepentingan Kepada Pengamal

Manakala secara praktikal pula, kajian ini diharapkan boleh memberi sumbangan kepada pemahaman yang lebih jelas dan bermakna kepada ilmu penyelidikan bagi meningkatkan tahap keberkesanan SRS dan meningkatkan kesepakatan komuniti. Kajian ini diharap dapat membantu pihak bertanggungjawab dalam pengurusan organisasi untuk lebih memahami kepentingan keselamatan dan kesepakatan yang tinggi bagi meningkatkan tahap keselamatan sesebuah komuniti, khasnya di taman-taman perumahan. Hasil kajian ini diharapkan akan dapat membantu dalam merangka program dan strategi amalan pengurusan sumber manusia untuk memantau, mengekal dan memperbaiki sikap kerja ahli komuniti itu sendiri di samping meningkatkan prestasi dan kesepakatan antara mereka.

Hasil kajian ini juga dapat memberi gambaran yang lebih jelas terhadap peranan dan tanggungjawab seorang ahli komuniti dan SRS khasnya dalam menjaga keselamatan komuniti dari jenayah kejiiran, iaitu dapat menjelaskan serta mengurangkan konflik yang timbul akibat daripada berlainan jangkaan dan harapan antara pelbagai pihak berkepentingan seperti pihak kerajaan, ketua penduduk, komuniti serta penduduk setempat. Hasil kajian ini juga dapat memberi gambaran yang lebih lengkap serta jelas mengenai perbezaan di antara tugas-tugas yang wajib yang tertera dalam kontrak dan tugas-tugas yang berada di dalam kalangan komuniti dan ahli SRS dalam menjaga keselamatan dan kesepakatan komuniti.

Hasil kajian ini penting bagi memberi panduan asas ke arah pembangunan komuniti yang lebih baik di dalam memerangi jenayah jalanan di dalam komuniti. Ini adalah kerana pembangunan komuniti di sesuatu kawasan memainkan peranan yang penting untuk membanteras kegiatan jenayah. Selain dapat menyelesaikan masalah jenayah di kawasan kajian, ia juga diharap dapat diterima pakai di kawasan yang lain dengan tujuan utama meningkatkan pembangunan komuniti ke arah kawasan kediaman (*living environment*) yang selamat.

Kajian ini juga akan memberikan gambaran sebenar kepada keadaan sebenar yang berlaku dalam komuniti untuk memerangi jenayah kejiiran. Hasil daripada kajian ini akan dapat memberikan *output* yang berguna kepada pembuat keputusan seperti pihak Polis, pihak kementerian dan pemimpin masyarakat

dalam merangka dan menjalankan program-program bagi memerangi jenayah kejiiran.

1.6.3 Kepentingan Kepada Pembuat Dasar

Hasil kajian ini juga diharapkan dapat membantu pembuat dasar seperti JPNIN dalam merangka program dan strategi amalan pengurusan sumber manusia untuk memantau, mengekal dan memperbaiki sikap kerja komuniti dan ahli SRS itu sendiri di samping meningkatkan prestasi mereka.

Oleh itu adalah diharapkan bahawa segala gelagat yang berada di luar bidang tugas ahli SRS yang tidak mempunyai ganjaran diambil kira dalam penilaian prestasi seseorang ahli tersebut, agar ia dapat memberi dorongan terhadap peningkatan prestasi mereka secara berterusan, seterusnya menjaga keselamatan komuniti dari jenayah kejiiran.

1.7 Kawasan Kajian

Kajian ini akan dijalankan di negeri Kedah. Negeri Kedah terletak di Utara Semenanjung Malaysia dan bersempadan dengan Negeri Perlis, Pulau Pinang dan Perak. Negeri Kedah memiliki populasi seramai 2.2 juta orang dengan majoritinya terdiri daripada masyarakat Melayu (75.4%), diikuti oleh Cina (14.6%), India (7.0%), Thai (1.4%) dan lain-lain (1%). Data dari JPNIN menunjukkan bahawa terdapat 474 KRT di seluruh negeri Kedah (Rujuk Jadual 1.4) dan 271 unit SRS (JPNIN, 2018).

Jadual 1.5

Data Penubuhan Kawasan Rukun Tetangga Bagi Tahun 2018 (Sehingga Jun 2018)

Negeri	KRT	SRS
Perlis	128	83
Kedah	474	271
Pulau Pinang	509	260
Perak	562	323
Selangor	1042	600
W.P Kuala Lumpur	299	181
W.P. Putrajaya	52	22
N. Sembilan	373	297
Melaka	240	185
Johor	795	615
Pahang	535	453
Terengganu	498	488
Kelantan	458	474
Sarawak	1004	505
Sabah	1035	337
W.P Labuan	35	15
Jumlah	8,039	5,109

Sumber: JPNIN, 2018

Jadual 1.6 pula menunjukkan jumlah SRS dan ahli-ahlinya bagi negeri Kedah mengikut daerah. Jumlah SRS di Kedah adalah sebanyak 271 dengan bilangan ahli sebanyak 8,130 orang. Daerah Kuala Muda mempunyai bilangan SRS (57) ahli (1,710) paling ramai berbanding dengan daerah-daerah lain.

Jadual 1.6

Jumlah SRS dan Ahli SRS Kedah mengikut Daerah

Daerah	Jumlah SRS	Jumlah Ahli
Kuala Muda	57	1710
Kulim	38	1140
Baling	34	1020
Pendang	16	480
Sik	6	180
Pokok Sena	3	90
Kubang Pasu	32	960
Langkawi	20	600
Yan	16	480
Padang Terap	4	120
Kota Setar	37	1110
Bandar Baharu	8	240
Jumlah	271	8130

(Sumber: JPNIN, 2018)

1.8 Batasan Kajian

Kajian ini mempunyai limitasi tertentu yang mempengaruhi dapatan dan interpretasi kajian. Pertama, kajian ini melibatkan responden daripada ahli-ahli SRS menetap dalam KRT di negeri Kedah, iaitu sebahagian daripada KRT di Malaysia. Oleh yang demikian dapatan kajian ini hanya relevan untuk sosial sahaja. Dapatan kajian ini juga tidak dapat mewakili kesemua komuniti dan SRS di seluruh Malaysia.

Kedua, kajian ini adalah berdasarkan kepada aspek keberkesanan kesepakatan komuniti melalui pendekatan SRS sahaja. Oleh kerana kekangan dari segi masa dan faktor geografi, penyelidik tidak dapat pergi ke KRT-KRT yang lebih banyak. Maka dapatan kajian ini merupakan satu generalisasi tentang kesepakatan komuniti dalam menangani jenayah kejiwaan melalui pendekatan SRS di Malaysia.

Ketiga, kajian ini juga akan tertumpu pada keberkesanan dalam pembentukan SRS di kawasan kajian dalam memerangi jenayah di kawasan kajian selain mengambil kira kemasukan setiap komuniti dalam melibatkan diri dalam SRS.

Keempat, kajian juga akan tertumpu pada penglibatan pihak berkuasa dalam membimbing dan mendidik KRT dalam kawasan kajian dalam menghindari dari sebarang jenayah. Dengan itu peranan pihak keselamatan juga akan diambil kira dengan kekerapan rondaan yang dilakukan oleh pihak keselamatan dapat membantu mencegah jenayah dalam KRT kawasan kajian.

Kelima, data-data yang diperolehi dalam kajian ini berdasarkan kepada soal selidik yang telah dibentuk di negara barat dan bukan diaplikasikan sepenuhnya dalam organisasi komuniti. Sungguhpun begitu, kesesuaian soal selidik ini berdasarkan kepada kaedah penterjemahan (*backtranslation*) yang telah dilakukan oleh pakar Bahasa Inggeris yang telah dilantik. Soal selidik ini juga telah dianalisa kebolehpercayaan dan kesahan oleh penyelidik. Oleh kerana kajian ini menggunakan kaedah soal selidik sepenuhnya, maka maklumat yang didapati

adalah terbatas kepada keikhlasan dan kesediaan responden bagi menjawab soal selidik ini secara jujur dan tepat.

Selain itu, skop kajian ini juga hanya tertumpu kepada ahli SRS terhadap faktor-faktor yang mempengaruhi kecenderungan mereka dalam melibatkan diri dengan aktiviti komuniti dan SRS. Maka kajian ini memberi penjelasan dan kefahaman yang mendalam terhadap hubungan antara pemboleh ubah ini, yang terhad kepada definisi operasional dimensi-dimensi yang dikaji oleh penyelidik sahaja.

1.9 Definisi Operasional

Definisi operasional dilakukan terhadap terma-terma yang digunakan dalam kajian ini. Definisi operasional setiap pemboleh ubah dan terma adalah seperti berikut;

Rukun Tetangga - Rukun Tetangga (RT) merupakan sebuah organisasi sosial yang dibentuk secara sukarela oleh sesebuah komuniti. Sebagai sebuah pertubuhan penting, kegiatan serta pengelolaan kerja Rukun Tetangga (RT) dikawalselia oleh Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, Jabatan Perdana Menteri. Di bawah Jabatan ini telah wujud sebuah unit yang secara langsung diwujudkan bagi melihat RT mematuhi Peraturan-Peraturan Perlu (RT) 1975.

Jenayah - Jenayah didefinisikan sebagai satu perbuatan atau sebarang kesalahan yang membahayakan masyarakat dan segala perbuatan atau tindakan itu boleh

disabit kesalahannya disisi undang-undang dan orang yang melakukannya bertanggungjawab menerima hukuman denda atau penjara (Mohd Radzuan, 1995). Perkataan jenayah juga bermaksud kejahatan (seperti mencuri merompak, membunuh dan lain-lain) yang salah disisi undang-undang, perbuatan salah (disisi undang-undang) atau perbuatan jenayah (Kappeler & Gaines, 2005).

Jenayah Kekerasan - Jenayah kekerasan adalah perbuatan yang mendatangkan ancaman dan kecederaan ke atas seseorang di mana perlakuan yang termasuk di bawahnya adalah bunuh, samun berkawan bersenjata api, samun berkawan tanpa senjata api, samun bersenjata api, samun tanpa bersenjata api, rogol dan mencederakan manusia (Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, 2010).

Jenayah Harta Benda - Jenayah harta benda hanya melibatkan ancaman ke atas harta benda sahaja. Jenayah harta benda termasuklah pecah rumah dan curi (siang), pecah rumah dan curi (malam), curi motor lori/van/jentera berat, curi motokar, curi motosikal, curi ragut dan lain-lain curi (Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, 2010).

Komuniti - Kappeler & Gaines (2005) mendefinisikan perkataan „community,, sebagai satu kumpulan manusia yang tinggal di satu tempat secara bersama dan mempunyai kepentingan. Mereka turut menyatakan bahawa „community,, ialah sekelompok manusia yang tinggal di dalam suatu kawasan yang sama berkongsi kerakyatan atau agama atau mempunyai kesamaan dalam sesuatu keadaan.

1.10 Definisi Konsep

1.10.1 Perpaduan Sosial

Emile Durkheim sebagai Bapa Sosiologi terdahulu melihat perpaduan sosial dalam usaha menilai keupayaan masyarakat untuk kekal berhubung dalam pelbagai peringkat pembangunan. Perpaduan sosial merupakan perpaduan berbentuk mekanikal (masyarakat pra-industri) kepada perpaduan berbentuk organik yang merujuk kepada dunia moden. Beliau melihat kesepaduan dapat dikekalkan melalui kerajaan dan undang-undang yang dibentuk. Antara konsep yang berkaitan untuk melihat kesepaduan berlawanan dengan konflik adalah konsep *solidarisme* (kesepaduan), *anomi* (huru-hara/perpecahan) dan *alienation* (pengasingan) untuk melihat masyarakat yang stabil dan bekerjasama, bukannya berkonflik. Justeru, perpaduan sosial amat berkait rapat dengan proses pembangunan sesebuah negara.

Max Weber pula melihat perpaduan sosial sebagai idea-idea yang kolektif dan merupakan nilai-nilai penting dalam pembangunan sosial. Sementara itu, Talcott Parsons melihat perpaduan sosial daripada aspek struktur fungsional, iaitu masyarakat yang berpadu adalah diasaskan dengan sistem nilai yang dikongsi bersama. Antara sarjana terkini yang melihat kesepaduan adalah Judith (1996). Beliau melihat perpaduan sosial dalam dimensi perkembangan ekonomi. Justeru, pada pandangan beliau, perpaduan sosial adalah proses yang membina dan mengekalkan perasaan kekitaan (*sense of belonging*) dalam masyarakat dan perasaan yang meletakkan diri seseorang dalam sesuatu komuniti. Jika

diperhatikan, konsep dan definisi perpaduan sosial adalah tidak lepas berada dalam komuniti. Nilai yang membentuk perpaduan sosial adalah perasaan keberadaan dalam komuniti berkenaan. Perasaan kekitaan merupakan asas kepada pembentukan perpaduan sosial.

Jane (1998) menyatakan bahawa perpaduan sosial digunakan untuk menggambarkan proses-proses yang bukan sahaja melibatkan negeri atau negara, tetapi rasa komitmen atau tanggungjawab dan keinginan atau keupayaan untuk hidup bersama dengan harmoni. Antara tokoh lain yang membincangkan tentang perpaduan sosial ialah Berger (1998) serta Gough dan Olofsson (1999). Menurut mereka, perpaduan sosial adalah berkaitan dengan integrasi sosial, kestabilan dan kegagalan integrasi (*disintegration*). Justeru, perpaduan sosial adalah berkaitan dengan keadaan dan berintegrasi. Persoalan ini akan melihat tahap integrasi yang akan menentukan pula tahap perpaduan sosial.

Pada tahun 1996, sebuah organisasi ekonomi yang besar iaitu *Organisation for Economic Cooperation and Development* (OECD) menyatakan bahawa perpaduan sosial merupakan alat yang penting dalam era globalisasi (*Organisation for Economic Cooperation and Development*, 1996). Hal ini demikian kerana bagi mengekalkan kestabilan dan kesejahteraan dalam masyarakat, dunia memerlukan nilai-nilai yang boleh dikongsi bersama dan mengekalkan perpaduan sosial dari semasa ke semasa.

Menurut Lockwood (1999), perpaduan sosial adalah merujuk kepada perpaduan rangkaian sosial yang kuat misalnya ikatan persaudaraan dan organisasi-organisasi sukarela tempatan pada tahap setempat. Dalam konteks ini, Lockwood (1999) telah meletakkan kerangka perbincangan yang jelas, iaitu indikator kepada perpaduan sosial adalah sifat-sifat *altruisme* seperti amanah (*trust*) dan kesanggupan untuk memberikan bantuan (Lockwood, 1999).

Bollen dan Hoyle (2001) telah mencadangkan dua perspektif kepada perpaduan sosial, iaitu daripada segi objektif dan impaknya. Ia merujuk kepada sumbangan yang objektif kepada kumpulan sebagai keseluruhan dan berdasarkan kepada impak perpaduan sosial kepada hubungan dan keakraban setiap ahli dalam kumpulan. Justeru dalam konteks ini, ia melibatkan persepsi antara ahli-ahli dalam kumpulan. Menurut beliau, terdapat dua perkara yang jelas dalam perpaduan sosial, iaitu:

- 1) Perasaan „individu“, iaitu sifat *sense of belonging* kepada kumpulan dan
- 2) Perasaan dalam bentuk „semangat“ (iaitu tindak balas emosi) yang dikaitkan dengan keahlian dan kumpulan.

Perasaan *sense of belonging* menjadi asas kepada kewujudan kumpulan. Sementara „semangat“ mempunyai impak yang terus kepada motivasi kepada ahli dalam kumpulan. Justeru menurut mereka, *sense of belonging* dan „semangat“ merupakan dua perkara penting kepada perpaduan sosial dalam komuniti.

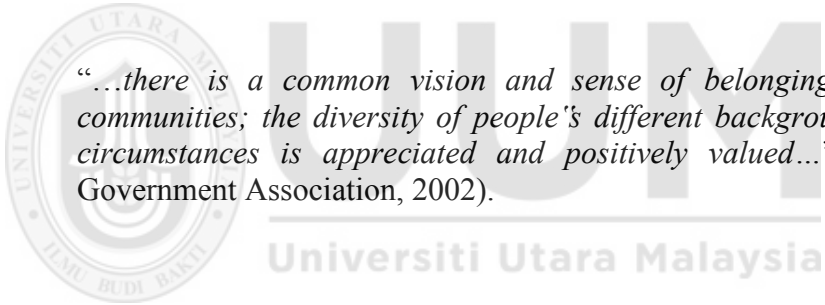
Beauvais dan Jenson (2002) telah memberikan lima kemungkinan konsep perpaduan sosial yang berbeza, iaitu:

- 1) Perpaduan sosial sebagai satu nilai dan budaya sivik,
- 2) Perpaduan sosial sebagai susunan sosial (*social order*) dan kawalan sosial,
- 3) Perpaduan sosial sebagai perpaduan sosial dan pengurangan jurang kekayaan,
- 4) Perpaduan sosial sebagai jaringan sosial dan modal sosial (*social capital*); dan
- 5) Perpaduan sosial sebagai penentuan tempat dan identiti.

Oleh itu, kelima-lima kemungkinan konsep yang dibawa oleh Beauvais dan Jenson ini menentukan arah mana perpaduan sosial hendak dibawa dalam perbincangan atau sesebuah kajian. Jika diperhatikan, matlamat akhir perpaduan sosial adalah kesejahteraan (*well-being*) yang dapat diwujudkan dalam masyarakat. Dengan kata lain, sejauh manakah perpaduan sosial akan dapat mengatasi masalah-masalah yang wujud dalam masyarakat. Masalah-masalah yang dimaksudkan adalah seperti kemiskinan, pengangguran, diskriminasi, penolakan (*exclusion*), tidak puas hati dengan parti politik tertentu dan sebagainya. Bagi penggubal Polisi, ia dianggap penting supaya dapat mewujudkan Polisi yang sesuai.

Di United Kingdom, konsep perpaduan sosial telah dibahaskan bertujuan mewujudkan perpaduan sosial dalam konteks kepelbagaian etnik dan budaya.

Konsep yang digunakan di sana adalah „*community cohesion*” (kesepaduan komuniti). Konsep ini melihat kesepaduan berasaskan komuniti sebagai lebih berkesan berbanding dengan kelas sosial atau taraf ekonomi. Konsep „*community cohesion*” telah diterima dalam masyarakat pelbagai kaum rusuhan etnik yang berlaku pada tahun 2001 di utara England. Lantaran itu, satu pasukan yang dikenali sebagai *The Community Cohesion Review Team* telah dibangunkan di United Kingdom untuk menilai peristiwa yang berlaku pada tahun berkenaan. Pasukan ini menggunakan konsep „*community cohesion*” untuk memasukkan nilai dan sikap dalam komuniti dalam memperbaiki hubungan etnik yang lebih baik. Konsep „*community cohesion*” bermaksud;

“...*there is a common vision and sense of belonging for all communities; the diversity of people’s different backgrounds and circumstances is appreciated and positively valued...*” (Local Government Association, 2002).

Menurut Ted Cantle (2001) „*community cohesion*” ini adalah merujuk kepada;

“... *those from different backgrounds have similar life opportunities; and strong and positive relationships are being developed between people from different backgrounds in the workplace, in schools and within neighborhoods...*” (Cantle, 2001).

Justeru, „*community cohesion*” ini mendukung konsep perpaduan sosial yang dibawa sebelum ini.

Bagi negara maju seperti Kanada, Perancis, negara Kesatuan Eropah (EU) dan United Kingdom, perpaduan sosial merupakan penyelesaian kepada permasalahan

dengan membentuk Polisi-Polisi baharu berasaskan masalah dalam satu atau dua dekad yang lepas.

Menurut Jenson (1998), terdapat lima dimensi yang ada dalam perpaduan sosial. Namun begitu, Paul (2000) telah menambah satu lagi, iaitu *equality – inequality* menjadi enam dimensi kesemuanya sebagaimana digariskan di bawah;

- 1) *Belonging–Isolation* (Kepunyaan-Pemencilan): Ia merujuk kepada kewujudan atau ketidakhadiran nilai-nilai yang dikongsi dan perasaan identiti yang sama.
- 2) *Inclusion–Exclusion* (Rangkuman-Pengecualian): Dimensi ini merujuk kepada tahap kesaksamaan dan peluang dalam kalangan warga dalam ekonomi khususnya pasaran.
- 3) *Participation–Non-involvement* (Penyertaan-Ketakterlibatan): Ia berfokus kepada penyertaan dalam politik dalam kalangan rakyat sama ada di tahap pusat atau lokal dalam kerajaan.
- 4) *Recognition–Rejection* (Pengiktirafan-Penolakan): Dimensi ini merujuk kepada kebimbangan akan perbezaan atau toleransi dalam kepelbagaian dalam kalangan masyarakat.
- 5) *Legitimacy–Illegitimacy* (Setara/setaraf-Tidak setara): Ia merujuk kepada penyelenggaraan *legitimacy* dalam politik dan institusi sosial – daripada tahap negeri kepada individu dalam masyarakat yang mempunyai minat yang berbeza.

- 6) *Equality–Inequality* (Kesamaan-Ketidaksamaan): Ia merujuk kepada persamaan dan peluang yang sama dalam kalangan masyarakat tanpa mengira etnik, agama, budaya dan bahasa.

Kesemua domain ini merupakan ukuran yang penting untuk melihat perpaduan sosial yang telah digabungkan antara idea Jenson, daripada dimensi pertama hingga kelima dan Paul Bernard daripada dimensi keenam. Dimensi-dimensi ini adalah alat yang penting dalam menilai perpaduan sosial dalam komuniti.

1.10.2 Kejiranan

Jika dilihat secara umum, jiran dapat didefinisikan sebagai orang yang tinggal berhampiran dengan rumah kita sendiri atau orang sebelah. Secara ringkas, jiran dalam makna yang lebih luas merujuk kepada orang atau individu yang tinggal bersempadan antara satu sama lain yang mungkin ada di kawasan yang kecil seperti kampung, mukim atau daerah dan konsep jiran sebagai pencetus komuniti juga wujud di bandar dan bandar-bandar besar. Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) mendefinisikan jiran sebagai mereka yang tinggal di satu-satu kawasan perumahan atau kampung adalah dianggap jiran misalnya kawasan Kampung Kerinci, seluruh kampung ini adalah dalam satu kawasan kejiranan (Jabatan Perpaduan Negara, 1987).

Konsep yang lebih fleksibel pula digunakan oleh JPNIN pada 1989, iaitu definisi jiran adalah mereka yang meliputi keluarga mereka sendiri, mereka yang tinggal

berhampiran dengan rumah kita dan mereka yang tinggal di kawasan sejiran serta kenalan kita (Jabatan Perpaduan Negara, 1989). Jika dilihat kepada definisi tradisional, konsep kejiranan adalah lebih dekat untuk melihat komuniti dalam masyarakat pada suatu masa dulu. Asas pembinaan komuniti adalah pertemuan. Pertemuan ini akan membawa kepada perkara-perkara yang lebih besar seperti interaksi, kerjasama, *enculturation*, akomodasi, asimilasi, amalgamasi dan lain-lain.

Merujuk kepada Pusat Rujukan Persuratan Melayu (PRPM), Dewan Bahasa dan Pustaka (DBP) (2013), asas kepada konsep kejiranan ini adalah sikap tolong-menolong, berkenalan rapat, tolak ansur, berbudi bahasa, bertegur sapa, hormat-menghormati, jujur, tidak berdengki dan berdendam, saling menziarahi, sentiasa mempunyai perasaan serta sikap tidak mudah salah sangka dan juga memahami serta menghormati adat resam atau cara keagamaan antara satu sama lain. Justeru, ciri-ciri dan elemen yang dinyatakan ini merupakan elemen penting kepada pembinaan konsep komuniti bagi membina masyarakat yang berperpaduan sosial.

Wan Abdul Halim (1982) menyatakan konsep kejiranan sebagai sifat atau semangat bekerjasama antara jiran. Ia merupakan perhubungan antara satu sama lain. Bagi masyarakat Melayu, hidup bermasyarakat atau berjiran sudah menjadi lumrah. Misalnya, dalam semua aktiviti sosial mereka saling membantu antara satu sama lain. Dimensi-dimensi ini seperti tolong-menolong itu sendiri adalah asas kepada pembinaan komuniti dalam masyarakat.

Kajian yang agak komprehensif telah dilakukan oleh Yahaya (1992) untuk melihat kejiranan dalam komuniti. Beliau mendapati terdapat lapan ciri utama yang membentuk semangat kejiranan. Lapan ciri ini juga merupakan asas kepada pembinaan komuniti yang masih kekal hingga sekarang. Antara ciri-ciri berkenaan ialah;

- 1) Setiap jiran mesti mempunyai dan menanam satu kerangka pemikiran yang positif iaitu tidak bersangka buruk atau prejudis. Jiran perlu memupuk satu perasaan yang positif, iaitu sentiasa bersangka baik dengan jiran walau dalam keadaan apa sekalipun. Setiap jiran perlu bertolak ansur. Keadaan ini akan melahirkan satu semangat kejiranan yang baik dan berkesan,
- 2) Setiap komuniti yang hidup berjiran perlu mempunyai sikap bertanggungjawab, iaitu sama-sama menjaga hak jiran di samping menjaga keamanan dan kesejahteraan kawasan kediaman agar kehidupan lebih tenang dan selesa,
- 3) Komuniti yang tinggal berjiran juga perlu bekerjasama dalam memupuk semangat bantu-membantu dan bekerjasama dalam semua hal. Kesanggupan dan keikhlasan akan melahirkan kepuasan kepada komuniti itu sendiri,
- 4) Dalam Model Sikap Kejiranan juga menekankan aspek, iaitu komuniti yang hidup berjiran juga perlu menanam dan memiliki perasaan hormat-menghormati, menghargai orang lain dan tidak bersikap iri hati seperti dengki, khianat antara satu sama lain antara penduduk sejiran,

- 5) Jiran dalam satu komuniti juga perlu menjaga dan mengambil tahu serta peka terhadap perkara-perkara yang berkaitan dan berlaku terhadap jiran-jiran yang lain. Sentiasa menjaga keselamatan dan mengambil berat masyarakat di sekeliling kediaman,
- 6) Selain itu, komuniti sejiran juga perlu menyertai dan bersedia dengan apa jua aktiviti yang dianjurkan bersama dalam komuniti penduduk. Setiap komuniti berjiran haruslah bersedia menyertai masyarakat di sekeliling kediaman walaupun sesuatu program dan aktiviti itu formal atau tidak formal,
- 7) Komuniti jiran juga perlu mempunyai perasaan ingin maju dan bersedia untuk belajar serta menerima teguran daripada jiran yang lain di mana ia terlibat dalam masyarakat tersebut dan
- 8) Sikap jujur dan ikhlas serta sentiasa bersikap terbuka tanpa berniat buruk dalam semua perkara harus ditanam dan dipupuk dalam diri komuniti yang berjiran. Keadaan ini secara tidak langsung akan melahirkan komuniti yang lebih adil dan saksama dalam melaksanakan pelbagai perkara.

Dengan itu, ciri-ciri ini adalah asas kepada pembinaan komuniti samada di kampung atau di bandar dan masih kekal hingga sekarang. Namun begitu, dengan pembentukan masyarakat yang berubah melalui pemodenan dan industrialisasi, senario masyarakat Malaysia telah mengalami perubahan yang drastik. Konsep komuniti juga telah berubah daripada konsep lokaliti telah merentas sempadan geografi. Ia wujud dalam pemikiran seseorang di mana komuniti yang dianggotai

oleh beliau itu berada. Dengan demikian, aspek minat atau *interest* yang sama yang kita panggil sebagai hobi juga telah dikenal pasti sebagai pengikat kepada pembentukan komuniti. Dengan perkembangan teknologi dan internet, maka pembentukan komuniti menjadi lebih kompleks dan rumit. Kewujudan komuniti moden samada di bandar atau luar bandar telah mempengaruhi bentuk dan ciri-ciri pembinaan komuniti. Komuniti di luar bandar mereka telah berpadu secara semula jadi di mana asas kesepaduan ini adalah kekeluargaan. Hal ini berbeza dengan masyarakat di bandar yang sibuk dengan urusan masing-masing. Kemungkinan komuniti di kawasan bandar yang menjadi asas kesepaduan mereka ialah tempat di mana mereka bekerja. Dengan demikian, pembinaan komuniti ini adalah sesuatu yang luas dan besar skopnya untuk dibincangkan.

1.10.3 Rukun Tetangga

Rukun Tetangga adalah sebuah pertubuhan sukarela dan daripada segi konsepnya, ia sama dengan pertubuhan yang ditubuhkan di negara-negara maju seperti Jepun yang dipanggil *Tonarigumi* dan di United Kingdom dengan nama *Neighbourhood Watch*. Di Malaysia, pertubuhan Rukun Tetangga dinaungi oleh JPNIN. Dalam tempoh Januari 2011 hingga Oktober 2012, bilangan kawasan Rukun Tetangga telah meningkat dari 3,995 kepada 6,031, iaitu pertambahan sebanyak 2,036 kawasan Rukun Tetangga, bersamaan dengan pertambahan sebanyak 51 peratus (Gandesan, 2013). Rukun Tetangga di Malaysia telah berusia lebih 30 tahun. Dalam usia ini, Rukun Tetangga telah mengalami beberapa transformasi, sesuai dengan perubahan zaman dan modenisasi negara. Mahani (2008) menyatakan

bahawa Rukun Tetangga sekarang ini adalah lebih berkonsepkan pembangunan komuniti berbanding dengan Rukun Tetangga pada masa dulu yang lebih berkonsepkan kejiranan dan keselamatan setempat. Namun begitu, konsep kejiranan masih diterapkan dan tidak diabaikan, selaras dengan matlamat Rukun Tetangga yang mengutamakan perpaduan dan semangat kejiranan. Walhal, dalam konteks ini hubungan pelbagai kaum adalah menjadi keutamaan dalam penduduk hidup berjiran dan pelaksanaan aktiviti.

Dari segi latar belakang sejarah, Rukun Tetangga dimulakan dengan panggilan Skim Rukun Tetangga dan telah dilancarkan oleh Perdana Menteri pada masa itu, iaitu Tun Abdul Razak pada 29 Ogos 1975. Pada masa itu, skim ini diletakkan di bawah „Peraturan-Peraturan Perlu“, (Rukun Tetangga) yang digubal di bawah Ordinan Darurat (Kuasa-Kuasa Perlu) 1969 (Ordinan 1) (Rashid, 2004). Serentak dengan itu, ia mula dikuatkuasakan di Semenanjung Malaysia. Antara kawasan yang merupakan perintis kepada Skim ini ialah Kampung Kasipillay di Wilayah Persekutuan Kuala Lumpur. Kemudian, Skim ini diperluaskan lagi di Sabah dan dilancarkan pada 31 Ogos 1985, kemudian dilancarkan pula di Sarawak pada 1 Februari 1988. Pada masa tersebut, keadaan belum betul-betul stabil daripada ancaman komunis. Justeru, di samping peranan yang boleh dimainkan oleh pihak keselamatan, masyarakat setempat juga telah diberikan tanggungjawab menjaga keselamatan dan memupuk perpaduan kaum menerusi Skim ini.

Apabila keadaan semakin baik menjelang 1980-an, konsep Skim Rukun Tetangga telah dikaji semula dan pindaan telah dibuat kepada Peraturan-Peraturan Perlu (RT) 1975. Skim Rukun Tetangga telah dialihkan daripada segi fokus, iaitu dari konsep keselamatan kepada konsep kejiranan bermula pada tahun 1983. Hal ini demikian kerana dalam tempoh dua dekad iaitu dari tahun 1970 hingga 1990, proses urbanisasi mengalami perubahan yang mendadak daripada aspek modenisasi.

Kesannya, kawasan bandar menjadi padat penduduknya yang rencam terdiri daripada pelbagai kaum, aktiviti dan gaya hidup. Senario ini memberikan satu bentuk fenomena baharu dalam konteks kejiranan dan pembangunan komuniti (Mohd Taib, 2009). Perubahan yang berlaku ini sesuai dengan situasi dalam negara, iaitu ancaman komunis telah tamat berikutan penyerahan diri anggota komunis.

Bermula tahun 2001, fokus Rukun Tetangga adalah kepada aspek pembangunan komuniti. Justeru, aktiviti-aktiviti yang dibentuk adalah berkonsepkan pelbagai aspek termasuk „pendidikan sepanjang hayat“ dan memperkasakan komuniti ke arah meningkatkan keupayaan masyarakat terhadap perubahan sosial dan gaya hidup (Ruslan, 2007). Program yang dijalankan diselaraskan oleh JPNIN. Jika dilihat objektif Rukun Tetangga yang dibentuk adalah untuk memelihara, meningkat dan mengukuhkan perpaduan rakyat dan integrasi nasional selaras dengan dasar-dasar pembangunan negara berlandaskan Perlembagaan

Persekutuan dan Rukun Negara (Shamsul, 2008). Berasaskan kepada perkara ini, dapat dilihat secara terperinci konsep yang diberikan penekanan dalam konsep Rukun Tetangga terbaru iaitu;

- 1) Membina komuniti dengan menggalakkan penyertaan dan tanggungjawab kepada Rukun Tetangga masing-masing dalam membangunkan komuniti,
- 2) Menjadi jambatan antara pemimpin dan juga orang ramai di mana Rukun Tetangga menjadi platform kepada kedua-dua belah pihak melalui aktiviti sosial,
- 3) Meningkatkan keupayaan komuniti untuk menghadapi cabaran perubahan sosial, corak kehidupan dan sistem kekeluargaan,
- 4) Meningkatkan kualiti kehidupan melalui perkhidmatan sosial, terutamanya kepada kelompok-kelompok yang berpendapatan rendah, golongan kurang upaya dan kelompok-kelompok istimewa yang harus dibantu,
- 5) Menggalakkan penyertaan yang aktif dalam kalangan ahli, dalam usaha membasmi kemiskinan – „Satu Sektor KRT Satu Produk“,
- 6) Menggalakkan penglibatan dalam kalangan profesional, golongan berpendidikan tinggi, golongan korporat, pesara dan penjawat-penjawat awam yang berkepentingan untuk memimpin Rukun Tetangga dan
- 7) Menggalakkan hubungan kaum dan integrasi nasional.

(Alias, 2005)

Menurut Mohd Taib (2009), kawasan Rukun Tetangga yang ideal mestilah terdiri daripada 2,000 orang ataupun 80 buah rumah. Namun, saiz sesuatu kawasan

Rukun Tetangga hendaklah tidak melebihi 6,000 orang penduduk untuk membolehkan perhubungan rapat dan kenal mengenal (Mohd Taib, 2009).

Rashid (2004), menjelaskan bahawa konsep Rukun Tetangga ini dapat dikategorikan sebagai Konsep Rukun Tetangga Alaf Baru (RT 21) yang memenuhi keperluan dan persediaan komuniti Rukun Tetangga dalam menghadapi alaf baharu, iaitu berubah daripada konsep „kawalan keselamatan (1975)“, „semangat kejiranan (1983)“ dan kini berkonsepkan „pembangunan komuniti“. Antara yang diberikan penekanan dalam pembangunan komuniti adalah pendekatan pendampingan (*social outreach*) yang memberikan penekanan untuk membantu golongan-golongan terpinggir. Justeru, perubahan yang dialami oleh Rukun Tetangga adalah sesuai dengan kehendak dan keperluan semasa. Perubahan ini penting dalam usaha menghadapi perubahan sosial dan ekonomi negara. Ia akan membolehkan peranan dan fungsi Rukun Tetangga relevan dari masa ke semasa, selain menjadikan Rukun Tetangga sebagai sebuah badan yang disegani dan mempunyai imej yang tinggi dalam kalangan masyarakat setempat sebagai tempat rujukan dan menaungi satu-satu kawasan.

1.10.4 Penglibatan dalam Komuniti

Pembentukan komuniti adalah berkait rapat dengan lokasi atau penempatan di mana seseorang itu akan dibesarkan atau disosialisasikan dengan persekitaran sekeliling. Ia termasuklah aspek fizikal seperti lokasi, bentuk, saiz, iklim, bentuk muka bumi dan alam semula jadi yang mempengaruhi kesepaduan seseorang

dalam komuniti tempat dia berada. Aspek kedua yang dilihat adalah aspek budaya, merangkumi idea dan bagaimana susunan sosial dibentuk oleh sesebuah masyarakat atau komuniti. Dalam konteks ini, pemilihan tempat tinggal atau lokasi penempatan seseorang memainkan peranan yang penting. Pemilihan ini berasaskan kepada dua perkara, iaitu berasaskan kepada persepsi masyarakat. Misalnya, menurut masyarakat terdahulu mereka mempercayai bahawa sesuatu kawasan itu tidak elok untuk pembinaan komuniti mungkin disebabkan percaya kepada kewujudan roh jahat dan sebagainya yang berlaku dalam komuniti pada zaman Greek (Lelieveldt, 2004). Aspek kedua adalah berdasarkan kepada kemudahan yang ada seperti sistem pengairan, sumber bahan mentah, penempatan yang luas untuk pertanian, tempat yang cantik dan sebagainya. Tetapi keadaan ini mungkin berubah sekarang memandangkan masyarakat melihat peluang-peluang kepada bidang pekerjaan yang dapat mereka sertai untuk memastikan kelangsungan hidup mereka di sana (Lelieveldt, 2004).

Antara perkara yang harus diperhatikan dalam pembentukan masyarakat kini berbanding dengan masyarakat tradisi adalah semakin luas atau besar sesuatu masyarakat, maka semakin kecil jumlah yang mereka kenali. Semakin kecil jumlah orang yang mereka tidak kenali akan menyebabkan kecenderungan kepada kurangnya kemesraan dalam komuniti atau dengan kata lain kurangnya perpaduan sosial dalam komuniti (Levitas, 2000). Dalam masyarakat moden pada hari ini, bentuk hubungan yang terjalin cenderung kepada bentuk hubungan yang profesional seperti aspek pekerjaan dan masyarakat yang terbina bukan lagi

berasaskan lokasi atau tempat tinggal. Malahan, dalam masyarakat yang berasaskan kepada lokasi telah berlaku dalam aspek yang merujuk kepada pemilihan sosial, iaitu orang yang berstatus sosial tinggi lebih suka tinggal dengan orang yang setaraf status dengannya, sementara mereka yang berstatus lebih rendah adalah tidak dialu-alukan. Dengan demikian, lokasi yang strategik akan mempunyai nilai yang tinggi dan hanya boleh diperoleh dengan harga yang tinggi (Levitt, 1990). Lokasi yang kurang baik akan menerima saingan dalam kalangan masyarakat yang statusnya lebih rendah dan mereka terpaksa membeli hartanah yang kurang baik dengan harga yang lebih tinggi (Levitas, 2000).

Berikut adalah beberapa perkara yang diambil kira dalam pembentukan variasi komuniti, antaranya;

1) Komuniti yang Terasing (*The Isolated Community*)

Komuniti bentuk ini lebih cenderung kepada komuniti berbentuk tradisi, iaitu mereka sudah terserap dalam masyarakat mereka dan kukuh dari segi perpaduan sosial. Secara umum, komuniti ini telah mendapat keperluan asas yang mencukupi dan mereka lebih berbentuk egalitarian. Walaupun mereka tidak kaya, tetapi mereka sudah cukup dari segi keperluan asas. Dari segi aktiviti ekonomi, mereka sudah mempunyai aktiviti ekonomi asas yang mudah seperti bercucuk tanam, mempunyai rumah dan mempunyai pendidikan asas secara formal atau tidak formal serta mempunyai pendidikan agama.

2) Komuniti Pinggir Bandar (*The Town Country Community*)

Komuniti bentuk ini berada di kawasan pinggir bandar yang mana dari segi identitinya mempunyai beberapa aspek limpahan pemodenan asas yang ada di bandar seperti adanya kemudahan bank, panggung wayang, kompleks membeli-belah dan sekolah. Komuniti bentuk ini menjadi penghubung antara masyarakat tradisi dengan masyarakat moden. Ada sesetengah mereka memang bekerja di bandar dan tinggal di pinggir bandar. Walaupun mereka perlu mengambil masa yang lama, tetapi mereka memilih kawasan ini dengan andaian ia lebih tenang dan selesa (Njoh, 2002; Mayo & Craig, 1995).

3) Komuniti Bandar (*Urban Community*)

Komuniti bandar merupakan komuniti yang penting dan komuniti bentuk ini sering bertambah dari semasa ke semasa iaitu pertambahan populasi yang tinggi berlaku dalam lokasi komuniti bandar. Komuniti ini terbentuk apabila dikatakan berada di pekan atau bandar, ataupun berada berdekatan dengan kawasan tersebut. Antara ciri penting kawasan ini adalah pusat kepada pentadbiran satu-satu kawasan atau daerah. Dari segi ekonomi pula, ia merupakan pusat perdagangan atau pusat perekonomian yang aktif. Dalam konteks Malaysia, kawasan ini adalah kawasan yang mempunyai bentuk etnik yang paling rencam. Justeru, masyarakat di kawasan ini mempunyai perpaduan sosial yang lemah (Njoh, 2002).

4) Komuniti Metropolitan (*The Metropolitan Sub-Community*)

Proses perkembangan bandar telah membentuk satu keadaan di mana bandar antara bandar dan pekan ini telah bersambung hingga mewujudkan satu keadaan di mana bentuk komuniti yang bersifat metropolitan ini berlaku (Njoh, 2002). Pembentukan unit-unit kecil yang membentuk unit besar ini dikenali dengan kawasan metropolitan. Kawasan ini mempunyai jumlah penduduk yang padat dan aktiviti yang paling aktif. Di Malaysia, kita boleh katakan Kuala Lumpur adalah sebuah kota raya metropolitan. Pembentukan Kuala Lumpur adalah gabungan bandar-bandar terlibat iaitu Gombak, Lembah Klang dan mungkin juga Petaling Jaya.

Justeru, apabila membincangkan aspek perpaduan sosial dalam komuniti kita perlu melihat aspek hubungan. Perkara ini telah dibincangkan oleh Tonnies melalui konsep *Gemeinschaft* dan *Gesellschaft* yang dikemukakan beliau. Masyarakat bergerak daripada bersemuka kepada kurangnya bersemuka. Impak ini disebabkan oleh perkembangan teknologi dan kehidupan yang semakin bercorak material. Desakan-desakan ini menyebabkan rapuhnya perpaduan sosial dalam masyarakat. Tetapi betulkah perkara ini berlaku? Dalam membincangkan perkara ini, antara indikator penting yang membawa kepada perpaduan sosial dalam komuniti adalah mobiliti sosial. Terdapat dua keadaan iaitu mobiliti sosial mempengaruhi perpaduan sosial dalam komuniti. Pertama, perpaduan sosial dalam komuniti boleh berlaku melalui peranan mobiliti sosial atau antitesis

kepada ini adalah mobiliti sosial dalam komuniti membawa kepada rapuhnya perpaduan sosial dalam masyarakat (Selvarajah, Goetze & Vrabel, 2003).

1.11 Susun Atur Bab

Bab Satu ini telah menerangkan idea-idea kajian termasuk latar belakang, permasalahan kajian, persoalan kajian, objektif kajian, skop kajian, kepentingan kajian dan kawasan kajian. Bab seterusnya, Bab Dua mengupas mengenai penulisan dan karya-karya yang pernah dijalankan mengenai kajian ini. Kupasan dalam Bab ini juga membincangkan mengenai teori-teori yang digunakan untuk membelakangi dan sebagai panduan bagi kajian ini dijalankan.

Bab Tiga iaitu Metodologi Kajian membincangkan kaedah-kaedah yang digunakan sepanjang kajian ini dijalankan. Ini termasuklah reka bentuk kajian, populasi dan sampel kajian, instrumen kajian, kaedah analisis data serta prosuder kesahan dan kebolehpercayaan data. Bab Empat seterusnya membincangkan dapatan-dapatan kajian hasil daripada analisis data primer dan sekunder. Bab ini juga menjawab semua persoalan-persoalan kajian yang dibangkitkan.

Akhir sekali, Bab Lima merupakan perbincangan, implikasi dan kesimpulan bagi keseluruhan kajian. Bab ini membincangkan dapatan kajian secara empirikal, memberikan implikasi kajian kepada pihak-pihak berkenaan serta menyimpulkan keseluruhan kajian.

BAB DUA

TINJAUAN LITERATUR

2.1 Pengenalan

Bab ini terbahagi kepada beberapa bahagian yang secara umumnya membincangkan mengenai sejarah penubuhan Skim Rondaan Sukarela (SRS), pembangunan komuniti dan pengalaman-pengalaman program rondaan keselamatan sukarela lain di dalam dan luar negara. Bab ini turut mengupas kajian-kajian lain yang pernah dijalankan mengenai SRS dan program rondaan keselamatan sukarela di seluruh dunia.

2.2 Kedudukan Kejayaan Malaysia di Persada Global

Komitmen kerajaan dan kepimpinan Malaysia dalam mengurangkan permasalahan pelakuan jenayah melalui pengenalan pelbagai dasar dan langkah sejak peringkat awal negara, membolehkan negara mendapat pengiktirafan daripada pelbagai badan antarabangsa atas usaha murni negara. Menurut kajian *International Criminal Police Organization* (Interpol), Malaysia mencatatkan kejayaan yang tinggi dalam menyelesaikan kes jenayah iaitu antara 30-35 peratus (2004), 48 peratus (2005) dan 50 peratus (2006) berbanding ketetapan Interpol hanya 19 atau 20 peratus.

Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia atau *Malaysia Crime Prevention Foundation* (MCPF), PDRM merupakan antara pasukan Polis terbaik dalam kalangan negara membangun di seluruh dunia (Berita Harian, 12 Februari 2008).

Selain daripada itu, melaporkan Malaysia antara negara yang terselamat daripada 163 negara kajian pencegahan jenayah dan dadah pada tahun 2005-2007 (*New Straits Times*, 21 November 2010). Menurut laporan Projek Keadilan Dunia (*World Justice Project Rules of Law Index*), Malaysia merupakan negara paling selamat dalam kelompok 19 negara berpendapatan sederhana tinggi, iaitu selamat berbanding Amerika dan Britain (Berita Harian, 3 April 2012; Laporan Tahunan GTP, 2011).

Menurut Indeks Keamanan Global atau *Global Peace Indeks* (GPI) pada 2011 yang dikeluarkan oleh *Institute Economic for Peace* (IEP) sebuah institut ekonomi yang berpusat di Sydney bagi mengukur keamanan antara negara dan wilayah dunia, menunjukkan bahawa Malaysia buat julung kalinya meraih gelaran “negara paling selamat” dan “paling aman” pada peringkat global daripada 153 negara (IEP, 2011). Dalam hal ini, Malaysia berada dalam *ranking* Ke-19 paling selamat dan aman di dunia pada 2011 berbanding *ranking* Ke-22 pada 2010. Selain daripada itu, Malaysia juga merupakan negara pertama paling selamat dan aman di rantau Asia Tenggara dan Ke-4 paling selamat di rantau Asia Pasifik selepas selepas New Zealand, Jepun dan Australia (Berita Harian, 3 April 2012; Laporan Tahunan GTP, 2011). Menurut laporan Forum Daya Saing Ekonomi Global atau *World Economic Forum* (WEF) 2011, juga meletakkan Malaysia pada *ranking* Ke-63 berbanding Ke-93 pada tahun 2010 dan 2011 dalam aspek keselamatan dan keamanan (Berita Harian, 7 Mac 2012; 3 April 2012). Namun demikian, kedudukan negara jatuh ke tangga Ke-69 pada tahun 2012 (Laporan GTP 2012).

Selain daripada itu juga, kajian persepsi tahap kepuasan rakyat Malaysia terhadap PDRM, 70.5 peratus masyarakat awam di Malaysia berpuas hati dengan pencapaian PDRM pada Disember 2011 berbanding 56.6 peratus pada Januari 2011. Kajian pengurangan kebimbangan jenayah oleh Universiti Islam Antarabangsa Malaysia (UIAM) pula, dapatan menunjukkan kebimbangan jenayah berkurangan 12 peratus, iaitu daripada 33 peratus pada tahun 2010 kepada 21 peratus pada tahun 2011 (Berita Harian, 3 April 2012; Laporan GTP, 2011). Penelitian prestasi kedudukan kejayaan Malaysia di peringkat global ke atas aspek pelakuan jenayah, jelas menunjukkan Malaysia mencapai kejayaan yang membanggakan. Hal ini adalah atas komitmen dan inisiatif berterusan kepimpinan negara dalam mengurangkan jenayah walaupun ianya adalah mustahil untuk dibendung secara keseluruhannya. Justeru itu, bahagian seterusnya adalah mengetengahkan dasar atau pendekatan Malaysia mengurangkan pelakuan jenayah iaitu semenjak kepimpinan Tun Dr Mahathir Mohamad sehingga kepimpinan Datuk Seri Mohd Najib Tun Haji Abdul Razak.

2.3 Dasar dan Pendekatan Malaysia Mengurangkan Pelakuan Jenayah

Penelitian dan perbincangan ke atas senario permasalahan jenayah di Malaysia dari segi trend adalah membimbangkan masyarakat secara keseluruhannya, sekaligus menjejaskan kualiti hidup penduduk (Nor Ina & Norizan, 2010; Nor Ina & Norizan, 2009; Baharom & Muzafar, 2009; Muzafar & Baharom, 2009; Tang, 2009; Nor Ina & Norizan, 2008; PDRM, 2008; Nor Ina & Norizan, 2007; Law, 2007; PDRM, 2007; Nor Ina, 2006; Sidhu, 2006; Muzafar dan Eng, 2006; Sidhu,

2005; Muzafar & PDRM, 2004; IKHM, 2004, IKHM, 2002; Mohd Reduan, 1990). Dalam hal ini, segelintir masyarakat menuding jari kepada pihak berkuasa Polis di atas kegagalan dan ketidakberkesanan pencegahan jenayah yang dilakukan. Menyedari kepada peningkatan trend pelakuan jenayah yang mengundang kewujudan permasalahan sosial dan melambangkan kepincangan negara, pihak kerajaan Malaysia komited dalam usaha mengurangkan pelakuan jenayah selari dengan pembangunan negara.

Dalam hal ini, pelbagai dasar, usaha dan pendekatan dilakukan bagi menangani peningkatan pelakuan jenayah seterusnya meningkatkan kualiti hidup masyarakat secara keseluruhannya. Komited pihak kerajaan dalam hal ini diperlihatkan sejak pemerintahan mantan Perdana Menteri Ke-4 iaitu Tun Dr Mahathir Mohamad. Pendekatan awal beliau dalam mengurangkan pelakuan jenayah diperlihatkan dengan penubuhan Yayasan Pencegahan Jenayah Malaysia (YPJM) atau *Malaysia Crime Prevention Foundation* (MCPF) pada 1993. Penubuhan MCPF ini telah membolehkan negara terlibat secara langsung dalam forum berkaitan pencegahan jenayah yang dilaksanakan oleh Pertubuhan Bangsa-bangsa Bersatu (PBB) melalui *Asia Crime Prevention Foundation*(ACPF) di Shozuka, Jepun. Selain daripada pendekatan pengenalan MCPF, usaha pihak kerajaan di bawah kepimpinan beliau terus dilakukan secara berterusan sehingga menjadikan pengurangan jenayah sebagai teras dan agenda dalam pembangunan negara iaitu dalam Rancangan Malaysia lima (5) tahun selain peningkatan kualiti hidup (Saifudin, 2010; Jamaludin, 2007; Norhaslina, 2006; Malaysia, 2006; IKHM, 2004; Malaysia, 1999; Malaysia, 1995).

Rancangan lima (5) tahun merupakan pelan struktur pembangunann negara yang dibentuk bagi setiap tempoh lima (5) tahun. Rancangan Malaysia Ke-7 (RMKe-7), merupakan Rancangan Malaysia pertama yang mula mengetengahkan aspek jenayah dalam pembangunan Negara (Malaysia, 1995). Agenda pengurangan jenayah ini mula diteruskan kepada RMKe-8, RMKe-9 dan RMKe10 (Malaysia, 2011; Malaysia, 2001). Dalam RMKe-9 (2006-2010) sebagai contoh, aspek pengurangan jenayah terkandung dalam Teras Ke-4 iaitu meningkatkan kemampanan kualiti hidup. Bagi tujuan ini, kerajaan memperuntukkan RM21.2 bilion untuk keselamatan dan RM4.9 bilion untuk PDRM. Kerajaan komited membelanjakan berbilion ringgit untuk memantapkan dan menyediakan kemudahan yang terbaik kepada pihak PDRM seperti membina kuarters dan balai Polis (Malaysia, 2006).

Dalam RMKe-10 (2011-2015), aspek pengurangan dan pencegahan jenayah dijelaskan dalam Bab Enam iaitu mewujudkan persekitaran ke arah meningkatkan kualiti hidup. Bab ini mengandungi tujuh (7) perkara dan aspek pengurangan jenayah dan masyarakat selamat antara aspek yang terkandung iaitu seperti berikut;

- i. Membangunkan kawasan kediaman berdaya maju dan menarik,
- ii. Membangunkan sistem pengangkutan awam yang utamakan rakyat,
- iii. Mentransformasi penjagaan kesihatan – kualiti hidup,
- iv. Menyediakan akses kepada perumahan yang berkualiti dan mampu milik,

- v. Menyedia utiliti dan perkhidmatan awam lebih cekap,
- vi. Menjadikan jalan dan masyarakat lebih selamat,
- vii. Menghargai khazanah alam sekitar agenda pengurangan jenayah tidak sahaja dilakukan semasa pemerintahan Tun Dr Mahathir Mohamad, usaha ini telah diteruskan oleh kepimpinan selepas beliau iaitu Tun Abdullah Ahmad Badawi sebagai Perdana Menteri Ke-5. Semasa kepimpinan beliau, PDRM telah mengalami perubahan secara besar-besaran melalui penubuhan Suruhanjaya Diraja Penambahbaikan Perjalanan dan Pengurusan PDRM (SDPPP) pada tahun 2005.

Objektif penubuhan SDPPP ialah;

- i. Membantu pihak PDRM mengatasi permasalahan jenayah negara,
- ii. Panduan dalam etika perkhidmatan kepolisan, pengurusan dan mempertingkatkan kualiti dan mutu kerja PDRM dan anggota PDRM keseluruhannya dan,
- iii. Meningkatkan tahap keyakinan masyarakat terhadap perkhidmatan PDRM.

Pelbagai cadangan terkandung dalam SDPPP dan semenjak pengenalannya, hampir 85 peratus cadangan yang disyorkan dalam SDPPP telah dilaksanakan dalam usaha memperkemaskan organisasi PDRM (Berita Harian, 12 Februari 2008). Selain daripada itu, pada tahun 2007, Pelan Strategik Lima Tahun (PS5T)

PDRM (2007- 2011) juga beliau lancarkan semasa sambutan Hari Polis Ke-200 pada tahun 2007. Pelan ini merangkumi rancangan meningkatkan kualiti perkhidmatan PDRM sebagai pasukan yang terbilang pada peringkat global (Utusan Malaysia, 25 Mac 2009; Berita Harian, 12 Februari 2008). Antara tujuan PS5T adalah seperti berikut;

- i. Menurunkan kadar jenayah,
- ii. Meningkatkan pengetahuan dan kemahiran Pegawai Polis dalam melaksanakan tugas,
- iii. Mewujudkan komuniti kepolisan,
- iv. Menjalinkan kerjasama dengan masyarakat dan
- v. Meningkatkan logistik, teknologi komunikasi dan maklumat (ICT) agar Polis dapat menjalankan tugas dengan sempurna.

Dasar mengurangkan jenayah di negara ini jelas terpancar melalui komitmen yang ditunjukkan kerajaan semasa pembentangan Belanjawan 2008 yang diumumkan pada 7 September 2007. Dalam hal ini, kerajaan sekali lagi komited untuk membantu menangani, membanteras jenayah seterusnya menambahbaik prestasi PDRM dengan melaksanakan beberapa pendekatan seperti berikut;

- i. Memperuntukkan RM6 bilion,
- ii. Membekalkan 200 unit kereta nasional dan 1,600 komputer kepada Pegawai Penyiasat dan Penolong Pegawai Penyiasat,

- iii. Menambahkan pengambilan 60, 000 anggota baru dalam tempoh lima (5) tahun akan datang,
- iv. Membekalkan 2,000 unit kereta nasional dan 1,600 komputer kepada Pegawai Penyiasat dan Penolong Pegawai Penyiasat,
- v. Membekalkan 1,900 motosikal untuk meningkatkan aktiviti pengawasan dan rondaan,
- vi. Memasang lebih banyak kamera litar tertutup (CCTV) yang dihubungkan ke pusat kawalan dan
- vii. Menyokong usaha sektor swasta mempertingkatkan kawalan keselamatan di kawasan mereka dengan mempercepatkan elaun modal yang mana ianya boleh dituntut selepas setahun ke atas pembelian alat kawalan dan keselamatan.

(Berita Harian, 12 Februari, 2008; Sinar Harian, 8 september 2007; Berita Harian, 8 September 2007).

Selain daripada pendekatan-pendekatan di atas, Perdana Menteri Ke-5 juga telah mengumumkan enam (6) pendekatan baru dalam membanteras jenayah semasa lawatannya ke PDRM Bukit Aman pada Januari 2008. Antara yang diumumkan beliau ialah;

- i. Mewajibkan pemilik atau penyewa bangunan memasang CCTV. Peruntukan khas sebanyak RM75 juta untuk memasang kemudahan tersebut di beberapa kawasan strategik di seluruh negara,

- ii. Menawarkan pekerjaan secara kontrak kepada Pegawai dan Anggota Polis yang mempunyai rekod perkhidmatan baik yang akan bersara dengan tangga gaji yang dinikmati ketika dalam pekerjaan,
- iii. Menawarkan pekerjaan secara kontrak kepada Pegawai dan Anggota yang telah bersara dengan jawatan terakhir dipegang,
- iv. Mengambil lebih ramai orang awam untuk memenuhi jawatan seperti perkeranian, perhubungan awam dan sumber manusia agar anggota Polis dapat menumpukan tugas kepolisan,
- v. Menambah Pusat Latihan Polis,
- vi. Menyarankan pemaju perumahan menyediakan beberapa pintu rumah kedai berderet untuk dijadikan Balai Polis.

(Berita Harian, 12 Februari 2008)

Selepas tiga minggu lawatan rasmi Perdana Menteri Ke-5 ke PDRM Bukit Aman, Ketua Polis Negara (KPN) ketika itu iaitu Tan Sri Musa Hassan telah mengambil beberapa pendekatan yang dilaksanakan secara bersepadu bagi membanteras jenayah iaitu;

- i. Pengambilan 3,000 Pegawai dan Anggota bersara secara kontrak bermula pada Mac 2008. Fasa pertama memabitkan pengambilan 400 pesara atau yang akan bersara sehingga akhir Jun,

- ii. Pembukaan 107 Balai Polis baru yang dinamakan sebagai Balai Polis Pengoperasian (BPP). Fasa pertama membabitkan 60 buah balai iaitu di Pulau Pinang, Selangor, Johor dan Kuala Lumpur. Baki 47 buah Balai Polis lagi dibuka secara berperingkat mulai 15 Mac dan 15 April 2008. Balai Polis ini beroperasi di rumah kedai atau komersial dan diketuai oleh seorang Sarjan, seorang Koperal dan enam orang Lans Koperal/Konstabel,
- iii. Membuka 55 pondok komuniti Polis. Pondok Polis ini diberi tumpuan ke atas empat negeri seperti Johor, Pulau Pinang, Selangor dan Kuala Lumpur. Pondok komuniti ini beroperasi di taman perumahan yang disewa. Pondok komuniti ini diketuai oleh dua (2) orang Lans Koperal/Konstabel dan beroperasi 24 jam untuk membolehkan penerimaan laporan atau aduan daripada orang awam. Bagi konteks ini, anggota keluarga petugas juga tinggal bersama di kawasan operasi. Pembukaan Balai Polis dan pondok komuniti adalah bertujuan merapatkan hubungan Polis dengan masyarakat, masyarakat merasai dan melihat kehadiran Polis di persekitaran mereka dan secara psikologinya juga adalah bagi mewujudkan perasaan takut dalam kalangan pelaku jenayah,
- iv. Mengambil 500 Pegawai dan Anggota Polis bersara secara kontrak sebagai pensyarah/tenaga pengajar di Maktab PDRM di Kuala Lumpur dan 13 Pusat Latihan Polis di seluruh negara,

- v. Mengecilkan pentadbiran Ibu Pejabat Polis Daerah (IPD) yang terlalu luas kawasan pentadbirannya agar tugas membanteras jenayah di sesuatu kawasan dapat dilakukan dengan lebih mudah dan berkesan,
- vi. Membahagikan semua Balai Polis di bandar utama kepada empat kategori agar nisbah seorang anggota Polis bagi 250 orang penduduk. Pengkategorian tersebut meliputi Kategori A seramai 250 orang anggota, kategori B seramai 200 orang anggota, dan kategori C dan D masing-masing seramai 160 orang dan 60 orang anggota dan,
- vii. Menggunakan pusat latihan awam bagi melatih dan merekrut anggota baru agar pengambilan dapat ditingkatkan kepada 7,000 orang setahun berbanding hanya 3,000 anggota setahun ketika ini.

(Berita Harian, 12 Februari 2008)

Merujuk kepada dasar-dasar serta pendekatan yang dilaksanakan oleh kerajaan di bawah kepimpinan mantan Perdana Menteri Tun Dr Mahathir Mohamad dan Tun Abdullah Ahmad Badawi, jelas bahawa keduanya komited dalam mengurangkan permasalahan pelakuan jenayah negara dari peringkat awal. Justeru itu, dasar dan pendekatan ini dilakukan secara berterusan sehingga kepada kepimpinan Perdana Menteri Ke-6 iaitu Datuk Seri Mohd Najib Tun Haji Abdul Razak. Walaupun pelbagai pendekatan dilakukan kerajaan dalam menangani masalah jenayah di peringkat awal, namun masih kurang berkesan dalam mengurangkan jenayah sehingga aspek jenayah antara bidang keutamaan dalam pembentukan Bidang

Keberhasilan Utama Negara atau *National Key Result Area* (NKRA) di bawah pelaksanaan Program Transformasi Kerajaan atau *Government Transformation Programme* (GTP) (PEMANDU, 2012).

Melalui pelaksanaan NKRA dalam mengurangkan jenayah iaitu pada akhir tahun 2009, kadar jenayah di seluruh negara menunjukkan penurunan mendadak bagi tempoh pelaksanaannya. Kejayaan terbesar dalam pengurangan jenayah dibuktikan melalui pengurangan sebanyak 15 peratus bagi indeks jenayah dan 35 peratus jenayah jalanan iaitu melebihi sasaran yang ditetapkan pada tahun 2010 iaitu masing-masing sebanyak lima (5) peratus dan 20 peratus. Pada tahun 2009, sebanyak 209, 817 kes indeks jenayah dicatatkan dan berkurangan kepada 177,520 kes pada tahun 2010 dengan kadar pengurangan sebanyak 32,297 kes atau 15 peratus. Jenayah jalanan pula mengalami penurunan sebanyak 35 peratus bagi tempoh yang sama, iaitu pada 2009 sebanyak 38,030 kes jenayah jalanan dicatatkan telah berkurangan kepada 24, 837 kes dengan kadar pengurangan kes sebanyak 13,193 kes (Kementerian Dalam Negeri, 2011; *Government Transformation Programme*, 2011).

Sebagai pengukur kepada laporan kejayaan NKRA, Sesi Panel Penilai Antarabangsa (*Reducing Crime International Panel Review Session*) telah dianjurkan di negara ini. Melalui maklum balas yang diterima, pihak panel luar kagum dengan pendekatan dilakukan negara terutamanya Program *Omnipresence* (meningkatkan kehadiran Polis), Program Bandar Selamat dan kepolisan Masyarakat (*Community Policing*) adalah sesuatu yang tepat dan signifikan dalam

mengurangkan jenayah. Jawatankuasa Penilaian Antarabangsa atau *International Panel Review* (IPR) yang dilantik berhubung pencapaian GTP 2011, menjelaskan bahawa kadar jenayah nyata telah berkurang dengan ketara dan terus berkurang serta mengakui pendekatan Strategi Lautan Biru Kebangsaan atau *National Blue Ocean Strategy* telah membolehkan Malaysia mencapai hasil yang membanggakan dalam mengurangkan jenayah dengan ketara pada kadar 15 peratus dan 11 peratus dalam tempoh pelaksanaan NKRA (Kementerian Dalam Negeri, 2012).

Selain daripada itu, dasar pengurangan jenayah juga turut diberi penekanan dalam Belanjawan 2013 yang diumumkan pada 28 September 2012. Belanjawan ini juga memberi penekanan kepada aspek mengurangkan kadar jenayah bagi mewujudkan kejiranan yang selamat (Berita Harian; *New Straits Times*; *Daily Ekspres*, 29 September 2012). Bagi tujuan ini, sebanyak RM591 juta diperuntukkan melalui pelaksanaan empat (4) pendekatan seperti berikut;

- i. Menambah bilangan perjawatan Polis dan menambah ahli anggota pasukan sukarelawan Polis sebanyak 10,000 orang bagi membolehkan Polis melaksanakan tugas-tugas rondaan dan pencegahan jenayah,
- ii. Mewujudkan Unit Rondaan Bermotosikal (URB) dengan memperuntukkan sebanyak 1,000 buah motosikal disalurkan bagi menjalankan rondaan di kawasan perumahan,

- iii. Pemasangan sebanyak 496 unit Alat Kawalan Keselamatan CCTV di kawasan PBT dengan mengurangkan insentif cukai bagi pemasangan alat keselamatan tersebut dan
- iv. Peruntukan RM40 juta bagi rondaan di kawasan kejiranan. Geran RM10,000 juga diberikan kepada 4,025 persatuan penduduk berdaftar.

Menurut Naib Pengerusi MCPF, Tan Sri Lee Lam Thye, keempat-empat pendekatan yang dilaksanakan kerajaan dalam mengurangkan jenayah di negara ini akan meningkatkan imej dan usaha Polis bagi menangani jenayah (*New Straits Times*, 29 September 2012). Selain daripada itu, meningkatkan keselamatan dan ketenteraman awam melalui pengurangan jenayah juga telah menjadi agenda dalam manifesto pilihanraya (PRU-13) di negara ini yang lebih dikenali sebagai „Aku Janji“. Hal ini kerana peningkatan kesedaran kesan daripada isu pencerobohan sehingga aspek keselamatan diberi penekanan. Antara yang diberi penekanan dalam tempoh lima (5) tahun selepas kemenangan kerajaan pimpinan Barisan Nasional adalah seperti berikut;

- i. Meningkatkan jumlah tenaga kerja PDRM dengan tambahan 4,000 anggota Polis pada setiap tahun,
- ii. Memasang lampu di jalan-jalan, lorong-lorong dan laluan bagi mengurangkan jenayah jalanan,
- iii. Mengukuhkan Unit Rondaan Bermotosikal (URB) PDRM dengan menambah 5,000 buah kenderaan tambahan,

- iv. Menambah baik kebajikan, profesionalisme dan keupayaan Polis, Angkatan Tentera Malaysia (ATM) dan Agensi Penguatkuasaan Maritim Malaysia,
- v. Meningkatkan keupayaan keseluruhan ATM bagi menangani apa jua pencerobohan dan ancaman luar,
- vi. Mempertahankan dan memperkuat Suruhanjaya Polis,
- vii. Menggunakan Sistem 6P (Pendaftaran, Pemutihan, Pengampunan, Pemantauan, Penguatkuasaan dan Pengusiran) untuk mengekang pendatang asing tanpa izin,
- viii. Mewujudkan Program *SafeCam* untuk menghubungkan sistem CCTV swasta dengan awam,
- ix. Mengembangkan secara meluas penggunaan CCTV bagi memantau kawasan laluan awam yang sibuk seperti tempat letak kereta, kawasan riadah, pasar malam dan sekolah,
- x. Memperkenalkan inisiatif keselamatan di kawasan skim perumahan awam dan
- xi. Pengambilan tambahan 5,000 anggota Pasukan Sukarelawan Simpanan Polis untuk membantu PDRM membuat rondaan dan menjadikan persekitaran lebih selamat.

(Buku Manifesto BN, 2013)

2.4 Pendekatan Dalam Perhubungan Sesebuah Komuniti

Dalam keghairahan negara melaksanakan dasar dan pendekatan bagi memacu pertumbuhan sosio-ekonomi dan politik negara, negara telah dikejutkan dengan isu pencerobohan di Lahad Datu, Sabah pada 12 Februari 2013. Pencerobohan ini bukan sekadar menggugat kestabilan politik negara, juga menjejaskan keharmonian hubungan diplomatik antara negara Filipina dan Malaysia, seterusnya menggemparkan seluruh rakyat Malaysia yang mana telah mengorbankan anggota Polis dan Tentera Malaysia. Isu pencerobohan ini telah menjadi ikhtibar kepada negara dalam usaha memperkukuhkan keselamatan sempadan negara khususnya di Sabah.

Lantaran daripada peristiwa ini, kepimpinan negara di bawah Datuk Seri Mohd Najib Tun Haji Abdul Razak telah mengumumkan Kawasan Keselamatan Khas (SSA) yang kemudiannya dinamakan Kawasan Keselamatan Khas Pantai Timur Sabah atau *Eastern Sabah Security Command* (ESSCOM) ditubuhkan dan diumumkan pada 7 Mac 2013. Kawasan ini merangkumi daerah seperti Kudat, Tawau, Kunak, Sandakan dan Lahad Datu. Pewujudan kawasan ini adalah bertujuan meningkatkan keselamatan negeri Sabah. Penubuhan kawasan ini merupakan penyelarasan kerjasama antara tiga komponen, iaitu penduduk setempat, pasukan Tentera dan pihak Polis bagi membanteras ancaman pengganas. Serentak dengan pelaksanaan ESSCOM, tiga (3) pusat pemeriksaan Imigresen, Kastam, Kuarantin dan Keselamatan (ICQS) diwujudkan dan akan beroperasi di kawasan ESSCOM iaitu di Kudat, Lahad Datu dan Pos Kawalan

Imigresen Bersepadu Kerakit Pulau Banggi (Harian Metro, 26 Mac 2013; Utusan Borneo, 11 April, 2013; Utusan Malaysia, 4 April 2013). Selain menubuhkan ESSCOM, kepimpinan negara juga mewujudkan Zon Selamat Sabah Timur atau *Eastern Sabah Safety Zone* (ESSZONE) yang diumumkan Perdana Menteri Datuk Seri Mohd Najib Tun Razak semasa sambutan Hari Polis Ke-206 di Pusat Latihan Polis (PULAPOL) selepas mendapat perkenan Yang di-Pertuan Agong di bawah Ordinan Pemeliharaan Keselamatan Awam 1962.

Peraturan-peraturan yang diwujudkan di bawah ordinan Pemeliharaan Keselamatan Awam 1962 tidak memberikan sebarang kuasa tambahan kepada pihak Polis. Kuasa Polis sedia ada sudah mencukupi untuk menangani permasalahan yang ada. Penubuhan ESSZONE berkuatkuasa pada 25 Mac 2013 yang meliputi 10 daerah di Sabah iaitu daerah Kudat, Pitas, Kota Marudu, Beluran, Sandakan, Kinabatangan, Lahad Datu, Kunak, Semporna, Tawau. ESSZONE ditadbir oleh Jawatankuasa Zon Selamat Sabah Timur yang ditubuhkan menurut Peraturan Keselamatan Awam 2013. Jawatankuasa ini dipengerusikan Ketua Menteri Sabah dan dibantu seorang Ketua Pegawai Eksekutif (*Chief Executive Officer*) serta anggota lain. Jawatankuasa ini bertanggungjawab kepada Jawatankuasa pemantau yang dipengerusikan oleh Perdana Menteri Datuk Seri Mohd Najib Tun Haji Abdul Razak. Pegawai Eksekutif yang dilantik merupakan seorang pegawai awam yang bertanggungjawab menyelaras, mengawal selia fungsi dan aktiviti pasukan keselamatan yang berkaitan dengan ESSZONE. Terdapat lima (5) batalion pasukan keselamatan ditempatkan di ESSZONE termasuk Angkatan Tentera

Malaysia (ATM) dengan penambahan 1 briged Pasukan Gerakan AM Polis (PGA). Pengisytiharan ESSZONE bukannya pengisytiharan darurat di bawah Perkara 150 Perlembagaan Persekutuan. Penubuhan ESSZONE merupakan pendekatan holistik dan bukan pendekatan ketenteraan semata-mata yang antara objektif penubuhan ESSZONE adalah seperti berikut;

- i. Memberi asas perundangan kepada Kawasan Keselamatan Khas Pantai Timur Sabah (ESSCOM),
- ii. Memelihara hak demokratik dan proses demokrasi penduduk Sabah serta mengukuhkan keselamatan, ketenteraman awam dan kesejahteraan di kawasan Timur Sabah,
- iii. Meningkatkan tahap keselamatan di Sabah - bagi memastikan tidak ada pihak mengambil kesempatan terhadap kemelut di Lahad Datu.

(Harian Metro, 26 Mac 2013; Buku Hari Polis Ke-206, 2013)

2.5 Rukun Tetangga (RT)

Berdasarkan maklumat yang diperolehi daripada buku Panduan Kejiranan Jabatan Perpaduan Negara, Kementerian Perpaduan Negara dan Pembangunan Masyarakat Malaysia (1995), Rukun Tetangga (RT) merupakan sebuah organisasi sosial yang dibentuk secara sukarela oleh sesebuah komuniti. Sebagai sebuah pertubuhan penting, kegiatan serta pengelolaan kerja Rukun Tetangga (RT) dikawalselia oleh Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, Jabatan Perdana Menteri. Di bawah Jabatan ini telah wujud sebuah unit yang secara

langsung diwujudkan bagi melihat RT mematuhi Peraturan-Peraturan Perlu (RT) 1975.

Pada peringkat awal, tumpuan penubuhannya pada sekitar tahun 1975 sehingga 1982 ialah kepada keselamatan melalui skim kawalan atau rondaan. Mulai tahun 1983, falsafah RT telah diubah yang memberi penumpuan kepada konsep kejiranan. Kejiranan didefinisikan sebagai semangat ingin untuk hidup bersama, berbaik-baik, saling hormat menghormati dan bantu membantu sesama jiran tetangga ke arah kesejahteraan masyarakat dan negara melalui persatuan-persatuan sosial setempat seperti Rukun Tetangga, Persatuan Penduduk, Jawatankuasa Kemajuan dan Keselamatan Kampung (JKKK) dan lain-lain (Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, 2018).

Laporan Konvensyen Rukun Tetangga 1994 menjelaskan bahawa antara faktor utama ialah untuk mempertingkatkan imej Rukun Tetangga dan ianya perlu dilakukan secara sistematik supaya penubuhannya dihargai dan disegani. Ianya boleh dilakukan melalui penilaian mengenai komitmen pemimpin Rukun Tetangga (RT). Penilaian ini penting supaya ia dapat menghasilkan barisan pemimpin yang komited dan berwibawa di dalam pengurusan organisasi yang bergerak lebih tersusun dan berkesan (Ismail & Ghazaly, 1994; Zakaria, 1994).

Konvensyen ini juga melaporkan bahawa faktor-faktor kekuatan RT adalah seperti berikut;

- a) Sejarah penubuhan RT,
- b) Peraturan-peraturan RT,
- c) Fungsi dan matlamat RT itu sendiri,
- d) Bilangan sektor RT di seluruh negara,
- e) Bilangan aktiviti yang dijalankan oleh sektor-sektor RT,
- f) Bilangan ahli RT sendiri yang terdiri daripada 4.5 juta orang,
- g) Bilangan ahli jawatankuasa RT yang berjumlah 20, 000 orang,
- h) Penglibatan Jiran Muda dan Jiran Wanita sebagai pendokong kepada RT,
- i) Struktur RT,
- j) Kumpulan sasar RT yang terdiri daripada kanak-kanak sehingga Warga Emas (WE).

Konvensyen ini juga menyatakan faktor-faktor kelemahan RT adalah;

- a) Organisasi sukarela – memandangkan organisasi ini bersifat sukarela, maka penglibatan masyarakat adalah kurang,
- b) Ketidakhahaman terhadap peranan dan fungsi RT – kefahaman orang ramai adalah terbatas dan tidak menyeluruh dan
- c) Masa depan RT – usaha-usaha perlu digerak secara lebih giat lagi supaya dapat dibentuk satu bangsa Malaysia yang mempunyai sifat cintakan tanah air. Selain daripada itu, usaha untuk membina semula imej organisasi RT perlu dipergiatkan bagi mewujudkan institusi sosial yang unggul.

2.6 Jenayah

Perkataan jenayah bermaksud kejahatan (seperti mencuri merompak, membunuh dan lain-lain) yang salah disisi undang-undang, perbuatan salah (disisi undang-undang) atau perbuatan jenayah (Kappeler & Gaines, 2005). Jenayah didefinisikan sebagai satu perbuatan atau sebarang kesalahan yang membahayakan masyarakat dan segala perbuatan atau tindakan itu boleh disabit kesalahannya disisi undang-undang dan orang yang melakukannya bertanggungjawab menerima hukuman denda atau penjara (Mohd Radzuan, 1995).

Tun Salleh Abbas (Hasnah, 1995) berpendapat bahawa jenayah ialah kesalahan yang dilakukan oleh seseorang dengan niat hendak melakukan kesalahan itu. Kesalahan yang dilakukan oleh individu tersebut boleh dihukum dengan balasan penjara, denda, diseksa atau dibunuh. Hukuman dikenakan kerana melakukan jenayah seperti mencuri, merompak, membunuh dan sebagainya yang salah dari segi undang-undang. Jenayah dibahagikan kepada dua (2) iaitu jenayah harta benda dan jenayah kekerasan.

2.6.1 Teori Berkaitan Jenayah

Routine Activity Theory merupakan teori utama dalam persekitaran jenayah. Teori ini dibangunkan oleh Cohen dan Felson (1979) yang merupakan pakar jenayah yang terkenal. Kedua-duanya berpendapat bahawa untuk sesuatu jenayah itu berlaku, perlu wujud tiga (3) perkara iaitu;

a) Sasaran yang sesuai

Sasaran boleh jadi seorang individu, objek atau tempat.

b) Ketiadaan penjaga yang mampu untuk campur tangan

Penjaga (*guardian*) pula boleh jadi manusia, contohnya Polis peronda, pengawal keselamatan, kawan-kawan atau jiran, di mana kehadirannya boleh menghalang sesuatu jenayah daripada berlaku. CCTV juga boleh digolongkan sebagai penjaga, dengan syarat pemantauan melalui CCTV ini dilakukan sepanjang masa.

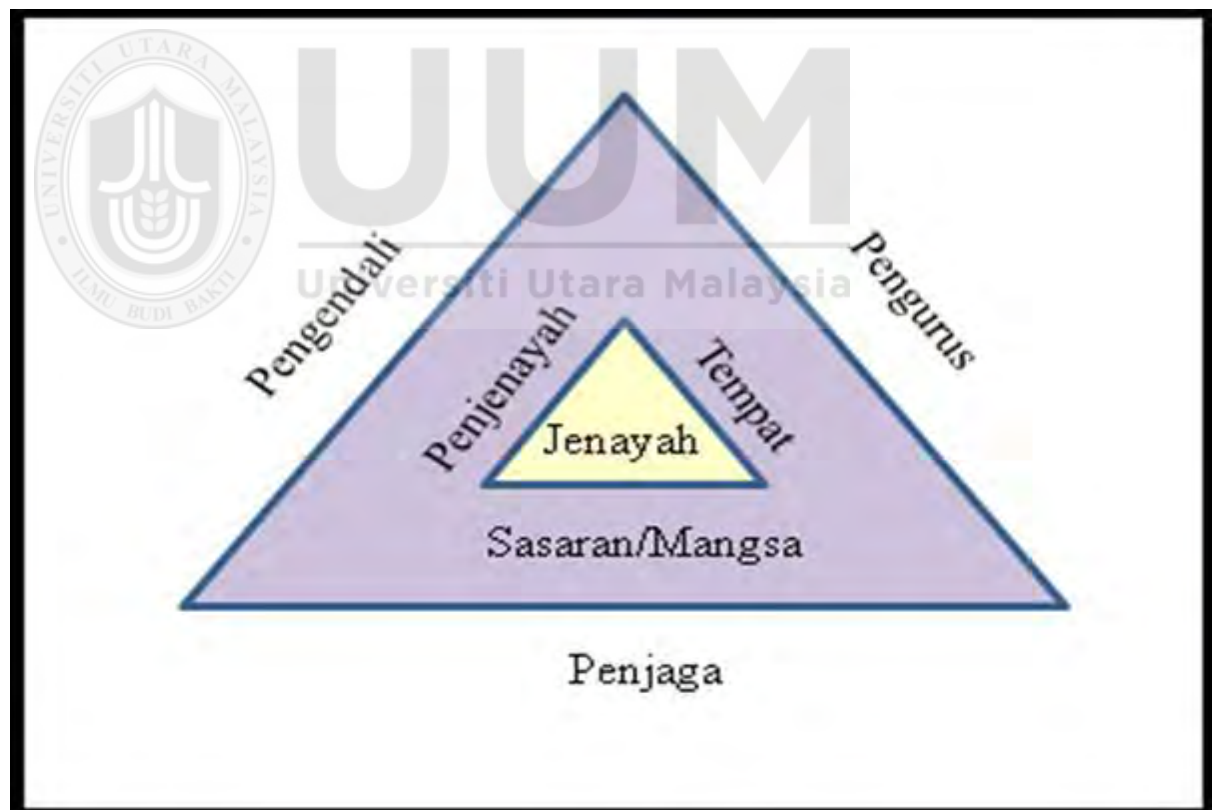
c) Kehadiran penjenayah yang terdorong untuk melakukan jenayah. *Routine*

Activity Theory melihat jenayah dari sudut pandangan penjenayah. Jenayah hanya akan berlaku apabila penjenayah berpandangan bahawa sasaran adalah sesuai dan tiada penjaga yang mampu untuk menghalang jenayah daripada berlaku. Penilaian penjenayah terhadap sesuatu situasi merupakan penentu kepada berlakunya jenayah.

Routine Activity Theory digunakan untuk memberi pemahaman kepada orang ramai berkenaan faktor penyebab utama masalah jenayah di mana kawalan jenayah yang lemah pada sesuatu masa yang tertentu cenderung untuk membuat penjenayah menyerang sasaran yang menarik perhatiannya. Dalam aktiviti jenayah, penjenayah perlu menggunakan alat, di mana kewujudan atau ketiadaan alat akan menentukan samada jenayah akan berlaku atau tidak. Alat adalah sebarang objek yang boleh digunakan sebagai senjata seperti pisau, kayu, pistol

dan sebagainya. Ketiadaan alat yang sesuai akan menghalang penjenayah daripada memasuki kawasan tertentu atau menyerang mangsa dan penjaganya (*guardian*). Bagi setiap jenayah, alat yang digunakan adalah berbeza bergantung kepada jenis jenayah yang akan dilakukan. Contohnya, alat berbeza digunakan untuk melakukan samun atau rompakan.

Routine Activity Theory memperkenalkan alat yang penting dalam analisis jenayah iaitu *crime triangle* atau juga dikenali sebagai *problem analysis triangle* seperti yang ditunjukkan dalam Rajah 2.1.

Rajah 2.1. *Crime Triangle* atau *Problem Analysis Triangle*

Sumber: Cohen & Felson (1979)

Menurut Ditton et al. (1999) kebimbangan atau takut adalah satu istilah yang meliputi pelbagai jenis perasaan yang mengelirukan, perspektif dan anggaran risiko. Perasaan ini adalah berbeza bagi orang yang berbeza. Jenayah adalah ciri-ciri yang tidak dapat dielakkan dalam tamadun manusia. Ferraro (1995) menyatakan bahawa jenayah adalah perkara biasa kerana untuk menjadi sebuah masyarakat yang tiada langsung jenayah adalah sesuatu yang mustahil. Bimbang atau takut kepada jenayah adalah tindak balas semula jadi manusia (Wynne, 2008).

Lee (2007) berpendapat bahawa dalam tempoh empat dekad yang lalu, perasaan takut terhadap jenayah telah menjadi satu kebimbangan yang semakin ketara kepada *criminologists*, *victimologists*, penggubal dasar, ahli-ahli politik, Polis, media dan orang awam. Beliau juga menekankan bahawa kemunculan perasaan takut terhadap jenayah ditunjukkan oleh perkembangan yang luar biasa dalam bidang penyelidikan dan kesusasteraan. Perkembangan ini turut diketengahkan oleh Newburn (2003) yang menyatakan bahawa sejak tahun 1970-an jenayah dan perasaan takut terhadap jenayah telah muncul dan menjadi perkara baru dalam kehidupan seharian.

Walklate (2007) menyatakan bahawa pertumbuhan sensitiviti ketakutan terhadap jenayah adalah selari dengan pertumbuhan sensitiviti kepada mangsa jenayah secara umum. Beliau berpendapat perkembangan ini adalah dirangsang oleh liputan media pada awal tahun 1970 dan peningkatan kadar jenayah yang

direkodkan sepanjang dekad ini telah membawa kepada pengenalan *British Crime Survey* (BCS) pada tahun 1982.

Karmen (2004) berpandangan bahawa pada masa dahulu, sebahagian besar liputan media menumpukan kepada pesalah, tetapi kini mereka yang bukan mangsa (*nonvictims*) juga telah boleh memahami dan berasa empati terhadap reaksi dan tindak balas mangsa. Perhatian yang diberikan kepada perasaan takut terhadap jenayah oleh penyelidik lebih dua dekad yang lalu adalah hasil daripada percubaan untuk mengenal pasti mengapa kategori sosial tertentu dilaporkan mempunyai tahap ketakutan terhadap jenayah yang lebih tinggi daripada yang lain (Ferraro, 1995).

Kajian oleh Warr (1994) mendapati tindak balas yang paling biasa kepada perasaan takut terhadap jenayah di Amerika Syarikat adalah dengan mengelakkan atau menjauhi tempat yang dilihat berbahaya. Dalam kaji selidik di Seattle dan Dallas (bandar di Amerika Syarikat), sebagai contohnya 63 peratus dan 77 peratus daripada responden menyatakan bahawa mereka mengelakkan diri daripada berada di bandar-bandar tertentu. Apabila penduduk Dallas ditanya untuk mengenal pasti kawasan-kawasan berbahaya di bandar mereka, empat daripada lima responden menyatakan bahawa mereka tidak pergi berdekatan atau melalui kawasan-kawasan tersebut dengan kerap. Selain mengelakkan tempat-tempat yang sering berlaku jenayah, kebimbangan terhadap jenayah juga memberi kesan kepada pilihan laluan yang digunakan apabila melancong, bentuk atau jenis

pengangkutan yang digunakan dan kekerapan penduduk meninggalkan kediaman mereka (DuBow, McCabe & Kaplan 1979). Bentuk pengangkutan adalah pengangkutan laut, udara dan darat. Manakala jenis pengangkutan pula adalah kapal, kapal terbang, bas, kereta dan lain-lain.

Di Malaysia, berbagai langkah diambil bagi mengurangkan perasaan takut rakyat terhadap jenayah. Sebagai contoh, di Temerloh, pihak PDRM Temerloh telah memberikan fokus utama kepada usaha untuk mengurangkan rasa takut menjadi mangsa jenayah (*reduce fear of crime*) di kalangan penduduk Temerloh dengan melaksanakan inisiatif seperti berikut;

- 1) Mendekati masyarakat serta mendapatkan keyakinan masyarakat untuk sama-sama membantu pihak Polis dalam menangani jenayah melalui *high profail policing*. Ini merupakan konsep kehadiran Polis di mana Polis akan turun padang untuk bertemu masyarakat dan konsep ini telah dilaksanakan sejak 14 Januari 2010.
- 2) Melibatkan masyarakat dalam aktiviti kepolisan seperti Program Rakan Cop dan sebagainya.

2.6.2 Strategi Dalam Pencegahan Jenayah dengan Menggunakan Kaedah

Pencegahan Primer

Dalam menangani permasalahan jenayah, pihak SRS perlu merangka strategi pencegahan primer dilakukan dengan mengenal pasti persekitaran fizikal dan sosial yang berpotensi mewujudkan peluang kepada perilaku jenayah. Elemen

fizikal dipercayai berupaya memberi kesan bukan sahaja kepada penjenayah malahan memberi pengaruh yang besar kepada penduduk.

Apabila persekitaran fizikal disuntik dengan ciri-ciri keselamatan, maka penjenayah akan lebih berisiko untuk melakukan sebarang perbuatan jenayah. Pada masa yang sama bagi penduduk pula, persekitaran fizikal yang baik akan melahirkan nilai-nilai bertanggungjawab dan usahasama untuk menjaga atau mengawasi persekitaran mereka daripada ancaman jenayah. Kesan-kesan yang disebutkan di atas dapat diperjelaskan lagi melalui Teori *Defensible Space* (Newman, 2012). Teori ini menekankan dua (2) jenis tingkah laku sosial yang asas, iaitu kewilayahan dan pengawasan semulajadi.

Newman (2012) menganggap bahawa kedua-dua tingkah laku sosial ini saling berkaitan antara satu sama lain. Kewilayahan merupakan perasaan kepunyaan yang dimiliki oleh setiap individu apabila mendiami sesebuah lokasi. Pengaruh imej yang lahir dari reka bentuk persekitaran amat penting bagi melahirkan perasaan kepunyaan ini (Lynch, 1960) yang mengiktiraf pengaruh imej dan persekitaran dalam menentukan perilaku jenayah dan perasaan takut kepada jenayah.

Ini kerana, imej dipercayai dapat melahirkan persekitaran samada yang „hidup“ atau „terasing“ kepada penghuninya. Sesebuah kawasan kejiranan yang disediakan pelbagai kemudahan akan menggalakkan interaksi sesama ahli di dalam sesebuah

komuniti. Menurut Wilson dan Kelling (2012), interaksi sesama ahli komuniti SRS amat penting untuk menghidupkan semangat kejiranan. Dengan semangat kejiranan yang kukuh, perasaan kepunyaan akan terpupuk dalam kalangan penduduk sesuatu tempat.

Melalui konsep kewilayahan, penghuni sesebuah tempat ataupun komuniti SRS akan menganggap mereka adalah pemilik kepada kawasan yang didiaminya dan secara semulajadi mewujudkan rasa tanggungjawab untuk memelihara serta mengawasi persekitaran kawasan. Konsep ini tidak terbatas dalam ruang lingkup rumah kediaman masing-masing malahan turut meliputi kehidupan di persekitarannya. Ini bertepatan dengan dakwaan Newman (2012) bahawa sesebuah kawasan itu akan lebih mudah terancam sekiranya tidak wujud perasaan kepunyaan dan semangat kejiranan dalam kalangan ahli komuniti RT. Ini kerana, jika hubungan antara jiran amat rapat, mereka secara semula jadi akan menjadi lebih peka terhadap orang asing yang hadir di dalam persekitaran komuniti RT. Pengawasan semula jadi ini merujuk kepada kebolehan penduduk untuk mengenal pasti peluang-peluang berunsurkan jenayah semasa menjalani kehidupan mereka seharian.

Paulsen dan Robinson (2014) berpendapat, idea yang di bawa oleh Newman dikatakan telah banyak dipengaruhi oleh kajian-kajian yang telah dilakukan oleh pengkaji-pengkaji terdahulu seperti Wood (1967 & 1961) dan Jane (1961). Wood (1967 & 1961) percaya bahawa kualiti reka bentuk persekitaran kawasan

perumahan hendaklah dijaga tidak kira ia adalah perumahan mewah mahupun perumahan kos rendah.

Bagi meningkatkan kualiti tersebut, setiap kawasan perumahan mempunyai ciri-ciri reka bentuk yang dapat meningkatkan jarak penglihatan antara setiap unit rumah serta memerlukan ruang yang membolehkan ahli komuniti SRS bertemu dan berinteraksi.

Dengan kaedah ini, ia secara tidak langsung akan mewujudkan pengawasan secara semula jadi di kawasan perumahan tersebut. Kepentingan interaksi antara ahli-ahli komuniti. Oleh yang demikian, Jacobs (1961) menyarankan agar ruang-ruang awam di kawasan perumahan seharusnya dipenuhi dengan pelbagai kegiatan kemasyarakatan.

Faktor-faktor sosial lebih menonjol melalui langkah pengawasan yang dilakukan oleh komuniti. Ia merupakan antara pendekatan yang digunakan di bawah pencegahan primer yang dilakukan bertujuan untuk meningkatkan keupayaan SRS untuk mengawal dan memerhati penjenayah (Yahaya, 2016). Kaedah ini dikenali juga sebagai kepolisan Masyarakat, iaitu kaedah tidak formal oleh jiran tetangga untuk membantu antara satu sama lain dalam usaha melindungi kawasan daripada ancaman jenayah dengan saling bertanggungjawab dalam menjaga rumah dan keselamatan kawasan secara sukarela (Mohd Reduan, 1990; Lab, 1988).

Perkara paling utama yang perlu ada dalam strategi adalah sikap ambil tahu serta memberi perhatian terutamanya di kawasan kejiranan. Secara tidak langsung, ahli komuniti SRS boleh bertindak sebagai mata dan telinga bagi pihak Polis atas dasar bahawa pencegahan jenayah akan hanya menjadi lebih berkesan dengan adanya penyertaan dan komitmen oleh segenap lapisan masyarakat (Yahaya, 2016; Mohd. Reduan, 1990).

2.6.3 Strategi Dalam Pencegahan Jenayah dengan Menggunakan Kaedah Sekunder

Dalam pada masa yang sama dengan kaedah pencegahan peringkat ini dilakukan oleh komuniti SRS dengan mengenal pasti penjenayah dan mengambil tindakan proaktif sebelum jenayah dilakukan. Langkah-langkah pencegahan dilakukan untuk mengurangkan perlakuan jenayah dengan menggunakan elemen fizikal dan sosial, namun pencegahan di peringkat sekunder lebih menumpukan kepada faktor-faktor sedia ada yang mempengaruhi perlakuan jenayah.

Fokus utama pencegahan di peringkat ini dilaksanakan melalui aspek pendidikan bagi membentuk nilai-nilai moral yang baik agar seseorang individu tidak terjebak dengan kegiatan jenayah. Misalnya, melalui program-program yang melibatkan remaja seperti Rakan Muda dan Kelab Sosial yang mana pihak komuniti SRS boleh mendekatkan diri dengan orang muda sesebuah kawasan.

Menurut Yahaya (2016), program-program sebegini akan dapat memenuhi masa-masa terluang sekali gus mengurangkan peluang belia untuk terbabit dalam

kegiatan negatif. Walau bagaimanapun, pengkaji berpendapat isi kandungan setiap program perlu diberi lebih perhatian agar pengisiannya dapat melahirkan masyarakat yang mempunyai nilai moral yang tinggi.

Ini bertepatan dengan aspirasi yang dibawa oleh pendekatan Islam Hadhari yang menekankan pembangunan insan melalui penguasaan ilmu pengetahuan. Prinsip asas Islam Hadhari yang boleh diterapkan oleh komuniti SRS amat baik dengan penekanan kepentingan kualiti hidup dengan cara menjaga kebajikan masyarakat. Kebajikan masyarakat ini hanya dapat dicapai apabila segala keperluan asas dan kehendak setiap individu dipenuhi.

Namun begitu, perincian bagi setiap keperluan dan kehendak itu masih bergantung kepada komuniti SRS itu sendiri. Oleh yang demikian, bagi memastikan pengertian keperluan dan kehendak setiap individu itu berlandaskan kepada lunas-lunas Islam maka melalui pendekatan Islam Hadhari, Abdullah (2016) telah menganjurkan agar ia dicapai dengan menitikberatkan pembangunan insan melalui penguasaan ilmu pengetahuan. Ia menjadi asas penting untuk melahirkan masyarakat yang bermoral tinggi.

2.7 Penglibatan Komuniti

Kappeler dan Gaines (2005) mendefinisikan perkataan „*community*„ sebagai satu kumpulan manusia yang tinggal di satu tempat secara bersama dan mempunyai kepentingan. Sarjana ini juga menyatakan bahawa „*community*„ ialah sekelompok

manusia yang tinggal di dalam suatu kawasan yang sama, berkongsi kerakyatan atau agama atau mempunyai kesamaan dalam sesuatu keadaan.

Manakala Effat (2001) menyatakan bahawa komuniti merupakan sebuah kumpulan manusia yang berkongsi berbagai aspek institusi seperti ekonomi, politik, sosial, corak kehidupan yang serupa seperti etnik, pekerjaan, gaya hidup, lokasi dan perumahan. Kumpulan komuniti ini berusaha untuk menjalinkan interaksi dan perpaduan terhadap ahli-ahli yang lain, mewujudkan jalinan persahabatan, boleh berkongsi minat yang sama dan boleh bersama mengambil bahagian dalam pertubuhan yang sama. Menurut Thomas dan Cresswell (1999), komuniti sebenarnya mempunyai dua jenis maksud iaitu;

- i. Sebagai satu penjelasan terhadap tempat tinggal manusia di mana komuniti boleh terdiri daripada unit kejiwaan, bandar, bandaraya, daerah dan wilayah atau mana-mana kombinasi sumber dan populasi yang membentuk unit yang berkeupayaan.
- ii. Berkaitan dengan kemesraan yang wujud dikalangan komuniti yang tinggal dalam satu kawasan yang sama, di mana tahap kemesraan ini dapat dilihat dari segi kekerapan dan kekuatan perhubungan seharian penduduk serta tahap kewujudan institusi-institusi tempatan.

Klein (1988) mendefinisikan komuniti sebagai interaksi yang terbentuk dalam sekumpulan individu yang saling memerlukan keselamatan diri dan tempat tinggal dari sebarang jenayah, yang dapat memberikan sokongan dalam waktu

kesusahan dan untuk mencapai kejayaan diri serta kepentingan dalam peredaran hidup. Komuniti itu akan menjadi lebih efektif, sekiranya komuniti itu boleh mewujudkan organisasi yang teratur dan mempunyai „*leadership*“ yang baik untuk mewakili mereka, di mana perlu disatukan inisiatif sendiri dan kepimpinan. Malah, komuniti mungkin terdiri daripada sekumpulan manusia yang mempunyai persamaan tertentu tetapi tidak dibatasi oleh persempadanan geografi. Walaubagaimanapun, adalah lebih mudah untuk mengenal pasti komuniti berdasarkan unit kejiranan kerana komuniti ini berkongsi persekitaran/kemudahan yang sama.

Daripada definisi-definisi di atas, dapat disimpulkan bahawa komuniti adalah satu kumpulan atau masyarakat yang tinggal di dalam sesebuah kelompok dan wujud perhubungan atau mempunyai sifat-sifat yang serupa di antara komuniti yang tinggal dalam kelompok tersebut (unit kejiranan). Kekuatan komuniti ini boleh dinilai berdasarkan kepada kekuatan ikatan perhubungan kejiranan di antara komuniti tersebut. Komuniti wujud apabila terdapat manusia yang mengamalkan hidup dalam satu kumpulan. Kekuatan setiap komuniti itu bergantung kepada perhubungan di antara kumpulan manusia yang membentuk komuniti tersebut. Perhubungan ini boleh dilakukan melalui program-program sosial yang dijalankan di kemudahan awam seperti sekolah, dewan dan sebagainya. Perhubungan yang melibatkan komuniti adalah dari segi menjalankan aktiviti, bertanggung-jawab, bekerjasama, memberi idea di dalam membuat keputusan, kesungguhan di dalam perlaksanaan tugas serta perkongsian harta benda dan usaha mereka untuk menilai

dalam sesuatu keadaan bagi mengurangkan kadar jenayah di dalam kawasan perumahan mereka.

Komuniti bukanlah sesuatu yang baru di dalam sejarah perbandaran. Sejarah komuniti berpagar telah bermula sejak zaman pertengahan apabila bandar-bandar purba mendirikan dinding untuk berlindung daripada kumpulan permusuhan (Grant, 2008). Di England, komuniti berpagar terawal didirikan oleh masyarakat Roman sekitar tahun 300 B.C. Keluarga Roman hidup berkelompok di sekitar rumah besar dan mendirikan dinding sebagai perlindungan daripada penduduk tempatan (Blakely & Snyder, 1997). Di Amerika Syarikat, pembangunan berpagar seperti Tuxedo Park, New York dan jalan-jalan persendirian St.Louis di bina sekitar tahun 1800-an oleh golongan kaya bagi mengasingkan diri daripada bandar-bandar perindustrian (Blakely & Snyder, 1997). Pembangunan berpagar yang moden dengan kediaman mewah muncul pada abad ke-19 semasa era perindustrian seperti Montretout di Saint- Cloud, Paris pada tahun 1832 dan Llewellyn Park, New Jersey pada tahun 1854 (Grant, 2008; Le Goix, 2006). Komuniti berpagar mula berkembang dengan pesat pada abad ke-19 dan menjadi popular di kebanyakan negara seperti United Kingdom, Amerika Syarikat, Brazil, Argentina, China, Australia, Afrika Selatan, Kanada, Malaysia dan beberapa negara lain.

Secara umumnya, terdapat pelbagai jenis komuniti berpagar dengan tafsiran yang berbeza. Di Brazil, pembangunan berpagar dirujuk sebagai „*gated community*“

oleh Do Lago (2001) dan „*fenced-up area*“ oleh Barbosa (2001). Caldeira (2000) pula mengistilahkan kawasan berpagar sebagai „*fortified enclaves*“ atau „*closed condominiums*“ yang bermaksud harta persendirian yang dibangunkan dengan komponen seperti kompleks pejabat, kompleks membeli-belah, sekolah, hospital dan pusat hiburan untuk kegunaan bersama. Di Afrika Selatan, istilah seperti „*security village*“ dan „*enclosed neighbourhood*“ digunakan oleh Landman (2000). Lipman dan Harris (1999) mentafsirkan sebagai „*suburban enclave*“ dan „*urban fortress*“ manakala Hook dan Vrdoljak (2000) menggunakan terma „*security park*“. Roitman (2008) pula menyatakan terdapat enam (6) jenis komuniti berpagar di Argentina dikenali sebagai „*clubs de campo*“, „*closed neighbourhoods*“, „*garden-towers*“, „*farm-clubs*“, „*nautical-clubs*“ dan „*mega projects*“. Walaupun terdapat pelbagai tafsiran berbeza namun komuniti berpagar mempunyai banyak persamaan dari aspek pendekatan dan konsep pembangunannya. Fenomena komuniti berpagar di setiap negara dibangunkan dengan mengambil kira aspek-aspek seperti budaya, politik tempatan, undang-undang dan keadaan semasa.

Urbanisme telah menjadi sesuatu yang dominan di dalam pembangunan bandar. Jelas sekali, komuniti menjadi penting dan telah mengubah lanskap bandar di kebanyakan negara. Fenomena ini berkembang dengan pesat sejak 15 tahun yang lepas dengan bilangan kawasan komuniti berpagar meningkat secara mendadak di seluruh dunia. Di Amerika Syarikat, dianggarkan terdapat 20,000 komuniti berpagar dengan lebih 3 juta unit kediaman pada tahun 1997 (Blakely & Snyder,

1997). Pada tahun 2001, bancian *American Housing Survey* ke atas 119,116,517 unit kediaman menunjukkan seramai 7,058,427 (5.9%) penduduk tinggal di kediaman komuniti berpagar manakala 4,013,665 (3.4%) pula tinggal di kediaman yang mempunyai kawalan akses (Sanchez, Lang & Dhavale, 2005). Kajian oleh Caldeira (2000) menunjukkan wujudnya 30, 000 unit kediaman berpagar di Brazil sekitar tahun 2000. Di England pula, terdapat hampir 1,000 unit kediaman komuniti berpagar pada tahun 2003 (Blandy, 2007). Argentina juga tidak terkecuali dengan fenomena ini di mana terdapat 351 komuniti berpagar pada tahun 2000 (Thuilier, 2005). Manakala di Kanada pula, sehingga Mac 2004 sebanyak 341 komuniti berpagar telah dikenal pasti (Strasbourg, 2010). Menurut Webster, Wu dan Zhao (2006) cadangan enklaf terbesar dengan penempatan untuk 300,000 penduduk di dahului oleh negara China.

Perkembangan komuniti berpagar menjadi topik hangat di kalangan ahli-ahli akademik terutamanya dalam bidang kajian bandar. Hakikatnya, penyelidikan terhadap komuniti berpagar oleh komuniti akademik (Le Goix & Webster, 2008; Blandy, 2006; McKenzie, 2005; Wu & Webber, 2004; Atkinson et al, 2004; Leisch, 2002; Caldeira, 2000; Blakely & Snyder, 1997; Low, 1997; ; Caldeira, 1996; Davis, 1992) telah bermula sejak awal tahun 1990-an lagi (Uduku & Bagaeeen, 2010). Beberapa kajian yang dilakukan oleh ahli-ahli akademik tersebut berkaitan komuniti yang memfokuskan kepada kajian literatur bagi menjelaskan definisi, ciri-ciri dan perkaitan antara satu sama lain.

“*City of Quartz*”, buku oleh Mike Davis yang diterbitkan pada tahun 1990 telah memberi gambaran awal pembangunan penglibatan komuniti. Buku ini memberi tumpuan isu-isu umum pembangunan di bandar Los Angeles. Melalui buku ini, Davis (1990) telah mengenal pasti beberapa ciri-ciri utama komuniti berpagar atau kota berkubu seperti penswastan ruang awam, pengepungan melalui tembok atau dinding, kawalan pondok pengawal dan pintu masuk yang terhad dan kewujudan jalan-jalan persendirian yang wujud di awal tahun 1980-an. Menurut Davis (1990) lagi, risiko keselamatan menjadi faktor utama ke arah pembentukan bandar berkubu (*fortress cities*). Di samping itu, pembangunan sedemikian menjadi tarikan kejiranan mewah untuk melindungi nilai kediaman dan gaya hidup mereka. Walau bagaimanapun, Davis (1990) tidak menyatakan dengan jelas konsep pembangunan komuniti berpagar.

Blakely dan Snyder (1997) memberikan definisi terperinci komuniti berpagar di dalam buku mereka bertajuk “*Fortress America: Gated Communities in The United States*”. Mereka mendefinisikan komuniti berpagar sebagai kawasan kediaman dengan akses terhad dengan ruang awam biasanya diswastakan. Perimeter keselamatan terdiri daripada pagar, dinding atau tembok dipasang di sekeliling kawasan kediaman dan pintu masuk dikawal bagi menghalang kemasukan bukan penghuni. Blakely dan Snyder (1997) mengklasifikasikan komuniti berpagar kepada tiga (3) kategori utama iaitu;

- i. *“Lifestyle communities”* yang menyediakan aktiviti riadah dan kemudahan di dalam kawasan penempatan. Ia terdiri daripada kediaman persaraan, pembangunan kelab golf dan bandar baru di pinggir kota.
- ii. *“Prestige communities”*, petempatan untuk golongan mewah dan terkenal serta golongan professional dari kelas pertengahan.
- iii. *“Security Zones”* merujuk kepada pendirian pagar atau penghadang oleh penduduk bagi menyekat akses di dalam kejiranan mereka. Pagar atau *“gates”* memainkan peranan yang berbeza di dalam setiap komuniti ini.

Dalam *“Lifestyle Communities”*, ia berfungsi menentukan pembahagian kemudahan di dalam dan luar kawasan. Bagi *“Prestige Communities”*, pula ia melambangkan perbezaan dan prestij manakala dalam *“Security Zones”* ia bertujuan meningkatkan keselamatan.

Caldeira (2000) pula menggelarkan komuniti berpagar di Brazil sebagai *“fortified enclaves”* melalui bukunya yang bertajuk *“City of Walls: Crime, Segregation, and Citizenship in Sao Paulo”*. Menurut Caldeira (2000), kondominium tertutup atau *“closed condominium”* adalah versi kediaman *“fortified enclaves”* di mana ia adalah pembangunan bertingkat dikelilingi tembok, terdapat kawalan akses, mempunyai kawasan landskap yang besar dan segala kemudahan untuk kegunaan bersama. Menurut Low (2003) dalam *“Behind the Gates”*, komuniti berpagar adalah pembangunan perumahan yang dikelilingi oleh dinding, pagar atau semak dan pokok renek dengan pintu masuk yang selamat. Sarjana ini menjelaskan,

kawasan kediaman, jalan, lorong pejalan kaki, dan lain-lain kemudahan ditutup secara fizikal menggunakan halangan-halangan ini. Manakala pintu masuk pula dikendalikan oleh pengawal atau secara elektronik. Penyekatan ini turut menghalang penggunaan ruang awam dan kemudahan seperti jalan, kawasan lapang dan kemudahan lain dari masyarakat luar.

Definisi oleh Atkinson dan Blandy (2006) mempunyai persamaan dengan Blakely dan Snyder (1997) iaitu komuniti berpagar sebagai kawasan perumahan yang berpagar atau bertembok dengan halangan ke atas akses awam. Walau bagaimanapun, Atkinson dan Blandy (2006) menyifatkan penduduk komuniti berpagar adalah tertakluk kepada perjanjian undang-undang dan terikat kepada kod umum perilaku dan tanggungjawab pengurusan bersama. Ini bermakna kehidupan masyarakat di dalam komuniti berpagar terbatas kepada kod etika serta mempunyai tanggungjawab dan hak-hak tertentu. Bagi Landman (2000) pula komuniti berpagar merujuk kepada kawasan fizikal yang berpagar atau berdinding dari sekitarnya dan mempunyai penghadang bertujuan melarang atau mengawal akses ke kawasan-kawasan ini.

Definisi yang dikenal pasti ini menjelaskan ciri-ciri komuniti berpagar adalah berbeza mengikut ideologi masyarakat dalam sesuatu kejjiran. Komuniti berpagar menekankan keselamatan melalui unsur-unsur fizikal seperti pagar, dinding atau tembok, sistem keselamatan elektronik dan kemudahan untuk kegunaan bersama. Fenomena komuniti berpagar ini disifatkan sebagai “*security-*

oriented privatized urbanism” oleh Legoix (2006). Ramai penulis mengutarakan keselamatan sebagai keperluan utama dalam urbanisasi kontemporari dan seni bina. Ideologi keselamatan dan ketakutan menjadi faktor utama yang mendorong kepada komuniti berpagar. Low (2003) menyatakan kajian menunjukkan wujudnya hubungkait di antara ketakutan terhadap jenayah dengan persekitaran fizikal. Perkaitannya dapat dilihat dengan jelas dalam setiap definisi komuniti berpagar yang telah dibincangkan.

Komuniti berpengawal atau lebih popular sebagai “*Guarded Neighbourhood*” (GN) pula didefinisikan sebagai „kawasan kediaman terkepung keseluruhan atau sebahagiannya yang menyediakan perkhidmatan keselamatan sama ada dengan atau tanpa pondok pengawal dan tidak mempunyai halangan fizikal” (JPBD, 2009). Secara amnya, komuniti berpengawal merupakan salah satu tipologi dalam komuniti berpagar. Di luar negara, komuniti berpengawal mempunyai tafsiran berbeza seperti “*enclosed neighbourhood*” di Afrika Selatan dan Peru, “*condominio fechado*” di Brazil, “*barrio privado*” di Argentina, “*fraccionamiento cerrado*” di Mexico dan “*barrio cerrado*” di negara seperti Chile, Bolivia dan Ecuador (Janoschka & Borsdorf, 2006).

Walaupun komuniti berpengawal ditafsirkan secara berbeza secara global, namun ia mempunyai satu persamaan yang agak ketara. Fenomena komuniti berpengawal ini hanya dilaksanakan dalam kawasan-kawasan perumahan sedia ada sahaja. Lebih jelas lagi, komuniti berpengawal menyerupai “*security zone communities*”

yang diketengahkan oleh Blakely dan Snyder (1997). Penyelidik menggunakan konsep “*security zone communities*” bagi menjelaskan secara terperinci komuniti berpengawal dalam kajian literatur ini.

Menurut Blakely dan Snyder (1997) “*security zones*” wujud apabila penduduk kawasan-kawasan perumahan sedia ada memasang pintu pagar dan mengadakan sekatan sebagai langkah mempertahankan gaya hidup sedia ada mereka. Ianya berbeza sekali dengan komuniti berpagar seperti “*lifestyle*” dan “*prestige community*” yang mana pagar dibina oleh pemaju sebagai lambang prestij dan kemewahan. Dalam “*security zones*”, keselamatan menjadi pertaruhan dan penduduk menggunakan pelbagai mekanisme keselamatan seperti pintu pagar, sekatan jalan dan pengawal keselamatan bagi menyekat kemasukan jiran-jiran mereka. Jalan-jalan awam ditutup dan dihadkan kepada penduduk sahaja berikutan peningkatan kadar jenayah dan lalu lintas di kawasan kejiranan sekitar. Perasaan takut terhadap jenayah dan ancaman jenayah terhadap keselamatan menyebabkan penduduk mendirikan tembok dan pagar di sekeliling kawasan perumahan (Blakely & Snyder, 1997).

Pengaruh “*security zones*” oleh Blakely dan Snyder (1997) dapat dilihat dengan jelas di bandar-bandar seperti di Afrika Selatan. Komuniti berpengawal di Afrika Selatan dikenali sebagai “*enclosed neighbourhoods*”. Landman (2000) mendefinisikan “*enclosed neighbourhoods*” sebagai kawasan-kawasan perumahan sedia ada yang ditutup melalui penutupan jalan, pendirian dinding atau pagar,

mempunyai akses keluar masuk yang terhad dan dikawal oleh pengawal keselamatan. Menurut sarjana ini, jalan-jalan dalam kawasan ini adalah harta awam dan Pihak Berkuasa Tempatan adalah bertanggungjawab memberi perkhidmatan awam kepada penduduk dalam komuniti ini. Menurut Landman (2000), kadar jenayah adalah faktor penting yang mempengaruhi pertumbuhan “*enclosed neighbourhoods*” di Afrika Selatan. Perasaan takut terhadap jenayah menjadi sebab utama munculnya “*enclosed neighbourhoods*” di kawasan bandar seperti Johannesburg, Pretoria dan Cape Town di Afrika Selatan (Landman & Schonteich, 2000). Menurut Wetering (2000) ketakutan terhadap jenayah adalah lebih tinggi di Afrika Selatan berbanding tempat lain di dunia. Tambahan pula, perasaan tidak selamat dan kegagalan pihak berkuasa menanggapi kadar jenayah mendorong penduduk mencari perlindungan yang lebih berkesan dengan penubuhan “*enclosed neighbourhoods*”.

Di Lima, Peru, “*enclosed neighbourhoods*” di rancang dan dilaksanakan oleh kumpulan persatuan penduduk. “*Enclosed neighbourhoods*” dilaksanakan dengan memasang pagar bagi menyekat aksesibiliti dan melantik pengawal keselamatan yang dibayar gaji secara bulanan oleh penduduk (Ploger, 2010). Di samping halangan fizikal, komuniti ini juga mempunyai peraturan tersendiri mengenai penggunaan ruang di dalam kejiranan. Pertumbuhan “*enclosed neighbourhoods*” di Lima, Peru didasari ancaman jenayah dan keganasan yang meningkat dan ketidakupayaan pihak berkuasa awam untuk menyediakan perkhidmatan keselamatan yang mencukupi. Menurut Ploger (2010), rasa tidak selamat dan

peruntukkan keselamatan yang tidak mencukupi adalah punca berlakunya transformasi landskap bandar di Peru. Sektor awam kurang dipercayai dan dikritik kerana tidak memberi perlindungan yang mencukupi. Keadaan ini menjurus kepada penutupan jalan dan ruang awam secara tidak formal di Peru sebagai tindak balas kepada jenayah, kumpulan sosial yang tidak diingini, kawasan yang merbahaya, mengurangkan kesan trafik dan bagi menyekat aktiviti komersil tidak formal (Ploger, 2010). Malah, kegagalan penguatkuasaan oleh pihak berkuasa terhadap pendirian pagar dan penutupan jalan secara tidak formal turut menjadi faktor meningkatnya “*enclosed neighbourhoods*” di Peru.

Perspektif komuniti berpengawal di Puerto Rico adalah berbeza. Sekitar tahun 1980-an dan 1990-an, perasaan takut terhadap jenayah adalah tinggi dan Puerto Rico merupakan tempat yang ganas dan merbahaya untuk didiami (Garcia, 2009). Justeru itu, lebih banyak komuniti berpagar dibina di Puerto Rico sebagai langkah menangani masalah jenayah dan meningkatkan keselamatan. Walau bagaimanapun, pembangunan tersebut hanya mensasarkan kumpulan yang berpendapatan tinggi. Menurut Garcia (2009), komuniti berpagar dengan kawalan akses kepada ruang dilihat sebagai langkah berkesan mengawal aktiviti jenayah. Maka, satu dasar awam baru “*Law Number 21*” atau dikenali sebagai “*Controlled Access Law*” telah digubal pada tahun 1987 bagi membenarkan masyarakat bukan komuniti berpagar untuk menutup kawasan perumahan mereka dengan pintu pagar dan penghalang (*barricades*) (Garcia, 2009). Undang-undang ini memberi kuasa kepada Majlis Perbandaran untuk membuat keputusan muktamad terhadap

kehendak masyarakat memagar kawasan komuniti mereka. Dewan Perbandaran juga berhak untuk meminda dan menambah sebarang syarat terhadap cadangan yang dikemukakan. Undang-undang ini juga membenarkan sama ada sebahagian atau keseluruhan jalan dipagar dan dipasang penghalang.

Walau bagaimanapun, pelaksanaan undang-undang ini memberi impak yang besar ke atas penduduk yang miskin. Bagi memerangi jenayah, kerajaan Puerto Rico memagar komuniti penduduk miskin tanpa mengambil kira kehendak mereka dan dilaksanakan secara paksaan (Garcia, 2009). Ini kerana kawasan perumahan awam menjadi tarikan perniagaan pengedar dadah. Malahan komuniti ini tidak mampu untuk memagar kawasan perumahan mereka secara sukarela. Menurut Garcia (2009), kawasan perumahan awam ini dikuasai oleh Polis dan Pengawal Kebangsaan (*National Guard*) sebagai sebahagian daripada dasar mencegah jenayah di Puerto Rico. Tembok dan pintu pagar didirikan dengan anggota Polis sebenar atau anggota Tentera mengawal kawasan perumahan tersebut. Tambah Garcia (2009), Polis bukan sahaja mengawal akses ke ruang awam malah menyekat serta mengawal pergerakan penduduk miskin.

Dinzey (2013) menjelaskan perbezaan komuniti berpagar di antara orang kaya dan miskin di Puerto Rico mewujudkan ketidaksamaan sosial secara fizikal dan segregasi di antara komuniti. Secara simboliknya, pagar melambangkan kawasan perumahan awam sebagai berbahaya. Malah, wujud percanggahan pendapat

bahawa pagar bukan bertujuan melindungi masyarakat miskin tetapi bagi mengasingkan perumahan awam daripada orang kaya (Dinzey, 2013).

2.8 Keperluan Penjagaan Kawasan oleh Komuniti Setempat Dalam Mengekang Jenayah

Menurut Noor Rosly (2012), komuniti berpagar dan berpengawal tidak formal (yang menyalahi undang-undang tanah) telah wujud hampir dua dekad yang lalu. Kawasan perumahan lama (*traditional residential areas*) dipagari oleh Persatuan Penduduk secara tidak rasmi dan akses di jalan-jalan di kawasan kediaman dihadkan melalui penghalang dan pengawal keselamatan (Tedong et al., 2014). Tindakan tersebut adalah sejajar dengan kebimbangan masyarakat terhadap peningkatan kes jenayah di kawasan kediaman dan kehendak terhadap kediaman yang selamat, berpagar dan berpengawal (Nor Faizah et al., 2012). Pada tahun 2004 sahaja, jenayah harta benda merangkumi 86 peratus daripada jumlah jenayah indeks yang dicatatkan. Tambahan pula, masyarakat mula bimbang terhadap peningkatan kadar jenayah dan pendatang tanpa izin yang tidak dapat ditangani secara berkesan (Kasim, 2007).

Dengan peningkatan kadar jenayah menyebabkan kawasan bandar di Malaysia mengalami kemerosotan kualiti hidup dari aspek keselamatan. Walau bagaimanapun, keadaan di bandar adalah selamat dan kadar jenayah telah menurun (Tedong et al., 2014). Menurut Roslan (2014) keengganan masyarakat mempercayai laporan rasmi kerajaan telah mendorong pemagaran kawasan

kediaman. Rancangan Malaysia Kelapan turut menekankan keselamatan bagi mewujudkan persekitaran tempat tinggal yang selesa (Unit Perancang Ekonomi, 2001).

Komuniti berpendapat kawasan perumahan yang berpagar lebih selesa dan memberi perlindungan yang mencukupi terhadap jenayah. Bagi kerajaan pula, kewujudan komuniti berpengawal menimbulkan pelbagai masalah kepada komuniti setempat dan penduduk sekitar. Pihak kerajaan juga telah merangka satu piawaian dan panduan kepada semua Pihak Berkuasa Tempatan dalam memantau dan mengawal skim komuniti berpagar dan berpengawal.

Dengan kebenaran kepada masyarakat untuk melaksanakan skim komuniti berpengawal dengan menutup jalan-jalan awam, mendirikan pondok pengawal, melantik pengawal keselamatan dan memasang penghalang bagi meningkatkan keselamatan dalam kawasan kejiranan sedia ada. Pihak Persatuan Penduduk ataupun komuniti SRS bertanggungjawab mengemukakan permohonan kepada Pihak Berkuasa Tempatan untuk mendapatkan kelulusan skim komuniti berpengawal.

Secara langsung, jalan-jalan awam dan taman awam diserahkan kepada persatuan penduduk yang merubah reka bentuk asal kawasan perumahan. Dasar kerajaan ini telah menggalakkan persatuan penduduk untuk mengawal ruang kejiranan awam

dan meletakkan pihak berkuasa untuk bertolak ansur terhadap penutupan jalan yang bercanggah dengan undang-undang (Tedong et al., 2014).

Dengan komuniti telah mewujudkan satu cadangan dalam kewujudan skim komuniti berpengawal haruslah mendapat persetujuan majoriti penduduk di dalam suatu kejiranan tertakluk kepada tiada sebarang paksaan dan tekanan kepada penduduk yang tidak bersetuju (Jabatan Perancangan Bandar dan Desa, 2010). Pengalaman pengkaji menunjukkan hampir kebanyakan skim komuniti berpengawal mendapat tentangan daripada sebilangan kecil penduduk yang tidak bersetuju. Keadaan ini bertambah buruk apabila Persatuan Penduduk menggunakan kekerasan atau paksaan terhadap kumpulan minoriti ini.

Bagi komuniti ataupun penduduk yang membantah dipaksa untuk menggunakan jalan yang lebih jauh sebagai akses, mengemukakan dokumen pengenalan diri setiap kali memasuki kawasan perumahan, pengawal keselamatan bertindak biadap dan kenderaan penduduk terbabit dirosakkan di mana penduduk yang menentang cadangan skim komuniti berpengawal telah dikecam, diugut dan kereta serta rumah disimbah cat kerana enggan menyertai skim tersebut (Lim, 2013).

Penduduk di luar komuniti berpengawal turut mendapat kesan daripada skim komuniti berpengawal. Mereka juga terpaksa menggunakan jalan alternatif lain yang lebih jauh apabila jalan-jalan dalam kawasan perumahan komuniti

berpengawal ditutup. Jelas sekali, garis panduan GACOS adalah antara sebab kegagalan Pihak Berkuasa Tempatan menangani isu komuniti berpengawal. Ini berikutan garis panduan tersebut langsung tidak menyentuh berkaitan tindakan penguatkuasaan dan pelanggaran syarat oleh persatuan penduduk.

2.9 Peranan-Peranan Komuniti

Pelbagai program boleh dijalankan dalam aktiviti bagi meningkatkan hubungan sesama komuniti termasuklah program-program dalam pencegahan jenayah kejiiran. Menurut Jabatan Perancang Bandar dan Desa, (2004) program-program tersebut juga perlu diadakan supaya dapat meningkatkan kesedaran, pendidikan dan kewaspadaan komuniti dalam menangani gejala keganasan dan jenayah. Antara program-program sosial yang telah dilaksanakan adalah:-

i. Pengawasan Kejiiran (*Neighbourhood Watch*)

Pengawasan Kejiiran adalah satu program yang mana komuniti setempat membabitkan diri mereka mengawasi keselamatan jiran-jiran dan harta benda mereka, serta melaporkan kegiatan-kegiatan yang mencurigakan kepada Polis. Dalam erti kata lain, ia merupakan satu perkongsian tanggungjawab untuk menjadikan kawasan tempat tinggal mereka lebih selamat. Hal ini bukanlah bermakna komuniti mengambil alih tugas-tugas Polis, tetapi menggunakan sumber-sumber Polis yang bernilai itu lebih berkesan.

Sebelum Program Pengawasan Kejiiran ditubuhkan, komuniti setempat hendaklah menubuhkan kumpulan-kumpulan kecil yang dinamakan „Kumpulan

Pengawasan Kejiranan". Setiap kumpulan terdiri dari 10 hingga 20 jiran atau bilangan yang difikirkan wajar kepada satu-satu kawasan kecil seperti dalam sederetan sesebuah jalan atau lorong. Pengawasan tidak semestinya bermaksud mengadakan rondaan. Ahli-ahli kumpulan tidak semestinya menjalankan rondaan tetapi mereka hendaklah sentiasa mengawasi kawasan masing-masing dan sekiranya terdapat perkara yang luar biasa, ianya haruslah dilaporkan kepada Polis dengan segera. Mereka juga tidak semestinya membuat tangkapan tetapi mempunyai kuasa menangkap seperti dalam Kanun Acara Jenayah.

Setiap kumpulan mempunyai seorang wakil yang dikenali sebagai „penyelaras kumpulan". Penyelaras ini hendaklah bekerja rapat dengan ahli-ahli komunitinya serta pihak Polis. Pemilihan penyelaras dilihat atas persetujuan semua ahli-ahli dan bertanggungjawab untuk mengadakan mesyuarat.

ii. **Rakan COP**

Program kepolisan masyarakat ini diperkenalkan oleh Polis Kuala Lumpur pada 9 Ogos 2004. Pendekatan program ini adalah realistik, praktikal dan mudah diterima oleh orang ramai. Ia juga merupakan satu „*break-through*" dalam hubungan Polis /orang ramai dalam membantu memerangi jenayah. Rakan COP bererti rakan Polis. "COP" adalah singkatan dari perkataan "*Cooper*" yang diberikan kepada anggota Polis. Di Amerika Syarikat, panggilan COP kepada Polis amat digemari kerana lebih ringkas dan lebih mesra digunakan. Ia telah dilaksanakan di kawasan perumahan pada masa kin dan pada dahulunya hanya di

kawasan bandaraya sahaja. Rakan COP adalah medium perantaraan untuk merapatkan jurang antara Polis dan masyarakat. Ia mengambil konsep yang mudah dan praktikal untuk merealisasikan ikatan hubungan kukuh dengan komuniti melalui pendekatan yang lebih jelas, lebih mudah, bersepadu dan tersusun.

Rakan COP bertujuan untuk meringankan beban Polis dengan menyerahkan sebahagian tanggungjawab menjaga keamanan dan ketenteraman kepada orang ramai (*empowerment*), kurang pergantungan komuniti kepada Polis, meningkatkan keyakinan orang ramai terhadap sistem respons Polis, mewujudkan saluran yang tepat bagi orang ramai untuk menghubungi Polis, kehadiran Polis lebih dirasai walaupun ketiadaan Polis secara fizikal, mewujudkan perasaan tanggungjawab bersama (*shared responsibility*) dalam menangani masalah jenayah serta menepati konsep “mesra, cepat dan betul”.

Sebelum penubuhan Rakan COP, komuniti kurang mempedulikan apa yang berlaku di persekitaran dengan alasan tidak mahu menjaga “tepi kain orang” walaupun jenayah berlaku di depan mata. Kelebihan Rakan COP adalah segala maklumat yang dapat akan terus menyalurkan kepada pasukan bertugas.

iii. Pendidikan

Beberapa bentuk pendidikan terhadap jenayah yang diberikan oleh pihak Polis dan pihak yang berkenaan kepada pelbagai lapisan komuniti. Antaranya;

- a. Program Polis Sekolah,
- b. Program Media Massa / Penerbitan dan
- c. Kegiatan Sosial.

Pendidikan terhadap pembangunan remaja perlu memberi penekanan kepada unsur-unsur sahsiah diri, kesopanan, ketaatan terhadap ibu bapa, menghormati jiran tetangga dan sebagainya. Pendekatan sebegini adalah penting untuk membangunkan remaja yang bersahsiah tinggi, berdikari, berdisplin dan berupaya menghadapi cabaran.

Pendidikan merupakan saluran utama untuk menerapkan nilai-nilai moral kepada golongan muda. Selain itu, pendidikan juga berperanan memberi kesedaran dan maklumat kepada orang ramai tentang kepentingan Bandar Selamat dan tanggungjawab masing-masing untuk mencegah kegiatan jenayah melalui ceramah, dialog, forum dan kursus-kursus berkaitan.

iv. Kesedaran Masyarakat

Kesedaran perlu disemai terhadap komuniti tentang konsep dan pelaksanaan Bandar Selamat di kalangan minda masyarakat. Melaksanakan aktiviti-aktiviti komuniti secara berterusan dapat mempertingkatkan kesedaran masyarakat dan semangat kesetiaan yang tinggi antara satu sama lain. Langkah-langkah keselamatan seperti memastikan rumah dikunci dan memasang lampu semasa ketiadaan boleh mengelakkan pencerobohan pencuri. Manakala pandangan

sesuatu ruang seharusnya tidak terlindung oleh sebarang objek perlu diambil kira dalam melaksanakan usaha pencegahan jenayah.

v. Rukun Tetangga

Rukun Tetangga diperkenalkan pada tahun 1975 sebagai satu langkah membolehkan komuniti sendiri mengawal dan menjaga keselamatan kawasan kediaman mereka. Program ini kemudiannya diperbaharui semula oleh Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) dengan menekankan konsep kejiiran dengan falsafah bahawa kesejahteraan kawasan sejiran akan menjamin kesejahteraan negara. Pada masa kini peranan Rukun Tetangga diperluaskan lagi dengan pendekatan pembangunan komuniti bagi memastikan perpaduan dan keharmonian hubungan di dalam komuniti akan terus berkekalan dan berterusan.

Perubahan demi perubahan ini adalah bertujuan untuk mempertingkatkan peranan dan fungsi Rukun Tetangga agar menjadi sebuah pertubuhan yang disegani dan mempunyai imej yang tinggi di kalangan komuniti khususnya komuniti setempat dan menjadikan Rukun Tetangga sebagai sebuah pertubuhan, tempat rujukan atau naungan kepada komuniti di kawasan perumahan. Sebagai komuniti yang mengaku cintakan negara seharusnya memainkan peranan yang utama dalam membangunkan komuniti di kawasan persekitaran agar menjadi komuniti yang sihat dan teguh dari segala macam ancaman gejala sosial yang boleh merosakkan komuniti itu sendiri.

Sehingga Jun 2018, bilangan penubuhan skim SRS di seluruh Malaysia adalah sebanyak 5,109 dan 271 daripadanya adalah dari negeri Kedah. Jawatankuasa Rukun Tetangga ini telah menganjurkan pelbagai aktiviti di dalam komuniti merekadari bulan Januari hingga Jun 2018. Jawatankuasa Rukun Tetangga di seluruh negara telah melaksanakan sebanyak 13,1270 aktiviti. Aktiviti ini bertujuan untuk membolehkan komuniti setempat berkenalan, bantu-membantu dalam menghadapi masalah bersama, berinteraksi dan merapatkan hubungan diperingkat akar umbi di antara pihak Polis dengan komuniti dan di antara komuniti pelbagai keturunan, adat dan budaya.

vi. Persatuan Belia

Sebagai sebuah negara yang sedang menuju ke era negara maju, kita memerlukan para pemimpin di peringkat akar umbi yang berwibawa bagi membantu agenda kerajaan agar negara ini disegani di dunia antarabangsa. Untuk tujuan itu, kerajaan memerlukan tenaga sukarela seperti Persatuan Belia yang benar komited dengan tanggungjawab mereka tanpa mengharapkan sebarang imbuhan atau ganjaran.

Persatuan Belia ini dianggotai oleh pemuda-pemuda kawasan perumahan tersebut. Namun Persatuan Belia ini tidak semestinya ditubuhkan secara berasingan iaitu ianya digabungkan terus dengan Rukun Tetangga. Kedua-dua pertubuhan ini bertindak sebagai pengawal keselamatan dan kebajikan komuniti di kawasan tersebut seperti membuat kawalan pada waktu malam secara bergilir, mengadakan

gotong-royong membersihkan dan mencantikkan kawasan dan ketika mengadakan kenduri di masjid-masjid atau di tempat ibadat yang lain mengikut kepercayaan dan anutan masing-masing.

Persatuan Belia perlulah memimpin komuniti di kawasan masing-masing dan memainkan peranan serta tanggungjawab mereka bagi memerangi kegiatan jenayah. Sebagai komuniti yang mengaku cintakan negara seharusnya memainkan peranan yang utama dalam membangunkan komuniti di kawasan kita agar menjadi komuniti yang selamat dan aman dari segala macam ancaman jenayah. Adalah tidak adil untuk menyalahkan kerajaan jika kawasan kediaman diancam oleh penjenayah.

Kerajaan akan membantu apa juga yang terdaya bagi memastikan setiap tugas yang dijalankan itu beroleh kejayaan. Pemimpin Persatuan Belia, haruslah berfikiran jauh dengan membantu komuniti tanpa mengharapkan kepada bantuan kerajaan. Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) juga diminta agar meneruskan usaha sebegini pada masa akan datang dalam usaha melahirkan komuniti yang berilmu dan berfikiran jauh ke hadapan.

2.10 Penglibatan Komuniti Dalam Rukun Tetangga

Penglibatan aktif dalam masyarakat bandar telah menjadi satu konsep utama dalam agenda dasar negara. Tujuan di sebalik agenda ini adalah penting dalam membayangkan masyarakat yang kuat, aktif dan kuasa dengan keupayaan

meningkat kepada melakukan perkara-perkara untuk diri mereka sendiri, menentukan masalah yang mereka hadapi dan kemudiannya menyelesaikan secara sendiri (Annette, 2005). Malah, penglibatan aktif melibatkan lebih daripada sekadar meningkatkan tahap penyertaan awam semata-mata, kerana ia menuntut penyertaan dengan tujuan atau maksudnya adalah untuk melibatkan orang dalam membuat komuniti mereka tempat yang lebih baik untuk diri mereka sendiri dan untuk orang di sekeliling mereka (Stoker, 2004).

Penglibatan masyarakat mempunyai sejarah yang panjang dalam bidang perumahan bandar dan menjadi tema yang popular dalam pertumbuhan semula bandar-bandar di negara maju (Rogers & Robinson, 2004). Pergerakan ini telah banyak meningkat dan menular ke kawasan lain dalam pembuatan dasar sosial. Dalam perbincangan mengenai perumahan bandar, mekanisme untuk penyertaan penduduk dan perundingan telah wujud selama bertahun-tahun. Penglibatan masyarakat dan kawalan kejuruan mereka telah membawa kepada pengurangan tanggungjawab Pihak Berkuasa Tempatan. Prinsip-prinsip ini juga telah membentuk asas yang lebih banyak dan peningkatan inisiatif dasar baru, seperti penyertaan penduduk di penempatan padat dan koperasi perumahan (Blaug et al., 2006; Rogers & Robinson, 2004).

Keperluan untuk sokongan masyarakat dan penglibatan dalam reka bentuk dan pelaksanaan dasar yang berjaya digubal untuk menangani masalah tempatan adalah penting dan perlunya semangat sukarelawan. Sukarela ertinya apa-apa

aktiviti di mana masa perlu diberikan sentiasa memberi manfaat kepada orang lain, kumpulan atau organisasi.

Definisi ini tidak menghalang sukarelawan dari mendapat manfaat daripada kerja mereka (Wilson, 2000). Kesukarelawanan biasanya proaktif bukannya reaktif dan melibatkan beberapa komitmen masa dan usaha. Semangat sukarela dalam kalangan penduduk bandar dalam situasi pemodenan dan perindustrian terutamanya dalam negara-negara membangun merupakan bidang kajian yang semakin meningkat.

Penduduk bandar di Malaysia menghadapi banyak masalah dalam kehidupan seharian mereka dan keselamatan adalah salah satu daripada kebimbangan utama mereka. Baru-baru ini, siri pecah rumah dan samun di kawasan-kawasan perumahan ditambah pula dengan kejadian curi dan ragut telah menaikkan kemarahan orang ramai (Yeoh, 2010). Kehilangan kepercayaan ke atas pasukan Polis dalam menangani masalah ini telah meningkatkan rasa kurang selamat dalam kalangan penduduk. Oleh itu, adalah amat penting bagi masyarakat untuk menganjurkan persatuan sukarela yang boleh memastikan keselamatan masyarakat secara keseluruhannya. Di Malaysia, Rukun Tetangga (RT) atau Jawatankuasa Rondaan Kejiranan telah ditubuhkan pada tahun 1975 oleh Jabatan Perpaduan dan Negara (JPN) atau Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN).

Objektif utamanya adalah untuk memastikan keselamatan kejiiran. Setelah RT ditubuhkan di kawasan perumahan atau kejiiran, semua penduduk di kawasan kejiiran tertentu secara automatik menjadi ahli RT (Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, Selangor, 2009). Aktiviti RT telah dianjurkan secara sukarela oleh masyarakat yang tinggal dalam kawasan kejiiran yang sama. Isu budaya komitmen sukarelawan yang tinggi di kalangan peserta masyarakat adalah penting bagi memastikan kejayaan aktiviti kejiiran dan juga untuk mengekalkan peranan RT sebagai organisasi penting untuk meningkatkan kesejahteraan masyarakat di kawasan kejiiran tertentu. Fungsi utamanya adalah untuk memelihara, membangun dan mengukuhkan perpaduan rakyat dan integrasi nasional selaras dengan dasar kerajaan seperti yang termaktub dalam Perlembagaan Persekutuan dan dinyatakan dalam program RT (Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, Selangor, 2009).

Pada tahun 2001 satu pendekatan baru di RT telah diperkenalkan oleh Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) yang memberi tumpuan kepada konsep pembangunan masyarakat (Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, Selangor, 2009). Pendekatan ini merangkumi aktiviti-aktiviti seperti sosio-ekonomi, pendidikan, budaya serta agama dan lain-lain. Rasional konsep baru bagi membolehkan RT memainkan peranan yang aktif dalam menggalakkan interaksi dan hubungan dalam masyarakat bagi meningkatkan perpaduan di kalangan pelbagai kumpulan etnik. Penyertaan masyarakat adalah penting untuk memastikan kejayaan aktiviti-aktiviti yang telah dijalankan. Steers (1977) menyatakan bahawa komitmen yang lebih tinggi dalam aktiviti organisasi

akan membawa kepada keinginan dan kesanggupan yang lebih besar untuk kekal dalam organisasi dan meningkatkan prestasi tugas.

Oleh itu, komitmen masyarakat yang lebih meluas adalah kunci kepada kejayaan penyertaan sukarela dalam aktiviti RT. Tanpa komitmen daripada sukarelawan, aktiviti-aktiviti yang telah dijalankan boleh terbiar begitu sahaja (Porter et al., 2003; Ferris & Aranya, 1983). Komitmen telah ditakrifkan dalam beberapa cara. Kajian ini menggunakan konsep komitmen organisasi seperti yang ditakrifkan oleh Mowday et al. (1979), yang mempunyai tiga ciri utama iaitu kepercayaan yang kuat dalam penerimaan nilai-nilai matlamat organisasi, kesediaan untuk bekerja keras untuk organisasi dan keinginan yang kuat untuk mengekalkan keahlian dalam organisasi.

Bagi aktiviti-aktiviti yang dilaksanakan oleh RT untuk berjaya, ia juga bergantung kepada sikap dan faktor-faktor motivasi peserta yang akan mempengaruhi komitmen sukarela. Motivasi telah lama dianggap sebagai satu faktor penting dalam membezakan sukarela jangka panjang dari satu yang memutuskan untuk berhenti sukarela (Chacon & Vecina, 2000).

Banyak kajian telah menunjukkan bahawa orang-orang yang terlibat dalam perkhidmatan sukarela sebagai menyesuaikan diri, pandai bergaul, mempunyai rasa sosial (Sundeen & Raskoff, 1994), politik penyertaan (Flanagan et al., 1998; Hanks, 1981), bermotivasi dalam penglibatan sivik dan menyokong norma prososial (Youniss & Yates, 1997). Penyertaan dalam kerja-kerja sukarela telah

digalakkan oleh faktor-faktor motivasi seperti pemurah, keagamaan, ideologi politik, nilai-nilai budaya dan egoisme seperti pengaruh, status, kepentingan ekonomi dan sebagainya. Satu kajian oleh McCracken (1991) di kalangan pemimpin Belia 4B yang menunjukkan komitmen dicirikan oleh individu yang meletakkan usaha yang lebih untuk memastikan kejayaan dalam organisasi, yang adalah berwawasan dan yang sanggup bekerja untuk masyarakat. Kajian oleh McCracken (1991) dan Rosh (1986) mendapati bahawa terdapat hubungan yang signifikan antara faktor sikap seperti kepuasan, tarikan dan nilai-nilai ke arah penyertaan sukarelawan dan komitmen.

Sementara itu, satu kajian tempatan menunjukkan bahawa altruisme dan daya tarikan Belia 4B adalah peramal terbaik komitmen ke arah sukarelawan (McCracken, 1991). Kajian juga telah menunjukkan bahawa komitmen sukarelawan dengan aktiviti organisasi mereka telah dibentuk oleh sikap memainkan peranan penting seperti kesesuaian aktiviti untuk mereka, minat mereka dalam aktiviti tersebut, kemahiran dan pengetahuan mereka dalam sesuatu aktiviti dan kesediaan mereka untuk meletakkan usaha tambahan dalam aktiviti-aktiviti yang terlibat (Moorthy et al., 2011; Muthuveloo & Rose, 2005).

Dimensi motivasi seperti nilai-nilai dan kepentingan pembelajaran altruistik menyumbang kepada sukarelawan pelajar di kebanyakan negara. Kajian ini juga mendapati bahawa pelajar yang tergolong dalam budaya egalitarian bermotifkan secara sukarela atas sebab-sebab altruistik (Gronlund et al., 2011). Chacon dan Vecina (2000) menunjukkan bahawa, motivasi merupakan faktor penting dalam

membezakan penyertaan jangka panjang yang berterusan oleh sukarelawan daripada mereka yang mengambil keputusan untuk berhenti sukarela separuh jalan ke bawah baris. Sebagai contoh, sukarelawan individu cenderung untuk belajar dan memperoleh kapasiti dan kecekapan daripada pengalaman organisasi yang tidak berguna kepada mereka, selepas itu mereka menghentikan perkhidmatan sukarela mereka.

Kelakuan jangka pendek ini seolah-olah menjadi biasa di kalangan sukarelawan muda kerana nilai-nilai mereka dikongsi (Marta & Pozzi, 2008). Hubungan sukarela yang mewujudkan ikatan sosial di kalangan rakyat dalam aktiviti khidmat mereka mempengaruhi kepuasan dan integrasi mereka dalam organisasi. Ini kuasa yang padu membawa kepada kesanggupan yang lebih besar untuk terus tugas kesukarelawanan dan penyertaan berterusan dalam organisasi (Wosinska et al., 2000; Omoto & Snyder, 1995). Sementara itu kajian telah menunjukkan bahawa penglibatan masyarakat dengan sukarela dan semangat kejiranan cenderung untuk mengukuhkan komuniti dan mencegah penderaan kanak-kanak serta layanan buruk. Penglibatan ini boleh mempunyai kesan psikologi yang kuat dalam mewujudkan rasa semangat kejiranan dan komitmen untuk keperluan masyarakat mereka. Faktor-faktor lain seperti pengetahuan, identiti, aktiviti yang sedang dijalankan, kepuasan dan sikap sukarelawan untuk mempengaruhi integrasi inisiatif komuniti tersangat kuat (Haski et al., 2008).

Sangat sedikit penyelidikan yang dilakukan ke atas sikap dan faktor-faktor motivasi yang mempengaruhi komitmen kakitangan untuk mengambil bahagian dalam organisasi RT. Objektif kajian ini;

- i. untuk memeriksa tahap komitmen penyertaan sukarelawan bermastautin dalam organisasi kawalan kejuruan dan
- ii. untuk mengenal pasti faktor-faktor sikap dan motivasi yang mempengaruhi tahap komitmen.

2.11 Kesejahteraan Komuniti Terhadap Pembentukan Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Kesejahteraan sesebuah komuniti dengan adanya SRS dalam menyediakan sebuah keseimbangan yang sempurna juga perlu dalam memberi satu kehidupan yang selesa. Menurut Muhamad Fadhil (2001), kesejahteraan hidup pada hakikatnya adalah usaha untuk mengatasi masalah dan meningkatkan kualiti hidup manusia sehingga berada dalam keadaan hidup yang selamat, sihat dan selesa baik secara fizikal, sosial mahu pun psikologi.

Asmah (2015) pula menyatakan bahawa kualiti hidup dan kesejahteraan hidup itu adalah suatu perkara yang sama penting, kerana ia melibatkan kehidupan manusia. Jadi, kedua-duanya harus diberi perhatian dengan peranan yang besar dilakukan oleh komuniti dalam pembentukan SRS. Perdebatan berkenaan dengan kesejahteraan hidup dan kualiti hidup harus bergerak seiring agar tidak ada pihak yang akan merasakan diri mereka tersisih. Norizan (2013) dalam kajiannya sudah

pun membahagikan kesejahteraan hidup dengan penglibatan komuniti SRS terbahagi kepada dua kategori kualiti, iaitu kualiti hidup objektif dan kualiti hidup subjektif.

Menurut sarjana ini, kualiti hidup objektif bermaksud keperluan hidup yang dapat dikecapi oleh individu dan dapat dilihat secara luaran seperti keselamatan, perumahan, kesihatan dan pendidikan. Kualiti hidup subjektif pula ialah kepuasan dan nikmat hidup yang dirasakan oleh individu seperti berasa seronok dan bersyukur kerana mempunyai pekerjaan yang baik, anak-anak yang berjaya dan mempunyai keluarga yang bahagia.

Sarjana ini juga menjelaskan lagi kesejahteraan hidup dalam pembentukan sesebuah komuniti dengan adanya SRS adalah satu kualiti hidup subjektif kerana kesejahteraan itu adalah kemuncak kepada kepuasan dan kebaikan manusia. Kesejahteraan hidup adalah segala-galanya, mengatasi segala tahap yang terdapat dalam pengukuran kualiti hidup manusia. Kesejahteraan hidup adalah kemuncak kepada kepuasan dan kebaikan manusia. Ini bermaksud, kesejahteraan yang diungkapkan oleh mereka yang merasakan diri mereka sejahtera, mengatasi semua penunjuk yang negatif seperti yang lazim digariskan dalam indeks yang mengukur aras kualiti hidup manusia (Khairul Nizam, 2013).

Siti Fatimah (2015) pula telah menjelaskan konsep kesejahteraan hidup atau kualiti hidup ini bukan semata-mata diukur dengan nilai material sahaja seperti

pemilikan rumah, kenderaan, taraf pendidikan yang tinggi tetapi juga merangkumi aspek-aspek yang tidak berbentuk material seperti perasaan kasih sayang, kemesraan, rasa belas kasihan antara individu dan sentiasa berlapang dada. Asmah (2015) juga turut merujuk kualiti hidup kepada kesejahteraan sosial, iaitu darjah atau sejauh mana keperluan dan kehendak sesuatu penduduk itu dipenuhi. Tidak hairanlah kesejahteraan memainkan peranan yang besar dalam pembentukan sesebuah SRS.

Bagi Noll (2017) dan Sawatzky (2015), kesejahteraan hidup ini sebenarnya adalah suatu pengukuran yang subjektif dan ia amat berbeza dari segi ruang dan masa walaupun keadaan atau situasinya hampir sama. Ini jelas menunjukkan bahawa kesejahteraan hidup itu hanya boleh diukur oleh individu dan komuniti. Setiap individu atau pun komuniti memiliki pemahaman dan cita rasa yang berbeza. Jadi, gabungan pendapat sekumpulan individu dan komuniti di sesuatu kawasan dapat dijadikan asas untuk meramal tahap kesejahteraan kawasan tersebut.

Apabila majoriti individu di kawasan tersebut berasa puas hati maka bolehlah dirumuskan bahawa kehidupan mereka itu sejahtera walaupun masih terdapat sekumpulan minoriti individu yang tidak sependapat. Berdasarkan penemuan para penyelidik di atas maka dapatlah disimpulkan bahawa kesejahteraan hidup adalah suatu yang subjektif dan sukar untuk diukur hanya dengan indeks tertentu.

Ia juga turut berbeza dengan kualiti hidup. Istilah “sejahtera” bermaksud kehidupan seseorang itu boleh dikategorikan sebagai berkualiti walaupun berpendapatan rendah. Ini mungkin kerana orang itu berasa seronok, gembira, selamat, disayangi dan dilindungi (Mansor, 2012). Namun, walau setinggi mana pun tahap (indeks) kualiti hidup seseorang individu ataupun komuniti belum tentu komuniti tersebut sejahtera. Ini kerana apabila sesebuah komuniti merasakan diri mereka tidak selamat, tidak seronok, tertekan, rasa tidak puas hati dan dikelilingi dengan masalah serta tiada kesejahteraan bagi komuniti berkenaan akan melemahkan sesebuah organisasi seperti SRS.

2.12 Konsep Penyertaan Masyarakat Dalam Komuniti Setempat

Penyertaan adalah konsep yang kaya dengan pelbagai aplikasi dan definisi. Cara penyertaan ditakrifkan juga bergantung kepada konteks di mana ia berlaku. Bagi sesetengah orang, ia adalah perkara asas untuk orang lain (amalan) dan untuk yang lain (berakhir dengan sendirinya) (World Bank, 2005). Sering kali penyertaan istilah diubahsuai dengan kata sifat yang mengakibatkan istilah seperti penyertaan masyarakat, penyertaan rakyat, penglibatan komuniti, penyertaan awam dan penyertaan yang popular.

Arnstein (2009) menyatakan bahawa idea penyertaan rakyat pada dasarnya tidak ada yang menentang kerana ia baik untuk rakyat. Tetapi terdapat sedikit analisis kandungan penyertaan penduduk, definisi, dan hubungannya dengan pencegahan jenayah. Oakley dan Marsden (1987) berpartisipasi dalam masyarakat

sebagai proses di mana individu, keluarga, atau masyarakat bertanggungjawab atas kebajikan mereka sendiri dan mengembangkan kemampuan untuk menyumbang kepada pembangunan mereka sendiri dan masyarakat. Penyertaan adalah strategi untuk mempromosikan pembangunan yang mampan, berpusatkan rakyat, peluang yang sama dan keadilan sosial (Mayo & Craig, 2005).

Wallerstein, (2009) percaya bahawa komponen penyertaan utama dalam hal ini adalah keupayaan individu untuk mendapatkan lebih banyak kawalan dalam menentukan kehidupan mereka seperti yang mereka mahukan, idea yang dikongsi bersama dengan pengamal dalam kerja komuniti, dan kerja kelompok (Simon, 2010). Penyertaan masyarakat negeri bertujuan untuk mengatasi pembahagian kuasa yang tidak sama rata.

Oleh itu matlamat utama adalah untuk memindahkan kuasa kepada kumpulan yang kurang bernasib baik yang telah dikecualikan daripada pengaruh ekonomi dan politik. Dari rasional ini untuk memupuk penyertaan masyarakat, ia mengikuti bahawa mana-mana penyertaan yang memupuk unit perlu berfungsi sebagai perubahan yang bertujuan untuk menghapuskan kuasa dari ahli politik dan birokrat serta meletakkannya di tangan rakyat.

Fox dan Meyer (2015) berpendapat bahawa penyertaan masyarakat sebagai "penglibatan rakyat dalam pelbagai aktiviti pembuatan dasar pentadbiran termasuk penentuan tahap perkhidmatan, keutamaan belanjawan, dan penerimaan

projek pembinaan fizikal untuk mengorientasikan program kerajaan ke arah keperluan masyarakat, membina sokongan orang ramai dan menggalakkan rasa komprehensif dalam masyarakat ".

Oleh itu, penyertaan masyarakat melangkaui penglibatan rakyat sebagai faedah pembangunan tetapi bertujuan untuk melibatkan mereka secara aktif dalam proses membuat keputusan. Untuk tujuan kajian penyelidikan ini, penyertaan merujuk kepada sumbangan masyarakat terhadap pencegahan jenayah dan pengurangan dan penglibatan dalam pengambilan keputusan masyarakat mengenai program pencegahan jenayah.

Komuniti SRS mula menyedari bahawa mereka juga harus menerima tanggungjawab untuk menjaga keamanan kawasan mereka. Selain itu, komuniti mesti mengambil pendirian bersatu menentang jenayah, keganasan, dan mengabaikan undang-undang serta mesti membuat komitmen untuk meningkatkan aktiviti pencegahan jenayah dan campurtangan.

2.13 Peranan Penyertaan Skim Rondaan Sukarela (SRS) Dalam Pencegahan dan Kawalan Jenayah

Dalam banyak masyarakat di seluruh dunia, ketidakpuasan orang ramai terhadap usaha kerajaan dalam menghadapi peningkatan jenayah dan gangguan telah menghampakan dengan toleransi awam yang semakin meningkat terhadap strategi penindasan terhadap kawalan jenayah oleh agensi penguatkuasa undang-undang

dan dalam kes-kes yang melampau mengambil langkah-langkah bantuan diri. Kekecewaan orang ramai terhadap sistem keadilan jenayah dan terutamanya kegagalan Polis untuk menurunkan tahap jenayah telah menyebabkan pengawal keselamatan awam yang tinggi dan pertubuhan badan yang mencabar monopoli keganasan oleh negara.

Sebagai Agbola (1997) berpendapat bahawa rakyat mempunyai langkah-langkah alat yang meningkatkan perasaan keselamatan dengan pengenalan pagar yang berinding tinggi dan jalan-jalan berpagar seperti apa yang telah digambarkan sebagai "seni bina ketakutan", percambahan pakaian keselamatan swasta dan kemunculan pelbagai organisasi dan kumpulan militan yang berwaspada di seluruh negara.

Pertumbuhan pergerakan komuniti SRS menganggap pembangunan yang paling penting dalam kepolisan menekankan pencegahan, ketegangan setempat, desentralisasi, tanggapan masyarakat, dan penglibatan masyarakat. Komponen penyertaan rakyat dalam kepolisan komuniti mengambil pelbagai bentuk, dari jam tangan kejiranan ke dewan penasihat komuniti untuk pasukan Polis bantuan (Darian, 2013).

Penyertaan masyarakat akhirnya akan membawa kepada promosi pemberdayaan masyarakat dan perpaduan (Mayo & Graig, 2005) dan ini hanya dapat berlaku apabila peranan masyarakat melampaui penyertaan *ad hoc*. Gonzalez (2008)

membuat perbezaan antara kedua-dua peranan yang dapat diterima oleh masyarakat dalam penyertaannya. Pertama, penyertaan pasif di mana para benefisiari dan masyarakat hadir semasa perbincangan walaupun kehadiran mereka tidak membawa kesan. Penyertaan jenis ini menganggap bahawa peranan masyarakat adalah untuk menyerap apa yang telah dibincangkan dan oleh itu penyertaan tidak menunjukkan apa-apa yang penting yang boleh membawa kepada pertumbuhan peserta. Jenis kedua adalah penyertaan aktif di mana terdapat penglibatan masyarakat dalam SRS mengenai perbincangan, membuat keputusan dan bertanding kedudukan yang berbeza.

Penyertaan ini menandakan peranan di mana masyarakat dan pemaju berada pada kedudukan yang sama dan satu di mana terdapat pengiktirafan dan pemahaman bersama tentang peranan masing-masing. Penyertaan masyarakat boleh menjadi faktor penting dalam pencegahan jenayah. Tanpa penyertaan masyarakat, jelas tidak ada perkembangan, tiada keselamatan dan tiada program (Aref & Ma'rof 2009). Oleh itu, kekurangan penyertaan masyarakat setempat dalam komuniti SRS dalam program pencegahan jenayah boleh menyebabkan kegagalan dalam keselamatan sosial.

2.14 Cabaran Penyertaan Skim Rondaan Sukarela (SRS) Dalam Pencegahan dan Kawalan Jenayah

Matlamat dan objektif penyertaan komuniti SRS disebabkan terpengaruh dengan kebimbangan tertentu. Pertama, realiti sejarah dan masa kini ketidakpercayaan

komuniti SRS dalam penguatkuasaan undang-undang di sesebuah negara boleh mempengaruhi keberkesanan penyertaan masyarakat. Terdapat hubungan antagonistik yang lama antara anggota Polis dan komuniti, yang mungkin menjejaskan kejayaan skim ini.

Waddington (Ferreira, 2006) mendapati kekurangan sokongan daripada kerajaan menghalang keberkesanan penyertaan masyarakat. Onyeozili, (2015) memerhatikan bahawa pemimpin komuniti SRS dengan cita-cita politik melemahkan perpaduan forum penyertaan masyarakat. Oleh itu, struktur yang sedia ada, yang merupakan tiruan penglibatan komuniti SRS di beberapa tempat sudah mempunyai faktor dalam keselamatan yang sempurna (Rashid, 2014).

2.15 Kepimpinan

Kejayaan atau kegagalan Jawatankuasa Rukun Tetangga (JKRT) banyak bergantung kepada kewibawaan seseorang pemimpin dan bagaimana sesebuah organisasi tersebut diarah, ditadbir, diurus dan dikawal selia. Sifat, nilai dan tingkah laku yang beretika menentukan keberkesanan kepimpinan seterusnya mempengaruhi prestasi organisasi. Nilai, kepercayaan, latar belakang budaya seseorang pemimpin dan organisasi turut memainkan peranan (Maha, 2012). Kepimpinan tanpa nilai boleh mengakibatkan kehancuran dan kemusnahan terutamanya seorang pemimpin yang mempunyai sifat egois.

Thompson (2010) dalam kajiannya terhadap hubungan ciri-ciri kepimpinan berorientasikan pekerja dengan kejayaan sesuatu projek mendapati bahawa ciri-ciri mengambil berat seperti empati, mendengar dan memulihkan mempunyai hubungan signifikan dan mempengaruhi kejayaan sesuatu projek. Gaya kepimpinan ini melibatkan satu struktur kemahuan yang terselindung dalam diri pemimpin dan mempengaruhi gelagatnya dalam pelbagai-bagai suasana kepimpinan. Pencapaian kumpulan adalah tinggi kerana terdapatnya gabungan faktor-faktor seperti hubungan baik antara pemimpin dan ahli, amalan struktur tugas pada tahap yang tinggi dan terdapat kuasa jawatan. Ia merujuk kepada keseragaman matlamat dan kemahuan pemimpin dalam suasana yang berlainan.

Gaya kepimpinan juga dipengaruhi oleh kepercayaan dan andaian seseorang pemimpin terhadap orang-orang yang ada di bawah organisasinya. Menurut Jaussi (2007) komitmen boleh dilihat dengan memberikan kesan positif untuk organisasi dan sanggup berkorban untuk mencapai matlamat organisasi. Kenyataan ini dilihat sesuai untuk menilai keberkesanan kepimpinan RT masa kini. Ini disebabkan peranan mereka semakin mencabar dan perlu selari dengan arus teknologi moden yang berkembang pesat.

Untuk menjadi pemimpin RT, ketahanan diri yang tinggi sangat diperlukan kerana ia bukan memimpin satu kaum sahaja bahkan masyarakat yang berbilang kaum. Melihat kepada transformasi konsep RT yang bermula dengan aktiviti rondaan wajib pada tahun 1975 kepada penggerak perpaduan pada tahun 2010,

RT masa kini memikul tanggungjawab yang semakin berat dan perlu sentiasa peka dengan perkembangan semasa. RT bukan sahaja dikehendaki menjalankan rondaan sukarela, bahkan mereka wajib mengadakan aktiviti-aktiviti kemasyarakatan dan perlu bijak menggunakan teknologi maklumat. Oleh yang demikian, Pengerusi RT yang dipilih mesti berkualiti dan mampu menjalankan tugas dan tanggungjawab dengan berkesan serta efiyzen.

Kajian Zaharah (2005) ke atas 338 orang Pengerusi RT untuk menilai keberkesanan kepimpinan dalam masyarakat yang berbilang kaum mendapati bahawa faktor karakter, sikap, kompetensi dan memahami peranan sebagai pemimpin adalah antara ciri-ciri kepimpinan berkesan. Mohd Sahandri, Saffe dan Saifuddin (2009) menjelaskan, individu-individu yang kurang mempunyai kemahiran dan keupayaan menjadi ketua tidak dapat meningkat tinggi dalam kerjayanya. Oleh itu, kemahiran menjadi ketua dan pemimpin akan menentukan sejauh mana seseorang itu berupaya mengoperasikan dan memajukan visi, misi, matlamat dan hala tuju sesebuah organisasi.

Menurut Azimi et al. (2002), faktor utama sesebuah organisasi tidak berfungsi dengan baik dalam mencapai kecemerlangan adalah disebabkan pemimpin tidak dapat memainkan peranan kepimpinannya secara aktif di mana mereka tidak memahami peranan dan tanggungjawab sebagai seorang pemimpin. Sebagai contoh, mereka barangkali tidak sedar atau tidak mahu mengakui bahawa terdapat beberapa kelemahan dalam pendekatan kerja atau kegiatan mereka, sikap, cara

berhubung dengan ahli dan orang ramai, kaedah membuat keputusan tentang sesuatu kegiatan yang ingin dikendalikan dan cara memimpin. Kelemahan-kelemahan ini mungkin menyebabkan ahli dan orang ramai kurang atau hilang minat terhadap kegiatan yang dijalankan dan seterusnya gagal mendapat maklum balas yang diharapkan daripada mereka.

Kajian Kolb (1996) menunjukkan bahawa peranan pemimpin merupakan faktor yang paling kritikal dalam pengurusan kepimpinan. Hershey dan Blanchard (1994) dalam kajiannya menunjukkan terdapat empat pilihan pada seseorang pemimpin iaitu memberitahu, menjual (*selling*), penglibatan dan pengagihan (*delegating*). Dari segi aplikasi, ciri-ciri yang boleh meningkatkan ialah interaksi dengan orang lain, pengurusan masa dan berkomunikasi. Amalan gaya demokratik dan komunikasi dua hala ini menjadi indikator yang sangat berpengaruh kepada ahli-ahlinya. Bersesuaian dengan kajian Sayed Abd Rahman et al. (2009) ke atas 3,000 orang ahli KRT, didapati 62% responden bersetuju bahawa amalan komunikasi dua hala dan sifat keterbukaan pemimpin RT mencapai tahap kepuasan mereka.

Kajian ini selari dengan pendapat Ishak dan Zainorazlin (1994) yang menyatakan pemimpin yang berkesan berupaya membina hubungan rapat dengan ahli, berkongsi pandangan, percaya terhadap kemampuan ahli dan sentiasa memberi dorongan. Jalinan hubungan yang positif dengan penyelia dan sumber pentadbiran menurut penilaian Meyer dan Allen (1997) adalah bergantung kepada darjah

kecukupan maklumat yang diterima oleh seseorang pekerja. Pemimpin bukan sahaja menjadi model ikutan bahkan mempengaruhi interaksi ahli, memandu ke arah mencapai matlamat serta membangunkan iklim kondusif dalam organisasi (Robbins, 1998).

Kepimpinan yang hebat juga harus berteraskan kepada konsep *win-win* di mana yang memimpin dan dipimpin akan bersama-sama berpuas hati serta selesa untuk berkerjasama antara satu sama lain kerana masing-masing saling memahami. Ini menunjukkan bahawa hubungan pengerusi dan AJK dalam RT sangat penting supaya orang ramai akan sentiasa memberi sokongan dan bantuan. Untuk berada dalam sebuah organisasi sukarela, kerja berpasukan merupakan salah satu faktor yang sangat penting.

Kerja berpasukan melibatkan dua atau lebih orang bekerja bersama-sama dengan matlamat yang sama di mana individu saling berinteraksi dengan perhubungan yang stabil dan mengakui diri mereka sebagai sebahagian daripada ahli pasukan (Ingram & Desombre, 1999). Dengan adanya semangat kerja berpasukan, ia membolehkan JKRT bergiat dengan lebih aktif. Menurut Mohd Sahandri et al. (2009), jika kemahiran dan pengalaman setiap ahli tidak digunakan sepenuhnya, ia akan menyebabkan pembaziran kepakaran yang sepatutnya dapat memperkasakan dan memartabatkan fungsi, peranan serta tanggungjawab unit khususnya dan organisasi amnya. Memang tidak dinafikan bahawa terdapat sesetengah KRT, hanya pengerusi sahaja bergerak aktif secara *one man show*

ataupun bertindak bersendirian tanpa kerjasama AJK. PPNIN Daerah Cheras (2010) menjelaskan bahawa perkara ini terjadi kerana sikap Pengerusi yang dilantik kurang disenangi dan tidak mendapat sokongan masyarakat. Walau bagaimanapun, Pengerusi yang sedemikian tidak akan bertahan lama dan sentiasa menghadapi masalah kerana keupayaannya yang terbatas.

Ingram (1999) menjelaskan lagi, di dalam sesebuah pasukan setiap ahli memiliki kemahiran dan kebolehan yang saling melengkapi. Mereka menyedari komitmen dan peranan mereka penting untuk kejayaan organisasi. Justeru, mereka bekerja di dalam persekitaran yang saling mempercayai, bebas menyuarakan pendapat dan idea melalui perbincangan dan setiap masalah diselesaikan secara bersama. Kerja berpasukan akan gagal apabila individu tidak menyedari tanggungjawab masing-masing.

Garner dan Orelove (1995) juga bersetuju bahawa ketiadaan kerja berpasukan akan mengakibatkan berlakunya ketidakcekapan, kesilapan serta pelaksanaan kerja tidak konsisten. Apabila semua ahli menyedari tanggungjawab masing-masing terhadap pasukannya, bukan sahaja organisasi memperolehi manfaat bahkan ia memberi kepuasan kerja kepada ahli. Kesedaran ahli terhadap tugas adalah penting dalam pasukan kerana tanggungjawab yang mereka laksanakan adalah kerja sosial dan bukan untuk tujuan keuntungan.

Untuk membina sebuah pasukan yang kuat, sikap dan semangat kesukarelaan sangat penting kerana ia dapat memupuk dan mengembangkan nilai, amalan kerjasama dan perpaduan, demokrasi, hak-hak asasi manusia dan keadilan sosial dalam masyarakat (Azizan, 2009). Kerja sukarela ini yang melibatkan orang ramai dalam hal-hal kepentingan bersama merupakan suatu jaminan politik bahawa nilai dan amalan hidup yang dianggap secocok dengan perkembangan tamadun manusia itu dapat dipertahankan dan dimanfaatkan oleh seluruh masyarakat atau komuniti setempat.

Sikap kesukarelaan juga boleh dijadikan ukuran atau pembayang tentang sifat-sifat kemanusiaan yang terdapat dalam diri seseorang atau sesuatu kumpulan manusia. Orang yang sering terlibat dalam kerja-kerja sukarela akan dilihat sebagai seorang yang bersifat mulia, manakala yang tidak mahu langsung menyertai kerja-kerja kesukarelaan akan dilihat sebagai seorang yang mementingkan diri sendiri. Oleh itu, apabila sesuatu kumpulan manusia ingin memilih seseorang untuk diberikan sesuatu tugas atau tanggungjawab, misalnya menjadi pemimpin untuk sesuatu organisasi, maka antara kayu ukur yang digunakan untuk memilih calon pemimpin tersebut ialah seseorang yang mempunyai banyak pengalaman dalam kerja atau program kesukarelaan (Saifuddin, 2001).

Tidak semua orang mempunyai semangat dan jiwa yang rela berkorban demi kepentingan orang lain. Ini dibuktikan oleh Laporan Sosial Malaysia (2010) bagi

domain penyertaan sosial oleh masyarakat mendapati peratus bilangan ahli yang menyertai kumpulan sukarela adalah rendah iaitu 24 peratus. Kajian ini turut menunjukkan peratus mereka yang terlibat dalam aktiviti kemasyarakatan dalam tempoh 12 bulan adalah rendah iaitu 21 peratus. Berasaskan petunjuk ini, boleh dianggap semangat kesukarelaan masih rendah dalam kalangan masyarakat Malaysia.

2.16 Pengiktirafan yang Dimainkan oleh Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Dalam Komuniti

Peranan komuniti dalam melibatkan diri dalam kerja-kerja sukarela seperti SRS, ia memerlukan pengorbanan dari segi masa dan tenaga. Khidmat yang diberi oleh mereka haruslah dipuji dan dihargai kerana ia diberi secara percuma. Walaupun mereka tidak mengharapkan sebarang bayaran tetapi Razak dan Amin (2000) menyatakan, pemberian ganjaran boleh menjadi peransang kepada AJK untuk melaksanakan tugas dengan lebih efektif. Dengan adanya ganjaran ataupun sumbangan dari pelbagai pihak, sesebuah organisasi akan lebih produktif dan berkembang dengan lebih baik melalui sokongan pihak pengurusan. Ini bermakna sekiranya pengiktirafan diberi kepada mana-mana ahli SRS yang berkhidmat dengan cemerlang secara individu ataupun secara beramia-ramai, ia akan meningkatkan lagi motivasi mereka.

Kajian yang dilakukan oleh Fatimah dan Aziz (2010) mendapati apabila diberi ganjaran ataupun hadiah yang setimpal, ahli akan lebih komited dan bersungguh-

sungguh dalam kerja seterusnya prestasi kerja akan meningkat. Knouse (2005) juga turut bersetuju bahawa pengiktirafan atau penghargaan perlu diberi kepada pekerja yang melaksanakan tugas-tugas yang diamanahkan dengan cemerlang. Ia boleh memotivasi dan mendorong pekerja untuk terus meningkatkan lagi prestasi kerja pada masa akan datang. Pengiktirafan ini boleh diberi kepada SRS secara individu atau kumpulan dalam bentuk surat pujian, peluang latihan, peluang lawatan, pingat atau anugerah.

Zahrly (2009) menulis “meningkatkan kemahiran dalam karier dan mendapat kepuasan setelah selesai membantu menjalankan tugas sebagai ganjaran yang berharga kepada penggiat sukarela”. Gidron dan Wilson (2013) melihat penghargaan lain yang diterima oleh pekerja sukarela ialah pembentukan perhubungan dengan pelanggan semasa menjalankan tugas, perhubungan dengan pekerja sukarela yang lain dan juga dengan golongan terlatih dalam penubuhan kesukarelaan. Ia dianggap sebagai imbuhan yang setimpal yang boleh menguatkan motivasi dalaman dan menjamin kesetiaan dalam penubuhan SRS (Azizi 2006).

Dalam pembentukan sesebuah komuniti dalam kepimpinan, pemimpin itu sendiri adalah penentu kepada jatuh bangunnya sesebuah negara. Begitu juga halnya dalam kalangan pemimpin masyarakat di mana ia merupakan orang penting kepada keharmonian dan kesejahteraan masyarakat di dalam komunitinya. SRS sebagai sebuah organisasi sukarela memerlukan pemimpin yang berkaliber,

berwibawa dan berkredibiliti untuk membantu mencapai matlamat serta keupayaan kuantiti SRS (Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional, 2015).

Pelaksanaan SRS juga dapat dilihat daripada keaktifannya menjalankan aktiviti dan keupayaannya memberi laporan kepada JPNIN yang disyaratkan. Namun begitu, prestasi yang dilihat belum menunjukkan tahap yang memberansangkan di mana JPNIN masih lagi menghadapi kesukaran untuk mendapatkan maklumat yang tepat dan jelas berkaitan dengan sesuatu isu apabila diperlukan oleh pihak pengurusan SRS.

Oleh itu SRS di seluruh Kedah melihat keupayaan SRS menjalankan aktiviti secara bersama sejak penubuhannya walaupun menghadapi pelbagai kesukaran terutamanya dari segi kewangan. Peruntukan yang diagihkan oleh pihak berkaitan dapat membantu pembentukan dan pergerakan SRS itu sendiri (Rahman, 2015). Namun begitu dengan barisan kepimpinan yang ada, ia dapat mengatasi masalah ini dan terus mendapat sokongan daripada masyarakat. Kemampuan yang ditunjukkan oleh penduduk kampung dan taman perumahan melibatkan diri dalam tujuh buah Jawatankuasa yang melibatkan agensi kerajaan dan bukan kerajaan menunjukkan bahawa mereka dapat bekerja secara bermuafakat dan bersatu padu.

2.17 Kajian-Kajian Mengenai Program Pengawasan Keselamatan Sukarela

Skim-skim rondaan sukarela kebiasaannya dilaksanakan secara perlahan-perlahan sehinggalah kepada peringkat yang lebih tinggi merangkumi tiga keutamaan utama iaitu kawalan kawasan kejiranan, kawalan harta benda dan rondaan keselamatan (Lee & Farrall, 2008; Titus, 1984). Kawalan keselamatan dan rondaan sukarela ini berbeza berdasarkan saiz dan kawasan. Program terawal yang diketahui meliputi beberapa ribu rumah (Knowless, Lesser & McKewen, 1983). Salah satu program pengawasan kejiranan sukarela yang paling kecil yang pernah diketahui ialah program pengawasan kejiranan sukarela di Rochdale, England yang hanya meliputi sebuah rumah dan jiran-jiran terdekatnya (Forrester et al., 1990). Manakala, program pengawasan kejiranan sukarela yang terbesar ialah di Los Angeles, dikenali sebagai *Manhattan Neighbourhood Watch* dan merangkumi lebih dari 30,000 populasi penduduk (Knowless, Lesser & McKewen, 1983). Program pengawasan kejiranan sukarela terawal pula pernah dilaporkan di Oakland, California pada tahun 1966 dan dikenali sebagai program „*Home Alert*“ (Bennet, 1990). Program *Home Alert* ini dipimpin bersama antara penyelaras Polis daerah dan pengerusi penduduk. Pengerusi penduduk pula dibantu oleh penyelaras penduduk yang bertanggungjawab ke atas sekurang-kurang 30 buah rumah (Bennet, 1990). Program pengawasan kejiranan sukarela yang terawal dan paling ternama ialah Program Pencegahan Jenayah Komuniti yang telah dilaksanakan di Seattle, Washington (Bennett, 1990). Program ini berbeza dengan program-program yang lain kerana program ini dikendalikan dan

ditadbir oleh kerajaan tempatan dengan kerjasama penduduk awam (Bennett, 1990).

Sejarah program pengawasan kejiranan sukarela di Britain pula bermula pada zaman penjajahan Norway dan dikenali sebagai „*watch-and-Ward*” (kawalan dilakukan oleh sehingga 16 orang sukarela di pagar-pagar dalam Bandar-bandar yang disekat (Bannett, 1990). Manakala program keselamatan sukarela pertama di United Kingdom pula ialah program „*Home Watch*” yang diperkenalkan pada 1982 di Cheshire (Bennett, 1990). Program ini diwujudkan bagi menghadapi tekanan penduduk yang menghadapi masalah dengan jenayah pecah rumah.

Program pengawasan kejiranan sukarela boleh dimulakan oleh penduduk awam ataupun pihak Polis, dan kebanyakannya telah dilancarkan hasil daripada permintaan dan penduduk awam. Di Amerika Syarikat (AS), kawalan ke atas rumah-rumah diketuai oleh ketua lorong/jalan yang bertanggungjawab untuk melapor kepada penyelaras lorong/jalan. Manakala penyelaras pula bertindak sebagai perantara kepada jabatan Polis tempatan. Pembiayaan program-program ini biasanya adalah antara kerjasama antara jabatan Polis tempatan dan ahli-ahli program. Sesetengah program di AS hanyalah melalui penerimaan pakej maklumat dari pihak Polis ataupun menggunakan kemudahan-kemudahan pihak Polis bagi tujuan mesyuarat dan aktiviti-aktiviti lain ((Turner & Barker, 1983).

Program-program pengawasan kejiranan sukarela ini kebiasannya berjalan apabila penduduk mengawasi dan melaporkan aktiviti-aktiviti mencurigakan kepada pihak Polis (Bannett, 1990). Kaitan antara pelaporan serta pengawasan dengan pencegahan jenayah kebiasaannya tidak diterangkan dalam literatur. Bagaimanapun, kajian telah menyatakan bahawa pengawasan dan rondaan sukarela ini mungkin akan menghalang individu yang mungkin berpotensi untuk melakukan jenayah (Rosenbau, 1987). Kawalan keselamatan sukarela ini juga akan mengurangkan peluang kepada individu untuk melakukan jenayah. Laporan dari program di Seattle (Cirel et al., 1977) mendapati aktiviti-aktiviti bagi menggambarkan bahawa penduduk ada di rumah seperti mengalihkan surat khabar di pintu boleh menyebabkan individu yang ingin melakukan jenayah menyangka bahawa terdapat orang di dalam sesebuah rumah. Program kawalan keselamatan sukarela ini boleh mengurangkan kadar jenayah kejiranan melalui beberapa mekanisma sosial (Holloway, Bennett & Farrington, 2008).

Program pengawasan kejiranan sukarela ini akan meningkatkan perpaduan komuniti dan meningkatkan kebolehan komuniti dalam mengawal jenayah (Greenberg, Roge & William, 1985). Kawalan sosial ini mempengaruhi jenayah komuniti melalui norma-norma dan gelagat serta campurtangan penduduk (Holloway et al., 2008). Program pengawasan kejiranan sukarela ini juga meningkatkan komunikasi antara orang awam dan pihak Polis dan seterusnya meningkatkan penyampaian maklumat mengenai jenayah yang berlaku dan

maklumat individu yang disyaki serta meningkatkan jumlah tangkapan (Bennet, 1990).

Bagaimanapun, Shover (1991) mendapati bahawa keberkesanan program pengawasan kejiiran sukarela dalam mencegah jenayah sukar untuk dikenalpasti. Ulasan dan kritikan dalam kajian penilaian keberkesanan program pengawasan sukarela membuktikan wujud penilaian yang lemah dan melibatkan penggunaan pembolehubah yang kurang tepat (Rosenbaum, 1987). Program pengawasan kejiiran sukarela ini jarang diwujudkan di kawasan yang mengalami masalah kejiiran yang teruk dan mereka yang berpotensi menjadi mangsa jenayah juga jarang terlibat dalam program pengawasan sukarela ini (Mayhew, Elliott & Dowds, 1989). Antara kajian terawal yang dijalankan di Amerika Syarikat (AS) adalah kajian oleh Titus (1984). Kajian-kajian lain yang dijalankan oleh jabatan Polis dan data-data Polis juga kebanyakannya mendapati bahawa program pengawasan kejiiran sukarela sering kali dikaitkan dengan jenayah-jenayah ringan (Titus, 1984). Kajian-kajian lain seperti kajian oleh Husain (1990) di United Kingdom (UK) mendapati bahawa terdapat bukti yang lemah bahawa program pengawasan kejiiran boleh mencegah jenayah. Sementara itu, kajian oleh Sherman (1987) turut mendapati bahawa program pengawasan kejiiran tidak mempunyai kesan dalam mencegah jenayah. Sherman (1987) menegaskan;

“The oldest and best-known community policing programme, Neighborhood Watch, is ineffective at preventing crime”
(Sherman, 1997, pp. 8-25).

Seterusnya, Henig (1984) menjalankan kajian di Washington berdasarkan aktiviti program pengawasan 193 kejiaran di salah satu daerah Polis. Objektif utama kajian ini adalah untuk menilai keberkesanan program pengawasan kejiaran dalam mencegah jenayah. Kajian mendapati bahawa terdapat peningkatan dalam kadar jenayah dalam tempoh enam bulan program pengawasan kejiaran dilancarkan. Sehubungan dengan itu, kajian ini merumuskan bahawa terdapat bukti yang lemah yang menyatakan bahawa kadar jenayah boleh dikurangkan dengan program pengawasan kejiaran, tetapi jumlah ini boleh dikurangkan disebabkan oleh faktor-faktor sosial dan ekonomi yang lain. Kajian oleh Rosenbaum (1985) turut menyangkal hipotesis yang menyatakan bahawa program pengawasan kejiaran dapat mencegah jenayah.

Bennett (1990) dalam kajiannya di United Kingdom (UK) melaporkan bahawa terdapat pengurangan dalam laporan jenayah di kawasan yang mempunyai program pengawasan kejiaran berdasarkan rekod oleh Polis. Kajian lain di Cheshire, England mendapati terdapat pengurangan dalam kadar jenayah pecah rumah daripada 19 kes kepada dua (2) kes sepanjang tempoh kajian (Bennett, 1990). Kajian oleh Jenkins dan Latimer (1987) di Merseyside berdasarkan perbandingan tempoh 12 bulan sebelum dan 12 bulan selepas pelaksanaan program pengawasan kejiaran mendapati jenayah pecah rumah berkurang di tiga daripada empat kawasan kajian. Oleh itu, Jenkins dan Latimer (1987) merumuskan bahawa program pengawasan kejiaran mempunyai kesan yang signifikan dalam mencegah jenayah kejiaran terutamanya pecah rumah.

2.18 Teori Berkaitan

Mekanisma yang sering dicadangkan bagi komuniti dan rondaan sukarela dalam mencegah jenayah kejiwaan adalah dengan memerhatikan aktiviti-aktiviti yang mencurigakan dan melaporkan kepada pihak Polis (Lorenc et al., 2012; Bennett, 1990). Hubungan antara pelaporan dan pengurangan kadar jenayah biasanya kurang dibincangkan dalam literatur. Bagaimanapun, telah dicadangkan bahawa pengawasan dan rondaan yang ketara akan mengurangkan kadar jenayah jalanan kesan daripada persepsi dan pembuatan keputusan pihak yang mungkin melakukan jenayah (Pantazis, 2000; Rosenbaum, 1987). Oleh itu, pengawasan dan pelaporan akan menakutkan pelaku jenayah jika mereka mengetahui komuniti melaporkan aktiviti mencurigakan dan apabila mereka berpendapat risiko untuk ditangkap akan meningkat.

Rondaan sukarela juga boleh mengurangkan jenayah dengan mengurangkan peluang untuk melakukan jenayah. Salah satu kaedah yang dibincangkan dalam literatur adalah dengan mewujudkan tanda-tanda kewujudan manusia atau tanda-tanda berpenghuni. Antara kaedah yang boleh digunakan oleh ahli peronda sukarela adalah dengan mewujudkan tanda-tanda berpenghuni seperti yang dicadangkan dalam laporan *Seattle Scheme* (Roman & Chalfin, 2008; Cirel, 1977). Ini termasuk dengan membuang kertas surat khabar atau susu dari luar rumah jiran apabila jiran tiada, memotong rumput atau pokok-pokok kecil dan mengisi tong sampah jiran. Tanda-tanda kewujudan manusia akan mengurangkan

jenayah melalui kesan persepsi pihak yang melakukan jenayah akan risiko untuk ditangkap akibat mengetahui bahawa sasaran mereka berpenghuni.

Rondaan sukarela juga boleh mengurangkan jenayah melalui pelbagai mekanisma kawalan sosial. Kawalan sosial yang tidak formal bukan merupakan salah satu mekanisma bagi mengurangkan jenayah seperti yang dicatatkan dalam bahan publisiti skim ini. Bagaimanapun, mereka boleh secara tidak langsung berkhidmat dalam meningkatkan penglibatan komuniti dan meningkatkan keupayaan komuniti dalam mengawal jenayah (Skogan, 2011; Greenberg, 1985). Kawalan sosial yang tidak formal ini boleh memberi kesan-kesan jenayah komuniti dengan penjanaan norma yang diterima umum mengenai tingkah laku dan penglibatan langsung daripada penduduk.

Ia juga adalah mungkin bahawa Skim Rukun Tetangga mungkin mengurangkan jenayah melalui peningkatan pengesanan Polis. Rukun tetangga mungkin berkhidmat untuk meningkatkan aliran maklumat yang berguna daripada orang ramai kepada pihak Polis. Peningkatan maklumat berkenaan jenayah dijalankan dan orang yang mencurigakan dan peristiwa yang mungkin membawa kepada lebih penangkapan dan sabitan dan keputusan (apabila hukuman penjara diluluskan) dalam pengurangan jenayah melalui ketidakupayaan pesalah tempatan (Bennett 1990).

Ia juga boleh dilaksanakan dan Rukun Tetangga(RT) mungkin mengurangkan jenayah melalui komponen lain dalam pakej program ini. Ia telah didapati bahawa kawalan harta benda mungkin membawa kepada pengurangan jenayah akibat daripada membuat kawalan keselamatan dapat menyukarkan penjenayah (Laycock 1985). Ini mungkin dapat mengurangkan kadar jenayah jika pesalah yang berpotensi melihat harta ketara meningkatkan risiko pengesanan. Kaji selidik keselamatan rumah mungkin membawa kepada pengurangan jenayah akibat menjadikannya fizikal lebih sukar bagi pesalah untuk memasuki harta (Bennett & Wright, 1984).

Kajian ini dijalankan untuk menguji Teori Disorganisasi Sosial (*Social Disorganization Theory*) yang dipelopori oleh Shaw dan McKay (1942). Shaw dan McKay (1942) mendapati bahawa kadar jenayah tidak bertabur dengan rata berdasarkan masa dan ruang di bandar. Kadar jenayah lebih tertumpu di kawasan tertentu di bandar-bandar dan terus stabil dalam kawasan tersebut walaupun berlaku perubahan populasi bagi setiap kawasan. Mereka mendapati, walaupun dalam kawasan kejiranan yang mempunyai kadar jenayah yang tinggi, kadar itu akan tetap tinggi tanpa mengambil kira bangsa dan kaum yang menghuni kawasan tersebut pada masa-masa tertentu. Hasil kajian ini membawa kepada kesimpulan yang diberikan oleh Shaw dan McKay (1924) iaitu kadar jenayah dipengaruhi oleh dinamik kejiranan dan bukannya dipengaruhi oleh individu dalam kejiranan tersebut. Akhir sekali, Shaw dan McKay (1924) mempersoalkan apakah ciri-ciri kejiranan yang mempengaruhi kadar jenayah.

Dalam menjawab soalan ini, Shaw dan McKay (1924) memberi tumpuan kepada kawasan-kawasan bandar yang mengalami perubahan pesat dalam struktur sosial dan ekonomi mereka, atau "zon peralihan." Khususnya, mereka melihat ke kawasan-kawasan perumahan yang lebih rendah status sosio-ekonomi mereka. Mereka menyatakan bahawa bukan ciri-ciri kawasan ekonomi mempunyai kadar jenayah yang tinggi walaupun kejiranan tersebut sering bertukar populasi dengan bangsa dan kaum yang berbeza. Mereka turut menyatakan bahawa kejiranan ini adalah sosial yang tidak teratur atau disorganisasi sosial.

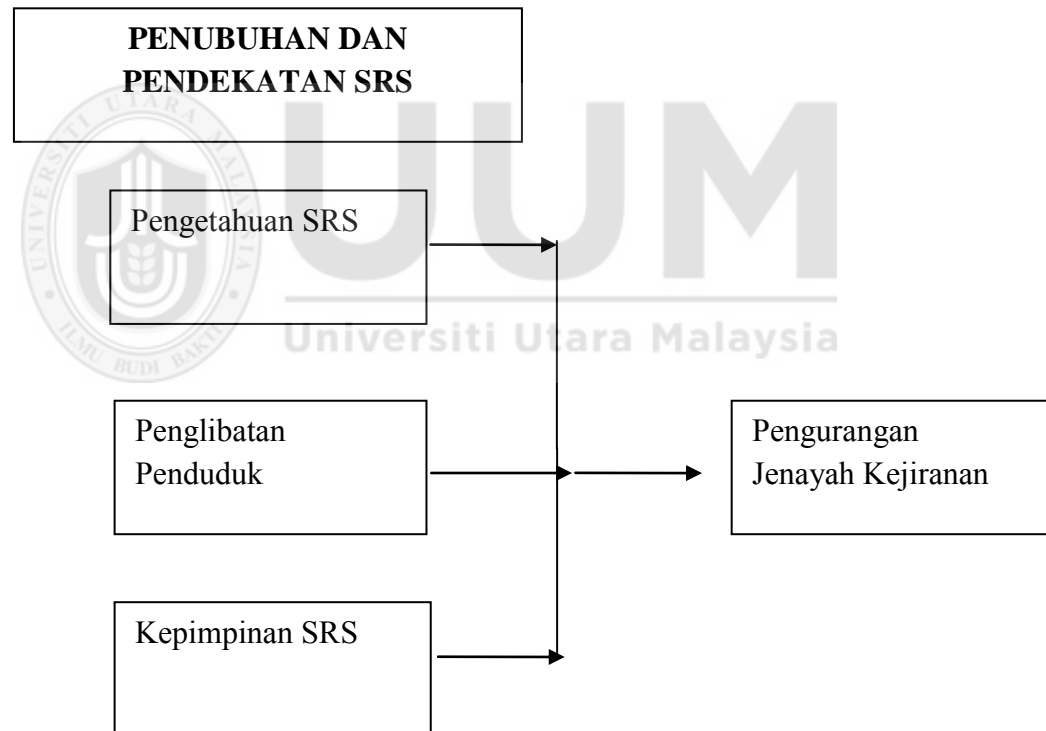
Teori ini terus popular dan berpengaruh sehingga tahun 1950-an and 1960-an (Bursik & Grasmick, 1992; Arnold & Brungardt, 1983; Davidson, 1981). Selepas itu, teori ini telah dibincangkan semula pada tahun 1980-an oleh Bursik (1988 & 1986), Sampson dan Groves (1989), dan Wilson (1996 & 1990). Mereka telah menjalankan kajian bagi menguji kesan timbal balik disorganisasi sosial (Bursik, 1986) dan menguji kesan disorganisasi sosial ke atas komuniti (Heitgerd & Bursik, 1987).

2.19 Kerangka Teoritik

Kajian ini akan mengkaji perhubungan dan pengaruh pemboleh ubah bebas dan pemboleh ubah bersandar. Berdasarkan perbincangan dalam bab ini, kajian ini mencadangkan kerangka teori kajian seperti dalam Rajah 2.1. Rajah 2.1 menunjukkan kerangka kajian yang akan digunakan sepanjang kajian ini dijalankan. Secara amnya kajian ini akan mengkaji penubuhan dan pendekatan

SRS dalam (Pengetahuan, Penglibatan, Kepimpinan) dalam mengurangkan kadar jenayah kejiaran.

Kerangka teoritikal ini dibangunkan bagi menjawab persoalan-persoalan dan objektif kajian yang telah dibangunkan dalam Bab Satu. Penubuhan dan pendekatan SRS yang merangkumi pengetahuan SRS, penglibatan penduduk dan kepimpinan SRS merupakan pemboleh ubah bebas manakala pengurangan jenayah kejiaran merupakan pemboleh ubah bersandar.

Rajah 2.2. Kerangka Teoritikal

2.20 Rumusan Bab

Bab ini telah berjaya membincangkan dan mengupas kajian-kajian lalu yang berkaitan dengan tajuk yang dikaji. Pengkaji juga telah meletakkan kepentingan dan peranan yang dimainkan komuniti dalam pembentukan SRS dalam menangani permasalahan kadar jenayah yang semakin meningkat. Pengkaji juga telah merangka beberapa teori yang difikirkan bermanfaat dalam merangka kaedah kajian pada bab seterusnya.

Dengan kajian lepas yang menekankan kepentingan SRS, komuniti, kepimpinan dan RT dalam bab ini, pengkaji juga dapat melihat sejauh mana keperluan dalam sudut membanteras jenayah dari bawah dengan penglibatan masyarakat setempat dibantu dengan pihak berkuasa yang memberi tunjuk ajar dan keperluan dalam sesebuah masyarakat setempat. Bab ini turut membincangkan pengalaman-pengalaman program pengawasan kejiwaan di negara-negara luar.

BAB TIGA

METODOLOGI KAJIAN

3.1 Pengenalan

Bab ini membincangkan kaedah-kaedah yang akan digunakan sepanjang kajian ini dijalankan. Secara umumnya, bab ini terbahagi kepada reka bentuk kajian, kerangka konseptual, populasi dan sampel kajian, instrumen kajian serta analisis data.

3.2 Reka Bentuk Kajian

Menurut Bryman (2008), reka bentuk kajian adalah kerangka yang diguna oleh sesebuah kajian bagi mengutip dan menganalisis data. Bagi Robson (2011) pula, reka bentuk kajian berfungsi untuk menukar persoalan kajian kepada projek yang melibatkan komponen tujuan, teori, persoalan kajian, *method* dan strategi pensampelan. Sementara itu, Creswell (2009) berpandangan, reka bentuk kajian adalah rancangan atau cadangan bagi menjalankan kajian yang melibatkan interaksi antara falsafah kajian, strategi penyelidikan dan *method* kajian.

Kajian ini merupakan kajian berbentuk tinjauan (*explore*) dan pemerhatian. Kaedah tinjauan dijalankan melalui pemerhatian dalam kawasan KRT bagi melihat aspek pelaksanaan SRS dalam sesebuah KRT. Kaedah pemerhatian dibuat untuk melihat keberkesanan penggunaan pelaksanaan SRS dalam KRT. Kaedah dalam mendapatkan sumber data dalam kajian ini adalah menggunakan kajian secara kualitatif dan kuantitatif. Ia dilakukan untuk mendapatkan pengalaman dan

penghayatan sendiri ketika melalui kawasan tersebut bagi mengetahui fungsi dan keberkesanan SRS yang wujud di kawasan kajian.

Kaedah kuantitatif pula melibatkan pengutipan data sekunder dan data primer. Data sekunder diperolehi dari agensi-agensi kerajaan seperti Polis DiRaja Malaysia (PDRM) dan Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN). Pengumpulan maklumat ini juga dibuat melalui bahan-bahan bercetak seperti buku rujukan, jurnal, surat khabar, majalah, laporan serta bahan-bahan elektronik (*internet*) dan temubual. Sementara itu, data primer pula diperolehi dengan menggunakan soal selidik yang dibangunkan oleh penyelidik. Maklumat-maklumat yang dikaji dalam soal selidik meliputi maklumat latar belakang responden yang terdiri dari penduduk-penduduk dalam kawasan KRT. Maklumat lain yang diperolehi dalam kaedah soal selidik ini ialah pandangan terhadap tahap keselamatan perumahan, pandangan terhadap tahap keberkesanan SRS, pandangan terhadap tahap berpersatuan dan pandangan terhadap tahap kepercayaan antara komuniti di dalam mengurangi kadar jenayah.

3.3 Populasi dan Sampel Kajian

Sebagaimana Fraenkel dan Wallen (2008) bersetuju bahawa syarat utama memilih peserta kajian adalah penglibatan mereka secara sukarela. Peserta kajian yang dipilih pula merupakan peserta kajian yang mempunyai kaitan dalam bidang yang ingin dikaji.

Populasi kajian yang besar menyebabkan pengkaji hanya mengambil sampel kajian dengan tertumpu pada semua ahli RT di negeri Kedah. Bagi tujuan pensampelan, kajian ini akan memilih ahli RT dari daerah-daerah terpilih di negeri Kedah. Pemilihan responden dibuat berdasarkan kaedah rawak dalam kalangan ahli Rukun Tetangga (RT) di setiap daerah di dalam negeri Kedah dengan menggunakan setiap kawasan daerah sebagai asas pemilihan responden dalam kajian ini.

3.4 Peta Kawasan Kajian

Kajian ini akan dijalankan di negeri Kedah. Negeri Kedah terletak di Utara Semenanjung Malaysia dan bersempadan dengan dengan negeri Perlis, Pulau Pinang dan Perak. Negeri Kedah memiliki populasi seramai 1.9 juta orang dengan majoritinya terdiri daripada masyarakat Melayu (75.4%), diikuti oleh Cina (14.6%), India (7.0%), Thai (1.4%) dan lain-lain(1%).

Rajah 3.1. Peta Negeri Kedah

Sumber: Data dari JPNIN menunjukkan bahawa terdapat 474 KRT di seluruh negeri Kedah dan 271 unit SRS (JPNIN, 2018).

Berdasarkan Jadual 3.1, daerah Kuala Muda, Kulim dan Kota Setar mempunyai kadar ahli SRS yang tertinggi. Oleh itu, kajian ini akan memilih sampel daripada ahli-ahli SRS bagi daerah-daerah ini. Berdasarkan jumlah populasi sebanyak 8,130 ahli, Jadual Persampelan oleh Krejcie and Morgan (1970) mencadangkan bahawa jumlah sampel mestilah sekurang-kurangnya 338 orang. Oleh itu jumlah

ahli dalam Daerah Kuala Muda, Kulim dan Kota Setar adalah mencukupi malah melebihi kadar yang ditentukan oleh Krejcie and Morgan (1970) seperti dalam Jadual 3.1.

Jadual 3.1

Jumlah SRS dan Ahli SRS Kedah mengikut Daerah

Daerah	Jumlah SRS	Jumlah Ahli
Kuala Muda	57	1710
Kulim	38	1140
Baling	34	1020
Pendang	16	480
Sik	6	180
Pokok Sena	3	90
Kubang Pasu	32	960
Langkawi	20	600
Yan	16	480
Padang Terap	4	120
Kota Setar	34	1020
Bandar Bahru	8	240
Jumlah	271	8130

Sumber: JPNIN, Jun 2018

Jadual 3.2

Jadual Penentuan Saiz Sampel daripada Populasi

N	S	N	S	N	S	N	S	N	S
10	10	100	80	280	162	800	260	2800	338
15	14	110	86	290	165	850	265	3000	341
20	19	120	92	300	169	900	269	3500	246
25	24	130	97	320	175	950	274	4000	351
30	28	140	103	340	181	1000	278	4500	351
35	32	150	108	360	186	1100	285	5000	357
40	36	160	113	380	181	1200	291	6000	361
45	40	180	118	400	196	1300	297	7000	364
50	44	190	123	420	201	1400	302	8000	367
55	48	200	127	440	205	1500	306	9000	368
60	52	210	132	460	210	1600	310	10000	373
65	56	220	136	480	214	1700	313	15000	375
70	59	230	140	500	217	1800	317	20000	377
75	63	240	144	550	225	1900	320	30000	379
80	66	250	148	600	234	2000	322	40000	380
85	70	260	152	650	242	2200	327	50000	381
90	73	270	155	700	248	2400	331	75000	382
95	76	270	159	750	256	2600	335	100000	384

Nota: “N” adalah saiz populasi

“S” adalah saiz sampel

Sumber: Krejcie & Morgan (1970)

3.5 Instrumen Kajian

Dua instrumen kajian yang utama akan dilibatkan dalam kajian ini iaitu laporan rasmi Polis dan data primer dari bancian yang akan dijalankan.

3.5.1 Laporan Rasmi Polis

Laporan rasmi dari pihak Polis akan diperolehi dari rekod-rekod Polis dari tahun 2002 hingga 2012. Tahun 2002 dipilih sebagai tahun mula bagi melengkapkan tempoh yang dikaji iaitu 10 tahun. Perbandingan data-data ini akan dibuat mengikut tahun dan kawasan kajian yang merangkumi dua kategori iaitu bandar dan luar bandar. Data-data dari pihak Polis ini akan dibahagikan kepada beberapa bahagian iaitu;

- a) Jenayah kekerasan termasuk jenayah bunuh, rogol, penculikan, ugut dan serangan ganas,
- b) Rompakan termasuk rompakan bersenjata,
- c) Pecah rumah termasuk kecurian dan curi kenderaan,
- d) Jenayah dadah termasuk penagihan, pengedaran dan jualbeli dadah dan
- e) Jenayah minor termasuk jenayah juvana.

3.5.2 Soal Selidik

Soal selidik akan digunakan dalam kajian ini. Soal selidik yang digunakan diadaptasi dari kajian lalu dan akan mengukur pemboleh ubah terlibat iaitu pengetahuan mengenai SRS, penglibatan penduduk, kepimpinan SRS serta

keberkesanan SRS mengurangkan kadar jenayah kejiiran. Soal selidik turut akan menanyakan mengenai latar belakang responden. Bagi mengurangkan bias dalam jawapan, maklumat peribadi responden seperti nama dan alamat tidak akan dimasukkan dalam soal-selidik. Soal selidik ditulis dalam Bahasa Malaysia memandangkan kawasan kajian adalah di Malaysia dan merangkumi pelbagai tahap responden. Bagi meningkatkan ketepatan dan pemahaman responden terhadap soal selidik, ujian rintis akan dijalankan.

Soal selidik yang dibangunkan merangkumi lima (5) bahagian. Bahagian A adalah mengenai latar belakang responden. Sebanyak lapan (8) soalan dalam bahagian ini iaitu mengenai umur, jantina, bangsa, taraf perkahwinan, pendidikan, pekerjaan, pendapatan dan tempoh mendiami penempatan. Dalam bahagian ini, responden diminta untuk menandakan jawapan berkaitan dalam ruangan yang disediakan.

Seterusnya, Bahagian B adalah soalan-soalan mengenai pengetahuan responden mengenai kewujudan SRS dalam komuniti mereka. Terdapat 11 soalan dalam bahagian B. Bahagian C adalah berkenaan penglibatan penduduk dalam program komuniti (7 soalan), Bahagian D mengenai kepimpinan dalam SRS (7 soalan) dan diakhiri dengan Bahagian E iaitu mengenai keberkesanan SRS juga sebanyak tujuh (7) soalan. Bagi bahagian B hingga Bahagian E, para responden diminta untuk memberikan jawapan mereka berdasarkan kepada lima skala jawapan iaitu

dari 1: sangat tidak setuju; hingga 5: sangat setuju. Jadual 3.3 menyenaraikan soalan-soalan yang terlibat dalam soal selidik.

Jadual 3.3

Instrumen Kajian

Bahagian	Pengukuran	Item
A	Latar Belakang Responden	1. Umur
		2. Jantina
		3. Bangsa
		4. Taraf Perkahwinan
		5. Pendidikan
		6. Pekerjaan
		7. Pendapatan
		8. Tempoh Mendiami Penempatan
B	Pengetahuan	1. Saya tahu bahawa kawasan perumahan saya dilindungi oleh Skim Rondaan Sukarela (SRS)
		2. Saya pernah ditawarkan untuk menyertai SRS
		3. Saya mengenali Pengerusi SRS di kawasan saya
		4. Saya tahu bagaimana untuk menghubungi Pengerusi SRS di kawasan saya
		5. Saya sering berhubung dengan Peronda dan jawatankuasa SRS di kawasan saya
		6. Hubungan saya dengan jawatankuasa SRS amat membantu
		7. Saya sering mendapat maklumat bertulis daripada SRS
		8. Maklumat yang diperolehi amat membantu saya
		9. Saya tahu mengenai aktiviti yang diadakan

oleh SRS

10. Saya pernah menghadiri mesyuarat yang dianjurkan oleh SRS

11. Mesyuarat dan aktiviti diadakan amat membantu saya

C	Penglibatan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Menyampaikan notis/flyers 2. Mempromosi SRS kepada komuniti 3. Menyebarkan maklumat berkaitan SRS 4. Memberi nasihat mengenai pencegahan jenayah dan keselamatan kepada penduduk 5. Menyediakan rekod kejadian jenayah di kawasan komuniti 6. Menyertai acara sosial yang dianjurkan SRS 7. Saya mahu menjadi lebih aktif dalam SRS
D	Kepimpinan	<ol style="list-style-type: none"> 1. Pengerusi SRS di kawasan saya membuat perancangan rondaan berpasukan dengan baik 2. Pengerusi SRS di kawasan saya sering mendengar pendapat dan pandangan anggota SRS 3. Pengerusi SRS di kawasan saya sering membahagikan tugas dengan adil dan saksama 4. Pengerusi SRS di kawasan saya sering berinteraksi dan bekerjasama dengan persatuan penduduk yang lain 5. Pengerusi SRS sering melaporkan kesan aktiviti rondaan SRS yang dijalankan 6. Pengerusi SRS di kawasan saya sering berusaha memenuhi keperluan keselamatan penduduk bersama pihak PDRM 7. Pengerusi SRS di kawasan saya selalu berusaha untuk menjalinkan hubungan dengan organisasi lain selain daripada

		pihak Polis
E	Keberkesanan SRS	<ol style="list-style-type: none"> 1. SRS berjaya mengurangkan kadar jenayah di kawasan perumahan saya 2. SRS berjaya memberi maklumat tentang kewujudannya di kawasan ini 3. SRS berjaya mempromosi penglibatan komuniti dalam menghadapi jenayah 4. SRS berjaya memberi nasihat mengenai pencegahan jenayah kepada penduduk dikejiranan saya 5. SRS berjaya memberi panduan keselamatan diri kepada penduduk 6. SRS berjaya membina hubungan yang rapat antara penduduk dengan pihak Polis 7. SRS berjaya memberi maklumat yang terkini apabila sesuatu jenayah berlaku

3.5.3 Kaedah Temu Bual

Afriani (2009) mengatakan bahawa kaedah kualitatif memiliki beberapa jenis kaedah iaitu kaedah biografi, kaedah fenomenologi, kaedah etnografi dan kajian kes. Hamzah (2010) menambahkan kaedah kualitatif yang digunakan dalam kajian antaranya kaedah pensejarahan kritikal, kajian kes, kajian pemerhatian penyertaan, kaedah etnografi, kajian kreatif.

Mengikut Chariri (2009), kaedah kualitatif tidak hanya memiliki kajian kes, pemilihan model kajian kualitatif menggunakan pengkaji dan tujuan kajian iaitu boleh menggunakan simbolik interaksionisme perspektif, semiotik, fenomenologi kewujudan, konstruktivisme dan teori kritikal. Dalam kajian ini temubual akan

dilakukan kepada responden yang terdiri daripada RT yang terpilih dan pengkaji akan merekod setiap perbualan yang dikemukakan oleh pengkaji dengan jarak masa diambil selama 20 minit bagi setiap sesi.

3.6 Kaedah Analisis Data

Dalam kajian ini analisis yang dijalankan melibatkan analisis data kuantitatif dan kualitatif. Bagi analisis kuantitatif data diproses, diurus dan dianalisis dengan menggunakan perisian statistik berkomputer dikenali sebagai *Statistikal Package for Social Sciences (SPSS)* versi 18. Kaedah statistik yang digunakan dalam kajian ini meliputi dua (2) kaedah iaitu;

- 1) Kaedah Analisis Statistik Deskriptif

Analisis deskriptif merupakan analisis yang dijalankan bagi menerangkan sifat sesuatu data. Dalam kajian ini analisis statistik yang digunakan melibatkan kekerapan, peratusan, min dan sisihan piawai untuk mengukur data profil responden (kekerapan dan peratusan) serta pembolehubah-pembolehubah yang dikaji (min dan sisihan piawai). Bagi menganalisis pembolehubah-pembolehubah yang dikaji, sama ada rendah, sederhana atau tinggi, penyelidik terlebih dahulu menentukan nilai tahap atau *range* dalam kajian ini. *Range* bermaksud perbezaan di antara nilai tertinggi dan terendah dalam pengedaran. Soalan bahagian ini merupakan soalan berstruktur dengan menggunakan Skala Likert lima markat. Pengukuran data yang digunakan adalah berbentuk *ordinal* yang diukur dari 1 hingga 5

(1=Sangat Tidak Setuju, 2= Tidak Setuju, 3=Tidak Pasti, 4= Setuju dan 5= Sangat Setuju).

Data yang diperolehi daripada responden dikod dan dikelaskan semula kepada tiga bahagian iaitu 1 menunjukkan rendah, 2 menunjukkan sederhana dan 3 menunjukkan tinggi. Kaedah pengkodan semula bahagian ini bermula daripada nilai terkecil yang diperolehi daripada responden iaitu nilai 1 dan nilai terbesar adalah 5. Oleh itu skor min tersebut dikategorikan seperti berikut;

a. Rendah = 1.00 hingga 2.25

b. Sederhana = 2.26 hingga 3.75

c. Tinggi = 3.76 hingga 5.00

(Healey, 2005)

Dalam kajian ini juga, nilai pekali skewness dan kurtosis turut dikeluarkan bagi membuktikan taburan normal data. Menurut Healey (2005) pekali skewness dan kurtosis yang menunjukkan taburan normal sesuatu data adalah di bawah +2.00 dan -2.00.

2) Kaedah Analisis Statistik Inferensi

Analisis inferensi pula merupakan analisis statistik yang lebih mendalam bagi menguji hubungan dan kesan sesuatu pembolehubah kepada pembolehubah yang lain. Dalam kajian ini, dua jenis analisis inferensi

yang terlibat adalah korelasi *pearson*, ujian regresi berganda, analisis faktor (FA) dan model persamaan berstruktur (SEM).

Teknik analisis yang diaplikasikan dalam kajian ini melibatkan beberapa peringkat. Peringkat pertama melibatkan proses penyaringan data dan ujian bagi memenuhi andaian-andaian multivariat. Tujuannya ialah untuk melihat kedudukan dan kesesuaian data untuk tujuan analisis statistik (Tabachnick & Fidell, 2007). Setelah melepasi peringkat pertama, data analisis di peringkat kedua iaitu analisis faktor penerokaan bagi mengenal pasti struktur asas (*underlying structure*) pemboleh ubah-pemboleh ubah kajian (Hair et al., 1998).

Manakala dalam kaedah kualitatif pula data yang diperolehi akan di analisis dengan menggunakan kaedah manual secara deskriptif. Penyelidik akan menyediakan transkrip perbualan dan temuramah dengan responden dan membahagikan respon responden kepada tema-tema tertentu yang bertujuan untuk menyokong dapatan data analisis kuantitatif.

3.7 Proses Saringan Data dan Andaian-Andaian Multivariat

Data dalam kajian ini melalui proses penyaringan terlebih dahulu bagi melihat kesesuaian dan kedudukannya sebelum analisis multivariat dilakukan. Proses penyaringan ini terbahagi kepada dua peringkat, iaitu proses saringan data dan ujian-ujian bagi memenuhi andaian-andaian untuk analisis statistik multivariat (Hair et al., 2006). Bagi proses saringan data, terdapat tiga bentuk ujian

dilakukan, iaitu ujian bias maklum balas (*response bias*), data tidak lengkap (*missing data*) dan pensisih (*outliers*) (Tabachnick & Fidell, 2007). Tujuan proses ini adalah untuk membersihkan data kepada suatu format atau bentuk yang lebih sesuai untuk analisis multivariat (Hair et al., 2006). Bagi andaian-andaian analisis multivariat pula, terdapat empat bentuk ujian dijalankan, iaitu kenormalan (*normality*), kelinearan (*linearity*), kehomoskedastian (*homoscedasticity*) dan kemultikolinearitan (*multicollinearity*) (Tabachnick & Fidell, 2007). Ujian-ujian ini bertujuan menjadi asas bagi membuat kesimpulan dan menyediakan keputusan secara statistik. Ia juga merupakan prasyarat sebelum analisis faktor dan analisis multivariat dilakukan (Hair et al., 2006).

Ujian bias maklum balas dijalankan bagi melihat sama ada terdapat perbezaan yang signifikan di antara dua kumpulan responden yang awal (minggu pertama) dan responden yang akhir (minggu kedua) yang memberi maklum balas. Bagi tujuan ini, jumlah responden dibahagikan kepada dua kumpulan dan diberikan kod 1 dan kod 2. Kod 1 merupakan bilangan responden yang awal memberi maklum balas dalam minggu pertama manakala kod 2 menyenaraikan bilangan responden yang akhir berbuat demikian iaitu dalam minggu kedua. Kedua-dua kumpulan responden ini diaplikasikan melalui ujiant (*t-test*). Kedudukan nilai *t* yang signifikan ($p < 0.05$) menunjukkan data mempunyai bias maklum balas, sebaliknya tiada masalah bias maklum balas jika nilai *t* berkedudukan tidak signifikan.

Bagi pengurusan data tidak lengkap, maklumat deskriptif diperolehi terlebih dahulu bagi mengenal pasti berapa banyak jumlah soal selidik yang tidak lengkap. Sekiranya jumlah sampel mencukupi bagi tujuan analisis, kesemua data yang tidak lengkap akan digugurkan daripada kajian. Sekiranya jumlah sampel tidak mencukupi, langkah-langkah remedi dilakukan ke atas data tersebut (Pallant, 2007).

Bagi ujian pensisih, kajian ini menggunakan prosedur regrasi untuk mengenal pasti pensisih-pensisih *univariat* dan *multivariat*. Pensisih *univariat* boleh dikenal pasti dengan melihat kepada nilai skor z (z -score) yang dikira untuk sesuatu soal selidik berdasarkan data bagi semua soal selidik dalam set data. Tabachnick dan Fidell (2007) menyarankan bahawa sesuatu soal selidik adalah pensisih *univariat* jika nilai skor z adalah lebih besar daripada ± 3.0 . Bagi pensisih *multivariat*, ujian *Mahalanobis distance* (D^2) digunakan ke atas semua pemboleh ubah eksogen. Menurut Hair et al. (1998) serta Tabachnick dan Fidell (1983), sesuatu soal selidik dikatakan bersifat pensisih *multivariat* jika nilai D^2 /darjah kebebasan (*degree of freedom-df*) lebih besar daripada nilai kritikal. Nilai kritikal ditentukan terhadap bilangan pemboleh ubah eksogen. Dalam kajian ini jumlah pemboleh ubah eksogen adalah dua, maka nilai kritikal adalah 13.82. Nilai kritikal terhadap bilangan pemboleh ubah eksogen ditunjukkan dalam Jadual 3.2 di bawah. Data-data yang mempunyai masalah pensisih digugurkan daripada kajian ini.

Jadual 3.4

Nilai Kritikal Terhadap Bilangan Pemboleh Ubah Eksogen

Bilangan Pemboleh Ubah Eksogen	Nilai Kritikal
2	13.82
3	16.27
4	18.47

Sumber: Tabachnick dan Fidell (1983)

Setelah selesai proses saringan, data dalam kajian ini perlu melalui ujian-ujian bagi mematuhi andaian-andaian *multivariat*. Pertama sekali, ujian kenormalan data dilakukan bagi melihat sama ada skor bagi setiap pemboleh ubah bertaburan secara normal atau tidak. Kaedah yang digunakan bagi ujian ini ialah dengan berpanduan kepada nilai statistik kepencongan (*skewness*) dan kurtosis. Data dikatakan normal pada tahap kebarangkalian $p=0.01$ jika nilai kepencongan dan kurtosis adalah kurang daripada ± 2.58 (Tabachnick & Fidell, 2007).

Ujian bagi memenuhi kriteria kedua pula ialah ujian kelinearan. Tujuan ujian ini adalah bagi melihat sama ada hubungan antara dua pemboleh ubah adalah linear atau sebaliknya. Menurut Coakes dan Steed (1999), ujian ini boleh dilakukan dengan menggunakan kaedah garis lurus yang dipadankan dengan data melalui plot serakan (*scatterplot*).

Seterusnya, andaian yang perlu dipatuhi ialah kehomoskedastian. Ujian ini dilakukan untuk melihat kebolehubahan (*variability*) dalam skor untuk satu pemboleh ubah adalah sama atau disebaliknya bagi nilai pemboleh ubah-

pemboleh ubah lain. Ia juga merupakan jangkaan bahawa pemboleh ubah endogen memaparkan jumlah varian yang sama bagi setiap julat pemboleh ubah eksogen (Hair et al., 1998). Kehomoskedastian tercapai jika serakan nilai varian bagi pemboleh ubah endogen secara relatifnya adalah sama bagi setiap nilai pemboleh ubah eksogen. Bagi tujuan ini, ujian *Levene* dilakukan ke atas semua pemboleh ubah matrik berbanding pemboleh ubah bukan matrik (jantina). Sekiranya kebarangkalian perkaitan pemboleh ubah tersebut adalah signifikan pada tahap $p < 0.001$, maka data kajian adalah bersifat keheteroskedastian (*heteroscedasticity*). Sebaliknya, andaian kehomoskedastian tercapai jika perkaitan tersebut adalah tidak signifikan ($p > 0.001$).

Andaian *multivariat* yang terakhir perlu dipatuhi ialah kemultikolinearitan (*multicollinearity*). Ujian ini bertujuan untuk mengenal pasti sama ada wujud korelasi yang tinggi di antara dua atau lebih pemboleh ubah-pemboleh ubah bebas (Hair et al., 2006). Menurut Hair et al., (2006) korelasi yang tinggi akan memberi kesan ke atas kedudukan koefisien dan akan mengurangkan kuasa ramalan (*predictive power*) sesuatu pemboleh ubah. Terdapat dua kaedah yang boleh digunakan bagi mengenal pasti multikolineariti, iaitu analisis korelasi *Pearson-Product Moment* dan berpanduan kepada nilai toleransi (*tolerance*) dan *variance inflation factor* (VIF). Berdasarkan hasil korelasi *Pearson-Product Moment*, masalah multikolineariti yang serius wujud jika korelasi antara pemboleh ubah-pemboleh ubah bebas adalah melebihi 0.80 (Hair et al., 2006). Berdasarkan nilai toleransi dan VIF, data mempunyai masalah multikolineariti jika nilai toleransi yang diperolehi adalah kurang daripada nilai diterima umum (*cutoff threshold*),

iaitu 0.10. Nilai ini adalah sepadan dengan nilai 10 VIF seperti yang disarankan oleh Hair et al, (1998).

3.8 Analisis Faktor Penerokaan

Setelah selesai proses saringan dan andaian-andaian multivariat, data diaplikasi dalam analisis faktor penerokaan. Terdapat tiga tujuan analisis ini iaitu;

- 1) untuk menyiasat asas-asas dimensi bagi pemboleh ubah-pemboleh ubah yang berbentuk konstruk;
- 2) mengesahkan dimensi yang terbentuk, dan
- 3) menentukan bilangan dimensi bagi sesuatu konstruk. Bagi kajian ini, pemboleh ubah-pemboleh ubah yang berbentuk konstruk ialah KK, EK dan GKO. Sebelum analisis faktor penerokaan dilakukan, asas-asas dimensi dalam setiap konstruk terlebih dahulu diperiksa tahap kebolehpercayaan dan ujian kesesuaian aplikasi analisis faktor. Ujian-ujian ini perlu dilakukan bagi memastikan ketekalan instrumen dan data mempunyai perkaitan yang mencukupi untuk justifikasi kesesuaian penggunaan analisis faktor.

(Hair et al., 2006).

Analisis kebolehpercayaan (*reliability*) adalah penting bagi menentukan konsistensi dan kestabilan instrumen dengan konsep yang diukur. Malah, ia merupakan petunjuk awal bagi menilai kualiti sesuatu instrumen. Bagi kajian ini,

kaedah konsistensi dalaman, iaitu melalui prosedur *Cronbach Alpha* diguna pakai bagi menilai kebolehpercayaan sesuatu konstruk. Prosedur ini dipilih memandangkan ianya merupakan jangkaan kebolehpercayaan yang paling asas bagi sesuatu kajian (Churchill, 1979). Secara umumnya, kualiti sesuatu instrumen dikatakan mencukupi apabila nilai *Koefisien Alpha* berada antara nilai 0.70 dan ke atas, manakala nilai 0.60 hingga 0.69 menunjukkan kualiti yang sederhana. *Cronbach Alpha* bernilai kurang daripada 0.59 adalah tidak boleh diterima (Hair et al., 2006).

Setelah kesemua konstruk mempunyai nilai alpha yang baik, maka pemeriksaan ke atas matrik data dilakukan bagi melihat korelasi yang mencukupi untuk justifikasi penggunaan analisis faktor (Hair et al., 2006). Terdapat tiga kriteria digunakan bagi tujuan justifikasi ini. Kriteria pertama adalah dengan berpanduan kepada darjah korelasi antara item dalam sesuatu konstruk. Menurut Hair et al. (2006) analisis faktor tidak sesuai dilaksanakan jika korelasi antara item berkedudukan kurang daripada 0.30. Justeru, mana-mana item yang mempunyai korelasi kurang daripada 0.30 digugurkan daripada kajian. Kriteria kedua pula ialah *Kaiser-Meyer-Olkin* (KMO) yang merupakan ukuran kecukupan pensampelan. Nilai KMO yang menunjukkan kesesuaian penggunaan analisis faktor penerokaan adalah berada pada kedudukan 0.70 dan ke atas, berkedudukan sederhana pada nilai 0.50-0.69, manakala nilai bawah 0.49 adalah tidak boleh diterima (Tabachnick & Fidell, 2007). Kriteria yang terakhir ialah ujian *Bartlett Test of Sphericity* (BTOS) yang menguji sama ada matriks korelasi adalah bukan matriks beridentiti atau tidak. Nilai BTOS yang menunjukkan matriks korelasi

adalah bukan matriks beridentiti mestilah signifikan (Sig.=0.00) (Hair et al., 2006) bagi justifikasi kesesuaian analisis faktor. Setelah ujian-ujian ini dipenuhi, barulah analisis faktor penerokaan dapat diteruskan.

Bagi menilai dan mengenal pasti dimensi-dimensi yang terbentuk dalam sesuatu konstruk, kaedah analisis komponen prinsipal (*principle component analysis*) dengan putaran varimax (*varimax rotation*) diguna pakai. Analisis komponen prinsipal sesuai diaplikasikan dalam kajian ini kerana tujuan kajian adalah untuk meringkaskan varian kepada beberapa faktor berdasarkan penapisan data yang unik daripada data asal (Hair et al., 2006). Data yang mempunyai keunikan yang sama disatukan sebagai satu komponen atau dimensi. Putaran *varimax* merupakan kaedah popular digunakan di kalangan penyelidik bagi kajian yang bertujuan untuk menyusutkan sejumlah data kepada dimensi-dimensi yang lebih kecil (Hair et al., 2006).

Bagi tujuan interpretasi faktor, beberapa kriteria digunakan. Pertama, nilai *eigen* bagi sesuatu faktor mestilah melebihi daripada 1.0. Faktor yang mempunyai nilai *eigen* melebihi 1.0 adalah dianggap signifikan (Tabachnick & Fidell, 2007). Kedua, setiap faktor mempunyai kadar peratusan varian dijelaskan yang mencukupi, iaitu 60 peratus atau lebih. Ketiga, nilai beban faktor diputar (*rotated factor loading*) mestilah tidak kurang daripada ± 0.50 . Nilai beban faktor ± 0.5 dan ke atas dianggap signifikan secara praktikalnya (Tabachnick & Fidell, 2007) dan sesuai untuk tujuan pentafsiran struktur bagi saiz sampel berjumlah dalam lingkungan 200 (Hair et al., 2006). Saiz beban faktor sangat berkait rapat dengan

peratusan varian diterang dalam sesuatu faktor. Semakin besar saiz beban faktor dipilih, semakin penting pentafsiran faktor matrik dapat dilakukan. Justeru, beban faktor ± 0.5 menandakan bahawa 25 peratus varian, manakala beban faktor ± 0.7 menunjukkan 50 peratus varian bagi sesuatu faktor dapat dijelaskan (Hair et al., 2006).

Kriteria pentafsiran faktor seterusnya ialah beban faktor mestilah signifikan ke atas satu dimensi sahaja. Item yang mempunyai beban silang (*cross loading*), iaitu mempunyai beban faktor signifikan ke atas lebih daripada satu faktor perlu digugurkan. Pengguguran ini bagi mengelak masalah pentafsiran faktor matrik bagi item tersebut (Singapakdi et al., 2000). Kriteria terakhir yang digunakan ialah memastikan nilai keseragaman (*communalities*) bagi setiap item melebihi nilai 0.50. Nilai keseragaman adalah penting bagi menilai sama ada pemboleh ubah mencapai tahap yang diterima bagi tujuan penerangan ataupun tidak (Tabachnick & Fidell, 2007).

Setelah faktor-faktor tersebut mencapai kriteria-kriteria yang telah ditetapkan, langkah seterusnya adalah untuk menamakan faktor-faktor tersebut. Nama-nama yang diberikan adalah berdasarkan ciri-ciri item yang bersangkutan dengan komponen yang diwakilinya. Dimensi-dimensi yang terbentuk diuji tahap kebolehpercayaan dan kesahihannya. Sesuatu faktor dikekalkan untuk analisis seterusnya jika; (1) nilai beban faktor lebih besar daripada ± 0.50 , (2) ujian kebolehpercayaan (nilai alpha) sekurang-kurangnya 0.50 (Tabachnick & Fidell,

1983), (3) nilai KMO melebihi 0.50 serta BTOS mestilah signifikan dan (4) nilai *eigen* melebihi 1.0.

Dimensi-dimensi yang memenuhi kriteria-kriteria seperti di atas diaplikasi pula dalam proses pengesahan (*validation*) analisis faktor. Tujuannya ialah bagi menilai kedudukan kebolehsandaran am (*generalizability*) dan kestabilan struktur data sampel dengan populasi (Tabachnick & Fidell, 2007). Analisis ini dilakukan dengan mengasingkan data sampel secara sama rata kepada dua kumpulan dan seterusnya mengaplikasikan analisis faktor secara berasingan bagi dua kumpulan ini. Perbandingan struktur data bagi kedua-dua kumpulan dilakukan. Kestabilan data dalam sampel diperolehi sekiranya nilai KMO, jumlah varian diterang dan struktur faktor adalah konsisten dalam kedua-dua kumpulan (Tabachnick & Fidell, 2007; Hair et al., 2006). Setelah proses ini selesai, dimensi-dimensi ini diaplikasikan pula ke peringkat pengesahan yang seterusnya.

3.9 Kesahihan Konstruk

Kesahihan konstruk bermaksud ketepatan sesuatu skala ukuran mengukur apa yang hendak diukur (Zikmund, 2003). Kesahihan ini menjadi bukti bahawa pengukuran item daripada sampel benar-benar mewakili skor sebenar yang wujud dalam populasi (Hair et al., 2006). Bagi tujuan kesahihan konstruk menggunakan SEM, kedudukan kebolehpercayaan dan kesahihan setiap konstruk diuji dalam *confirmatory factor analysis* (CFA). Antara ujian yang dijalankan ialah kesahihan memusat (*convergent validity*), kesahihan diskriminan (*discriminant validity*) dan kesahihan nomologis (*nomological validity*). Kesahihan memusat merupakan satu

prinsip yang mengukur sejauh mana item yang menjadi indikator bagi sesuatu konstruk berhubungan antara satu sama lain. Kedudukan kesahihannya ditentukan melalui penilaian tahap signifikan koefisien antara indikator dengan pemboleh ubah pendam (Anderson & Gerbing, 1988). Tiga petunjuk bagi kesahihan memusat ialah beban faktor, kebolehpercayaan komposit (*composit reliability*) dan purata varian dipetik (*average varian extracted*). Beban faktor yang ideal bagi tujuan kesahihan ialah 0.70 atau sekurang-kurangnya 0.50 (Hair et al., 2006). Kebolehpercayaan komposit yang memuaskan berkedudukan melebihi 0.70 (Fornell & Lacker, 1981) tetapi nilai 0.60 masih boleh diterima (Hair et al., 2006). Purata varian dipetik pula haruslah melebihi 0.5 (Fornell & Lacker, 1981).

Sementara itu, kesahihan diskriminan merujuk kepada prinsip yang mengukur perbezaan konstruk-konstruk yang tidak sepatutnya berhubung kait secara sistematik. Kesahihan diskriminan boleh diukur dengan membuat perbandingan antara nilai purata varian dipetik pasangan konstruk dengan korelasi berbilang dua antara pasangan konstruk tersebut. Fornell dan Lacker (1981) mencadangkan ujian untuk kesahihan diskriminan, yang mana purata varian dipetik harus melebihi pembetulan kuasa dua antara satu atau mana-mana konstruk yang lain. Seterusnya ujian kesahihan terakhir, iaitu kesahihan nomologis yang merujuk kepada ujian sama ada korelasi antara konstruk dalam model pengukuran terima akal atau tidak (Hair et al., 2006). Ujian ini dilakukan dengan melihat matrik korelasi antara konstruk. Korelasi yang signifikan menunjukkan bukti kesahihan nomologis manakala korelasi yang tidak signifikan menunjukkan kekurangan bukti bagi kesahihan nomologis (Hair et al., 2006).

3.10 Pembersihan Data

Data terlebih dahulu dibersihkan sebelum analisis dijalankan bagi memastikan ketepatan data yang dikumpul. Pembersihan data juga penting bagi meningkatkan analisis yang telah dijalankan. Pembersihan data dilakukan dengan menyemak kembali tindak balas responden dalam soal selidik dan membandingkan dengan data yang terkandung dalam sistem. Dalam penyelidikan ini, pembersihan data dilakukan dengan mengesan *outliers*, *normality* dan *linearity data*.

3.11 Pengesanan Data Tidak Lengkap

Hair *et al.* (2006), menyatakan kehilangan data sebagai tiada maklumat atau maklumat yang tidak lengkap diberikan oleh seseorang responden atau kes walaupun maklumat tersebut diberikan oleh responden-responden lain. Kehilangan data dalam penyelidikan ini dapat dikurangkan dengan cara penyelidik kerap menyemak kesalahan dari semasa ke semasa terhadap kesalahan yang dilakukan oleh responden dalam semua pemboleh ubah. Manakala bagi setiap borang soal selidik yang tidak lengkap di isi akan dirujuk semula kepada responden yang terlibat. Dalam memastikan semua data yang diperoleh adalah bersih, taburan frekuensi juga dijalankan bagi setiap item atau soalan. Setelah penyelidik menjalankan ujian pengesanan kehilangan data, penyelidik mendapati tidak berlaku kehilangan data dalam penyelidikan ini.

3.11.1 Unsur Luaran (*Outliers*)

Ia merupakan data-data yang tersasar jauh dari kumpulan data-data yang lain. Data-data seperti ini diragu akan kebenarannya, oleh sebab itu ia perlu disisihkan

supaya analisa dan kesimpulan yang diambil tidak bias atau berat sebelah. Permasalahan *outliers* boleh dikatakan akan berlaku apabila nilai „*standardize residual*” berada pada julat ± 3.0 (Tabachnik & Fidell, 2007). Oleh itu, kaedah „*diagnostic case wise*” dijalankan bagi mengenal pasti kewujudan *outliers* dalam *input* soal selidik. Semua pemerhatian di luar julat tersebut dikira sebagai *outliers* dan perlu dikeluarkan daripada sistem analisis. Selain daripada itu, kaedah statistik *mahalanobis* D^2 turut dijalankan. Kaedah ini bertujuan untuk mengukur sejauh mana sesuatu kes tersisih daripada taburan titik tengah. Kes-kes yang menunjukkan kewujudan *outliers* dapat dikesan dengan kaedah kemungkinan khi kuasa dua (D^2) yang kurang daripada 0.001. Hasil ujian mendapati tiada kes yang memenuhi kriteria kewujudan *outliers* dan perlu dikeluarkan daripada analisis.

3.11.2 Kebolehpercayaan dan Kesahan Instrumen

Kesahan dan kebolehpercayaan skala pengukuran adalah aspek psikometrik yang penting dalam penyediaan instrumen kajian. Hasil kajian boleh dipersoalkan sekiranya kedua-dua aspek ini tidak diberi perhatian dengan teliti (Kerlinger & Lee, 2000). Oleh itu, penentuan kesahan dan kebolehpercayaan perlu diberikan keutamaan untuk memastikan kualiti instrumen dan hasil kajian.

Dalam kajian ini penentuan kesahan telah dilakukan terlebih dahulu kemudian diikuti dengan penentuan kebolehpercayaan. Kesahan dan kebolehpercayaan tiada hubungan dari segi masa. Oleh itu, kedua-duanya boleh dilakukan secara berasingan (Shaughnessy & Zechmeister, 1990). Semua item dalam sesuatu pemboleh ubah perlu ditentukan dan disahkan agar dapat mengukur dengan

sebenarnya perkara yang hendak diukur. Sifat psikometrik konstruk pembolehubah ditentukan kerana semuanya merupakan skala yang mempunyai pelbagai item berkaitan Pelaksanaan PBS.

3.11.3 Kesahan Instrumen

Terdapat pelbagai cara boleh digunakan untuk menyokong kesahan sesuatu konstruk dalam sesuatu instrumen kajian. Pendekatan kesahan yang digunakan dalam kajian ini adalah dengan menunjukkan bahawa item-item dalam konstruk yang menjadi pengukur adalah saling berkaitan. Oleh itu, item-item tersebut merupakan ukuran satu konstruk sahaja (Kline, 2005).

Analisis Faktor (FA) akan digunakan dalam menentukan kesahan konstruk instrumen dan ujian *Cronbach Alpha* akan dijadikan panduan untuk menentukan kebolehpercayaan instrumen bagi memastikan ketekalan item-item dalam skala pengukuran tersebut (Kerlinger & Lee, 2000). Walaupun analisis faktor dan *Confirmatory Factor Analysis* (CFA) akan digunakan untuk menilai kesahan konstruk yang mengandungi pelbagai item, kesahan item tersebut juga akan disokong dengan cara bukan statistik (George dan Mallery 2000). Sebagai contoh semasa membina item kesahan dipastikan melalui prosedur berikut;

- a. Kajian tinjauan awal lapangan,
- b. Kajian bahan rujukan,
- c. Perbincangan dengan kumpulan sasaran,

- d. Pengalaman penyelidik sendiri.

3.11.4 Kebolehpercayaan Instrumen

Kebolehpercayaan bukan satu indikator yang stabil untuk menunjukkan ketekalan item-item. Petunjuk kebolehpercayaan boleh berubah-ubah daripada satu kajian ke kajian yang lain. Dengan mengambil kira faktor kestabilan ini, maka ujian kebolehpercayaan dilakukan untuk setiap sampel yang dikaji. Dalam kajian ini kebolehpercayaan instrumen akan ditentukan dua kali melalui ujian rintis pertama dan kedua. Selepas ujian rintis pertama item akan dibaiki untuk meningkatkan kebolehpercayaan instrumen tersebut. Selepas itu, ujian rintis kedua akan dibuat untuk menentukan sekali lagi ketekalan kebolehpercayaan instrumen tersebut.

Kebolehpercayaan skala pengukuran pembolehubah berikut ditentukan bagi mendapatkan keputusan yang lebih bermakna. Sebelum mengendalikan kajian sebenar ujian rintis perlu dilakukan untuk menentukan kesahan dan kebolehpercayaan instrumen dengan masing-masing menggunakan analisis faktor atau *Factor Analysis* (FA) dan juga nilai indeks *Cronbach Alpha*.

3.12 Kajian Rintis

Kajian rintis dijalankan bertujuan untuk menguji kesahan dan kebolehpercayaan item-item dalam soal selidik yang dipilih sebelum kajian dijalankan. Selain itu juga, kajian rintis ini digunakan untuk mengkaji masalah-masalah yang akan timbul sewaktu proses soal selidik berjalan. Kajian rintis ini juga dijalankan bertujuan untuk mendapatkan kebolehpercayaan yang tinggi, nilai indeks

kebolehpercayaan yang melebihi 0.6 boleh dianggap mencukupi (Mohd Majid, 1994).

Kajian rintis akan kepada 40 orang ahli SRS di Kawasan Rukun Tetangga (RT) Taman Teja A dan Taman Sayang, Changloon. Ahli-ahli SRS yang dipilih merupakan kenalan penyelidik dengan menggunakan instrumen kajian yang telah dibangunkan oleh penyelidik. Penghantaran dan pengumpulan data dilakukan dengan cara "*Drop and Collect*". Responden akan menilai soal selidik yang diberikan dari segi struktur ayat dan pemahaman mereka terhadap soalan-soalan yang ditanya. Mereka juga akan menanda kesalahan-kesalahan dan soalan-soalan yang sukar difahami untuk diperbetulkan oleh penyelidik. Data yang diperolehi akan dianalisis menggunakan perisian „*Statistical Packages for The Sosial Sciences*”(SPSS) versi 18, bagi mendapatkan nilai pekali kebolehpercayaan, iaitu *Cronbach Alpha*.

Kebolehpercayaan instrumen merujuk kepada kebolehan instrumen bagi mendapatkan pengukuran yang konsisten dan stabil. Pengukuran ini boleh dibuat hasil daripada konsistensi dalaman yang diukur menggunakan nilai *Cronbach Alpha*. *Cronbach Alpha* menunjukkan perhubungan yang positif bagi setiap item. Kebolehercayaan digambarkan berdasarkan nilai pekali kebolehpercayaan (*Alpha*) antara 0.00 hingga 1.00. Semakin tinggi nilai pekali alpha, maka semakin bagus ujian tersebut. Menurut Zickmund (2010), nilai *Cronbach's Alpha* yang diterima adalah melebihi 0.65.

Bagi tujuan kajian ini, hasil analisis ujian kebolehpercayaan diterangkan dalam Jadual 3.3. didapati bahawa nilai *Cronbach Alpha* bagi pengukuran pengetahuan mengenai SRS ialah 0.793, penglibatan dalam SRS ($\alpha = 0.890$), kepimpinan ($\alpha = 0.870$) dan keberkesanan ($\alpha = 0.911$). Nilai Alpha bagi setiap pengukuran adalah melebihi 0.65 dan menunjukkan nilai yang boleh diterima.

Jadual 3.5

Kebolehpercayaan Instrumen Kajian

Pengukuran	Bil. Item	Cronbach Alpha
Pengetahuan	11	0.793
Penglibatan	8	0.890
Kepimpinan	7	0.870
Keberkesanan	7	0.911

Sumber: Data Kajian

3.13 Rumusan Bab

Bab ini telah membincangkan kaedah-kaedah yang akan digunakan sepanjang kajian ini akan dijalankan. Secara amnya, kajian ini merupakan kajian eksploratori dengan menggunakan dua instrumen kajian iaitu data sekunder dan data primer. Responden yang terlibat dalam kajian ini adalah penduduk-penduduk di kawasan Rukun Tetangga yang menubuhkan SRS. Data daripada kajian ini diurus dan dianalisis menggunakan program komputer iaitu SPSS versi 18.

BAB EMPAT

ANALISIS DAN DAPATAN KAJIAN

4.1 Pengenalan

Bab ini membincangkan hasil dapatan kajian yang diperolehi dari data yang dikumpul. Data yang diperolehi diurus dan dianalisis dengan menggunakan perisian SPSS versi 18.0. Perbincangan dimulakan dengan latar belakang responden, kaedah penyucian data, analisis deskriptif, analisis korelasi dan analisis regresi. Dapatan kajian juga disokong dengan temuramah yang telah dijalankan bersama dengan Ketua Polis Daerah, Pegawai Perpaduan Daerah dan Pengerusi Rukun Tetangga.

4.2 Latar Belakang Responden

Sebanyak 400 borang soal selidik telah dihantar dan diterima. Pengurusan penyucian data yang merangkumi pengesanan kehilangan data dan kes tersisih (outliers) telah mengeluarkan 34 kes, menjadikan 366 responden telah digunakan dalam kajian ini (rujuk Jadual 4.1). 74.3 peratus responden merupakan responden lelaki berbanding wanita (25.7%). Kebanyakan daipada mereka berumur antara 30 hingga 40 tahun (39.1%), 41 hingga 50 tahun (23.0%) dan 51 hingga 60 tahun (15.8%). Lebih separuh daripada responden adalah berbangsa Melayu (74.3%) berbanding Cina (12.8%), India (8.7%) dan bangsa-bangsa lain seperti Siam (4.1%). Kebanyakan responden berpendidikan melebihi Diploma dan ke atas iaitu Diploma (24.6%), Ijazah Sarjana Muda (29.5%) dan Sarjana/PhD (10.4%).

Dari segi pendapatan bulanan pula, taburan responden mengikut pendapatan adalah hampir sama bagi setiap kategori iaitu kurang RM2,000 (20.5%), RM2,000 hingga RM4,000 (24.0%), RM4,001 hingga RM6,000 (26.8%), RM6,001 hingga RM8,000 (14.8%) dan RM8,001 hingga RM10,000 (13.9%). Turut dapat dilihat dalam Jadual 4.1 ialah kebanyakan daripada responden telah menetap di komuniti semasa antara 6 hingga 9 tahun (31.4%).

Jadual 4.1

Latar Belakang Responden (N=366)

Demografi	Kekerapan	Peratus (%)
Jantina		
Lelaki	272	74.3
Perempuan	94	25.7
Umur (Tahun)		
Kurang 30	10	2.7
30-40	143	39.1
41-50	84	23.0
51-60	58	15.8
Lebih 60	71	19.4
Bangsa		
Melayu	272	74.3
Cina	47	12.8
India	32	8.7
Lain-lain	15	4.1
Taraf Perkahwinan		
Bujang	13	3.6
Berkahwin	339	92.6
Lain-lain	14	3.8
Pendidikan		
Sekolah rendah	41	11.2
Sekolah menengah	77	21.0
Diploma	90	24.6
Ijazah	108	29.5
Master/PhD	38	10.4
Professional	12	3.3
Pekerjaan		
Pengurusan/profesional	103	28.1
Kakitangan sokongan	132	36.1
Peniaga	43	11.7
Petani/penternak	73	19.9
Pesara	15	4.1
Pendapatan		
Kurang RM2000	75	20.5
RM2000-RM4000	88	24.0
RM4001-RM6000	98	26.8
RM6001-RM8000	54	14.8
RM8001-RM10000	51	13.9
Tempoh Mendiemi KRT (Tahun)		
Kurang dari 3	49	13.4
3-6	77	21.0
6-9	115	31.4
9-12	71	19.4
Lebih dari 12	54	14.8

Sumber: Data Kajian

4.3 Kaedah Penyucian Data

Data terlebih dahulu dicuci sebelum analisis dijalankan bagi memastikan ketepatan data yang dikumpul. Penyucian data juga penting bagi meningkatkan analisis yang telah dijalankan. Penyucian data dilakukan dengan menyemak kembali respon responden dalam soal selidik dan membandingkan dengan data di dalam sistem. Dalam kajian ini, penyucian data dilakukan dengan mengesan data tidak lengkap, data tersisih (*outliers*), serta andaian-andaian *multivariate* seperti pengujian normaliti, lineariti, mutikoleneariti dan homoscedastisiti.

4.4 Pengesanan *Missing Data*

Hair, et al. (2006) menyatakan *missing data* sebagai tiada maklumat atau maklumat yang tidak lengkap diberikan oleh seseorang responden atau kes walaupun maklumat tersebut diberikan oleh responden-responen lain. *Missing data* dalam kajian ini dikurangkan dengan menyemak dari semasa ke semasa kesalahan yang diberikan oleh responden dalam semua pemboleh ubah. Semua soal selidik yang tidak lengkap diisi dirujuk semula kepada responden terbabit. Dalam memastikan semua data yang diperolehi adalah bersih, taburan frekuensi juga dijalankan bagi setiap item atau soalan. Hasilnya, tiada *missing data* yang dikesan dalam kajian ini.

4.4.1 Data Tersisih (*Outliers*)

Outliers dikatakan berlaku apabila nilai *standadrise residual* berada dalam julat ± 3.0 (Tabachnik & Fidell, 2007). Kaedah *diagnostic Casewise* dijalankan bagi mengenalpasti *outliers* dalam sampel. Semua pemerhatian di luar julat tersebut dikira sebagai *outliers* dan perlu dikeluarkan dari analisis. Selain daripada

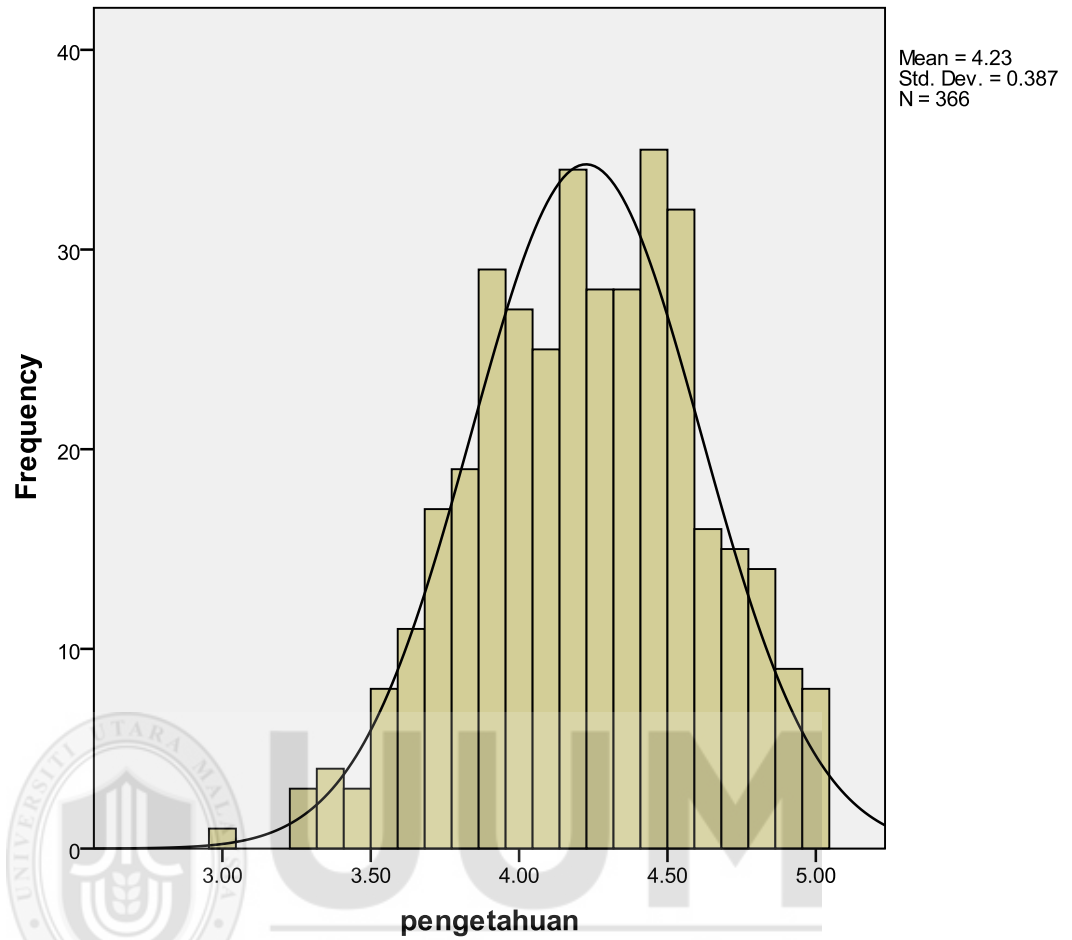
itu, kaedah statistik Mahalanobis D^2 turut dijalankan. Kaedah ini mengukur sejauh mana sesuatu kes tersisih daripada taburan titik tengah. Kes-kes yang menunjukkan kewujudan *outliers* dapat dikesan dengan kaedah kemungkinan chi kuasa dua (D^2) yang kurang dari 0.001. Hasil ujian mendapati 34 kes yang memenuhi criteria kewujudan *outliers* dan telah dikeluarkan daripada analisis menjadikan jumlah kes yang tinggal sebanyak 366 kes.

4.4.2 Pengujian Normaliti

Normaliti merujuk kepada serakan data bagi pembolehubah matrik individu dan hubungannya dengan serakan normal (Hair, et al., 2010). Menurut Hair, et al. (2010), jika variasi dari serakan normal adalah cukup besar maka ujian statistik yang terhasil adalah tidak sah. Pengujian *normality* dijalankan dengan menggunakan dua kaedah iaitu kaedah visual dan kaedah statistik. Kaedah visual merujuk kepada pemerhatian kepada keluk dalam gambarajah histogram yang tertumpu kepada keluk yang berbentuk seperti loceng. Manakala kaedah statistik pula dijalankan dengan mengira skor *skewness* dan *kurtosis*.

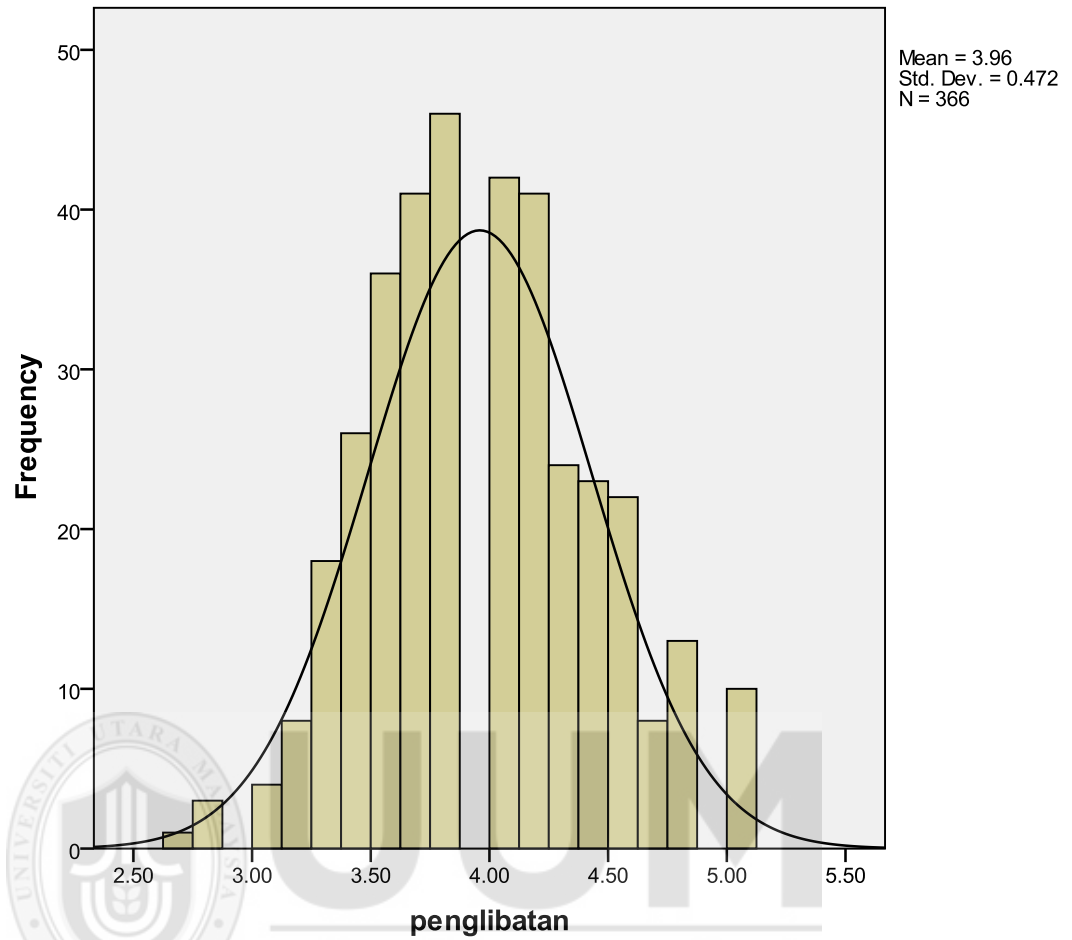
4.4.3 Kaedah Visual

Kaedah visual diterangkan dalam Rajah 4.1 hingga Rajah 4.4. Hasil pemerhatian mendapati taburan adalah bertumpu dalam keluk berbentuk loceng. Maka, dapat disimpulkan bahawa data ini tersebar secara normal.

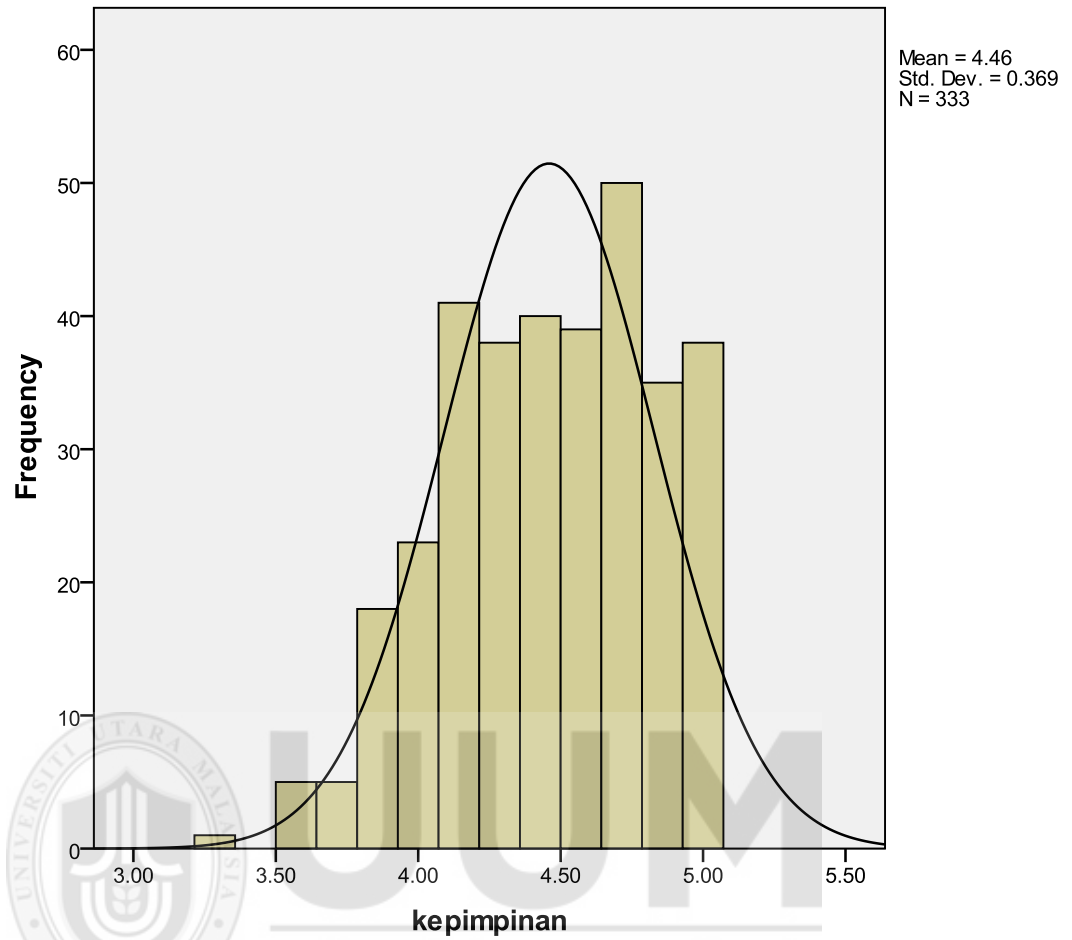
Rajah 4.1 Histogram bagi Konstruk Pengetahuan Mengenai SRS

Sumber: Data Kajian

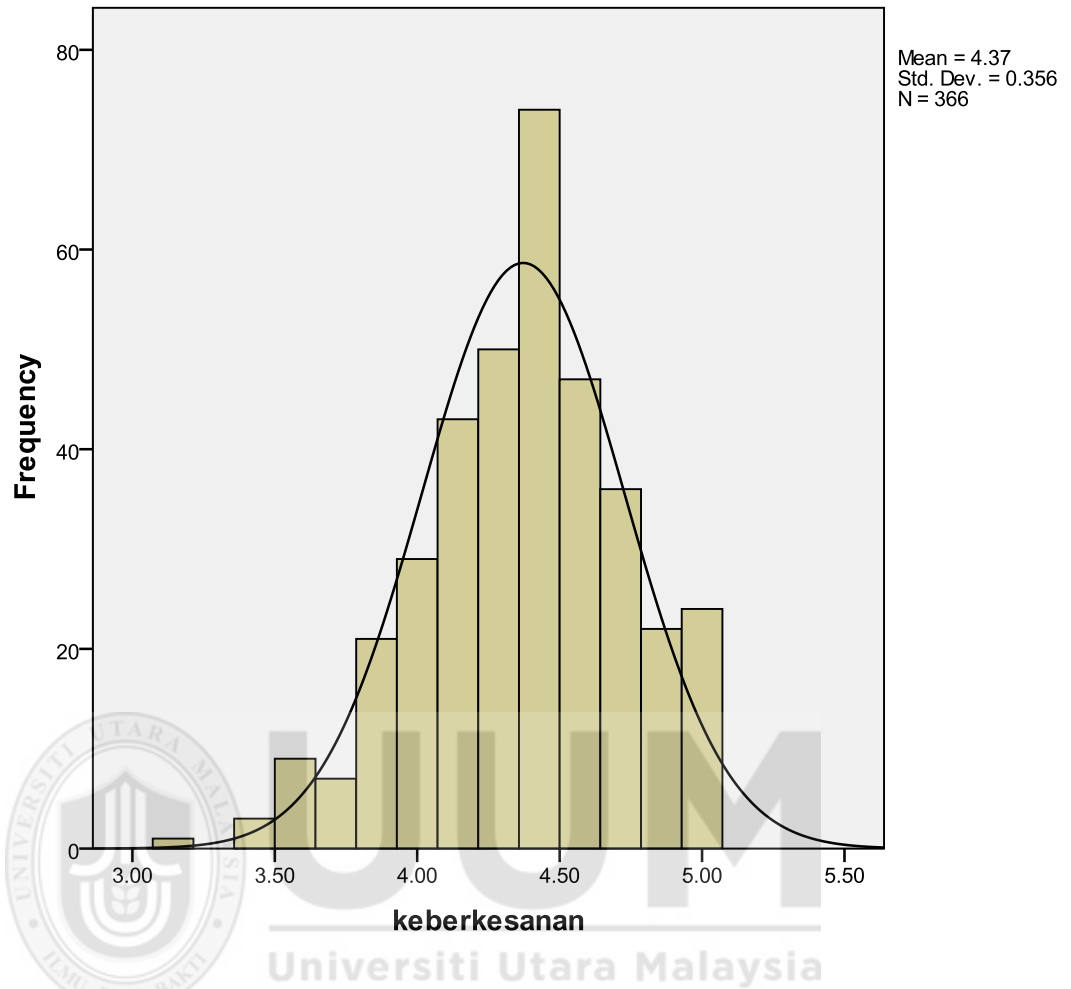
Rajah 4.2 Histogram bagi Konstruk Penglibatan Dalam SRS

Sumber: Data Kajian

Rajah 4.3 Histogram bagi Konstruk Kepimpinan Dalam SRS

Sumber: Data Kajian

Rajah 4.4 Histogram bagi Konstruk Keberkesanan SRS

Sumber: Data Kajian

4.4.4 Kaedah Statistik

Jadual 4.2 dibawah pula menunjukkan hasil ujian statistik bagi menguji *normality* data. Hasil ujian mendapati nilai skor *skewness* dan *kurtosis* bagi semua pemboleh ubah adalah kecil iaitu kurang dari ± 2.00 dan nilai ralat yang melebihi 0.1 yang menunjukkan bahawa data ini telah memenuhi ciri-ciri kenormalan data.

Jadual 4.2

Analisis Normality Pemboleh Ubah Kajian

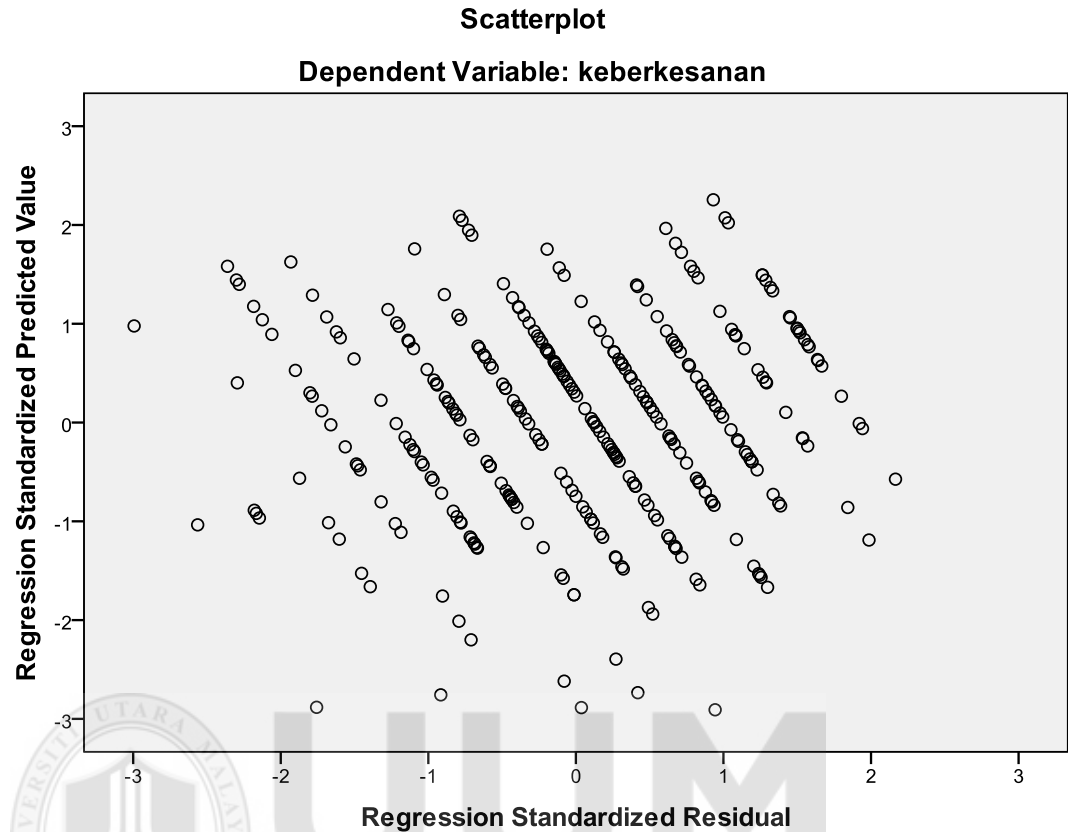
Pemboleh Ubah	Mean	SP	Skewness		Kurtosis	
			<i>Statistik</i>	<i>Ralat Standard</i>	<i>Statistik</i>	<i>Ralat Standard</i>
Pengetahuan mengenai SRS	4.23	0.39	-.180	.128	-.379	.254
Penglibatan dalam SRS	3.96	0.47	.178	.128	-.336	.254
Kepimpinan SRS	4.46	0.37	-.349	.134	-.585	.266
Keberkesanan SRS	4.37	0.36	-.343	.128	-.005	.254

Sumber: Data Kajian

4.4.5 Lineariti

Lineariti ditentukan dengan menggunakan analisis regresi mudah dan juga mengamati residual. Residual memberi kesan kepada bahagian yang tidak dijelaskan dari pembolehubah bersandar. Maka, dengan itu sebarang ketidaklinearan hubungan akan terpapar dalam residual (Hair et al., 2010). Dalam Kajian ini, tiada bentuk hubungan *curvilinear* terpapar dalam plot serakan (Rujuk Rajah 4.5). Dengan itu, dapat disimpulkan bahawa tiada pencemaran dalam andaian *linearity* data.

Rajah 4.5 Plot Serakan Residual

Sumber: Data Kajian

4.4.6 Multikolineariti

Andaian multivariat seterusnya yang perlu dipatuhi ialah kemultikolinearitan (*multicolinearity*). Tujuan ujian ini ialah bagi mengenal pasti sama ada wujud korelasi yang tinggi di antara dua atau lebih pemboleh ubah-pemboleh ubah bebas (Hair et al., 2006). Menurut Hair et al. (2006) korelasi yang tinggi akan memberi kesan ke atas kedudukan koefisien dan akan mengurangkan kuasa ramalan (*predictive power*) sesuatu pemboleh ubah. Terdapat dua kaedah yang boleh digunakan bagi mengenal pasti multikolineariti, iaitu analisis korelasi *Pearson-Product Moment* dan berpanduan kepada nilai toleransi (*tolerance*) dan *variance*

inflation factor (VIF). Berdasarkan hasil korelasi *Pearson-Product Moment*, masalah multikolineariti yang serius wujud jika korelasi antara pemboleh ubah-pemboleh ubah bebas adalah melebihi 0.80 (Hair et al., 2006). Berdasarkan nilai toleransi dan VIF, data yang mempunyai masalah multikolineariti jika nilai toleransi yang diperolehi adalah kurang daripada nilai diterima umum (*cutoff threshold*), iaitu 0.10. Nilai ini adalah sepadan dengan nilai 10 *variance inflation factor* (VIF) seperti yang disarankan oleh Hair et al. (2006).

Andaian kemultikolinearitian diuji berpandukan kepada nilai toleransi (*tolerance*) dan *variance inflation factor* (VIF). Dapatan ini turut diyakini dengan nilai toleransi dan *variance inflation factor* (VIF). Jadual 4.3 melaporkan nilai toleransi dan *variance inflation factor* (VIF) bagi kesemua pemboleh ubah bebas. Nilai toleransi yang diperolehi adalah melebihi nilai diterima umum (*cut-off threshold*) bagi nilai toleransi 0.10 (yang mana nilai ini sepadan dengan nilai 10 *variance inflation factor* (VIF)) seperti yang disarankan oleh Hair et al. (2006). Nilai indeks syarat yang mempunyai nilai umum (*threshold*) melebihi 30 tiada perkadaran pekali varian bagi pemboleh ubah peramal yang berkaitan apabila nilai 0.90 ke atas bagi dua atau lebih pekali. Keadaan ini merupakan suatu kedudukan yang selesa dan meyakinkan bahawa masalah multikolineariti yang serius tidak timbul.

Jadual 4.3

Pengujian Multikolineariti

	Tolerance	VIF
Pengetahuan mengenai SRS	.684	1.461
Penglibatan dalam SRS	.685	1.459
Kepimpinan SRS	.997	1.003

Sumber: Data Kajian

4.4.7 Homoskedasti

Andaian seterusnya yang perlu dipatuhi ialah kehomoskedastian. Ujian ini dilakukan untuk melihat kebolehubahan (*variability*) dalam skor untuk satu pemboleh ubah adalah sama atau disebaliknya bagi nilai pemboleh ubah-pemboleh ubah lain. Ia juga merupakan jangkaan bahawa pemboleh ubah endogen memaparkan jumlah varian yang sama bagi setiap julat pemboleh ubah eksogen (Hair et al., 2006). Kehomoskedastian tercapai jika serakan nilai varian bagi pemboleh ubah endogen secara relatifnya adalah sama bagi setiap nilai pemboleh ubah eksogen. Bagi tujuan ini, ujian *Levene* dilakukan ke atas semua pemboleh ubah matrik berbanding pemboleh ubah bukan matrik (jantina). Sekiranya kebarangkalian perkaitan pemboleh ubah tersebut adalah signifikan pada tahap $p < 0.001$, maka data kajian adalah bersifat keheteroskedastian (*heteroscedasticity*). Sebaliknya, andaian kehomoskedastian tercapai jika perkaitan tersebut adalah tidak signifikan ($p > 0.001$).

Bagi andaian kehomoskedastian, ujian *Levene* dilakukan ke atas semua pemboleh ubah matrik berbanding pemboleh ubah bukan matrik (jantina). Jadual 4.4 mengandungi hasil ujian *Levene*. Berdasarkan ujian tersebut, varian dalam semua pemboleh ubah matrik bagi kajian ini adalah *homogeneous* bagi kategori jantina. Kebarangkali perkaitan bagi kesemua pemboleh ubah menunjukkan nilai yang lebih tinggi berbanding tahap signifikan ($p < 0.001$). Justeru, andaian kehomoskedastian bagi data dalam kajian ini telah dipenuhi.

Jadual 4.4

Hasil Ujian Kehomoskedastian

Pemboleh Ubah Matrik	Pemboleh Ubah Bukan Matrik Jantina	
	Statistik Levene (nilai F)	Tahap Signifikan ($p < 0.001$)
Pengetahuan mengenai SRS	1.818	.179
Penglibatan dalam SRS	1.129	.289
Kepimpinan SRS	.114	.736
Keberkesanan SRS	.209	.648

Sumber: Data Kajian

4.5 Ujian Kesahan dan Kebolehpercayaan

4.5.1 Ujian Kesahan

Ujian kesahan dijalankan bagi memastikan bahawa skala pengukuran diukur dengan tepat (Zikmund, 2003). Dalam kajian ini, dua kaedah ujian kesahan dijalankan iaitu kesahan kandungan (*content/face validity*) dan kesahan konstruk (*construct validity*). Kesahan kandungan diperlukan bagi memastikan skala item mewakili konsep semua domain yang dikaji dan melibatkan penilaian yang

subjektif dan sistematik (Hair et al., 2007). Sebab utama ujian ini dijalankan adalah untuk mendapatkan makluma balas atau pengubahsuaian yang diperlukan terhadap skala pengukuran. Selepas komen diperolehi, perubahan telah dijalankan terhadap skala pengukuran.

Kesahan konstruk pula menentukan bagaimana sesuatu konstruk yang dibangunkan mewakili dan bertindak seperti konsep yang ingin diukur penyelidik. Ujian kesahan konstruk ini dinilai dengan menggunakan analisis faktor. Tujuan ujian ini adalah untuk mengesahkan skala pengukuran dan menentukan kedudukan faktor bagi setiap item atau skala pengukuran. Tabachnick dan Fidell (2001) mencadangkan bahawa hanya pembolehubah dengan nilai muatan faktor (*faktor loading*) melebihi 0.32 sahaja yang perlu diambil kira. Bagaimanapun, Tabachnick dan Fidell (2001) turut menyatakan bahawa had bagi saiz muatan faktor adalah bergantung kepada penyelidik. Bagi kajian ini, berdasarkan kepada muatan faktor yang dipengaruhi oleh skor *homogeneity* dalam sampel, muatan faktor yang melebihi 0.40 telah diambil kira.

Pertimbangan lain yang dicadangkan oleh Tabachnick dan Fidell (2001) dalam analisis faktor adalah nilai statistik Kaiser-Meyer-Olkin (KMO) melebihi 0.6. Jika nilai yang diperolehi kurang dari 0.6, Field (2009) mencadangkan perlunya kutipan data tambahan atau pengurangan dalam pembolehubah. Hutchison dan Sofroniou (1999) menyatakan bahawa nilai KMO antara 0.5 dan 0.7 sebagai “sederhana”, 0.7 dan 0.8 sebagai “baik”, antara 0.8 dan 0.9

“sangat baik” dan nilai melebihi 0.9 sebagai “amat baik”. Bagi kajian ini, pengujian kesahan konstruk dijalankan bagi pemboleh ubah bebas kajian, iaitu pengetahuan mengenai SRS, faktor kepimpinan SRS dan penglibatan penduduk dalam SRS. Maka, ujian kesahan tidak diperlukan. Hasil ujian analisis faktor bagi semua pembolehubah bebas kajian boleh dilihat dalam Jadual 4.6.

Skala pengukuran bagi pemboleh ubah bebas kajian mengandungi 28 item. Analisis Faktor dengan *varimax rotated principal components* telah dijalankan ke atas pemboleh ubah ini. Hasil ujian diterangkan dalam Jadual 4.5. Hasil ujian mendapati nilai KMO adalah 0.881, melebihi nilai yang ditetapkan iaitu 0.6 dan nilai *Barlett's test of sphericity* (Barlett, 1954) adalah signifikan pada $p < 0.001$. Analisis faktor telah mengeluarkan tiga faktor, selari dengan instrumen asal. Faktor-faktor tersebut telah dinamakan sebagai pengetahuan mengenai SRS (11 item), kepimpinan SRS (7 item) dan penglibatan penduduk dalam SRS (7 item). Hanya muatan faktor yang melebihi 0.45 sahaja yang diambil kira. Hasil pemerhatian dalam korelasi matrik anti imej mencadangkan tiada item asal perlu dibuang bagi mendapatkan nilai KMO yang lebih tinggi.

Jadual 4.5
Analisis Faktor Pemboleh Ubah Bebas

Pemboleh Ubah	Muatan Faktor		
	1	2	3
Pemboleh Ubah 1: Pengetahuan SRS			
12. Saya tahu bahawa kawasan perumahan saya dilindungi oleh Skim Rondaan Sukarela (SRS)	.533		
13. Saya pernah ditawarkan untuk menyertai SRS	.650		
14. Saya mengenali Pengerusi SRS di kawasan saya	.789		
15. Saya tahu bagaimana untuk menghubungi Pengerusi SRS di kawasan saya	.734		
16. Saya sering berhubung dengan Peronda dan jawatankuasa SRS di kawasan saya	.571		
17. Hubungan saya dengan jawatankuasa SRS amat membantu	.572		
18. Saya sering mendapat maklumat bertulis daripada SRS	.577		
19. Maklumat yang diperolehi amat membantu saya	.571		
20. Saya tahu mengenai aktiviti yang diadakan oleh SRS	.694		
21. Saya pernah menghadiri mesyuarat yang dianjurkan oleh SRS	.748		
22. Mesyuarat dan aktiviti diadakan amat membantu saya	.579		
Pemboleh Ubah 2: Kepimpinan SRS			
8. Pengerusi SRS di kawasan saya membuat perancangan rondaan berpasukan dengan baik		.504	
9. Pengerusi SRS di kawasan saya sering mendengar pendapat dan pandangan anggota SRS		.644	
10. Pengerusi SRS di kawasan saya sering membahagikan tugas dengan adil dan saksama		.537	
11. Pengerusi SRS di kawasan saya sering berinteraksi dan bekerjasama dengan persatuan penduduk yang lain		.566	
12. Pengerusi SRS sering melaporkan kesan aktiviti		.677	

rondaan SRS yang dijalankan	
13. Pengerusi SRS di kawasan saya sering berusaha memenuhi keperluan keselamatan penduduk bersama pihak PDRM	.624
14. Pengerusi SRS di kawasan saya selalu berusaha untuk menjalinkan hubungan dengan organisasi lain selain daripada pihak Polis	.705

Pemboleh Ubah 3: Penglibatan SRS

8. Menyampaikan notis/flyers			.579
9. Mempromosi SRS kepada komuniti			.510
10. Menyebarkan maklumat berkaitan SRS			.718
11. Memberi nasihat mengenai pencegahan jenayah dan keselamatan kepada penduduk			.478
12. Menyediakan rekod kejadian jenayah di kawasan komuniti			.579
13. Menyertai acara sosial yang dianjurkan SRS			.618
14. Saya mahu menjadi lebih aktif dalam SRS			.525
Eigenvalue	19.068	2.022	1.868
Peratusan Variance	50.18	5.32	4.92
KMO	0.881		
Ujian BTOS	8948.72		
Sig.	0.000		

Sumber: Data Kajian

Skala pengukuran bagi pemboleh ubah bersandar kajian mengandungi 7 item. Analisis Faktor dengan *varimax rotated principal components* telah dijalankan ke atas pemboleh ubah ini. Hasil ujian diterangkan dalam Jadual 4.6. Hasil ujian mendapati nilai KMO adalah 0.745, melebihi nilai yang ditetapkan iaitu 0.6 dan nilai *Barlett's test of sphericity* (Barlett, 1954) adalah signifikan pada $p < 0.001$. Analisis faktor telah mengeluarkan satu faktor, selari dengan instrument asal.

Faktor tersebut telah dinamakan sebagai keberkesanan SRS (7 item). Hanya muatan faktor yang melebihi 0.45 sahaja yang diambil kira. Hasil pemerhatian dalam korelasi matrik anti imej mencadangkan tiada item asal perlu dibuang bagi mendapatkan nilai KMO yang lebih tinggi.

Jadual 4.6

Analisis Faktor Pemboleh Ubah Bersandar

Keberkesanan SRS	Muatan Faktor
	1
8. SRS berjaya mengurangkan kadar jenayah di kawasan perumahan saya	.537
9. SRS berjaya memberi maklumat tentang kewujudannya di kawasan ini	.638
10. SRS berjaya mempromosi penglibatan komuniti dalam menghadapi jenayah	.456
11. SRS berjaya memberi nasihat mengenai pencegahan jenayah kepada penduduk dikejiranan saya	.672
12. SRS berjaya memberi panduan keselamatan diri kepada penduduk	0.498
13. SRS berjaya membina hubungan yang rapat antara penduduk dengan pihak Polis	.553
14. SRS berjaya memberi maklumat yang terkini apabila sesuatu jenayah berlaku	.552
Eigenvalue	1.978
Peratusan Variance	59.918
KMO	0.745
Ujian BTOS	218.314
Sig.	0.000

Sumber: Data Kajian

4.5.2 Ujian Kebolehpercayaan

Kebolehpercayaan instrumen merujuk kepada kebolehan instrumen bagi mendapatkan pengukuran yang konsisten dan stabil. Pengukuran ini boleh dibuat hasil daripada konsistensi dalaman yang diukur menggunakan nilai *Cronbach Alpha*. *Cronbach Alpha* menunjukkan perhubungan yang positif bagi setiap item. Kebolehpercayaan digambarkan berdasarkan nilai pekali kebolehpercayaan (*Alpha*) antara 0.00 hingga 1.00. Semakin tinggi nilai pekali *Alpha*, maka semakin bagus ujian tersebut. Menurut Zickmund (2010), nilai *Cronbach Alpha* yang diterima adalah melebihi 0.65.

Bagi tujuan kajian ini, hasil analisis ujian kebolehpercayaan diterangkan dalam Jadual 4.7. didapati bahawa nilai *Cronbach Alpha* bagi pengukuran pengetahuan tentang SRS ialah 0.794, penglibatan dalam SRS ($\alpha = 0.749$), kepimpinan SRS ($\alpha = 0.768$) dan keberkesanan SRS ($\alpha = 0.748$). Nilai *Alpha* bagi setiap pengukuran adalah melebihi 0.65 dan menunjukkan nilai yang boleh diterima.

Jadual 4.7

Kebolehpercayaan Instrumen Kajian

Pengukuran	Bil. Item	Cronbach Alpha
Pengetahuan mengenai SRS	11	0.794
Penglibatan dalam SRS	7	0.749
Kepimpinan SRS	7	0.768
Keberkesanan SRS	7	0.748

Sumber: Data Kajian

4.5.3 Tahap Persetujuan Responden Terhadap Skala Kajian

Analisis deskriptif dijalankan bagi menguji soalan kajian iaitu, menguji tahap persetujuan responden dalam pengetahuan, penglibatan komuniti, kepimpinan SRS dan keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah. Responden diminta untuk mengemukakan jawapan kepada pernyataan mereka berdasarkan lima skala jawapan. Skor min bagi setiap pernyataan telah dikira bagi menilai tahap persetujuan mereka dalam setiap pernyataan. Skor min telah dikira dengan menentukan titik tengah (Healy, 2005), nilai min ini dibahagikan kepada tiga kategori seperti berikut;

- i. 1.00 hingga 2.33 = rendah
- ii. 2.34 hingga 3.66 = sederhana
- iii. 3.67 hingga 5.00 = tinggi

4.5.4 Tahap Pengetahuan Terhadap Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Dalam kajian ini, pengetahuan responden terhadap SRS diukur 11 item. Ujian deskriptif bagi pemboleh ubah ini ditunjukkan dalam Jadual 4.8. Keputusan ujian menunjukkan tahap pengetahuan responden terhadap SRS dalam komuniti adalah tinggi secara keseluruhan (min=4.23, sp=0.39). Responden turut menunjukkan skor min atau persetujuan yang tinggi bagi setiap pernyataan mengenai pengetahuan mengenai SRS dalam komuniti mereka.

Jadual 4.8

Ujian Deskriptif Pengetahuan Mengenai SRS

	Minimum	Maksimum	Min	SP	Tahap
Pengetahuan SRS	3.00	5.00	4.23	0.39	Tinggi
1. Saya tahu bahawa kawasan perumahan saya dilindungi oleh Skim Rondaan Sukarela (SRS)	3.00	5.00	4.27	0.69	Tinggi
2. Saya pernah ditawarkan untuk menyertai SRS	2.00	5.00	4.25	0.75	Tinggi
3. Saya mengenali Pengerusi SRS di kawasan saya	3.00	5.00	4.65	0.56	Tinggi
4. Saya tahu bagaimana untuk menghubungi Pengerusi SRS di kawasan saya	3.00	5.00	4.70	0.56	Tinggi
5. Saya sering berhubung dengan Peronda dan jawatankuasa SRS di kawasan saya	2.00	5.00	4.27	0.76	Tinggi
6. Hubungan saya dengan jawatankuasa SRS amat membantu	3.00	5.00	4.66	0.54	Tinggi
7. Saya sering mendapat maklumat bertulis daripada SRS	1.00	5.00	4.14	0.83	Tinggi
8. Maklumat yang diperolehi amat membantu saya	2.00	5.00	4.25	0.75	Tinggi
9. Saya tahu mengenai aktiviti yang diadakan oleh SRS	2.00	5.00	3.87	0.97	Tinggi
10. Saya pernah menghadiri mesyuarat yang dianjurkan oleh SRS	2.00	5.00	3.69	1.08	Tinggi
11. Mesyuarat dan aktiviti diadakan amat membantu saya	2.00	5.00	3.73	0.90	Tinggi

Sumber: Data Kajian

Hasil daripada temubual bersama Pegawai Perpaduan Daerah yang terlibat iaitu daripada daerah Kulim, Kuala Muda dan Kota Setar, mereka turut bersetuju bahawa pengetahuan penduduk mengenai SRS adalah tinggi. Ini dapat dilihat daripada maklum balas yang diberikan kepada penyelidik seperti berikut:

“Dalam daerah ini, majoriti penduduk tahu akan kewujudan SRS, terutamanya penduduk dari kawasan yang mempunyai Rukun Tetangga. Pelbagai maklumat mengenai SRS telah diberikan kepada penduduk melalui Pengerusi KRT yang terlibat. Selain daripada itu, pihak Pejabat Perpaduan juga memberikan penerangan dalam perjumpaan bersama penduduk yang dianjurkan oleh pihak KRT dan Persatuan penduduk.”

“Kami sering dijemput oleh wakil penduduk bagi memberikan penerangan mengenai KRT dan SRS secara khususnya. Maka, bagi saya, pengetahuan mengenai SRS dalam kalangan penduduk adalah tinggi. Dalam hal ini, penduduk diberikan pelbagai maklumat mengenai SRS dalam perjumpaan-perjumpaan tersebut”

“Apa yang saya perhatikan dan saya maklum, kebanyakan penduduk dalam daerah ini berpengetahuan mengenai kewujudan dan fungsi SRS. Selain daripada perjumpaan dan penerangan dengan penduduk, pihak Pejabat Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional Daerah (PPNIN) turut mengedarkan “phamplet” kepada penduduk, terutamanya kepada penduduk di kawasan-kawasan perumahan yang baru dibuka.”

4.5.5 Tahap Penglibatan Dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Seterusnya, ujian deskriptif bagi menguji tahap penglibatan responden dalam SRS diringkaskan dalam Jadual 4.9. Hasil ujian deskriptif menunjukkan tahap penglibatan responden dalam SRS di komuniti mereka turut menunjukkan tahap yang tinggi (min=3.96, sp=0.47). Walaupun begitu, responden tidak menunjukkan tahap yang tinggi dalam semua item penglibatan dalam SRS. Skor min responden bagi item „Menyampaikan notis/flyers” (min=3.48, sp=0.91) dan „Saya mahu

menjadi lebih aktif dalam SRS” (min=3.62, sp=0.95) adalah sederhana. Skor min bagi semua item-item lain adalah tinggi iaitu antara 3.68 hingga 4.62.

Jadual 4.9

Ujian Deskriptif Penglibatan Dalam SRS

	Minimum	Maksimum	Min	SP	Tahap
Penglibatan dalam SRS	2.00	5.00	3.96	0.47	Tinggi
1. Menyampaikan notis/flyers	2.00	5.00	3.48	0.91	Sederhana
2. Mempromosi SRS kepada komuniti	2.00	5.00	3.68	0.97	Tinggi
3. Menyebarkan maklumat berkaitan SRS	2.00	5.00	3.94	0.86	Tinggi
4. Memberi nasihat mengenai pencegahan jenayah dan keselamatan kepada penduduk	2.00	5.00	4.01	0.80	Tinggi
5. Menyediakan rekod kejadian jenayah di kawasan komuniti	3.00	5.00	4.62	0.58	Tinggi
6. Menyertai acara sosial yang dianjurkan SRS	3.00	5.00	4.37	0.66	Tinggi
7. Saya mahu menjadi lebih aktif dalam SRS	2.00	5.00	3.62	0.95	Sederhana

Sumber: Data Kajian

Pihak Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) dan Pengerusi KRT yang ditemui turut mempunyai pandangan yang serupa mengenai

penglibatan penduduk dalam SRS. Berikut merupakan maklum balas yang diperolehi hasil temubual bersama-sama mereka;

“Pihak Pejabat Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional Daerah (PPNIN) sering dijemput dalam program-program melibatkan penduduk. Apa yang dapat saya perhatikan, penduduk banyak melibatkan diri dalam program-program SRS terutamanya bagi ahli-ahli SRS sendiri.”

“Kerap kali, saya sebagai Pegawai Perpaduan Daerah di sini turun padang memantau aktiviti rondaan SRS dalam kawasan-kawasan tertentu. Daripada apa yang dapat saya perhatikan, penglibatan para penduduk amatlah memuaskan bagi KRT yang terlibat. Jumlah peronda yang bertugas setiap malam kadangkala melebihi 10 orang”

“Amat menakutkan apabila saya dapat bersama-sama anggota SRS meronda bersama. Kedatangan mengejut saya tidak sia-sia apabila dapat dilihat ramai ahli SRS melakukan rondaan setiap malam. Rekod rondaan juga menunjukkan ahli SRS telah melibatkan diri dengan sebaiknya dalam setiap program SRS terutamanya rondaan.”

“Ahli SRS dalam KRT cukup ramai... melebihi separuh daripada jumlah penduduk. Kesemua mereka adalah ahli yang aktif dan melibatkan diri dalam semua aktiviti KRT dan SRS, terutamanya dalam aktiviti rondaan”

4.5.6 Kepimpinan Dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Ujian deskriptif bagi menguji tahap persetujuan responden mengenai kepimpinan SRS dalam komuniti mereka diringkaskan dalam Jadual 4.10. Secara keseluruhannya, didapati tahap persetujuan responden adalah tinggi dengan nilai skor min = 4.46 dan sp = 0.37. Majoriti responden turut bersetuju dengan setiap pernyataan yang menerangkan tentang kepimpinan dalam SRS dalam komuniti mereka dengan nilai min antara 4.23 hingga 4.74.

Jadual 4.10

Ujian Deskriptif Kepimpinan Dalam SRS

	Minimum	Maksimum	Min	SP	Tahap
Kepimpinan SRS	3.00	5.00	4.46	0.37	Tinggi
1. Pengerusi SRS di kawasan saya membuat perancangan rondaan berpasukan dengan baik	3.00	5.00	4.57	0.62	Tinggi
2. Pengerusi SRS di kawasan saya sering mendengar pendapat dan pandangan anggota SRS	3.00	5.00	4.43	0.63	Tinggi
3. Pengerusi SRS di kawasan saya sering membahagikan tugas dengan adil dan saksama	3.00	5.00	4.48	0.65	Tinggi
4. Pengerusi SRS di kawasan saya sering berinteraksi dan bekerjasama dengan persatuan penduduk yang lain	3.00	5.00	4.28	0.66	Tinggi
5. Pengerusi SRS sering melaporkan kesan aktiviti rondaan SRS yang dijalankan	1.00	5.00	4.23	0.75	Tinggi
6. Pengerusi SRS di kawasan saya sering berusaha memenuhi keperluan keselamatan penduduk bersama pihak PDRM	3.00	5.00	4.74	0.50	Tinggi
7. Pengerusi SRS di kawasan saya selalu berusaha untuk menjalinkan hubungan dengan organisasi lain selain daripada pihak Polis	3.00	5.00	4.49	0.64	Tinggi

Sumber: Data Kajian

Berdasarkan kepada temubual yang dijalankan, pihak Pejabat Perpaduan Daerah dan Pengerusi KRT turut mempunyai pandangan yang serupa mengenai kepimpinan dalam SRS. Mereka bersetuju bahawa kepimpinan SRS sering mengambil berat tentang keselamatan penduduk.

“Pengerusi SRS amat bertanggungjawab dalam menguruskan aspek keselamatan penduduk. Mereka telah berjaya menguruskan SRS dengan sempurna seperti pembahagian tugas rondaan dan menguruskan aduan penduduk”

“Pengerusi dan Jawatankuasa SRS dalam kawasan ini amat prihatin dalam menangani permasalahan penduduk terutamanya dalam aspek keselamatan. Semua aduan telah dikendalikan dengan amat baik”

“Saya mendapat maklum balas yang memuaskan daripada penduduk mengenai Ketua Peronda SRS serta ahli jawatankuasa SRS. Mereka sering bertemu dengan penduduk dan mendapatkan aduan penduduk terutamanya mengenai aspek keselamatan.

4.5.7 Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS) Dalam Pengurangan Jenayah

Seterusnya, ujian deskriptif bagi menguji tahap persetujuan responden dalam keberkesanan SRS mengurangkan jenayah diringkaskan dalam Jadual 4.11. Hasil ujian deskriptif menunjukkan tahap persetujuan responden dalam keberkesanan SRS mengurangkan jenayah di komuniti mereka turut menunjukkan tahap persetujuan yang tinggi (min=4.37, sp=0.36). Majoriti responden turut bersetuju dengan setiap pernyataan yang menerangkan tentang keberkesanan SRS dalam komuniti mereka dengan nilai min antara 3.75 hingga 4.75.

Jadual 4.11

Ujian Deskriptif Keberkesanan Dalam SRS

	Minimum	Maksimum	Min	SP	Tahap
Keberkesanan SRS	3.00	5.00	4.37	0.36	Tinggi
1. SRS berjaya mengurangkan kadar jenayah di kawasan perumahan saya	1.00	5.00	4.25	0.79	Tinggi
2. SRS berjaya memberi maklumat tentang kewujudannya di kawasan ini	3.00	5.00	4.52	0.63	Tinggi
3. SRS berjaya mempromosi penglibatan komuniti dalam menghadapi jenayah	3.00	5.00	4.73	0.51	Tinggi
4. SRS berjaya memberi nasihat mengenai pencegahan jenayah kepada penduduk dikejiranan saya	3.00	5.00	4.75	0.51	Tinggi
5. SRS berjaya memberi panduan keselamatan diri kepada penduduk	1.00	5.00	3.75	1.41	Tinggi
6. SRS berjaya membina hubungan yang rapat antara penduduk dengan pihak Polis	2.00	5.00	4.27	0.72	Tinggi
7. SRS berjaya memberi maklumat yang terkini apabila sesuatu jenayah berlaku	3.00	5.00	4.73	0.55	Tinggi

Sumber: Data Kajian

Hasil temubual bersama Pengerusi KRT dan Pegawai Perpaduan Daerah, mereka bersetuju bahawa SRS telah banyak membantu dalam mengurangkan kadar

jenayah dalam kawasan perumahan. Ini termasuklah berjaya mengurangkan masalah sosial terutamanya berkaitan remaja dalam kawasan perumahan. Mereka memberikan maklum balas seperti berikut:

“Berbanding sebelum kewujudan SRS, kawasan perumahan ini seringkali dikunjungi penjenayah... sekarang, aktiviti jenayah berkurang secara mendadak hasil daripada rondaan yang dijalankan”

“Dahulu, ramai remaja dari luar yang sering berhimpun dalam kawasan kami... mereka ini terlibat dalam gejala sosial seperti pergaulan bebas dan dadah. sekarang, dengan kewujudan SRS, kehadiran mereka semakin berkurangan, terutamanya pada sebelah malam”

“Seringkali kami dengar tentang masalah jenayah seperti pecah rumah dan kenderaan dalam kawasan ini sebelum ini. Sekarang, dengan kewujudan peronda SRS, kejadian-kejadian seperti itu hampir tiada lagi... Alhamdulillah, kewujudan SRS telah banyak membantu dalam mengurangkan kadar jenayah dalam kawasan perumahan ini.”

4.6 Hubungan antara Pemboleh Ubah Bebas dengan Pemboleh Ubah Bersandar

Seterusnya, bahagian ini menguji perhubungan antara pemboleh-pembolehubah kajian. Bagi tujuan ini, ujian korelasi telah digunakan. Analisis korelasi adalah merupakan analisis di antara dua atau lebih pemboleh ubah (Cooper & Schindler, 2003). Analisis korelasi dipilih kerana ianya sesuai untuk mengenal pasti jenis keserasian, menjelaskan hubungan yang kompleks antara faktor-faktor yang dapat menjelaskan hasil dan meramal hasil daripada faktor peramal (Creswell, 2005). Korelasi *Pearson* digunakan untuk mengukur perkaitan linear antara dua pemboleh ubah tidak

bersandar untuk menunjukkan signifikan, arah (positif atau negatif) dan kekuatan setiap hubungan yang wujud. Kekuatan perkaitan di antara pemboleh ubah yang dibangunkan Davis (1971) berdasarkan Jadual 4.13.

Jadual 4.12

Nilai Korelasi dan Kekuatan Hubungan

	Nilai Korelasi	Kekuatan Hubungan
1.	± 0.70 ke atas	Sangat Kuat
1.	± 0.50 hingga ± 0.69	Kuat
2.	± 0.30 hingga ± 0.49	Sederhana Kuat
3.	± 0.1 hingga ± 0.29	Lemah
4.	± 0.01 hingga ± 0.09	Sangat Lemah

Sumber: Davis (1971)

Hasil ujian Korelasi *Pearson* dirumuskan dalam Jadual 4.14. Daripada analisis yang dijalankan, didapati terdapat hubungan yang signifikan antara semua pemboleh ubah bebas dengan keberkesanan SRS. Pengetahuan mengenai SRS didapati mempunyai hubungan yang paling kuat dengan keberkesanan SRS ($r=0.379$, $p<0.01$), diikuti oleh kepimpinan SRS ($r=0.217$, $p<0.01$). Hasil ujian seterusnya turut mendapati hubungan yang signifikan antara penglibatan dalam SRS dengan keberkesanan SRS ($r=0.197$, $p<0.01$).

Jadual 4.13

Ujian Perhubungan antara Pemboleh Ubah

	Keberkesanan	Pengetahuan	Penglibatan	Kepimpinan
Keberkesanan SRS	1			
Pengetahuan mengenai SRS	.379**	1		
Penglibatan dalam SRS	.197**	.564**	1	
Kepimpinan SRS	.217**	.054	.038	1

Nota: ** $p < 0.01$; * $p < 0.1$

Sumber: Data Kajian

4.7 Faktor-Faktor yang Mempengaruhi Penglibatan dan Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Ujian regresi dijalankan bagi menguji kesan dan pengaruh pemboleh ubah bebas terhadap pemboleh ubah bersandar. Dalam kajian ini, ujian regresi dijalankan bagi menguji pengaruh faktor pengetahuan, penglibatan dan kepimpinan SRS terhadap keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah. Bagi tujuan ini, model regresi berikut telah dibangunkan.

$$Y = \alpha + \beta_1\chi_1 + \beta_2\chi_2 + \beta_3\chi_3 + \varepsilon$$

Di mana:

Y = Keberkesanan SRS

α = nilai pemalar (konstan)

β = Nilai Penganggar (Beta)

χ_1 = Pengetahuan

χ_2 = Penglibatan

χ_3 = Kepimpinan

ε = ralat standard = 0

Hasil ujian ditunjukkan dalam Jadual 4.15. Jadual 4.15 menunjukkan hasil ujian regresi berganda bagi menguji kesan pengetahuan, penglibatan dan kepimpinan SRS dalam keberkesanan SRS. Hasil ujian menunjukkan bahawa secara keseluruhannya, ketiga-tiga faktor tersebut menerangkan keberkesanan SRS secara signifikan sebanyak 36.2 peratus varian ($R^2=0.362$, $F=62.112$, $p<0.01$). Ketiga-tiga faktor yang dikaji berjaya memberi kesan yang signifikan ke atas keberkesanan SRS dengan kesan yang paling besar disumbang oleh penglibatan dalam SRS ($B = 0.458$, $t = 8.612$, $p<0.01$). Ini diikuti oleh pengetahuan mengenai SRS ($B = 0.192$, $t = 3.602$, $p<0.01$) dan kepimpinan SRS ($B = 0.103$, $t = 2.335$, $p<0.01$).

Jadual 4.14

Faktor-Faktor yang Mempengaruhi Keberkesanan SRS

	B	t	Sig.
Pengetahuan mengenai SRS	.192	3.602	.000
Penglibatan dalam SRS	.458	8.612	.000
Kepimpinan SRS	.103	2.335	.020
R ²	0.362		
F	62.112		
Sig.	0.000		
Pemalar	1.659		

Sumber: Data Kajian

Seterusnya, hasil ujian regressi ini boleh digunakan dalam menyelesaikan model regressi di atas seperti berikut:

$$Y = \alpha + \beta_1\chi_1 + \beta_2\chi_2 + \beta_3\chi_3 + \varepsilon$$

$$Y = 1.659 + 0.192\chi_1 + 0.458\chi_2 + 0.103 + \varepsilon$$

4.8 Model Persamaan Berstruktur

Setiap faktor yang terhasil melalui analisis faktor penerokaan perlu melalui analisis faktor pengesahan. Tujuannya ialah bagi meyakinkan bahawa kesemua pemboleh ubah-pemboleh ubah yang diukur adalah mantap dan benar-benar mewakili sesuatu konstruk. Analisis faktor pengesahan dilakukan melalui Analisis Persamaan Berstruktur/ *Structural Equation Model* (SEM) dengan menggunakan perisian *Analysis Moment of Structure* (AMOS) 18 bagi memenuhi keperluan

unidimensi, kebolehpercayaan dan kesahihan yang baik. Analisis faktor pengesahan melibatkan tiga (3) peringkat, iaitu spesifikasi model, penilaian kesahihan model dan spesifikasi semula model (jika perlu). Justeru, faktor-faktor pengetahuan, penglibatan, kepimpinan dan keberkesanan SRS telah melalui ketiga-tiga peringkat analisis ini.

Dalam menjalankan analisis model persamaan berstruktur ini, indeks pengubahsuaian model seperti dicadangkan oleh Hair et al. (2006) telah digunakan seperti ditunjukkan Jadual 4.16.

Jadual 4.15

Indek Pengukuran Pengubahsuaian Model

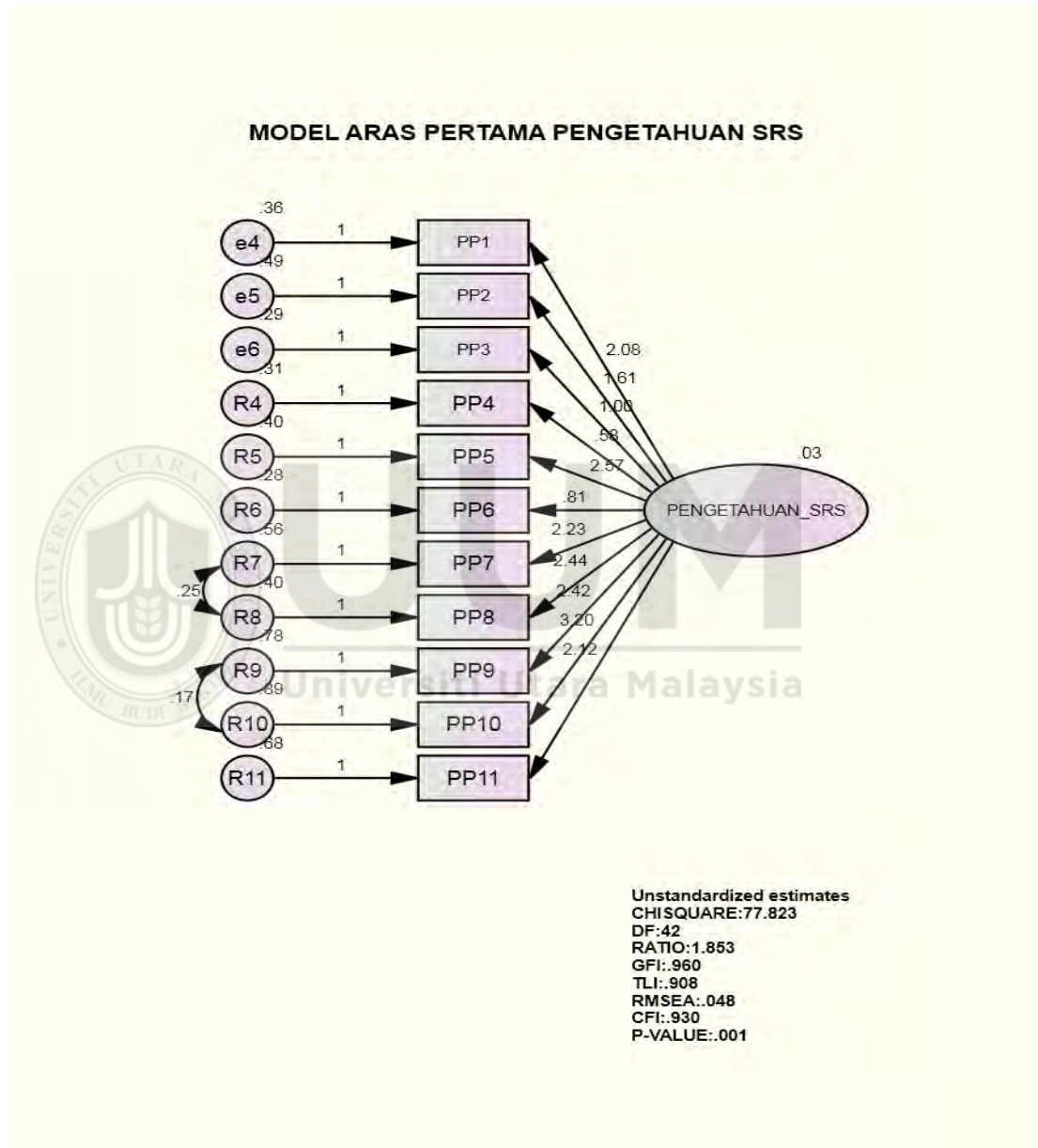
Pengukuran	Nilai Kritikal
Ratio (χ^2/df)	Kurang dari 3.00
Satu ukuran dalam kategori indeks padanan (contohnya GFI)	Melebihi 0.90
Satu ukuran dalam kategori indeks peningkatan (contohnya CFI atau TLI)	Melebihi 0.90
Satu ukuran indeks kebagusuaian padanan (contohnya GFI, CFI atau TLI)	Melebihi 0.90
Satu ukuran indeks kecacatan (<i>badness</i>) padanan (contohnya RMSEA)	Kurang daripada 0.08

4.9 Model Aras Pertama Konstruk Pengetahuan Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Satu model konstruk pengetahuan SRS yang terhasil daripada analisis faktor penerokaan dispesifikasikan ke dalam model pengukuran aras pertama. Hasil analisis pengesahan di peringkat awal menunjukkan kedudukan kebagusan padanan model yang baik bagi model ini. Rajah 4.1 di bawah menunjukkan indeks

pengubahsuaian padanan model seperti GFI, TLI, CFI dan RMSEA mencerminkan keputusan yang baik apabila mencatatkan nilai GFI = 0.96, TLI = 0.91, RMSEA = 0.04 dan CFI = 0.93.

Rajah 4.6 Model Aras Pertama Konstruk Pengetahuan SRS

Walaupun nilai $\chi^2 = 77.823$ dan nilai p adalah signifikan ($p = 0.00$), namun kedua-dua *indek* ini mempunyai kelemahan iaitu terlalu sensitif dengan saiz sampel, bilangan pemboleh ubah dicerap dan kompleksiti sesuatu model. Justeru, indeks kebugusan padanan model yang lain seperti GFI, TLI, CFI dan RMSEA boleh dijadikan sandaran bagi menilai pengubahsuaian padanan model (Hair et al., 2006; Bagozzi & Yi, 1998).

Setelah kedudukan pengubahsuaian padanan model telah mencapai tahap yang memuaskan, langkah seterusnya adalah menilai kesahihan dimensi-dimensi tersebut. Dalam hal ini, dua bentuk kesahihan diperiksa, iaitu kesahihan memusat dan kesahihan diskriminan. Kesahihan memusat dicapai sekiranya beban faktor bagi setiap item dalam dimensi adalah melebihi 0.50, kebolehpercayaan komposit melebihi 0.70 dan purata varian dipetik melebihi 0.50 (Fornell & Lacker, 1981; Hair et al., 2010). Pemerhatian awal mendapati bahawa beban faktor bagi semua item telah mencapai kedudukan yang disarankan. Justeru, spesifikasi semula model tidak perlu dilakukan. Keputusan model aras pertama bagi konstruk pengetahuan SRS diringkaskan dalam Jadual 4.16.

Jadual 4.16

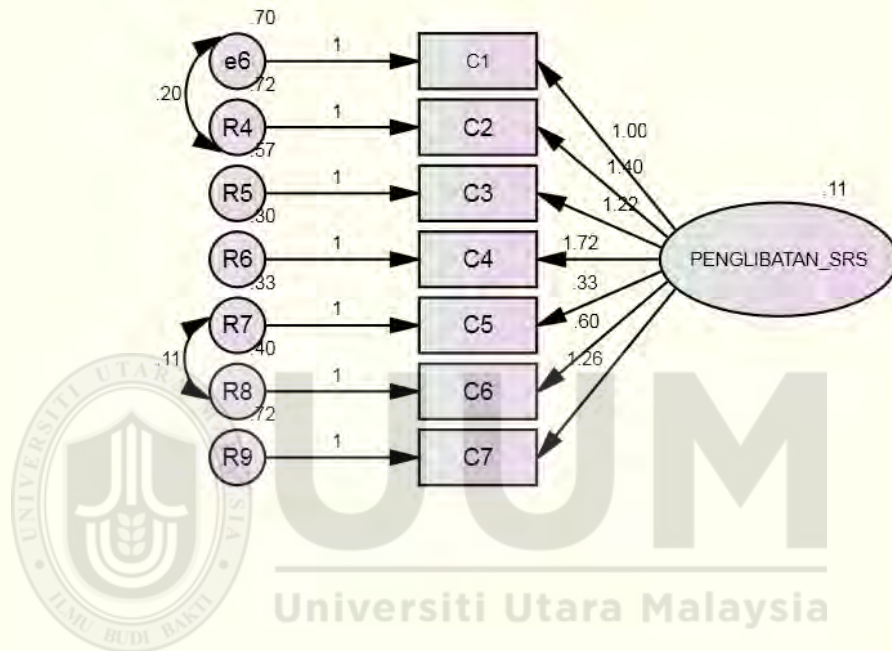
Keputusan Ujian Indek bagi Model Aras Pertama Pengetahuan

Goodness-of-Fit Indices	Nilai
Chi-square	77.823
Degree of Freedom (df)	42
Normed Chi Square (χ^2/df)	1.863
Goodness-of-Fit Index (GFI)	0.960
Comparative Fit Index (CFI)	0.930
Tucker-Lewis Index (TLI)	0.908
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.048
Sig. (p)	0.001

4.10 Model Aras Pertama Konstruk Penglibatan dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Kesemua tujuh item penglibatan SRS yang terbentuk di peringkat analisis faktor penerokaan dispesifikasikan ke dalam bentuk model pengukuran. Pemerhatian awal menunjukkan model pengukuran ini telah mencapai padanan model yang baik apabila nilai $\chi^2/df = 2.39$, nilai $p = 0.00$, $GFI = 0.98$, $TLI = 0.90$, $CFI = 0.95$, dan $RMSEA = 0.06$. Justeru, spesifikasi semula model tidak perlu dilakukan bagi menambah baik kebagusuaian padanan model ini. Jadual 4.18 di bawah menunjukkan keputusan ujian indek pengubahsuaian bagi konstruk Penglibatan dalam SRS.

MODEL ARAS PERTAMA PENGLIBATAN SRS

Unstandardized estimates
 CHISQUARE:28.728
 DF:12
 RATIO:2.394
 GFI:.978
 TLI:.904
 RMSEA:.062
 CFI:.945
 P-VALUE:.004

Rajah 4.7 Model Aras Pertama Konstruk Penglibatan Dalam SRS

Jadual 4.17

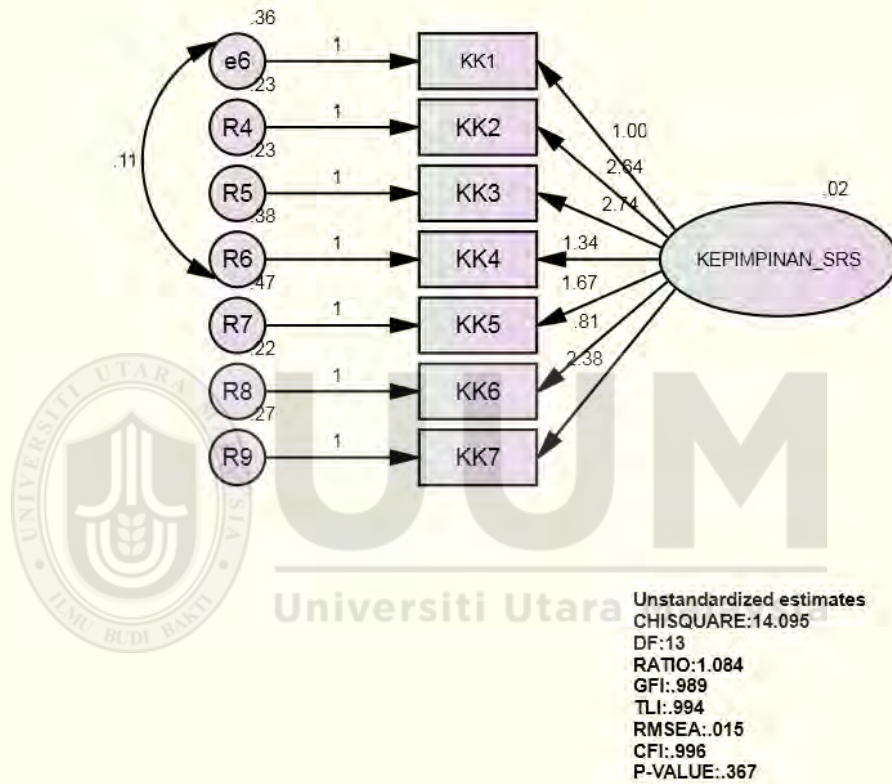
Keputusan Ujian Indek bagi Model Aras Pertama Penglibatan SRS

Goodness-of-Fit Indices	Nilai
Chi-square	28.728
Degree of Freedom (df)	12
Normed Chi Square (X^2/df)	2.394
Goodness-of-Fit Index (GFI)	0.978
Comparative Fit Index (CFI)	0.945
Tucker-Lewis Index (TLI)	0.904
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.062
Sig. (p)	0.004

4.11 Model Aras Pertama Konstruk Kepimpinan Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Satu model konstruk kepimpinan SRS yang terhasil daripada analisis faktor penerokaan dispesifikasikan ke dalam model pengukuran aras pertama. Hasil analisis pengesahan di peringkat awal menunjukkan kedudukan pengubahsuaian padanan model yang baik bagi model ini. Rajah 4.8 di bawah menunjukkan indek pengubahsuaian padanan model seperti GFI, TLI, CFI dan RMSEA mencerminkan keputusan yang baik apabila mencatatkan nilai GFI = 0.99, TLI = 0.99, RMSEA = 0.02 dan CFI = 0.99.

MODEL ARAS PERTAMA KEPIMPINAN SRS

Rajah 4.8 Model Aras Pertama Konstruk Kepimpinan SRS

Walaupun nilai $\chi^2 = 14.095$ dan nilai p adalah signifikan ($p = 0.367$), namun kedua-dua *indek* ini mempunyai kelemahan iaitu terlalu sensitif dengan saiz sampel, bilangan pemboleh ubah dicerap dan kompleksiti sesuatu model. Justeru, indeks padanan model yang lain seperti GFI, TLI, CFI dan RMSEA boleh dijadikan sandaran bagi menilai pengubahsuaian padanan model (Hair et al., 2006; Bagozzi & Yi, 1998).

Setelah kedudukan pengubahsuaian padanan model telah mencapai tahap yang memuaskan, langkah seterusnya adalah menilai kesahihan dimensi-dimensi tersebut. Dalam hal ini, dua bentuk kesahihan diperiksa, iaitu kesahihan memusat dan kesahihan diskriminan. Kesahihan memusat dicapai sekiranya beban faktor bagi setiap item dalam dimensi adalah melebihi 0.50, kebolehpercayaan komposit melebihi 0.70 dan purata varian dipetik melebihi 0.50 (Fornell & Lacker, 1981; Hair et al., 2010). Pemerhatian awal mendapati bahawa beban faktor bagi semua item telah mencapai kedudukan yang disarankan. Justeru, spesifikasi semula model tidak perlu dilakukan. Keputusan model aras pertama bagi konstruk kepimpinan SRS diringkaskan dalam Jadual 4.18.

Jadual 4.18

Keputusan Ujian Indeks Pengubahsuaian bagi Model Aras Pertama Kepimpinan SRS

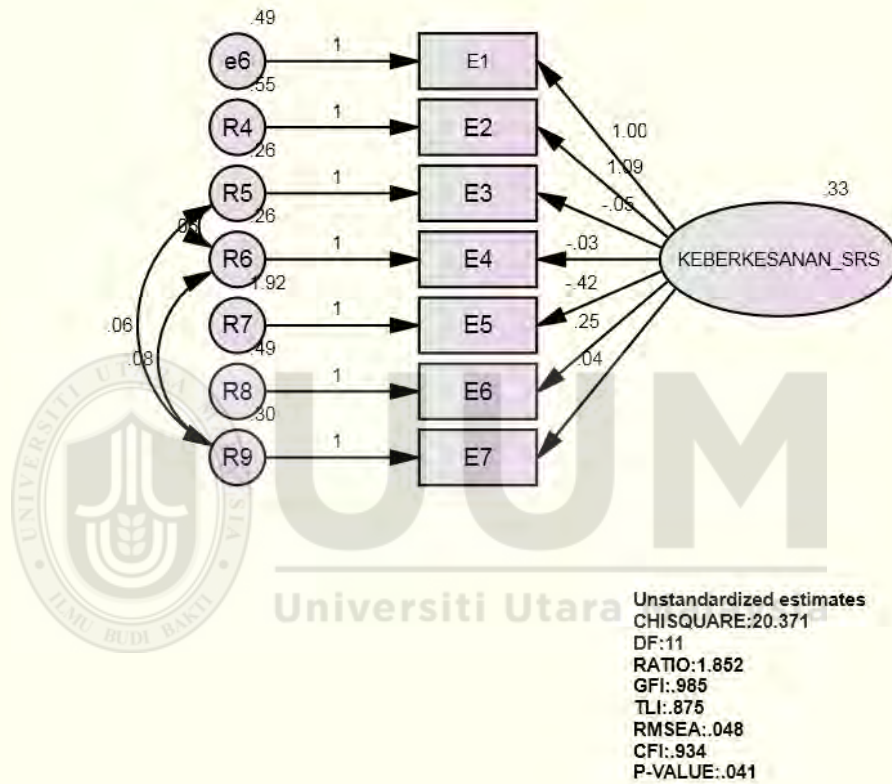
Goodness-of-Fit Indices	Nilai
Chi-square	14.095
Degree of Freedom (df)	13
Normed Chi Square (X^2/df)	1.084
Goodness-of-Fit Index (GFI)	0.989
Comparative Fit Index (CFI)	0.996
Tucker-Lewis Index (TLI)	0.994
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.015
Sig. (p)	0.367

4.12 Model Aras Pertama Konstruksi Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Satu model konstruksi keberkesanan SRS yang terhasil daripada analisis faktor penerokaan dispesifikasikan ke dalam model pengukuran aras pertama. Hasil analisis pengesahan di peringkat awal menunjukkan kedudukan pengubahsuaian padanan model yang baik bagi model ini. Rajah 4.4 di bawah menunjukkan indeks pengubahsuaian padanan model seperti GFI, TLI, CFI dan RMSEA mencerminkan keputusan yang baik apabila mencatatkan nilai GFI = 0.99, TLI = 0.88, RMSEA = 0.05 dan CFI = 0.93.

MODEL ARAS PERTAMA KEBERKESANAN SRS

Rajah 4.9 Model Aras Pertama Konstruk Keberkesanan SRS

Walaupun nilai $\chi^2 = 20.371$ dan nilai p adalah signifikan ($p = 0.041$), namun kedua-dua *indek* ini mempunyai kelemahan iaitu terlalu sensitif dengan saiz sampel, bilangan pemboleh ubah dicerap dan kompleksiti sesuatu model. Justeru, indeks kebugusan padanan model yang lain seperti GFI, TLI, CFI dan RMSEA boleh dijadikan sandaran bagi menilai pengubahsuaian padanan model (Hair et al., 2006; Bagozzi & Yi, 1998).

Setelah kedudukan pengubahsuaian padanan model telah mencapai tahap yang memuaskan, langkah seterusnya adalah menilai kesahihan dimensi-dimensi tersebut. Dalam hal ini, dua bentuk kesahihan diperiksa, iaitu kesahihan memusat dan kesahihan diskriminan. Kesahihan memusat dicapai sekiranya beban faktor bagi setiap item dalam dimensi adalah melebihi 0.50, kebolehpercayaan komposit melebihi 0.70 dan purata varian dipetik melebihi 0.50 (Hair et al., 2010; Fornell & Lacker, 1981;). Pemerhatian awal mendapati bahawa beban faktor bagi semua item telah mencapai kedudukan yang disarankan. Justeru, spesifikasi semula model tidak perlu dilakukan. Keputusan model aras pertama bagi konstruk keberkesanan SRS diringkaskan dalam Jadual 4.19.

Jadual 4.19

Keputusan Ujian Indeks Pengubahsuaian bagi Model Aras Pertama Keberkesanan SRS

Goodness-of-Fit Indices	Nilai
Chi-square	20.371
Degree of Freedom (df)	11
Normed Chi Square (X^2/df)	1.852
Goodness-of-Fit Index (GFI)	0.985
Comparative Fit Index (CFI)	0.934
Tucker-Lewis Index (TLI)	0.875
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.048
Sig. (p)	0.041

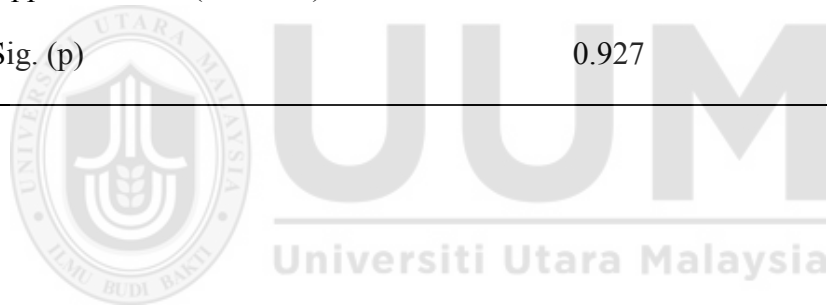
4.13 Model Persamaan Berstruktur Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Model persamaan berstruktur yang ditunjukkan dalam Rajah 4.10 di bawah telah dibentuk bagi menguji perhubungan yang mungkin wujud antara pengetahuan, penglibatan dan kepimpinan SRS dengan keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah dalam komuniti. Semua indeks pengubahsuaian telah menepati nilai yang dicadangkan, maka model spesifikasi semula tidak diperlukan. Indeks pengubahsuaian model adalah seperti ditunjukkan dalam Jadual 4.20 di bawah ini.

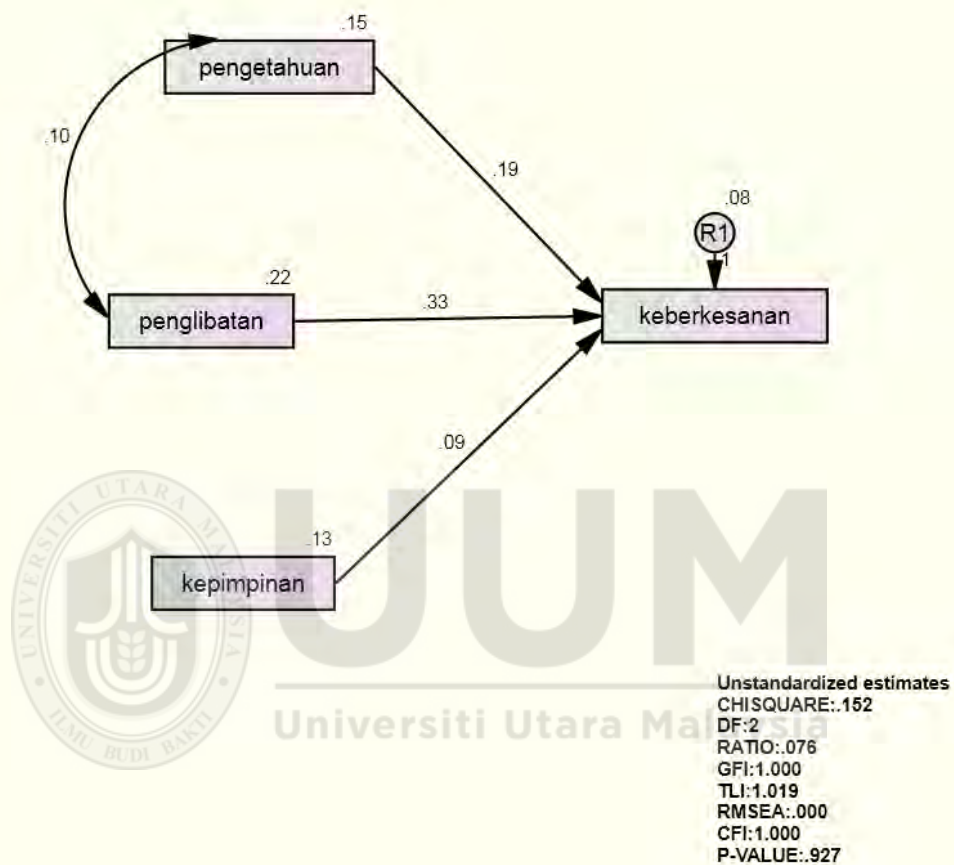
Jadual 4.20

Keputusan Ujian Indek bagi SEM Keberkesanan SRS

Goodness-of-Fit Indices		Nilai
Chi-square	0.152	1890.95
Degree of Freedom (df)	2	685
Normed Chi Square (χ^2 / df)	0.076	2.76
Goodness-of-Fit Index (GFI)	1.000	0.86
Comparative Fit Index (CFI)	1.000	0.93
Tucker-Lewis Index (TLI)	1.019	0.93
Root Mean Square Error of Approximation (RMSEA)	0.000	0.05
Sig. (p)	0.927	0.00

MODEL PERSAMAAN BERSTRUKTUR KEBERKESANAN SRS

Rajah 4.10 Model Persamaan Berstruktur Keberkesanan SRS

4.14 Kesan Kausal

Jadual 4.21 di bawah menunjukkan hasil pengujian ujian berdasarkan model persamaan berstruktur yang telah dibina. Pengetahuan, penglibatan dan kepimpinan sendiri dan efikasi sendiri menerangkan 35.4 peratus varian keberkesanan SRS ($R^2=0.354$). Dapat dilihat juga pengetahuan SRS berjaya menerangkan keberkesanan SRS secara signifikan ($\beta=0.193$, $p<0.01$). Penglibatan dalam SRS turut menyumbang kepada keberkesanan SRS ($\beta=0.326$, $p<0.01$). Seterusnya, dapatan kajian mendapati bahawa kepimpinan SRS menyumbang secara signifikan ke atas keberkesanan SRS ($\beta=0.086$, $p<0.05$).

Jadual 4.21
Kesan Kausal dan Keputusan SEM

Hasil	Pengukuran	Kesan	CR	P
Keberkesanan SRS ($R^2=0.354$)	Pengetahuan	0.193	4.199	0.000
	Penglibatan	0.326	8.649	0.000
	Kepimpinan	0.086	2.087	0.037

4.15 Analisis Temubual dengan Pihak Berkepentingan

Kajian kualitatif dijalankan bagi menyokong dapatan kajian kuantitatif. Bagi kajian kualitatif, data diperolehi daripada temuramah bersemuka yang dijalankan ke atas Pegawai Perpaduan Daerah bagi kawasan kajian yang terlibat iaitu Pn. Noorassemah binti Abdullah dari Pejabat Perpaduan Daerah Kulim, Mohamed Zaizulman Zainal Abidin (Pejabat Perpaduan Daerah Kota Setar) dan Mohd Fakhzan Nasir dari Pejabat Perpaduan Daerah Kuala Muda.

4.16 Tahap Pengetahuan Terhadap Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Hasil daripada temubual bersama Pegawai Perpaduan Daerah yang terlibat iaitu daripada daerah Kulim, Kuala Muda dan Kota Setar, mereka turut bersetuju bahawa pengetahuan penduduk mengenai SRS adalah tinggi. Ini dapat dilihat daripada maklum balas yang diberikan kepada penyelidik seperti berikut:

“Dalam daerah ini, majoriti penduduk tahu akan kewujudan SRS, terutamanya penduduk dari kawasan yang mempunyai Rukun Tetangga. Pelbagai maklumat mengenai SRS telah diberikan kepada penduduk melalui Pengerusi KRT yang terlibat. Selain daripada itu, pihak Pejabat Perpaduan Daerah juga memberikan penerangan dalam perjumpaan bersama penduduk yang di anjurkan oleh pihak KRT dan Persatuan penduduk”

“Kami sering dijemput oleh wakil penduduk bagi memberikan penerangan mengenai KRT dan SRS secara khususnya. Maka, bagi saya, pengetahuan mengenai SRS dalam kalangan penduduk adalah tinggi. Dalam hal ini, penduduk diberikan pelbagai maklumat mengenai SRS dalam perjumpaan-perjumpaan tersebut”.

“Apa yang saya perhatikan dan saya maklum, kebanyakan penduduk dalam daerah ini berpengetahuan mengenai kewujudan dan fungsi SRS. Selain daripada perjumpaan dan penerangan dengan penduduk, pihak Pejabat Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional Daerah (PPNIN) turut mengedarkan “phamplet” kepada penduduk, terutamanya kepada penduduk di kawasan-kawasan perumahan yang baru dibuka”.

4.17 Tahap Penglibatan Dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Pihak Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN) dan Pengerusi KRT yang ditemui turut mempunyai pandangan yang serupa mengenai penglibatan penduduk dalam SRS. Berikut merupakan maklum balas yang diperolehi hasil temubual bersama-sama mereka;

“Pihak Pejabat perpaduan Negara dan Integrasi Nasional Daerah (PPNIN) sering dijemput dalam program-program melibatkan penduduk. Apa yang dapat saya perhatikan, penduduk banyak melibatkan diri dalam program-program SRS terutamanya bagi ahli-ahli SRS sendiri.”.

“Kadang-kadang, saya sebagai Pegawai Perpaduan Daerah di sini kerap turun padang memantau aktiviti rondaan SRS dalam kawasan-kawasan tertentu. Daripada apa yang dapat saya perhatikan, penglibatan para penduduk amatlah memuaskan bagi KRT yang terlibat. Jumlah peronda yang bertugas setiap malam kadangkala melebihi 10 orang”.

“Amat menakjubkan apabila saya dapat bersama-sama anggota SRS meronda bersama. Kedatangan mengejut saya tidak sia-sia apabila dapat dilihat ramai ahli SRS melakukan rondaan setiap malam. Rekod rondaan juga menunjukkan ahli SRS telah melibatkan diri dengan sebaiknya dalam setiap program SRS terutamanya rondaan.”.

“Ahli SRS dalam KRT cukup ramai... melebihi separuh daripada jumlah penduduk. Kesemua mereka adalah ahli yang aktif dan melibatkan diri dalam semua aktiviti KRT dan SRS, terutamanya dalam aktiviti rondaan”.

4.18 Kepimpinan Dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Berdasarkan kepada temubual yang dijalankan, pihak Pejabat Perpaduan Daerah dan Pengerusi KRT turut mempunyai pandangan yang serupa mengenai kepimpinan dalam SRS. Mereka bersetuju bahawa kepimpinan SRS sering mengambil berat tentang keselamatan penduduk.

“Pengerusi SRS amat bertanggungjawab dalam menguruskan aspek keselamatan penduduk. Mereka telah berjaya menguruskan SRS dengan sempurna seperti pembahagian tugas rondaan dan menguruskan aduan penduduk”.

“Pengerusi dan Jawatankuasa SRS dalam kawasan ini amat prihatin dalam menangani permasalahan penduduk terutamanya dalam aspek keselamatan. Semua aduan telah dikendalikan dengan amat baik”.

“Saya mendapat maklum balas yang memuaskan daripada penduduk mengenai Ketua Peronda SRS serta ahli jawatankuasa SRS. Mereka sering bertemu dengan penduduk dan mendapatkan aduan penduduk terutamanya mengenai aspek keselamatan”.

4.19 Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS) Dalam Pengurangan

Jenayah

Hasil temubual bersama Pengerusi KRT dan Pegawai Perpaduan Daerah, mereka bersetuju bahawa SRS telah banyak membantu dalam mengurangkan kadar jenayah dalam kawasan perumahan. Ini termasuklah berjaya mengurangkan masalah sosial terutamanya berkaitan remaja dalam kawasan perumahan. Mereka memberikan maklum balas seperti berikut;

“Berbanding sebelum kewujudan SRS, kawasan perumahan ini seringkali dikunjungi penjenayah... sekarang, aktiviti jenayah berkurang secara mendadak hasil daripada rondaan yang dijalankan”.

“Dahulu, ramai remaja dari luar yang sering berhimpun dalam kawasan kami... mereka ini terlibat dalam gejala sosial seperti pergaulan bebas dan dadah. sekarang, dengan kewujudan SRS, kehadiran mereka semakin berkurangan, terutamanya pada sebelah malam.

“Seringkali kami dengar tentang masalah jenayah seperti pecah rumah dan kenderaan dalam kawasan ini sebelum ini. Sekarang, dengan kewujudan peronda SRS, kejadian-kejadian seperti itu hampir tiada lagi... Alhamdulillah, kewujudan SRS telah banyak membantu dalam mengurangkan kadar jenayah dalam kawasan perumahan ini.

4.20 Kesimpulan Pada Analisis Kajian

Melalui hasil penelitian dalam kajian ini dapat dilihat peranan dan sumbangan SRS melalui penubuhan Rukun Tetangga(RT) telah dipilih sebagai salah satu organisasi sukarelawan keselamatan komuniti yang terlibat dalam Program Transformasi Kerajaan menerusi Inisiatif Mengurangkan Jenayah (NKRA) di bawah Kementerian Dalam Negeri (KDN) dan Program Bandar Selamat di bawah Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT).

Pengiktirafan pelaksanaan organisasi sosial ini dalam membantu pihak berkuasa membanteras jenayah jalanan di kawasan kediaman tidak dapat disangkal lagi berdasarkan kajian-kajian lepas (Mohd Yusof Hussain, et al., 2011; Fatimah Daud, 2009; Rashid Saad, 2004). Justeru itu, kajian ini turut menyingkap pemahaman sebenar komuniti di Sabah berhubung pelaksanaan SRS dan sejauh manakah keberkesanannya di peringkat akar umbi. Persoalan tentang usaha komuniti sasaran dalam memastikan kelangsungan program ini dari masa ke semasa mencetuskan perdebatan yang memperlihatkan kepada beberapa faktor pengekalan dan halangan ke arah kejayaan SRS di masa hadapan.

Berdasarkan pandangan yang dilontarkan oleh responden, terdapat beberapa faktor yang perlu diambil perhatian oleh pihak yang berkepentingan untuk memastikan agar keperluan sebenar komuniti sasaran selaku penerima utama manfaat program ini didengari dan mampu direalisasikan. Keanggotaan komuniti dalam SRS kebanyakannya disertai oleh mereka yang agak berusia dan juga pesara. Oleh yang demikian, wajar sekiranya keanggotaan SRS diperluaskan

kepada golongan belia dan remaja. Ini kerana, kebanyakan gejala sosial yang berlaku di kawasan kejiranan melibatkan peringkat usia mereka.

Strategi yang diketengahkan untuk menarik minat golongan muda ini perlu diperhebatkan misalannya dengan menyediakan pusat sukan, rekreasi atau aktiviti di kawasan kejiranan. Dengan adanya fasiliti ini, tumpuan mereka ke arah perkara aktiviti yang positif dan pada masa yang sama memupuk rasa tanggungjawab sosial kepada mereka untuk menjaga keselamatan kawasan kediaman.

Selain itu hasil kajian juga melihat kepimpinan sememangnya memainkan peranan penting dalam memastikan penglibatan yang proaktif di kalangan komuniti setempat sekaligus penentuan kelangsungan kejayaan program pembangunan komuniti. Kepimpinan mampu mempengaruhi dan mencorak struktur dalam sesebuah masyarakat.

Kredibiliti seseorang pemimpin diukur berdasarkan daripada imej, status sosial, pekerjaan, tahap pendidikan dan kewibawaannya dalam melontarkan pandangan dalam forum terbuka. Majoriti informan bersetuju bahawa, pemimpin yang berketrampilan mampu menarik minat masyarakat untuk terlibat secara sukarela dalam aktiviti kemasyarakatan khususnya di kawasan kejiranan.

Selain itu keadaan persekitaran yang tidak tersusun, kelam kabut, meragukan, ikatan komuniti yang lemah menimbulkan peluang kepada penjenayah untuk bertindak berdasarkan sasaran yang mudah serta ketiadaan faktor-faktor yang

boleh menggagalkan operasi jenayah. Namun secara umumnya, peratus kejayaan sebarang perlakuan jenayah boleh dikatakan adalah disebabkan oleh faktor persekitaran mereka. Oleh itu, pencegahan melalui persekitaran dilihat sebagai satu pendekatan yang ideal untuk mengurangkan serta menggagalkan rancangan dan peluang penjenayah untuk melakukan jenayah. Malahan pendekatan ini dilihat dapat memperbaiki hubungan persekitaran sosial dan komuniti SRS serta mewujudkan „*sense of community*“ di kawasan kejiranan.

Manfaat daripada sesebuah program pembangunan komuniti sememangnya sering bermain di benak fikiran komuniti sasaran terutamanya yang melibatkan ganjaran atau pemberian insentif. Elemen berunsur material ini menjadi faktor utama yang menyuntik semangat komuniti untuk turut serta dalam pelaksanaan program SRS. Dengan itu insentif-insentif sediaada diteruskan dan penambahbaikan perlu dibuat terutamanya berkaitan dengan kos penyelenggaraan peralatan aktiviti rondaan, penambahan peruntukan tahunan pengoperasian SRS dan mengadakan elaun khas rondaan bagi menghargai khidmat sukarela anggota masyarakat dalam aktiviti pencegahan jenayah ini.

4.21 Rumusan Bab

Bab ini telah menerangkan dan membincangkan hasil analisis data yang telah dijalankan dengan menggunakan kaedah yang telah ditetapkan. Hasil ujian mendapati terdapat hubungan signifikan yang positif antara pengetahuan, penglibatan dan kepimpinan SRS dengan keberkesanan SRS. Bab seterusnya akan membincangkan hasil kajian ini dengan lebih mendalam serta memberikan cadangan-cadangan yang berkaitan.

BAB LIMA

PERBINCANGAN, IMPLIKASI DAN KESIMPULAN

5.1 Pengenalan

Bab ini membincangkan dengan terperinci tentang dapatan kajian yang telah dilaporkan dalam Bab Empat. Penulisan dalam bab ini dibahagikan kepada lima bahagian. Bahagian pertama memuatkan ringkasan kajian yang merangkumi aspek latar belakang objektif, metodologi dan penemuan kajian. Bahagian kedua ialah perbincangan tentang dapatan kajian yang dikaitkannya dengan teori dan hasil-hasil kajian-kajian lepas. Seterusnya dalam bahagian ketiga membincangkan tentang implikasi kajian terhadap teori dan implikasi kepada pengukuran dan dasar. Bahagian keempat memuatkan beberapa cadangan kajian lanjutan dan disusuli dengan bahagian ke lima dan terakhir, iaitu kesimpulan kajian.

5.2 Ringkasan Kajian

Aspek kejrangan sememangnya telah menjadi amalan komuniti di luar bandar sejak sekian lama dan merupakan teras perhubungan sosial. Namun ianya berbeza di kawasan bandar di mana aspek komuniti itu semakin merosot dan mula diabaikan. Penglibatan bersama (pembangunan komuniti) antara kerajaan, pihak keselamatan dan komuniti serta menyatukan komuniti dalam pencegahan jenayah dengan menanamkan semangat kejrangan. Pengawasan kejrangan adalah satu rangkaian komuniti setempat yang mempunyai kesedaran untuk mengawasi kejadian yang berlaku di sekitar kawasan kejrangan dan melaporkan aktiviti-aktiviti yang diragui kepada pihak Polis. Persoalan mengenai fenomena ini masih

belum dapat dijelaskan dalam literatur pendidikan secara khusus kerana kebanyakan kajian sebelum ini lebih tertumpu kepada mengenal pasti punca-punca jenayah dan bukan kepada mengenal pasti faktor-faktor yang boleh mencegahnya. Justeru, tujuan utama kajian ini adalah untuk mengenal pasti faktor-faktor yang mempengaruhi keberkesanan program komuniti terutamanya melalui Skim Rondaan Sukarela (SRS) dalam mengurangkan kadar jenayah kejiaran.

Bagi memahami aspek penglibatan komuniti, kajian ini menggunakan teori Disorganisasi Sosial, yang dipelopori oleh Shaw dan McKay (1942). Shaw dan McKay (1942) mendapati bahawa kadar jenayah tidak bertabur dengan rata berdasarkan masa dan ruang di bandar. Kadar jenayah lebih tertumpu di kawasan tertentu di bandar-bandar dan terus stabil dalam kawasan tersebut walaupun berlaku perubahan populasi bagi setiap kawasan. Mereka mendapati, walaupun dalam kawasan kejiaran yang mempunyai kadar jenayah yang tinggi, kadar itu akan tetap tinggi tanpa mengambil kira bangsa dan kaum yang menghuni kawasan tersebut pada masa-masa tertentu. Hasil kajian ini membawa kepada kesimpulan yang diberikan oleh Shaw dan McKay (1924) iaitu kadar jenayah dipengaruhi oleh dinamik kejiaran dan bukannya dipengaruhi oleh individu dalam kejiaran tersebut. Akhir sekali, Shaw dan McKay (1924) mempersoalkan apakah ciri-ciri kejiaran yang mempengaruhi kadar jenayah.

Secara khususnya kajian ini mempunyai empat objektif iaitu, pertama untuk mengenal pasti tahap pengetahuan terhadap skim SRS dalam komuniti,

penglibatan dalam SRS, pandangan tentang kepimpinan SRS dan keberkesanan SRS dalam mengurangi jenayah kejiwaan. Kedua, untuk mengenal pasti hubungan antara tahap pengetahuan terhadap skim SRS dalam komuniti, penglibatan dalam SRS, pandangan tentang kepimpinan SRS dan keberkesanan SRS. Ketiga, untuk mengenal pasti kesan tahap pengetahuan terhadap skim SRS dalam komuniti, penglibatan dalam SRS, pandangan tentang kepimpinan SRS ke atas keberkesanan SRS. Bagi mencapai objektif kajian, data dikutip melalui soal selidik piawai daripada penduduk-penduduk dalam kawasan Rukun Tetangga (RT) diseluruh negeri Kedah. Sebanyak 500 soal selidik telah dihantar kepada subjek dan hanya 380 (72.0%) berjaya dikutip. Namun begitu, selepas proses saringan dilakukan, hanya 366 soal selidik yang boleh digunakan untuk dianalisis.

Dalam proses analisis data, lima peringkat analisis data telah dilakukan. Peringkat pertama melibatkan proses penyaringan data dan ujian-ujian bagi memenuhi andaian-andaian multivariat. Proses saringan data yang dimaksudkan ialah ujian maklum balas, pengurusan data tidak lengkap dan mengenal pasti pensisih. Ujian-ujian andaian multivariat yang dilakukan pula ialah kenormalan, kelinearan, kehomoskedastian dan kemultikolinearitan. Setelah melepasi peringkat pertama, data dianalisis di peringkat faktor penerokaan. Tujuannya ialah untuk mengenal pasti struktur asas konstruk dan seterusnya menjawab soalan pertama kajian.

Sebelum analisis ini dilakukan, data perlu memenuhi beberapa pra-syarat seperti nilai alfa, korelasi antara item, KMO dan BTOS yang memuaskan bagi justifikasi kesesuaian penggunaan analisis faktor. Analisis komponen prinsipal utama

dengan putaran *varimax* diaplikasikan ke atas konstruk pengetahuan terhadap skim SRS dalam komuniti, penglibatan dalam SRS, pandangan tentang kepimpinan SRS dan keberkesanan SRS bagi menilai dan mengenal pasti asas-asas dimensi dalam konstruk-konstruk ini. Setiap dimensi yang terbentuk hendaklah memenuhi kriteria-kriteria yang ditetapkan iaitu nilai *eigen*, varians diterang, nilai beban faktor, nilai keseragaman dan ujian pengesahan analisis faktor. Keputusan analisis ini dapat dijadikan sandaran untuk menjawab soalan kedua kajian.

5.3 Perbincangan dan Rumusan

Perbincangan kepada penemuan kajian ini dilakukan dengan membandingkan dapatan kajian ini dengan teori dan dapatan-dapatan kajian lalu, dan dibincangkan mengikut tajuk-tajuk kecil berikut.

5.3.1 Tahap Pengetahuan, Penglibatan, Kepimpinan dan Keberkesanan Skim

Rondaan Sukarela (SRS)

Hasil analisis menunjukkan nilai min keseluruhan bagi tahap pengetahuan terhadap skim SRS dalam komuniti, penglibatan dalam SRS, pandangan tentang kepimpinan SRS dan keberkesanan SRS adalah tinggi. Responden turut mempunyai pandangan dan persetujuan yang tinggi bagi hampir keseluruhan pernyataan yang mengukur konstruk-konstruk ini.

Kajian ini mendapati tahap pengetahuan responden tentang SRS adalah tinggi. Keadaan ini berlaku kerana walaupun pada terdapat responden yang bukan ahli

SRS, tetapi secara keseluruhannya mereka mengambil tahu akan aktiviti dalam komuniti mereka. Kewujudan SRS dalam komuniti juga telah dihebahkan secara meluas daripada pemimpin komuniti, terutamanya pemimpin RT kepada penduduk dalam komuniti masing-masing. Antara peranan yang dimainkan oleh Ketua Komuniti dalam membentuk SRS adalah dengan mendedahkan kewujudan KRT dan mempromosikan tugas-tugas KRT dan penubuhan SRS dalam kawasan mereka.

Selaras dengan peranan yang diberikan ini, para penduduk dalam komuniti akan menyedari dan mempunyai pengetahuan yang tinggi dengan kewujudan SRS dalam kawasan mereka. Pengetahuan yang tinggi ini juga akan memungkin mereka untuk bersama-sama terlibat dalam aktiviti-aktiviti SRS terutamanya rondaan dan kawalan. (Ismail & Ghazaly, 1994; Zakaria, 1994).

Selain pengetahuan dalam SRS, kajian ini mendapati tahap penglibatan penduduk dalam aktiviti komuniti terutamanya SRS juga adalah tinggi. Penglibatan aktif dalam masyarakat bandar telah menjadi satu konsep utama dalam agenda dasar negara. Tujuan di sebalik agenda ini adalah penting dalam membayangkan masyarakat yang kuat, aktif dan kuasa dengan keupayaan meningkat kepada melakukan perkara-perkara untuk diri mereka sendiri, menentukan masalah yang mereka hadapi dan kemudian menyelesaikan mereka sendiri (Annette, 2005). Malah, penglibatan aktif melibatkan lebih daripada sekadar meningkatkan tahap penyertaan awam semata-mata, kerana ia menuntut penyertaan dengan tujuan maksud itu adalah melibatkan orang dalam membuat komuniti mereka tempat

yang lebih baik untuk diri mereka sendiri dan untuk orang di sekeliling mereka (Stoker, 2004).

Penduduk di Malaysia menghadapi banyak masalah dalam kehidupan seharian mereka dan keselamatan adalah salah satu daripada kebimbangan utama mereka. Dengan kewujudan siri pecah rumah dan samun di kawasan-kawasan perumahan ditambah pula dengan kejadian curi dan ragut telah menaikkan kemarahan orang ramai (Yeoh, 2010). Kehilangan kepercayaan ke atas pasukan Polis dalam menangani masalah ini telah meningkatkan rasa kurang selamat dalam kalangan penduduk. Oleh itu, adalah amat penting bagi masyarakat untuk melibatkan diri dalam persatuan sukarela yang boleh memastikan keselamatan masyarakat secara keseluruhannya. Di Malaysia, Rukun Tetangga (RT) atau Jawatankuasa Rondaan Kejiranan telah ditubuhkan pada tahun 1975 oleh Jabatan Perpaduan Negara (JPN) atau Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN).

Komitmen masyarakat yang lebih meluas adalah kunci kepada kejayaan penyertaan sukarela dalam aktiviti RT. Tanpa komitmen daripada sukarelawan, aktiviti-aktiviti yang telah dijalankan akan dibiarkan begitu sahaja (Porter et al., 2000; Ferris & Aranya, 1983). Komitmen telah ditakrifkan dalam beberapa cara. Kajian ini menggunakan konsep komitmen organisasi seperti yang ditakrifkan oleh Mowday et al. (1979), yang mempunyai tiga ciri utama: kepercayaan yang kuat dalam penerimaan nilai-nilai matlamat organisasi; kesediaan untuk bekerja keras untuk organisasi; dan keinginan yang kuat untuk mengekalkan keahlian dalam organisasi.

Berkaitan dengan tahap kepimpinan SRS pula, kajian ini mendapati tahap persetujuan responden turut berada dalam tahap yang tinggi. Kejayaan atau kegagalan Jawatankuasa Rukun Tetangga (JKRT) banyak bergantung kepada kewibawaan seseorang pemimpin dan bagaimana sesebuah organisasi tersebut diarah, ditadbir, diurus dan dikawal selia. Sifat, nilai dan tingkah laku yang beretika menentukan keberkesanan kepimpinan seterusnya mempengaruhi prestasi organisasi. Nilai, kepercayaan, latar belakang budaya seseorang pemimpin dan organisasi turut memainkan peranan (Maha, 2012). Kepimpinan tanpa nilai boleh mengakibatkan kehancuran dan kemusnahan.

Thompson (2010) dalam kajiannya terhadap hubungan ciri-ciri kepimpinan berorientasikan pekerja dengan kejayaan sesuatu projek mendapati bahawa ciri-ciri mengambil berat seperti empati, mendengar dan memulihkan mempunyai hubungan signifikan dan mempengaruhi kejayaan sesuatu projek. Gaya kepimpinan ini melibatkan satu struktur kemahuan yang terselindung dalam diri pemimpin dan mempengaruhi gelagatnya dalam pelbagai suasana kepimpinan. Pencapaian kumpulan adalah tinggi kerana terdapatnya gabungan faktor-faktor seperti hubungan baik antara pemimpin dan ahli, amalan struktur tugas pada tahap yang tinggi dan terdapat kuasa jawatan. Ia merujuk kepada keseragaman matlamat dan kemahuan pemimpin dalam suasana yang berlainan.

Kajian Zaharah (2005) ke atas 338 orang Pengerusi RT untuk menilai keberkesanan kepimpinan dalam masyarakat yang berbilang kaum mendapati bahawa faktor karakter, sikap, kompetensi dan memahami peranan sebagai

pemimpin adalah antara ciri-ciri kepemimpinan berkesan. Mohd Sahandri, Saffe dan Saifuddin (2009) menjelaskan, individu-individu yang kurang mempunyai kemahiran dan keupayaan menjadi ketua tidak dapat meningkat tinggi dalam kerjayanya. Oleh itu, kemahiran menjadi ketua dan pemimpin akan menentukan sejauh mana seseorang itu berupaya mengoperasikan dan memajukan visi, misi, matlamat dan hala tuju sesebuah organisasi.

5.3.2 Hubungan antara Tahap Pengetahuan, Penglibatan, Pandangan Tentang Kepimpinan dan Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Penemuan kajian ini menunjukkan wujudnya hubungan yang signifikan antara tahap pengetahuan terhadap skim SRS dalam komuniti, penglibatan dalam SRS, pandangan tentang kepimpinan SRS dan keberkesanan SRS. Program pengawasan kejiiran sukarela ini akan meningkatkan perpaduan komuniti dan meningkatkan kebolehan komuniti dalam mengawal jenayah (Greenberg, Roge & William, 1985). Kawalan sosial ini mempengaruhi jenayah komuniti melalui norma-norma dan gelagat serta campur tangan penduduk (Holloway et al., 2008). Program pengawasan kejiiran sukarela ini juga meningkatkan komunikasi antara orang awam dan pihak Polis dan seterusnya meningkatkan penyampaian maklumat mengenai jenayah yang berlaku dan maklumat individu yang disyaki serta meningkatkan jumlah tangkapan (Bennet, 1990).

Bagaimanapun, Shover (1991) mendapati bahawa keberkesanan program pengawasan kejiranan sukarela dalam mencegah jenayah sukar untuk dikenalpasti. Ulasan yang kritikan dalam kajian penilaian keberkesanan program pengawasan sukarela membuktikan wujud penilaian yang lemah dan melibatkan penggunaan pembolehubah yang kurang tepat (Rosenbaum, 1987). Program pengawasan kejiranan sukarela ini jarang diwujudkan di kawasan yang mengalami masalah kejiranan yang teruk dan mereka yang berpotensi menjadi mangsa jenayah juga jarang terlibat dalam program pengawasan sukarela ini (Mayhew, Elliott & Dowds, 1989).

5.3.3 Tahap Pengetahuan, Penglibatan, Pandangan Tentang Kepimpinan dan Keberkesanan Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Hasil kajian ini mendapati tahap pengetahuan terhadap skim, penglibatan dalam SRS, pandangan tentang kepimpinan SRS memberikan kesan dan pengaruh yang kuat terhadap keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah. Hasil dapatan ini menyokong Teori Disorganisasi Sosial yang menyokong kebaikan penglibatan komuniti dalam memberikan kebaikan dan keselamatan sosial dalam komuniti.

Bennett (1990) dalam kajiannya di UK melaporkan bahawa terdapat pengurangan dalam laporan jenayah di kawasan yang mempunyai program pengawasan kejiranan berdasarkan rekod oleh Polis. Kajian lain di Cheshire, England mendapati terdapat pengurangan dalam kadar jenayah pecah rumah daripada 19

kes kepada dua (2) kes sepanjang tempoh kajian (Bennett, 1990). Kajian oleh Jenkins dan Latimer (1987) di Merseyside berdasarkan perbandingan tempoh 12 bulan sebelum dan 12 bulan selepas pelaksanaan program pengawasan kejiranan mendapati jenayah pecah rumah berkurang di tiga daripada empat kawasan kajian. Oleh itu, Jenkins dan Latimer (1987) merumuskan bahawa program pengawasan kejiranan mempunyai kesan yang signifikan dalam mencegah jenayah kejiranan terutamanya pecah rumah.

Henig (1984) menjalankan kajian di Washington berdasarkan aktiviti program pengawasan 193 kejiranan di salah satu daerah Polis. Objektif utama kajian ini adalah untuk menilai keberkesanan program pengawasan kejiranan dalam mencegah jenayah. Kajian mendapati bahawa terdapat peningkatan dalam kadar jenayah dalam tempoh enam (6) bulan program pengawasan kejiranan dilancarkan. Sehubungan dengan itu, kajian ini merumuskan bahawa terdapat bukti yang lemah yang menyatakan bahawa kadar jenayah boleh dikurangkan dengan program pengawasan kejiranan, tetapi jumlah ini boleh dikurangkan disebabkan oleh faktor-faktor sosial dan ekonomi yang lain. Kajian oleh Rosenbaum (1985) turut menyangkal hipotesis yang menyatakan bahawa program pengawasan kejiranan dapat mencegah jenayah.

5.4 Implikasi Kajian

Tujuan utama kajian ini adalah untuk mengenal pasti penglibatan komuniti dalam menangani jenayah kejiiran menerusi program SRS. Berdasarkan dapatan yang diperoleh, kajian ini telah menyumbang kepada perkembangan teori dalam bidang penglibatan komuniti dalam konteks sosial. Sehubungan itu untuk perbincangan dalam bahagian ini tertumpu kepada membincangkan implikasi hasil kajian ini dari sudut teoritikal, pengukuran, dasar dan pengurusan. Selain itu kajian ini melengkapkan kajian yang membantu pengkaji melengkapkan dalam memenuhi keperluan dalam meluluskan PhD pengkaji. Kajian ini akan membantu pihak berwajib, penduduk setempat, masyarakat sekeliling, golongan RT dan masyarakat Malaysia amnya agar lebih menekankan hidup dan suasana kejiiran yang saling memerlukan selain mewujudkan satu komuniti awam yang saling bergantung antara satu sama lain. Mengurangkan dan menghindarkan kejadian jenayah adalah tanggungjawab bersama walaupun pihak berkuasa mempunyai kuasa dalam undang-undang. Diharap kajian ini membantu pihak-pihak berkepentingan dalam merangka dan membuat penambahbaikan dalam SRS ini.

5.4.1 Implikasi Kepada Teoritikal

Kajian ini memberikan beberapa implikasi secara amnya kepada teori sosial dan secara khususnya kepada Teori Disorganisasi Sosial. Secara umumnya, keputusan kajian menunjukkan kesesuaian penggunaan Teori Disorganisasi Sosial bagi meramal dan memahami keberkesanan kesepakatan komuniti dalam menjaga keselamatan kejiiran. Kajian berdasarkan Teori Disorganisasi Sosial terutamanya dalam aspek komuniti dan SRS adalah masih kurang serta sukar

ditemui dalam kajian sebelum ini, di mana persekitarannya yang agak unik yang mana mempunyai undang-undang, metodologi dan protokol tetapi tidak dikuatkuasakan secara serius. Kebanyakan literatur sebelum ini tidak banyak menggunakan Teori Disorganisasi Sosial untuk memahami gelagat dalam persekitaran yang mempunyai undang-undang dan juga persekitaran yang tidak mempunyai undang-undang. Walaupun kajian sebelum ini cuba mengadaptasi Teori Disorganisasi Sosial dalam organisasi komuniti, namun kajian tersebut tidak sepenuhnya berdasarkan teori ini kerana hanya tertumpu kepada faktor-faktor penyebab dan bukannya kepada gelagat seperti yang dijelaskan dalam teori ini.

Oleh kerana itu, kajian sebelum ini tidak berupaya untuk menjelaskan peranan faktor-faktor penyebab terhadap keberkesanan SRS yang dilakukan dalam kajian ini. Justeru, kajian ini merupakan antara kajian yang baik yang membina keberkesanan SRS dalam menangani kenayah kejiiran berdasarkan pengubahsuaian Teori Disorganisasi Sosial dalam organisasi sosial.

Penemuan kajian ini juga menunjukkan bahawa Teori Disorganisasi Sosial adalah tidak konklusif. Asas-asas teori ini tidak boleh digunakan sepenuhnya dalam keadaan-keadaan tertentu. Ia bergantung kepada kewujudan keadaan-keadaan lain yang menyebabkan teori ini diubahsuai. Pengubahsuaian ini perlu mengikut kesesuaian sesuatu gelagat dan sistem serta pembentukan konsep yang mantap bagi memahami sesuatu gelagat dengan lebih baik.

Walaupun kajian-kajian terdahulu mengubahsuai Teori Disorganisasi Sosial, namun ia masih belum lengkap sepenuhnya dan tidak boleh digeneralisasikan kepada populasi dan gelagat yang berlainan. Hal ini dapat dilihat apabila kajian untuk memahami keberkesanan organisasi ini perlu mempunyai pembolehubah lain supaya dapat menerangkan prestasi dan keberkesanan dengan lebih jelas.

Kajian ini turut menguji satu pemboleh ubah baru di samping faktor-faktor asal dalam Teori Pertukaran Sosial bagi memahami gelagat kewarganegaraan organisasi. Faktor ini adalah konstruk efikasi sendiri. Penemuan kajian yang memaparkan kesan signifikan faktor ini dalam menjelaskan gelagat kewarganegaraan organisasi mampu memberi sumbangan baru dari segi ilmu terutamanya dalam bidang pendidikan.

Berdasarkan penemuan kajian ini, dapatlah dirumuskan bahawa Teori Disorganisasi Sosial bukanlah merupakan suatu teori yang konklusif. Model Teori Disorganisasi Sosial seharusnya diubahsuai mengikut kesesuaian sesuatu gelagat dan keadaan sesuatu sistem serta memerlukan pembentukan konsep yang lebih tepat bagi memahami gelagat dengan lebih baik. Di samping faktor-faktor asas Teori Disorganisasi Sosial, peranan faktor mediator juga wajar diambil kira. Justeru, kajian ini menyarankan model keberkesanan SRS berdasarkan pengubahsuaian Teori Disorganisasi Sosial. Pembentukan model ini bolehlah dikatakan sebagai percubaan awal khususnya dalam bidang persekitaran sosial di Malaysia.

5.4.2 Implikasi Kepada Pengukuran Kajian

Keputusan kajian mengesahkan kelebihan analisis faktor pengesahan berbanding analisis faktor penerokaan. Asas-asas dimensi yang terhasil melalui analisis faktor penerokaan didapati tidak begitu mantap dari segi unidimensi, kebolehpercayaan dan kesahihan. Hal ini dapat dilihat apabila dimensi-dimensi ini melalui ujian analisis faktor pengesahan, kedudukannya telah berubah. Sebagai contoh, pengetahuan tentang SRS yang terbentuk di peringkat analisis penerokaan perlu diubahsuai dalam analisis faktor pengesahan kerana tidak mencapai kedudukan kebolehpercayaan dan kesahihan yang memuaskan. Keputusan ini mengesahkan dakwaan Byrne (2010) dan Hair et al. (2006) bahawa analisis faktor penerokaan hanya sesuai diaplikasikan bagi tujuan menapis dan menyusut data untuk menentukan bilangan dimensi, sementara analisis faktor pengesahan memberi keyakinan bahawa dimensi-dimensi yang terbentuk mempunyai tahap kebolehpercayaan dan kesahihan yang lebih mantap.

Dapatan kajian juga menunjukkan pembentukan model mempunyai kelebihan dalam membina model pengukuran yang baik. Kemunculan dua atau lebih dimensi dalam konstruk yang dikaji boleh diwakili oleh konstruk aras ke dua masing-masing melalui model dua aras. Justeru, model pengukuran ini menjadikan sesuatu model mempunyai ciri-ciri berhemah, mudah dan berguna.

Kelebihan analisis SEM berbanding analisis tradisional statistik multivariat seperti analisis regresi berganda turut dipaparkan dalam kajian ini. Analisis model berstruktur mencadangkan model alternatif mengenai hubungan langsung yang

signifikan antara pengetahuan, penglibatan dan kepimpinan SRS dengan keberkesanan SRS. Cadangan keputusan alternatif ini hanya dapat diperolehi melalui analisis SEM.

5.4.3 Implikasi Kepada Pembuat Dasar

Adalah didapati bahawa tahap pengetahuan, penglibatan dan keberkesanan SRS dalam kalangan penduduk adalah tinggi. Punca utama yang menyumbang kepada keadaan ini ialah sambutan yang menggalakkan daripada penduduk terhadap program sukarela dalam komuniti. Fenomena ini menuntut keterangan empirikal bagi memahami faktor-faktor yang mempengaruhinya dengan lebih mendalam. Justeru, kajian ini memberi penjelasan berkaitan fenomena di atas dengan mengaplikasi Teori Disorganisasi Sosial dan kajian-kajian lepas berkaitan keberkesanan SRS.

Maka pihak-pihak yang bertanggungjawab dalam pelaksanaan keselamatan sosial dalam komuniti Malaysia, khususnya Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional(JPNIN) perlu mempertimbangkan khidmat sokongan dan bimbingan, khususnya program pembangunan profesionalisme dalam kalangan ahli dan pemimpin komuniti terutamanya pemimpin dalam KRT penting bagi KRT yang kurang aktif dan rendah prestasinya. Sementara bagi KRT yang telah mempunyai tahap prestasi yang tinggi, mereka perlu didedahkan kepada program-program profesionalisme dan konteks perubahan dalam kaedah membentuk aktiviti bagi memastikan mereka sentiasa berupaya memberikan aktiviti dan kesedaran yang terbaik kepada penduduk-penduduk dalam kawasan kejuranan mereka.

Selain itu, implikasi daripada kajian ini telah menyumbang kepada satu dasar atau polisi dalam aspek kepolisan komuniti berkaitan pengawasan dan pengumpulan risikan maklumat serta pengetahuan baru bentuk-bentuk kerjasama antara penguatkuasa undang-undang dan komuniti khususnya SRS dalam aktiviti pencegahan jenayah. Penemuan ini juga menyumbang kepada pentingnya ketepatan untuk menentukan statistik jenayah index terutama *dark figure of crime* yang tidak dilaporkan. Oleh itu pengetahuan dan penglibatan serta peranan pemimpin dalam pertubuhan sukarela kepolisan komuniti tentang kepentingan laporan Polis perlu dilakukan bagi setiap kejadian jenayah yang berlaku supaya statistik jenayah indeks dilakukan dengan tepat.

5.5 Cadangan Kepada Penyelidikan Akan Datang

Penemuan kajian ini sedikit sebanyak dapat menjawab beberapa persoalan mengenai keberkesanan SRS dalam menangani jenayah kejiiran. Namun, masih banyak persoalan yang perlu dicari jawapannya. Oleh itu, beberapa kajian lain perlu dilakukan. Berikut adalah kajian lanjutan yang disyorkan;

1. Satu kajian yang menggunakan kerangka teori yang sama tetapi disasarkan kepada ahli-ahli SRS dan di seluruh Malaysia perlu dilakukan. Ini kerana, kajian ini menggunakan responden yang terdiri dari penduduk dalam kawasan RT di negeri Kedah sahaja. Maka kajian yang lebih komprehensif dan menyeluruh adalah dicadangkan. Dengan itu dapatan kajian dapat digeneralisasikan kepada semua jenis dan peringkat komuniti yang terdapat di Malaysia.

2. Kajian ini menggunakan kaedah soal selidik bagi mendapatkan data. Kelemahan utama kaedah ini ialah meskipun kadar maklum balas yang tinggi daripada subjek kajian, namun peratusan data yang rosak adalah agak tinggi. Justeru, adalah diharapkan kajian seterusnya mempertimbangkan penggunaan kaedah-kaedah lain bagi mengatasi kelemahan ini. Antara kaedah yang dicadangkan ialah temubual dan eksperimen.
3. Dalam mengkaji keberkesanan SRS, peranan pihak keselamatan dan penduduk memainkan peranan penting dan berinteraksi secara langsung dan juga secara tidak langsung juga adalah penting. Justeru, satu kajian lain wajar dilakukan bagi memahami keberkesanan SRS dari kaca mata penduduk dan pihak keselamatan terutamanya pihak Polis. Pengalaman pihak Polis dalam menjalankan urusan keselamatan dan tanggungjawab masing-masing boleh digunakan oleh JPNIN sebagai garis panduan untuk memperbaiki sistem rondaan keselamatan yang diamalkan pada masa sekarang.
4. Model kajian ini adalah berdasarkan Teori Disorganisasi Sosial. Adalah dicadangkan satu kajian perbandingan antara model kajian menggunakan teori-teori yang lain turut dikaji pada masa hadapan. Perbandingan antara model keberkesanan SRS ini membolehkan penyelidik menentukan model terbaik bagi menjelaskan kedudukan keberkesanan SRS berserta penglibatan dan kesepakatan komuniti.

5. Seterusnya, kajian ini hanya menggunakan tiga (3) faktor sahaja dalam menguji keberkesanan SRS menangani kejadian jenayah kejiiran. Kajian pada masa akan datang disaran untuk mengaplikasikan faktor-faktor lain seperti faktor geografi, penglibatan, serta sosial dan ekonomi penduduk. Ini akan dapat menjelaskan dengan lebih mendalam mengenai penglibatan komuniti, seterusnya keberkesanan SRS dalam menangani jenayah kejiiran.
6. Kajian selanjutnya boleh membentuk model dua aras bagi tujuan melihat kesan pindah silang (*crossover effect*) antara konstruk-konstruk tersebut dan pengaruh konstruk moderasi (*moderation*) dalam model keberkesanan SRS.

5.6 Cadangan Umum

Cadangan umum yang dikemukakan oleh pengkaji dalam menambahbaik sistem RT ini dikawasan kajian;

- a. Memahami keupayaan komuniti setempat dengan memberi lebih peluang bagi mereka memberikan pendapat untuk menyelesaikan masalah dalam Rukun Tetangga.
- b. Menyediakan persekitaran yang kondusif dan selesa, seperti menyediakan bangunan atau tempat beraktiviti yang lengkap dalam Rukun Tetangga seperti keperluan komputer, kemudahan alat penghawa dingin, kemudahan mesin photostat, kemudahan asas pejabat lain dan sebagainya.

- c. Mengambil berat tentang kebajikan komuniti setempat seperti menyediakan dana untuk membantu komuniti setempat seperti sekiranya berlaku banjir, kematian, kebakaran dan sebagainya.
- d. Sentiasa menjadikan diri mereka sebagai AJK SRS seorang yang mempunyai sifat bertolak ansur dengan mendengar pandangan dan pendapat komuniti setempat serta diajak berbincang bersama untuk memikirkan projek serta program yang diatur oleh Rukun Tetangga.

Keterbukaan

- a. Sanggup menerima teguran yang membina seperti apabila ingin melakukan sesuatu projek atau program yang difikirkan membazir atau tidak menguntungkan komuniti setempat.
- b. AJK SRS bersedia mendengar pendapat komuniti setempat dengan mengajak mereka berbincang dan bermesyuarat bersama supaya mereka juga mempunyai tanggungjawab terhadap apa yang dirancang dan diprogramkan oleh Rukun Tetangga.
- c. AJK SRS perlu mudah untuk diajak berbincang terutama hal-hal yang berkaitan dengan masalah komuniti setempat.
- d. Bersedia berkongsi maklumat mengenai urusan komuniti serta maklumat yang diperolehi jangan disimpan tanpa dihebahkan kepada komuniti setempat terutama yang berkaitan dengan Rukun Tetangga dan masa depan mereka.

Memberi Sokongan

- a. Memberikan maklumat mengenai aktiviti RT supaya komuniti boleh turut serta dalam program tersebut tanpa ada sikap bias.
- b. Mengiktiraf sumbangan kerja yang baik dalam kalangan komuniti setempat dengan memberikan penghargaan berbentuk sijil, anugerah Pingat Kebesaran serta penghargaan yang sewajarnya dan menyediakan lebih banyak peruntukan daripada pihak Jabatan Perpaduan dan Integrasi Nasional (JPNIN).
- c. Jabatan Perpaduan dan Integrasi Nasional (JPNIN) perlu meluluskan projek atau cadangan program yang sesuai dengan menyediakan peruntukan yang munasabah.
- d. Di samping itu, pegawai di Jabatan Perpaduan dan Integrasi Nasional (JPNIN) perlu sensitif dengan projek atau program Rukun Tetangga dengan sentiasa memantau dan memberikan sokongan terhadap projek atau program yang dapat memberikan manfaat kepada komuniti dan masyarakat setempat.
- e. Memberikan maklumat yang jelas mengenai tugas kepada komuniti setempat, peluang kursus-kursus pendek dan jangka panjang serta melatih golongan muda untuk menerajui sesuatu program sebagai pelapis untuk masa depan.

Penyertaan/Penglibatan

- a. Memberikan peluang dan ruang kepada komuniti setempat memberikan cadangan atau pendapat terutama bila mereka menghadiri mesyuarat Rukun Tetangga dan percambahan fikiran dalam sesuatu program yang dirancang oleh Rukun Tetangga.
- b. Menggalakkan kerja dalam kumpulan dan bina kumpulan perbincangan sesama komuniti dan beri semangat untuk mereka meluahkan pandangan untuk memajukan Rukun Tetangga.
- c. Melibatkan komuniti setempat dalam proses menyelesaikan masalah Rukun Tetangga tanpa mengira pegangan agama, bangsa, adat dan politik komuniti setempat.
- d. Menggalakkan penglibatan komuniti setempat dalam perjalanan komuniti setempat terutamanya yang berkaitan dengan program dan projek yang AJK SRS lakukan.

5.7 Cadangan untuk Meningkatkan Komunikasi Kepemimpinan Dalam Skim Rondaan Sukarela (SRS)

Bagi setiap anggota kerja yang bekerja dalam unit atau bahagian sesebuah organisasi seperti Rukun Tetangga sentiasa berperanan dalam melaksanakan aktiviti kerja yang selari dengan matlamat penubuhannya. Begitu juga dengan peranan Ketua yang bertindak sebagai pemimpin atau pengurus organisasi adalah penting dalam memastikan proses perlaksanaan serta penyelarasan aktiviti kerja yang selari dengan matlamat organisasi. Manakala pada peringkat ahli SRS pula,

peranan mereka adalah membantu serta menyokong usaha ke arah proses pencapaian matlamat RT.

Peranan yang dimainkan oleh kedua-dua pihak ini dapat dilihat melalui perlakuan komunikasi dalam proses pengelolaan aktiviti kerja. Mengikut kajian oleh Downs & Clappitt (1993); Cheney & Christensen (2000) komunikasi mempunyai pengaruh penting dalam usaha mengelolakan aktiviti kerja. Dapatan dari kajian mereka disokong oleh kajian ini yang menunjukkan hubungan yang signifikan diantara perlakuan komunikasi dengan tahap pencapaian organisasi. Selain itu keterbukaan proses perkongsian maklumat yang perlu diberikan penekanan adalah keupayaan ketua untuk berkongsi maklumat mengenai pencapaian organisasi, perkongsian maklumat peribadi, perkongsian maklumat pasukan kerja, perkongsian maklumat strategik organisasi dan perkongsian maklumat ke atas.

Kemahiran interaksi yang berkesan seharusnya bercirikan kepada perlakuan berikut, kesediaan untuk menjadi pencerap yang aktif dan penuh empati, arahan yang jelas serta kejelasan makna, meninjau ketepatan serta kecukupan maklumat, maklumbalas yang konstruktif, pengurusan konflik yang bijaksana dan sifat yang menggalakkan cetusan *input* pada semua peringkat kerja. Secara rumusannya kajian ini menyokong model Gibbs (1961) yang menyatakan kepentingan proses pemupukan jalinan hubungan yang berkesan adalah asas utama keberkesanan aktiviti ahli-ahli organisasi yang mempunyai kualiti interaksi hubungan yang tinggi akan menerima perhatian, sensitiviti dan sokongan daripada ketua dan sebagai tukarannya ahli-ahli SRS akan mempertingkatkan tahap kepercayaan, rasa

hormat, menyukai ketua serta kekerapan untuk berinteraksi yang lebih tinggi. Sebaliknya apabila interaksi hubungan yang rendah wujud, akan menjana pada interaksi yang bercorak formal.

Dengan kata lain, sokongan ketua dalam perlakuan interaksi merupakan asas utama kejayaan sesebuah organisasi melaksanakan kerja yang berwajaran dengan pencapaian matlamat organisasi. Mengikut Barrett (2002) kesanggauan dalam komunikasi mempunyai dua matlamat, iaitu memaklum serta mendidik semua peringkat anggota organisasi melalui penyebaran maklumat strategik organisasi, dan memberi dorongan serta rangsangan kepada ahli SRS. Dengan komunikasi dua hala menjadi asas utama kepada pemupukan jalinan hubungan yang berkesan antara pemimpin dengan anggota kerja bawahannya. Bentuk komunikasi sebegini, selain banyak membekalkan maklumat serta pengaruh, mereka juga sering mengamalkan sikap keterbukaan terhadap cadangan-cadangan (*input*) serta maklum balas ke arah memperkemaskan proses kerja. Selain daripada sifat komunikasi dua hala dalam kalangan ketua, anggota kerja juga harus mempunyai sifat komunikasi yang sama, iaitu mengamalkan sikap memberi maklumat serta cadangan kepada ketua.

5.8 Kesimpulan

Kajian ini bertujuan memahami keberkesanan SRS dengan mengadaptasi dan mengubahsuai Teori Disorganisasi Sosial dan mengkaji peranan komuniti. Kajian ini mendapati tahap pengetahuan dalam SRS, penglibatan dan kepimpinan SRS telah membentuk kesepakatan dalam komuniti seterusnya telah mengurangkan kadar jenayah kejiiran melalui SRS.

Kajian yang terhasil ini memberikan sumbangan kepada teori dan praktikal. Dari segi teori, pengubahsuaian Teori Disorganisasi Sosial melalui penguraian dan pembentukan konsep dan permodelan dapat memastikan kedudukan model yang mantap dari segi kebolehpercayaan dan kesahihan. Dari segi praktikal, kajian ini menyediakan jawapan kepada faktor-faktor yang mempengaruhi keberkesanan SRS. Sebarang usaha yang hendak dilaksanakan bagi meningkatkan keberkesanan SRS haruslah melihat kepada pengetahuan tentang SRS, penglibatan dan kepimpinan SRS yang baik. Hasil kajian ini juga merupakan suatu usaha ke arah mencari kaedah bagaimana meningkatkan keberkesanan SRS dalam menangani jenayah kejiiran dalam penduduk, melalui tahap amalan penglibatan yang tinggi dalam kalangan penduduk serta satu sumbangan kepada dasar atau polisi dalam aspek kepolisan komuniti berkaitan pengawasan dan pengumpulan risikan maklumat serta pengetahuan baru bentuk-bentuk kerjasama antara penguatkuasa undang-undang dan komuniti khususnya SRS dalam aktiviti pencegahan jenayah.

Sebagai kesimpulannya, adalah diharapkan dapatan kajian ini boleh dijadikan asas bagi meningkatkan keberkesanan SRS dalam mengurangkan kadar jenayah kejiwaan melalui penglibatan komuniti pada masa hadapan. Ini kerana penglibatan komuniti serta peranan pemimpin dalam pertubuhan sukarela kepolisan komuniti mampu membantu pihak Polis dalam menangani masalah jenayah indeks yang semakin meningkat di kawasan perumahan kini. Dalam konteks model keberkesanan SRS, penemuan kajian ini dapat memperbanyakan lagi khazanah ilmu dalam persekitaran pendidikan dan bidang-bidang lain seperti sains sosial, metodologi, psikologi dan sebagainya.

RUJUKAN

- Adam, K. & Jessica (1985). *The social science encyclopaedi*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Alias Mohamad. (2005). Managing Rukun Tetangga in a multiracial society. Dlm. Muhammad Kamarul Kabilan & Zaharah Hassan (Pnyt.). *Readings on Ethnic Relations in a Multicultural Society: Promoting National Unity and the Practice of Noble Values*, hlm. 115–120. Serdang: Fakulti Pendidikan, Universiti Putra Malaysia.
- Asnida Mohd Suhaimi (2010). Divide and conquer: The aggravation of social segregation by gated communities. *International Conference on Sustainable Community Development 2010. 21-22 July 2010 Putrajaya*.
- Atkinson, R., & Blandy, S. (2006). *Introduction: International perspectives on the new enclavism and the rise of gated communities*. Oxford: Routledge
- Azizah Kassim (1997). Illegal alien labour in Malaysia: Its influx, utilization, and ramifications. *Indonesia and the Malay World*. 25 (71), 50–81.
- Bailey, K. (2008). *Methods of Social Research. (4th ed.)*. New York : The Free Press.
- Beauvais, C., & Jenson, J. (2002). *Social cohesion: Updating the state of the research*. Ottawa: Canadian Policy Research Network (CPRN).
- Bennett, T. H. (1990). *Evaluating neighborhood watch, Cambridge Studies in Criminology*. UK: Gower. Retrieved from National Criminal Justice Reference
- Berger, P. L. (1998). *The limits of social cohesion: Conflict and mediation in pluralist societies*. Boulder: Westview Press.
- Bernard, P. (2000). *Social cohesion: A dialectical critique of a quasi-concept*. Kertas SRA-491.

- Blakely, E. J. & Snyder, M.G. (1997). *Fortress America: Gated communities in the United States*. Washington D.C: Brookings Institution Press and Lincoln Institute of Land Policy
- Blau, P. M. & Duncan, O. D. (1967). *The American occupational structure*. New York: Wiley & Sons.
- Bollen, K. A. & Hoyle, R. H. (2001). Perceived cohesion: A conceptual and empirical examination. *Social Forces*, 69, 479–504.
- Brace, I. (2004). *Questionnaire design how to plan, structure and write survey material for effective market research*. London: Kogan Page Ltd.
- Brase, C. H. & Brase, C. P. (2009). *Understandable statistics. (9th ed)*. Boston: Cengage Learning.
- Caldeira, T. P. R. (2000). *City of walls: Crime, segregation and citizenship in Sao Paulo*. Berkeley: University of California Press.
- Cantle, T. (2001). *Community cohesion: A new framework for race and diversity*. London: Palgrave Macmillan.
- Cirel, P., Evans, P., McGillis, D. & Whitcomb, D. (1977). *Community crime prevention program, seattle: An exemplary project*. Washington, D.C: U.S. Government Printing Office.
- Connaway, L. S., & Powell, R. R. (2010). *Basic research methods for librarians.(5th ed.)*. California: ABC-CLIO
- Creswell, J. (2003). *Research Design Qualitative, Quantitative And Mixed Methods Approaches. (2nd ed.)*. Maidenhead: Open University Press.
- Creswell, J. & Plano, C. V. (2011). *Designing and conducting mixed methods research. (2nd ed.)*. California: SAGE Publications.
- David, C. M. (1961). *The achieving society*. Princeton, N. J: Van Nostrand.
- Davis, M. (2006). *City of quartz. excavating the future in Los Angeles". (1st edition 1990 by Verso)*, London: Verso.

- Dewan Bahasa dan Pustaka. (2013). Pusat Rujukan Persuratan Melayu. Dilayari daripada <http://prpm.dbp.gov.my> pada 13 April 2013.
- Forrester, D., Frenz, S., O'Connell, M., & Pease, K. (1990). The Kirkholt burglary prevention project: Phase II. *Crime prevention unit paper 23*. London: Home Office.
- Fraenkel, J. R., Wallen, N. E., & Hyun, H. H. (2012). *How to design and evaluate research in education. (8th ed.)*. New York: McGraw-Hill.
- Gandesan a/l Letchumanan (2013). *Panduan pengurusan Rukun Tetangga*. Kuala Lumpur: Bahagian Pembangunan Komuniti, Jabatan Perpaduan Negara.
- Geoff, P. (1987). *Mobility and change in modern society*. Hong Kong: The Macmillan Press Limited.
- Glass, D. V. (1954). *Social mobility in Britain*. London: Routledge and Kegan Paul.
- Gough, I & Olofsson, G. (1999). *Capitalism and social cohesion: Essays on exclusion and integration*. Basing: Macmillan.
- Grant, J. L. (2008). Challenging the public realm: Gated communities in history. Working Paper: Dalhousie University.
- Greenberg, S. W., Rohe, W. M., & Williams, J. R. (1985). *Informal citizen action and crime prevention at the neighborhood level*. Washington: U.S. Government Printing Office.
- Hakim, C. (2012). *Research design: Succesful designs for social economics research. (2nd ed.)*. New York: Routledge.
- Harwell, M. R. (2011). *Research design: Qualitative, quantitative, and mixed methods*. California: Sage Publication.
- Hasnah, G., & Mat Saad, A. R. (1995). *Jenayah Remaja: Permasalahan dan Penyelesaian*. Selangor: Penerbit Hizbi.
- Henig, J. R. (1984). Citizens against crime: An assessment of the neighborhood watch program in Washington, D. C., *Occasional paper, Center for Washington area studies*. Washington: The George Washington University.

- Holloway, K., Bennett, T., & Farrington, D. P. (2008). *Crime prevention research review. No. 3: Does neighborhood watch reduce crime?* Washington, D. C.: U.S. Department of Justice Office of Community Oriented Policing Services.
- Hook, D. & Vrdoljak, M. (2001). Gated communities, heterotopia and a „rights“ of privilege: A „heterotopology“ of the South African security park. *WITS Housing Seminar, 17 May 2001*.
- Husain, S. (1990). *Neighborhood watch and crime: An assessment of impact*. London: Police Foundation.
- Ibn Khaldun. (2002). *Mukadimah* (Edisi ke-4). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia (2011). Garis panduan perancangan „Gated Community And Guarded Neighbourhood“ (Komuniti Berpagar Dan Kejiranan Berpengawal). *Mesyuarat Jawatankuasa Perundingan Pihak Berkuasa Tempatan 2011*. Kota Kinabalu: JPBD Semenanjung Malaysia.
- Jabatan Perancangan Bandar dan Desa (2005). *Garis panduan dan piawaian perancangan reka bentuk imej bandar Malaysia*. Kuala Lumpur: Jabatan Perancangan Bandar dan Desa Semenanjung Malaysia.
- Jabatan Perancangan Bandar dan Desa (2006). *Pengalaman Pelaksanaan Program Bandar Selamat. Program Bandar Selamat 2006: Kompilasi Kertas Kerja dan Persembahan Multimedia*. Kuala Lumpur: Bahagian Penyelidikan dan Pembangunan, JPBD.
- Jabatan Perancangan Bandar dan Desa (2010). *Laporan Pemantauan Pelaksanaan Program Bandar Selamat, 2010*. Kuala Lumpur. Atas talian http://www.townplan.gov.my/new_web/muat_turun/pengumuman/2011/Laporan%20Pemantauan%20Pelaksanaan%20Program%20Bandar%20Selamat%202010.pdf
- Jabatan Perangkaan Malaysia. (2010). *Jumlah penduduk mengikut kumpulan etnik, mukim dan negeri, Malaysia, 2010*. Atas talian http://www.statistics.gov.my/portal/download_Population/files/population/05Jadual_Mukim_negeri/Mukim_Selangor.pdf

- Jabatan Perdana Menteri. (2010). *Program Transformasi Kerajaan: Pelan Hala Tuju*. Kuala Lumpur: Percetakan Nasional Malaysia Berhad
- Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (2012). *Pekeliling Rukun Tetangga 2012*.
- Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (2012). *Pekeliling Skim Rondaan Sukarela 2012*.
- Jabatan Perpaduan Negara, (1987).
- Jabatan Perpaduan Negara, (1989).
- Jacobs, J. (1961). *The death and life of great American cities*. New York: Random House.
- Janoschka, M. & Borsdorf, A. (2006). The rise of private residential neighbourhoods in Latin America. *Global and local perspectives*, 89-104.
- Jencks, C. (1990). *What is the true rate of social mobility?* Dlm. Breiger, R. L. (Pnyt.). *Social Mobility and Social Structure*. New York: Cambridge University Press.
- Jenkins, A. D. & Latimer, I. (1987). *Evaluation of Merseyside homework scheme*. Management Development and Force Planning Unit, Liverpool, UK: Merseyside Police.
- Jenson, J. (1998). *Mapping social cohesion: The state of Canadian research*. Renouf Publishing Co. Ltd.: Canadian Policy Research Networks Inc.
- John, H. G. (1980). *Social mobility & class structure in modern Britain*. Oxford: Clarendon Press.
- Johnson, R. B., Onwuegbuzie, A. J. & Turner, L. A. (2007). Toward a definition of mixed methods research. *Journal of Mixed Methods Research*, 1 (2), 112-133.
- Kamalruddin Shamsudin (2010). Kertas Kerja 1: Rancangan Fizikal Negara Ke-2 (RFN Ke-2). *Prosiding Seminar Hari Perancangan Bandar Sedunia 2010*. 8 November 2010. Kuala Lumpur. 60-102.

- Kamus Dewan. (1993). Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka
- Kementerian Perumahan dan Kerajaan Tempatan (KPKT). *Dasar Perumahan Negara*. Kuala Lumpur: KPKT.
- Knowles, L. , Lesser, C., & McKewen, F. (1983). Burglary pevention: A citizen initiated and operated neighborhood watch program. *The Police Chief*, 50, 36-38.
- Kothari, C. R. (2004). *Research methodology: Methods and techniques*. (2nd ed.). New Delhi: New Age International (P) Ltd.
- Krippendorff, K. (2004). *Content analysis an introduction to its methodology*. (2nd ed.). California: Sage Publications.
- Landman, K. (2000). *An overview of enclosed Neighbourhoods in South Africa*. Pretoria: CSIR Building and Construction Technology.
- Landman,K. & Schonteich, M. (2002). Urban Fortresses : Gated communities as a reaction to crime. *African Security Review*. 11(4), 71-85.
- Le Goix, R. (2006). Gated communities as predators of public resources: the outcomes of fading boundaries between private management and public authorities in southern California. In Glasze, G., Webster, C., dan Frantz, K. Private communities: *Global and local perspectives*, 76-91.
- Lelieveldt, H. (2004). Helping citizens help themselves: Neighborhood improvement programs and the impact of social networks, trust and norms on neighborhood-oriented forms of participation. *Urban Affairs Review*, 39, 531-551.
- Levitas, R. (2000). Community, utopia, and New Labour. *Local Economy*, 15, 188-197.
- Levitt, P. (1990). *Community participation and community development: A reappraisal*. Cambridge, MA: Massachusetts Institute of Technology, Department of Urban Studies and Planning.

- Lim, C. W. (2013). „Hounded for opposing gated-and-guarded scheme“. *The Star Online*. 23 September. Atas talian <http://www.thestar.com.my/News/Community/2013/09/21/Hounded-for-opposing-GG-Some-residents-of-Bandar-Sungai-Long-say-highhanded-tactics-used/>
- Lipman, A. & Harris, H. (1999). Fortress Johannesburg, environment and planning B: Planning and design 26, pp 727-240. Lower crime rate raises interest in gated townships (2007, May 5). *The Star*. Atas talian <http://www.hba.org.my/news/2007/507/lower.htm>
- Lipset, S. M. & Bendix, R. (1959). *Social mobility in industrial society*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.
- Lipset, S. M. & Bendix, R. (1964). *Social mobility in industrial society*. Berkeley and Los Angeles: University of California Press.
- Lipset, S. M. (1981). *Political man: The social bases of politics*. Baltimore.
- Local Government Association (2002). *Guidance on community cohesion*. London: LGA Publication.
- Lockwood, D. (1999). Civic integration and social cohesion. Dlm. Gough, I. & Olofsson, G. (Pnyt.). *Capitalism and social cohesion: Essays on exclusion and integration*, 63– 84.
- Mahani Abu Bakar. (2008). *Semangat kejiranan*. Kuala Lumpur: Pustaka Buana.
- Majlis Perbandaran Kajang (2011). *Rancangan Tempatan Majlis Perbandaran Kajang 2020*.
- Matras, J. (1975). *Social inequality, stratification and mobility*. Eglewood, Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall.
- Maxwell, J. (1996). *Social dimension of economic growth*. Atas talian http://www.cprn.org/documents/28965_en.pdf pada 13 April 2013.
- Mayhew, P., Elliott, P. & Dowds, L. (1989). *The 1988 British crime survey ¾ home office research study No. 111*, Her Majesty's Stationery Office, London, p. 54.

- Mayo, M. & Craig, G. (1995). Community participation and empowerment: The human face of structural adjustment or tools for democratic transformation. In *Community empowerment: a reader in participation and development*. London: Zed Books.
- Miller, R. (2001). *Researching social mobility: New direction*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Mittelsteadt, L. (2003). *A case study of gated communities in Nova Scotia*. Master of Urban and Rural Planning, Dalhousie University.
- Mohammad Abdul Mohit & Aishath Abdulla (2012). Crime experience and safety perception in gated and non-gated Communities in Malaysia: Case Studies from Kuala Lumpur MetroPolis. *2nd International Conference-Workshop On Sustainable Architecture And Urban Design 2012. 3rd - 5th March 2012. Penang, Malaysia*.
- Mohd Razali Agus. (1992). *Pembangunan perumahan: Isu dan prospek*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Mohd. Taib Dora. (2009). Keberkesanan program rukun tetangga dalam memupuk perpaduan dan integrasi nasional. *Jurnal Perpaduan Jabatan Perpaduan Negara dan Integrasi Nasional (JPNIN)*, 1 (1), 33–48.
- Morgan, D. L. (2005). *Integrating qualitative and quantitative methods: A pragmatic approach*. California: SAGE Publications.
- Muijs, D. (2004). *Doing quantitative research in education with SPSS*. California: Sage Publications.
- Negus, S. (2005). *What Are Planners' Views on Gated Communities in the UK and How do they apply this in practice?*. Msc. Town Planning, University College London. Atas talian <http://search.proquest.com.ezproxy.psz.utm.my/dissertations/docview/1430587147/F75B14E733E745DFPQ/1?accountid=41678>
- Neuman, W. L. (2007). *Basic of social research: Qualitative and quantitative approaches*. (2nd ed.). USA: Pearson.

- Newman, O. (1973). *Defensible space: Crime prevention through urban design*. Architectural Press.
- Njoh, A. J. (2002). Barriers to community participation in development planning: Lessons from the Mutengene (Cameroon) self-help water project. *Community Development Journal*, 233-249.
- Nonemaker, S. E. (2009). *Living behind bars?: An investigation of gated communities in New Tampa, Florida*. Master of Arts. University of South Florida. Atas talian <http://scholarcommons.usf.edu/etd/2121>
- Noor Faizah Abdul Mutalib, Wan Nor Azriyati Wan Abd Aziz, Noorsidi Aizuddin Mat Noor & Eves, C. (2012). Gated and Guarded Community (GACOS) in Malaysia : worth or not? *In International Conference On Real Estate 2012 (INTEREC 2012), Kuala Lumpur, 9-11 June 2012*.
- Noor Rosly Hanif, Wan Nor Azriyati Wan Abd Aziz, Peter Aning Anak Tedong, Peel, D, & Lloyd, G. (2012). Gated and guarded communities in Malaysia: The new roles of the state and civil society. *Paper presented at the Planning Law and Property Rights (PLPR) Conference, UK*. Atas talian http://www.plprassociation.org/images/_PAPERS/PLPR2012_Paper_Noor_R.pdf
- Organisation for Economic and Development (OECD). (1996). *The knowledge-based economy*. Paris: Organisation for economic co-operation and development.
- Ploger, J. (2010). Territory, Local Governance, and Urban Transformation: The Processes of Residential Enclave Building in Lima, Peru. In van Lindert, P. dan Verkoren, O. *Decentralized Development in Latin America: Experiences in Local Governance and Local Development*, 35-48.
- Polis DiRaja Malaysia. (2011). *Statistik Kadar Jenayah Bagi Tahun 2006 Hingga 2010*. Kuala Lumpur: Urus Setia KPN (Perhubungan Awam), Ibu Pejabat Polis DiRaja Malaysia, Bukit Aman.
- Polonsky, M. J., & Waller, D. S. (2011). *Designing and managing research Project (2nd ed.)*. California : Sage Publications.

- Rajendra, K. (2008). *Research methodology*. New Delhi: APH Publishing Corporation.
- Roitman, S. (2008). *Urban social group segregation: a gated community in Mendoza, Argentina*. Doctor Philosophy, University of London.
- Rashid Saad (2004). Sumbangan Rukun Tetangga 21 dalam perpaduan negara dan pembangunan komuniti. Dlm. Dani Salleh (Pnyt.). *Pembangunan Komuniti: Dasar, Konsep, Strategi dan Isu di Malaysia*, 1–3. Sintok: Penerbit Universiti Utara Malaysia (UUM).
- Raymond, B. & Francois, B.. (2003). *A critical dictionary of sociology*. London: Routledge.
- Rohana Yusof. (1996). *Asas sains sosial: Dari perspektif sosiologi*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Rosenbaum, D. P. (1987). The theory and research behind neighborhood watch: Is it a sound fear and crime reduction strategy? *Crime and Delinquency*, 33, 103-134.
- Rosenbaum, D. P., Lewis, D. A., & Grant, J. A. (1986). *The impact of community crime prevention programs in Chicago: Can neighborhood organization make a difference. Final Report: Volume One*. Beverly Hills, CA: Sage
- Rossen Din (2010). *Manuskrip analisis data kuantitatif dalam kajian pembinaan*. Bangi: Universiti Kebangsaan Malaysia. Atas talian <http://rosseni.files.wordpress.com/2010/10/nota-kaedah-analisis-kuantitatif-dalam-kajian-pembinaan-18-10.pdf>
- Rumsey, D. (2005). *Statistics Workbook for Dummies*. New Jersey: John Wiley & Sons. Atas talian <http://books.google.com.my/books?id=Xcs2B2Ik3x4C&pg=PA106&dq=central+limit+theorem+sample+size+30&hl=en&sa=X&ei=EpB8VKHMOpOSuASyn4KABQ&ved=0CCsQ6AEwAg#v=onepage&q=central%20limit%20theorem%20sample%20size%2030&f=false>
- Ruslan Ngah (2007). *Demokrasi, keamanan dan keharmonian*. Selangor: Syarikat Bekalan Air Selangor (SYABAS).

- Salkind, N. J. (2010). *Encyclopedia of Research Design*, Volume 1. California: Sage Publications. Atas talian <http://books.google.com.my/books?id=pvo1SauGirsC&pg=PA1254&dq=explanatory+research+design&hl=en&sa=X&ei=gWVNOuOMSVuATttoGIAg&ved=0CCEQ6AEwAQ#v=onepage&q=explanatory%20research%20design&f=false>
- Sanchez, T. W., Lang, R. E., & Dhavale, D. M. (2005). Security versus Status?: A First Look at the Census's Gated Community Data. *Journal of Planning Education and Research*. 24, 281-291.
- Sanusi Osman (1985). Masalah perumahan dan hubungan etnik di bandar Malaysia. Dlm. Sulong Mohamad & Rahimah Abd. Aziz (Pnyt.). *Siri Seminar Pemandaran dan Pembangunan Negara*, hlm. 187–194. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Schutt, R. K. (2011). *Investigating the social world: The process and practice of research*. (7th ed.)/. California: Sage Publications.
- Selvarajah, E., Goetze, R., & Vrabel, J. (2003). *South Boston - 2000 census of population and housing, SF3 data*. Boston, MA: Boston Redevelopment Authority.
- Shamsul Amri Baharuddin. (2008). *Modul hubungan etnik*. Shah Alam: Pusat Penerbitan Universiti Institut Teknologi Mara.
- Sherman, L. W. (1997). *Policing for crime prevention. In evidence-based crime prevention*, 8-58.
- Sherman, L.W. & Eck, J. (2002). Policing for crime prevention. In *evidence-based crime prevention*, ed. L.W. Sherman, D.P. Farrington, B.C. Welsh, and D.L. Mackenzie, London: Routledge, 295-329.
- Shover, N. (1991). Burglary. *Crime and Justice*, 4, 73-113.
- Sidhu, A.S. (2005). The rise of crime in Malaysia: An academic and statistical analysis. *Journal of the Kuala Lumpur Royal Malaysia Police College*, 4, 1–28.
- Silverman, D. (2013). *Doing qualitative research: A practical handbook*. (4th ed.). Thousand Oaks, Calif : SAGE Publications.

- Smelser, N. J., & Lipset, S. M. (1966). *Social structure & mobility in economic development*. London: Routledge & Kegan Paul.
- Sorokin, P. A. (1959). *Social and culture mobility*. Ilnios: The Free Press of Glencoe.
- Strasbourg, C. (2010). *Behind closed doors: Exploring the gated community in ontario*. Master of Arts, University of Ottawa. Atas Talian <http://search.proquest.com.ezproxy.psz.utm.my/dissertations/docview/822567408/fulltextPDF/36FDE95B3719495FPQ/1?accountid=41678>
- Sulaiman Masri (2005). *Kaedah penyelidikan dan panduan penulisan: Esei, proposal, tesis*. Kuala Lumpur Utusan Publications.
- Sulong Mohamad. (1985). *Petempatan Felda, perspektif perancangan bandar dan desa*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.
- Syed Hussin Ali. (1977). *Masyarakat dan pimpinan kampung di Malaysia*. Petaling Jaya: Penerbit Fajar Bakti Sdn. Bhd.
- Tashakkori, A., & Creswell, J. W. (2007). The new era of mixed methods. *Journal of MixedMethods Research*. 1 (1), 3-7.
- Tedong, P.A, Grant, J. L, Wan Nor Azriyati Wan Abd Aziz, Faizah Ahmad & Noor Rosly Hanif (2014). Guarding the neighbourhood: The new landscape of control in Malaysia. *Housing Studies*, 29 (8), 1005-1027.
- Thomas, R. M. (2003). *Blending qualitative and quantitative research methods in theses and dissertations*. California : Corwin Press.
- Thuillier, G. (2005). Gated Communities in the Metropolitan Area of Buenos Aires, Argentina: A challenge for Town Planning, *Housing Studies*, 20 (2), 255-271.
- Titus, R. (1984). Residential burglary and the community response. *In coping with burglary*, ed. R. V. G. Clarke and T. Hope, Boston: Kluwer-Nijhoff, 97-130
- Tumin, M. M. (1970). *Reading on social stratification*. Prentice-Hall.

Turner, J. H. (1994). *Social stratification: A theoretical analysis*. New York: Columbia University Press.

Uduku, O. & Bagaeen, S. (2010). *Gated communities: Social sustainability in contemporary and historical gated developments*. United Kingdom: Earthscan.

Uma, S. (2003). *Research methods for business : A skill building approach*. (4th ed.). New York: John Wiley & Sons, Inc.

Unit Pengurusan Prestasi dan Perlaksanaan (PEMANDU). GTP 2.0: *Mengurangkan jenayah indeks dan jenayah harta benda*.

Wan Abdul Halim Othman. (1982). *Masyarakat setinggan di wilayah persekutuan*. Pulau Pinang: Pusat Penyelidikan Dasar, Universiti Sains Malaysia.

Webster, C., Wu, F., & Zhao, Y. (2006). China's modern gated cities. In G Glasze, C Webster, K Frantz (Eds). *Private communities: Global and local perspectives*, 153-169. Oxford: Routledge

Westbrook, L. (1989). *Qualitative evaluation methods for reference services: An introductory manual*. Washinton DC: Association of Research Library.

Wetering, A (2000). *Enclosed neighbourhoods in perspective*. University of Pretoria, Pretoria. Atas talian www.sccs.swarthmore.edu/users/07/garthsc/sa/enclosed_neighbour.pdf

Wilkinson, D., & Birmingham, P. (2003). *Using research instruments: A guide for researchers psychology*. New York: RoutledgeFalmer

Williams, C. (2007). Research methods. *Journal of Business & Economic Research*. 5 (3), 65-72.

www.1Malaysia.com.my

Yahaya Ibrahim. (1992). *Kejiranan dalam komuniti bandar terancang: Kajian kes di Shah Alam*, Selangor Darul Ehsan. Tesis Sarjana. Kuala Lumpur: Universiti Malaya.

Yahaya Ibrahim. (1995). *Pembandaran dan kejiaranan*. Kuala Lumpur: Dewan Bahasa dan Pustaka.

Yin, R. K. (2002). *Case study research: Design and methods*. (3rd ed.). London: Sage Publications.

LAMPIRAN 1
SOAL SELIDIK

--	--	--

COLLEGE OF ARTS AND SCIENCES
UNIVERSITI UTARA MALAYSIA (UUM)
BORANG SOAL SELIDIK

**PENGLIBATAN KOMUNITI DALAM MENANGANI KEGIATAN
JENAYAH DI KAWASAN KEJIRANAN MELALUI PENDEKATAN SKIM
RONDAAN SUKARELA (SRS)**

Tuan/Puan,

Soal selidik ini bertujuan untuk mendapat maklumat mengenai pnglibatan komuniti dan Skim Rondaan Sukarela (SRS) dalam menangani jenayah di kawasan kejiranan anda. Maklumat yang diperolehi dari soal selidik ini hanya akan digunakan untuk tujuan ilmiah dan dianggap „**RAHSIA**“.

Terima kasih dengan kerjasama dan masa anda.

Yang benar,

Ismail Zakaria

(ISMAIL B. ZAKARIA)

Calon PhD
Universiti Utara Malaysia (UUM)
Sintok, Kedah

BAHAGIAN A: LATAR BELAKANG RESPONDEN

Sila tandakan [/] pada petak yang berkenaan

1. Umur (Tahun)

☐	<30	☐	30-40
☐	41-50	☐	50-60
☐	>60	☐	

2. Jantina :

☐	Lelaki	☐	Perempuan
--------------------------	--------	--------------------------	-----------

3. Bangsa

☐	Melayu	☐	Cina	☐	India	☐	Lain-lain (<i>Nyatakan</i>):
☐		☐		☐		☐	

4. Taraf Perkahwinan:

☐	Bujang	☐	Berkahwin	☐	Lain-lain (<i>Nyatakan</i>):
☐		☐		☐	

5. Taraf Pendidikan

☐	Sekolah Rendah	☐	Sekolah Menengah
☐	Diploma	☐	Ijazah
☐	Master/PhD	☐	Profesional
☐	Lain-lain (<i>Nyatakan</i>):	☐	

6. Pekerjaan

☐	Pengurusan/Profesional	☐	Kakitangan Sokongan
☐	Peniaga	☐	Petani/Penternak
☐	Pesara	☐	Lain-lain (<i>Nyatakan</i>)
☐		☐	

7. Pendapatan

☐	<RM2,000	☐	RM2,000 – RM4,000
☐	RM4,001-RM6,000	☐	RM6,001 – RM8,000
☐	RM8,000 – RM10,000	☐	<RM10,000

8. Tempoh tinggal di penempatan ini (Tahun)

	<3		3 - 6
	6-9		9-12
	>12		

BAHAGIAN B: PENGETAHUAN MENGENAI SKIM RONDAAN SUKARELA (SRS)

Sila bulatkan jawapan anda berdasarkan skala berikut:

1: Sangat Tidak Setuju

2: Tidak Setuju

3: Tidak Pasti

4: Setuju

5: Sangat Setuju

23. Saya tahu bahawa kawasan perumahan saya dilindungi oleh Skim Rondaan Sukarela (SRS)	1	2	3	4	5
24. Saya pernah ditawarkan untuk menyertai SRS	1	2	3	4	5
25. Saya mengenali Pengerusi SRS di kawasan saya	1	2	3	4	5
26. Saya tahu bagaimana untuk menghubungi Pengerusi SRS di kawasan saya	1	2	3	4	5
27. Saya sering berhubung dengan Peronda dan jawatankuasa SRS di kawasan saya	1	2	3	4	5
28. Hubungan saya dengan jawatankuasa SRS amat membantu	1	2	3	4	5
29. Saya sering mendapat maklumat bertulis daripada SRS	1	2	3	4	5
30. Maklumat yang diperolehi amat membantu saya	1	2	3	4	5
31. Saya tahu mengenai aktiviti yang diadakan oleh SRS	1	2	3	4	5

32. Saya pernah menghadiri mesyuarat yang dianjurkan oleh SRS	1	2	3	4	5
33. Mesyuarat dan aktiviti diadakan amat membantu saya	1	2	3	4	5

BAHAGIAN C: PENGLIBATAN DALAM SKIM RONDAAN SUKARELA (SRS)

Sila bulatkan jawapan anda berdasarkan skala berikut:

- 1: Sangat Tidak Setuju
- 2: Tidak Setuju
- 3: Tidak Pasti
- 4: Setuju
- 5: Sangat Setuju

Saya sering membantu pihak SRS dengan perkara-perkara berikut:

15. Menyampaikan notis/flyers	1	2	3	4	5
16. Mempromosi SRS kepada komuniti	1	2	3	4	5
17. Menyebarkan maklumat berkaitan SRS	1	2	3	4	5
18. Memberi nasihat mengenai pencegahan jenayah dan keselamatan kepada penduduk	1	2	3	4	5
19. Menyediakan rekod kejadian jenayah di kawasan komuniti	1	2	3	4	5
20. Menyertai acara sosial yang dianjurkan SRS	1	2	3	4	5
21. Lain-lain (Sila Nyatakan):	_____				
22. Saya mahu menjadi lebih aktif dalam SRS	1	2	3	4	5

BAHAGIAN D: KEPIMPINAN SRS

Sila bulatkan jawapan anda berdasarkan skala berikut:

1: Sangat Tidak Setuju

2: Tidak Setuju

3: Tidak Pasti

4: Setuju

5: Sangat Setuju

15. Pengerusi SRS di kawasan saya membuat perancangan rondaan berpasukan dengan baik	1	2	3	4	5
16. Pengerusi SRS di kawasan saya sering mendengar pendapat dan pandangan anggota SRS	1	2	3	4	5
17. Pengerusi SRS di kawasan saya sering membahagikan tugas dengan adil dan saksama	1	2	3	4	5
18. Pengerusi SRS di kawasan saya sering berinteraksi dan bekerjasama dengan persatuan penduduk yang lain	1	2	3	4	5
19. Pengerusi SRS sering melaporkan kesan aktiviti rondaan SRS yang dijalankan	1	2	3	4	5
20. Pengerusi SRS di kawasan saya sering berusaha memenuhi keperluan keselamatan penduduk bersama pihak PDRM	1	2	3	4	5
21. Pengerusi SRS di kawasan saya selalu berusaha untuk menjalinkan hubungan dengan organisasi lain selain daripada pihak Polis	1	2	3	4	5

BAHAGIAN E: KEBERKESANAN SKIM RONDAAN SUKARELA (SRS)

Sila bulatkan jawapan anda berdasarkan skala berikut:

1: Sangat Tidak Setuju

2: Tidak Setuju

3: Tidak Pasti

4: Setuju

5: Sangat Setuju

15. SRS berjaya mengurangkan kadar jenayah di kawasan perumahan saya	1	2	3	4	5
16. SRS berjaya memberi maklumat tentang kewujudannya di kawasan ini	1	2	3	4	5
17. SRS berjaya mempromosi penglibatan komuniti dalam menghadapi jenayah	1	2	3	4	5
18. SRS berjaya memberi nasihat mengenai pencegahan jenayah kepada penduduk dikejiranan saya	1	2	3	4	5
19. SRS berjaya memberi panduan keselamatan diri kepada penduduk	1	2	3	4	5
20. SRS berjaya membina hubungan yang rapat antara penduduk dengan pihak Polis	1	2	3	4	5
21. SRS berjaya memberi maklumat yang terkini apabila sesuatu jenayah berlaku	1	2	3	4	5

LAMPIRAN 2

OUTPUT SPSS


```
DESCRIPTIVES VARIABLES=PP1 PP2 PP3 PP4 PP5 PP6 PP7 PP8 PP9 PP10 PP11 C1 C2 C3
C4 C5 C6 C7 KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK6 KK7 E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX KURTOSIS SKEWNESS.
```

Descriptives

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:39:04	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	User defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	All non-missing data are used.
Syntax	DESCRIPTIVES VARIABLES=PP1 PP2 PP3 PP4 PP5 PP6 PP7 PP8 PP9 PP10 PP11 C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK6 KK7 E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7 /STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX KURTOSIS SKEWNESS.	
Resources	Processor Time	00:00:00.031
	Elapsed Time	00:00:00.031

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Skewness	
	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Std. Error
PP1	366	3.00	5.00	4.2732	.69179	-.421	.128
PP2	366	2.00	5.00	4.2514	.74553	-.524	.128
PP3	366	3.00	5.00	4.6475	.56261	-1.343	.128
PP4	366	3.00	5.00	4.6967	.56213	-1.704	.128
PP5	366	2.00	5.00	4.2705	.76251	-.574	.128
PP6	366	3.00	5.00	4.6612	.54393	-1.335	.128
PP7	366	1.00	5.00	4.1393	.83403	-.722	.128
PP8	366	2.00	5.00	4.2541	.75010	-.532	.128
PP9	366	2.00	5.00	3.8661	.96860	-.384	.128
PP10	366	2.00	5.00	3.6885	1.07842	-.304	.128
PP11	366	2.00	5.00	3.7350	.89640	-.187	.128
C1	366	2.00	5.00	3.4809	.90564	.057	.128
C2	366	2.00	5.00	3.6803	.97024	-.101	.128
C3	366	2.00	5.00	3.9372	.86255	-.419	.128
C4	366	2.00	5.00	4.0109	.79718	-.378	.128
C5	365	3.00	5.00	4.6192	.58382	-1.265	.128
C6	366	3.00	5.00	4.3661	.66403	-.571	.128
C7	366	2.00	5.00	3.6230	.95080	-.087	.128
KK1	333	3.00	5.00	4.5676	.61539	-1.118	.134
KK2	333	3.00	5.00	4.4294	.63434	-.659	.134
KK3	333	3.00	5.00	4.4775	.64724	-.855	.134
KK4	333	3.00	5.00	4.2823	.65736	-.373	.134
KK5	333	1.00	5.00	4.2342	.74795	-.846	.134
KK6	333	3.00	5.00	4.7387	.49780	-1.734	.134
KK7	333	3.00	5.00	4.4865	.63812	-.859	.134
E1	366	1.00	5.00	4.2486	.79446	-1.002	.128
E2	366	3.00	5.00	4.5246	.62653	-.967	.128
E3	366	3.00	5.00	4.7268	.51466	-1.724	.128
E4	366	3.00	5.00	4.7541	.51250	-2.002	.128
E5	366	1.00	5.00	3.3470	1.40735	-.331	.128
E6	366	2.00	5.00	4.2678	.71722	-.626	.128
E7	366	3.00	5.00	4.7350	.54720	-1.972	.128
Valid N (listwise)	332						

Descriptive Statistics

	Kurtosis	
	Statistic	Std. Error
PP1	-.872	.254
PP2	-.763	.254
PP3	.835	.254
PP4	1.912	.254
PP5	-.818	.254
PP6	.828	.254
PP7	.176	.254
PP8	-.783	.254
PP9	-.885	.254
PP10	-1.169	.254
PP11	-.757	.254
C1	-.775	.254
C2	-1.015	.254
C3	-.539	.254
C4	-.495	.254
C5	.596	.255
C6	-.691	.254
C7	-.925	.254
KK1	.193	.266
KK2	-.543	.266
KK3	-.345	.266
KK4	-.748	.266
KK5	1.082	.266
KK6	2.167	.266
KK7	-.314	.266
E1	1.251	.254
E2	-.118	.254
E3	2.114	.254
E4	3.178	.254
E5	-1.204	.254
E6	-.192	.254
E7	2.902	.254
Valid N (listwise)		

FACTOR

```

/VARIABLES PP1 PP2 PP3 PP4 PP5 PP6 PP7 PP8 PP9 PP10 PP11
/MISSING LISTWISE
/ANALYSIS PP1 PP2 PP3 PP4 PP5 PP6 PP7 PP8 PP9 PP10 PP11
/PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION
/FORMAT BLANK(.40)
/PLOT EIGEN
/CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25)
/EXTRACTION PC
/CRITERIA ITERATE(25)
/ROTATION VARIMAX
/METHOD=CORRELATION.

```

Factor Analysis

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:23:55	
Comments		
Input	Data Active Dataset Filter Weight Split File N of Rows in Working Data File	D:\ismail\PhD\data.sav DataSet2 <none> <none> <none> 366
Missing Value Handling	Definition of Missing	MISSING=EXCLUDE: User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	LISTWISE: Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.
Syntax	FACTOR /VARIABLES PP1 PP2 PP3 PP4 PP5 PP6 PP7 PP8 PP9 PP10 PP11 /MISSING LISTWISE /ANALYSIS PP1 PP2 PP3 PP4 PP5 PP6 PP7 PP8 PP9 PP10 PP11 /PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION /FORMAT BLANK(.40) /PLOT EIGEN /CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25) /EXTRACTION PC /CRITERIA ITERATE(25) /ROTATION VARIMAX /METHOD=CORRELATION.	

Notes

Resources	Processor Time	00:00:00.936
	Elapsed Time	00:00:00.968
	Maximum Memory Required	16004 (15.629K) bytes

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.831
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	559.540
	df	55
	Sig.	.000

Communalities

	Initial	Extraction
PP1	1.000	.392
PP2	1.000	.366
PP3	1.000	.360
PP4	1.000	.332
PP5	1.000	.368
PP6	1.000	.488
PP7	1.000	.800
PP8	1.000	.756
PP9	1.000	.317
PP10	1.000	.593
PP11	1.000	.466

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

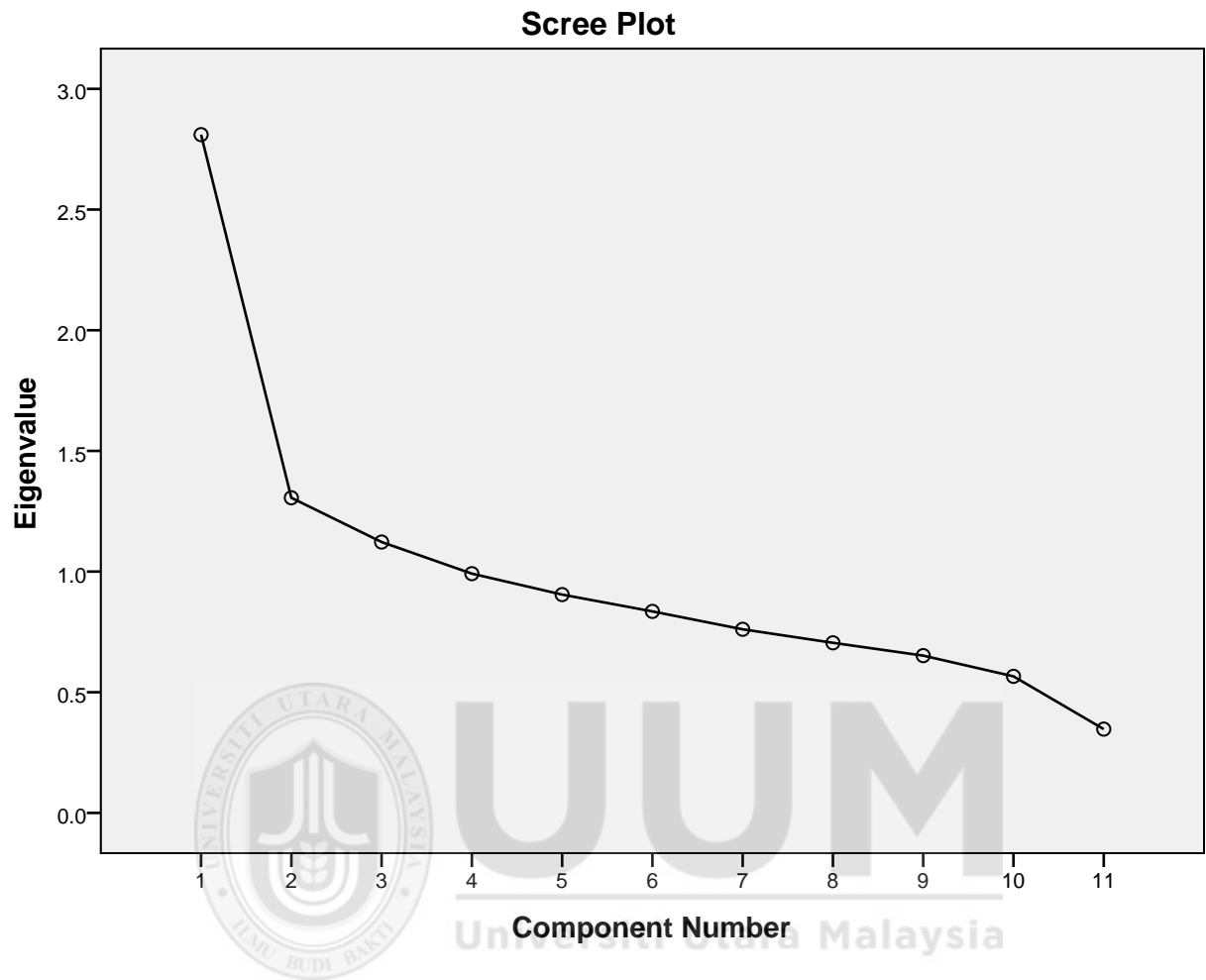
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.810	25.549	25.549	2.810	25.549	25.549
2	1.306	11.870	37.419	1.306	11.870	37.419
3	1.122	10.204	47.623	1.122	10.204	47.623
4	.991	9.012	56.635			
5	.905	8.224	64.859			
6	.835	7.591	72.450			
7	.761	6.917	79.367			
8	.705	6.407	85.774			
9	.652	5.925	91.699			
10	.566	5.144	96.844			
11	.347	3.156	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	1.979	17.995	17.995
2	1.757	15.973	33.968
3	1.502	13.655	47.623
4			
5			
6			
7			
8			
9			
10			
11			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Component Matrix^a

	Component		
	1	2	3
PP1	.537		
PP2	.405		
PP3		.480	
PP4		.539	
PP5	.603		
PP6		.583	
PP7	.643		-.604
PP8	.703		-.470
PP9	.546		
PP10	.570		.439
PP11	.447	-.452	

Extraction Method: Principal Component Analysis.

a. 3 components extracted.

Rotated Component Matrix^a

	Component		
	1	2	3
PP1	.561		
PP2	.411		.439
PP3	.578		
PP4	.574		
PP5		.443	
PP6		.648	
PP7		.885	
PP8		.829	
PP9			.482
PP10			.767
PP11			.612

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 4 iterations.

Component Transformation Matrix

Component	1	2	3
1	.706	.610	.362
2	-.304	-.201	.931
3	.640	-.767	.044

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

FACTOR

```
/VARIABLES C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7
/MISSING LISTWISE
/ANALYSIS C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7
/PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION
/FORMAT BLANK(.40)
/PLOT EIGEN
/CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25)
/EXTRACTION PC
/CRITERIA ITERATE(25)
/ROTATION VARIMAX
/METHOD=CORRELATION.
```

Factor Analysis

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:28:48	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	MISSING=EXCLUDE: User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	LISTWISE: Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.
Syntax	FACTOR /VARIABLES C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 /MISSING LISTWISE /ANALYSIS C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 /PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION /FORMAT BLANK(.40) /PLOT EIGEN /CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25) /EXTRACTION PC /CRITERIA ITERATE(25) /ROTATION VARIMAX /METHOD=CORRELATION.	
Resources	Processor Time	00:00:00.998
	Elapsed Time	00:00:01.014
	Maximum Memory Required	7204 (7.035K) bytes

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.689
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	325.437
	df	21
	Sig.	.000

Communalities

	Initial	Extraction
C1	1.000	.418
C2	1.000	.503
C3	1.000	.301
C4	1.000	.511
C5	1.000	.701
C6	1.000	.619
C7	1.000	.441

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

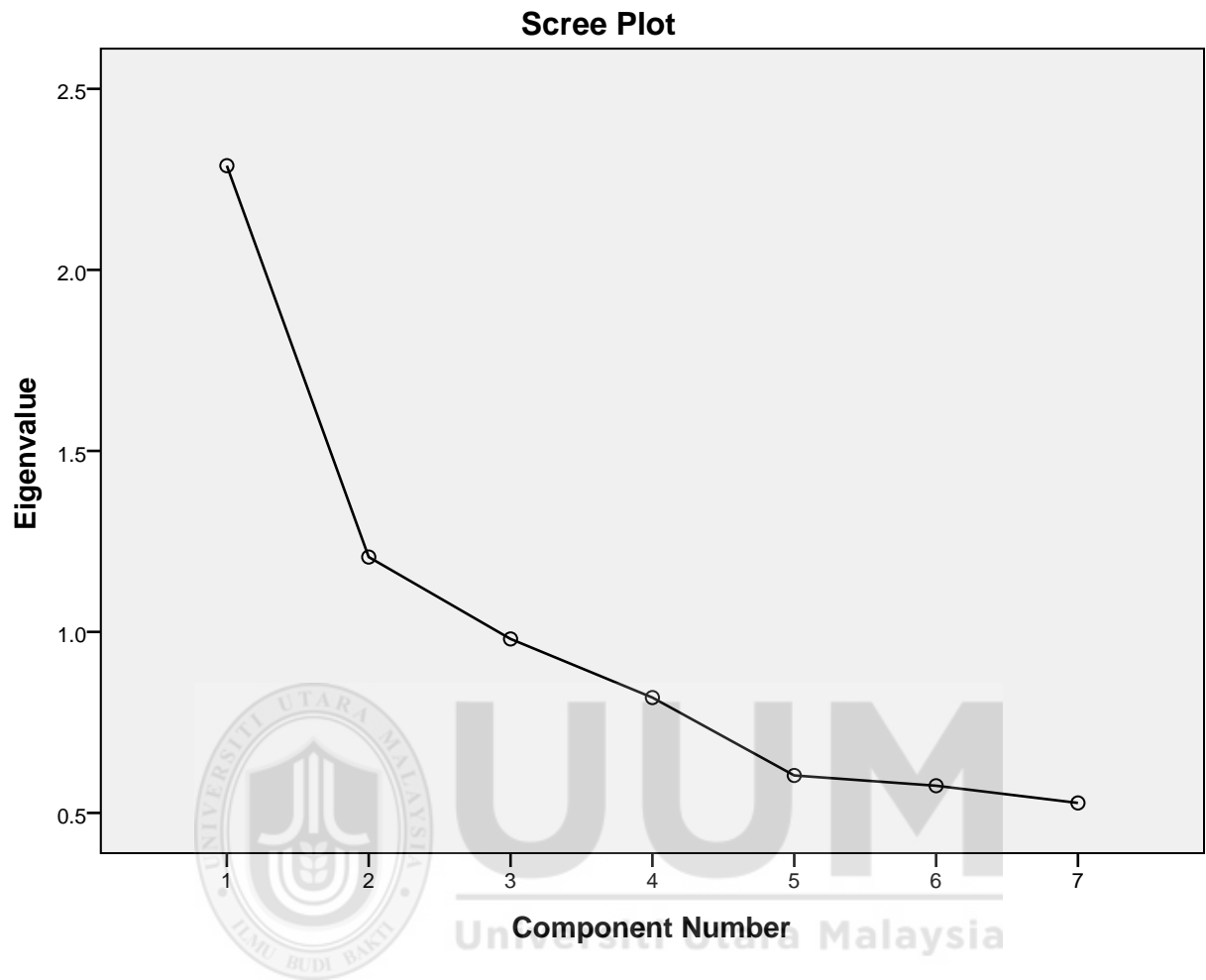
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.288	32.683	32.683	2.288	32.683	32.683
2	1.207	17.240	49.924	1.207	17.240	49.924
3	.981	14.008	63.932			
4	.819	11.695	75.627			
5	.603	8.621	84.248			
6	.575	8.215	92.464			
7	.528	7.536	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.058	29.399	29.399
2	1.437	20.525	49.924
3			
4			
5			
6			
7			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrix^a

	Component	
	1	2
C1	.642	
C2	.704	
C3	.459	
C4	.686	
C5		.837
C6		.762
C7		.656

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 3 iterations.

Component Transformation Matrix

Component	1	2
1	.887	.461
2	-.461	.887

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

FACTOR

```
/VARIABLES KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK6 KK7  
/MISSING LISTWISE  
/ANALYSIS KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK6 KK7  
/PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION  
/FORMAT BLANK(.40)  
/PLOT EIGEN  
/CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25)  
/EXTRACTION PC  
/CRITERIA ITERATE(25)  
/ROTATION VARIMAX  
/METHOD=CORRELATION.
```

Factor Analysis

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:30:17	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	MISSING=EXCLUDE: User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	LISTWISE: Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.
Syntax	FACTOR /VARIABLES KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK6 KK7 /MISSING LISTWISE /ANALYSIS KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK6 KK7 /PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION /FORMAT BLANK(.40) /PLOT EIGEN /CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25) /EXTRACTION PC /CRITERIA ITERATE(25) /ROTATION VARIMAX /METHOD=CORRELATION.	
Resources	Processor Time	00:00:00.967
	Elapsed Time	00:00:00.968
	Maximum Memory Required	7204 (7.035K) bytes

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.750
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	300.965
	df	21
	Sig.	.000

Communalities

	Initial	Extraction
KK1	1.000	.688
KK2	1.000	.593
KK3	1.000	.561
KK4	1.000	.675
KK5	1.000	.282
KK6	1.000	.154
KK7	1.000	.496

Extraction Method: Principal
Component Analysis.

Total Variance Explained

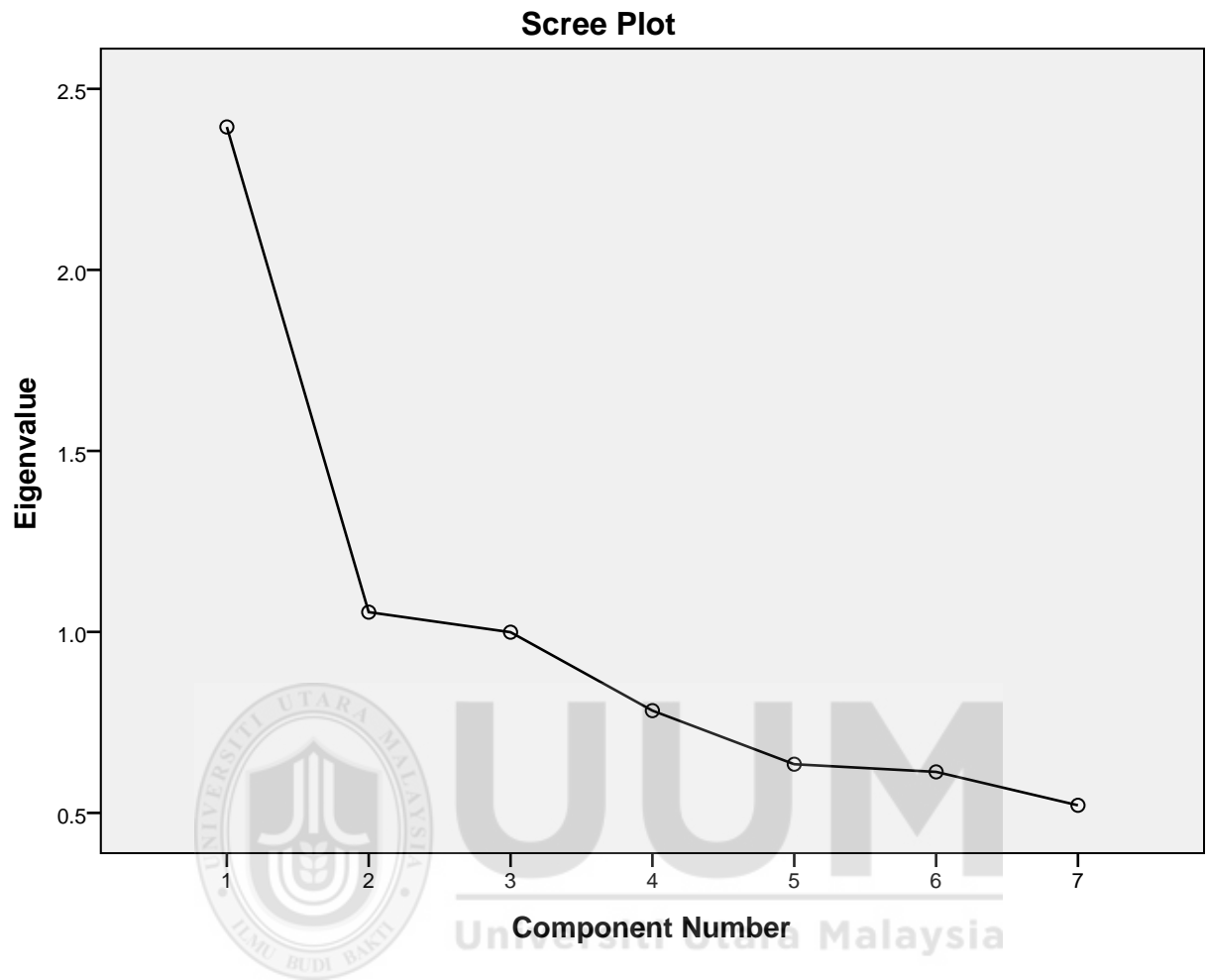
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.395	34.212	34.212	2.395	34.212	34.212
2	1.055	15.065	49.277	1.055	15.065	49.277
3	.999	14.274	63.551			
4	.783	11.179	74.730			
5	.635	9.065	83.795			
6	.613	8.762	92.556			
7	.521	7.444	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.045	29.208	29.208
2	1.405	20.068	49.277
3			
4			
5			
6			
7			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrix^a

	Component	
	1	2
KK1		.821
KK2		.768
KK3		.719
KK4		.805
KK5	.528	
KK6	.710	
KK7	.687	

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 3 iterations.

Component Transformation Matrix

Component	1	2
1	.859	.511
2	-.511	.859

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

FACTOR

```
/VARIABLES KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK7
/MISSING LISTWISE
/ANALYSIS KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK7
/PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION
/FORMAT BLANK(.40)
/PLOT EIGEN
/CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25)
/EXTRACTION PC
/CRITERIA ITERATE(25)
/ROTATION VARIMAX
/METHOD=CORRELATION.
```

Factor Analysis

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:31:53	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	MISSING=EXCLUDE: User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	LISTWISE: Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.
Syntax	FACTOR /VARIABLES KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK7 /MISSING LISTWISE /ANALYSIS KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK7 /PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION /FORMAT BLANK(.40) /PLOT EIGEN /CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25) /EXTRACTION PC /CRITERIA ITERATE(25) /ROTATION VARIMAX /METHOD=CORRELATION.	
Resources	Processor Time	00:00:00.952
	Elapsed Time	00:00:00.936
	Maximum Memory Required	5544 (5.414K) bytes

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.741
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	278.433
	df	15
	Sig.	.000

Communalities

	Initial	Extraction
KK1	1.000	.693
KK2	1.000	.636
KK3	1.000	.580
KK4	1.000	.672
KK5	1.000	.243
KK7	1.000	.538

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

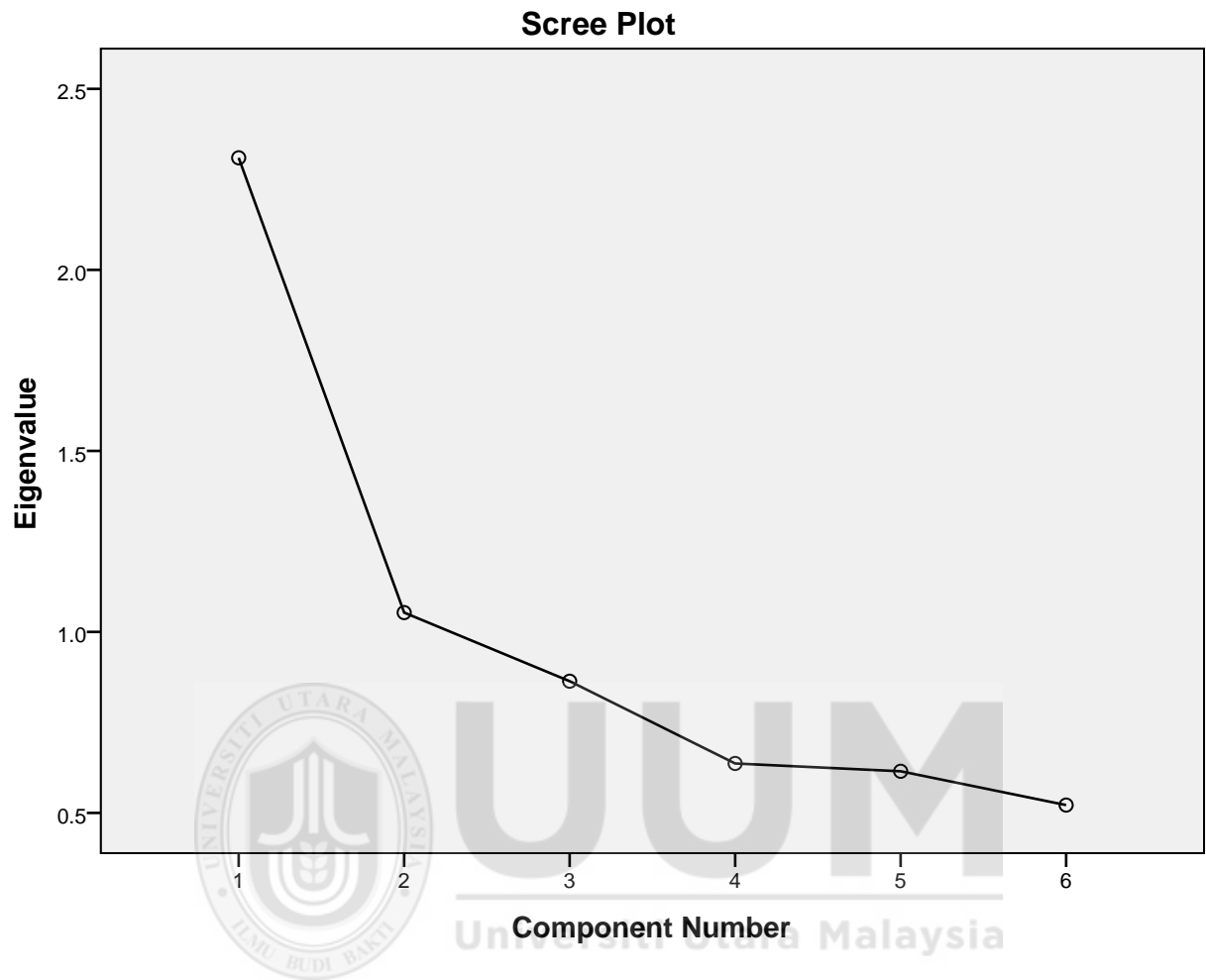
Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	2.310	38.493	38.493	2.310	38.493	38.493
2	1.053	17.556	56.049	1.053	17.556	56.049
3	.864	14.397	70.446			
4	.637	10.609	81.055			
5	.615	10.250	91.306			
6	.522	8.694	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Rotation Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %
1	1.967	32.782	32.782
2	1.396	23.267	56.049
3			
4			
5			
6			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrix^a

	Component	
	1	2
KK1		.825
KK2	.797	
KK3	.734	
KK4		.801
KK5	.483	
KK7	.720	

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

a. Rotation converged in 3 iterations.

Component Transformation Matrix

Component	1	2
1	.853	.522
2	-.522	.853

Extraction Method: Principal Component Analysis.
Rotation Method: Varimax with Kaiser Normalization.

FACTOR

```
/VARIABLES E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7  
/MISSING LISTWISE  
/ANALYSIS E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7  
/PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION  
/FORMAT BLANK(.40)  
/PLOT EIGEN  
/CRITERIA MINEIGEN(1) ITERATE(25)  
/EXTRACTION PC  
/CRITERIA ITERATE(25)  
/ROTATION VARIMAX  
/METHOD=CORRELATION.
```

FACTOR

```
/VARIABLES E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7  
/MISSING LISTWISE  
/ANALYSIS E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7  
/PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION  
/FORMAT BLANK(.40)
```



```

/PLOT EIGEN
/CRITERIA FACTORS(1) ITERATE(25)
/EXTRACTION PC
/CRITERIA ITERATE(25)
/ROTATION VARIMAX
/METHOD=CORRELATION.

```

Factor Analysis

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:34:42	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	MISSING=EXCLUDE: User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	LISTWISE: Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.
Syntax	FACTOR /VARIABLES E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7 /MISSING LISTWISE /ANALYSIS E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7 /PRINT INITIAL KMO EXTRACTION ROTATION /FORMAT BLANK(.40) /PLOT EIGEN /CRITERIA FACTORS(1) ITERATE(25) /EXTRACTION PC /CRITERIA ITERATE(25) /ROTATION VARIMAX /METHOD=CORRELATION.	
Resources	Processor Time	00:00:00.983
	Elapsed Time	00:00:00.968
	Maximum Memory Required	7204 (7.035K) bytes

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

KMO and Bartlett's Test

Kaiser-Meyer-Olkin Measure of Sampling Adequacy.		.745
Bartlett's Test of Sphericity	Approx. Chi-Square	218.314
	df	21
	Sig.	.000

Communalities

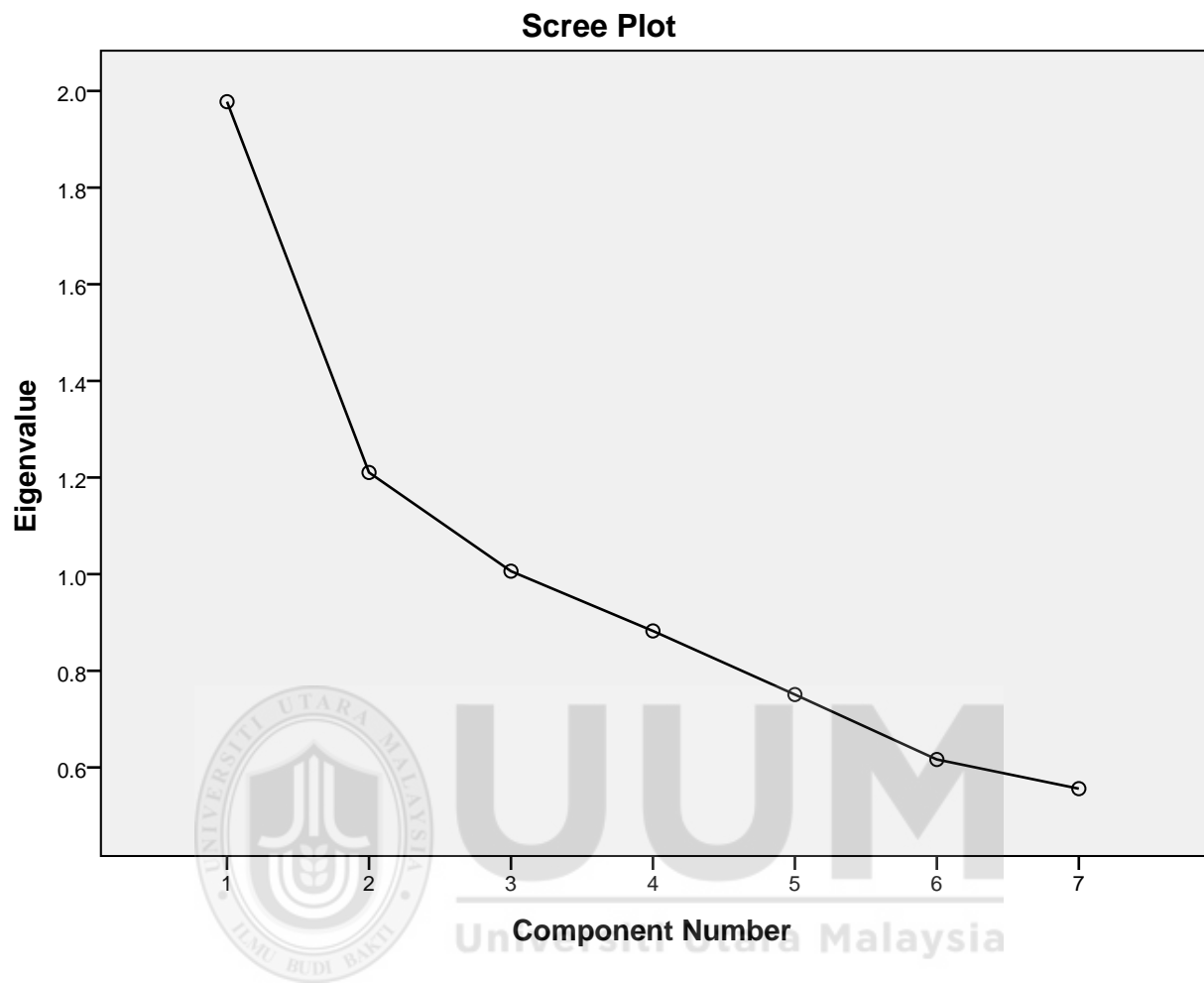
	Initial	Extraction
E1	1.000	.288
E2	1.000	.407
E3	1.000	.208
E4	1.000	.452
E5	1.000	.012
E6	1.000	.306
E7	1.000	.304

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Total Variance Explained

Component	Initial Eigenvalues			Extraction Sums of Squared Loadings		
	Total	% of Variance	Cumulative %	Total	% of Variance	Cumulative %
1	1.978	28.254	28.254	1.978	28.254	28.254
2	1.210	17.291	45.545			
3	1.006	14.373	59.918			
4	.882	12.606	72.524			
5	.751	10.726	83.250			
6	.616	8.806	92.056			
7	.556	7.944	100.000			

Extraction Method: Principal Component Analysis.

Rotated Component Matrix^a

--

a. Only one component was extracted. The solution cannot be rotated.

RELIABILITY

```

/VARIABLES=PP1 PP2 PP3 PP4
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL.

```

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:35:09	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=PP1 PP2 PP3 PP4 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.	
Resources	Processor Time	00:00:00.000
	Elapsed Time	00:00:00.016

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	366	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.798	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
PP1	13.5956	1.452	.268	.273
PP2	13.6175	1.388	.247	.299
PP3	13.2213	1.734	.220	.332
PP4	13.1721	1.847	.140	.403

RELIABILITY

```
/VARIABLES=PP5 PP6 PP7 PP8  
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL  
/MODEL=ALPHA  
/SUMMARY=TOTAL.
```

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:35:34	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=PP5 PP6 PP7 PP8 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.	
Resources	Processor Time	00:00:00.016
	Elapsed Time	00:00:00.031

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

	N	%
Cases Valid	366	100.0
Excluded ^a	0	.0
Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.723	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
PP5	13.0546	2.594	.338	.601
PP6	12.6639	3.353	.180	.677
PP7	13.1858	2.015	.547	.428
PP8	13.0710	2.187	.567	.421

RELIABILITY

```

/VARIABLES=PP9 PP10 PP11
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL.

```

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:35:52	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax		RELIABILITY /VARIABLES=PP9 PP10 PP11 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.
Resources	Processor Time	00:00:00.031
	Elapsed Time	00:00:00.031

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	366	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.742	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
PP9	7.4235	2.519	.354	.439
PP10	7.6011	2.071	.423	.318
PP11	7.5546	2.861	.291	.531

RELIABILITY

```
/VARIABLES=PP9 PP10 PP11 PP1 PP2 PP3 PP4 PP5 PP6 PP7 PP8  
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL  
/MODEL=ALPHA  
/SUMMARY=TOTAL.
```

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:36:09	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=PP9 PP10 PP11 PP1 PP2 PP3 PP4 PP5 PP6 PP7 PP8 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.	
Resources	Processor Time	00:00:00.015
	Elapsed Time	00:00:00.015

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	366	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.794	11

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
PP9	42.6175	14.319	.396	.663
PP10	42.7951	13.692	.414	.661
PP11	42.7486	15.263	.299	.681
PP1	42.2104	15.586	.383	.667
PP2	42.2322	15.943	.279	.682
PP3	41.8361	16.746	.238	.687
PP4	41.7869	17.275	.121	.700
PP5	42.2131	14.990	.438	.657
PP6	41.8224	16.914	.212	.690
PP7	42.3443	14.730	.427	.658
PP8	42.2295	14.665	.510	.646

RELIABILITY

/VARIABLES=C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:36:26		
Comments			
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav	
	Active Dataset	DataSet2	
	Filter	<none>	
	Weight	<none>	
	Split File	<none>	
	N of Rows in Working Data File	366	
	Matrix Input		
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.	
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.	
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=C1 C2 C3 C4 C5 C6 C7 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.		
Resources	Processor Time	00:00:00.032	
	Elapsed Time	00:00:00.031	

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	365	99.7
	Excluded ^a	1	.3
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.749	7

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C1	24.2411	8.030	.396	.601
C2	24.0438	7.580	.440	.585
C3	23.7863	8.471	.331	.621
C4	23.7151	8.007	.494	.572
C5	23.1068	9.815	.197	.652
C6	23.3616	9.111	.330	.622
C7	24.1014	8.190	.327	.625

RELIABILITY

```

/VARIABLES=C1 C2 C3 C4
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL.

```

Reliability

Notes	
Output Created	01-Feb-2017 06:36:54
Comments	
Input	Data Active Dataset Filter Weight Split File N of Rows in Working Data File Matrix Input
Missing Value Handling	Definition of Missing Cases Used
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=C1 C2 C3 C4 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.
Resources	Processor Time Elapsed Time
	D:\ismail\PhD\data.sav DataSet2 <none> <none> <none> 366 User-defined missing values are treated as missing. Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure. 00:00:00.000 00:00:00.000

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	366	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.709	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C1	11.6284	3.736	.351	.568
C2	11.4290	3.232	.462	.479
C3	11.1721	3.962	.314	.593
C4	11.0984	3.782	.441	.506

RELIABILITY

/VARIABLES=C5 C6 C7

/SCALE('ALL VARIABLES') ALL

/MODEL=ALPHA

/SUMMARY=TOTAL.

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:37:13	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=C5 C6 C7 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.	
Resources	Processor Time	00:00:00.015
	Elapsed Time	00:00:00.016

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	365	99.7
	Excluded ^a	1	.3
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.793	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
C5	7.9890	1.428	.234	.115
C6	8.2438	1.295	.238	.075
C7	8.9836	1.060	.067	.525

RELIABILITY

```

/VARIABLES=KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK6 KK7
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL.

```

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:37:33	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax		RELIABILITY /VARIABLES=KK1 KK2 KK3 KK4 KK5 KK6 KK7 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.
Resources	Processor Time	00:00:00.063
	Elapsed Time	00:00:00.047

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	333	91.0
	Excluded ^a	33	9.0
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.768	7

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
KK1	26.6486	5.319	.340	.643
KK2	26.7868	4.969	.457	.610
KK3	26.7387	4.808	.506	.594
KK4	26.9339	5.158	.360	.638
KK5	26.9820	5.072	.306	.659
KK6	26.4775	5.847	.237	.667
KK7	26.7297	4.993	.443	.614

RELIABILITY

```
/VARIABLES=KK1 KK2 KK3 KK4  
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL  
/MODEL=ALPHA  
/SUMMARY=TOTAL.
```

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:37:49	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=KK1 KK2 KK3 KK4 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.	
Resources	Processor Time	00:00:00.047
	Elapsed Time	00:00:00.047

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	333	91.0
	Excluded ^a	33	9.0
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.706	4

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
KK1	13.1892	2.003	.350	.561
KK2	13.3273	1.932	.373	.545
KK3	13.2793	1.798	.446	.488
KK4	13.4745	1.883	.375	.544

RELIABILITY

```

/VARIABLES=KK5 KK6 KK7
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL
/MODEL=ALPHA
/SUMMARY=TOTAL.

```

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:38:05
Comments	
Input	Data Active Dataset Filter Weight Split File N of Rows in Working Data File Matrix Input
Missing Value Handling	Definition of Missing Cases Used
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=KK5 KK6 KK7 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.
Resources	Processor Time Elapsed Time
	366 User-defined missing values are treated as missing. Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure. 00:00:00.032 00:00:00.032

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	333	91.0
	Excluded ^a	33	9.0
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.777	3

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
KK5	9.2252	.729	.261	.204
KK6	8.7207	1.148	.213	.316
KK7	8.9730	.960	.204	.318

RELIABILITY

```
/VARIABLES=E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7  
/SCALE('ALL VARIABLES') ALL  
/MODEL=ALPHA  
/SUMMARY=TOTAL.
```

Reliability

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:38:24	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
	Matrix Input	
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on all cases with valid data for all variables in the procedure.
Syntax	RELIABILITY /VARIABLES=E1 E2 E3 E4 E5 E6 E7 /SCALE('ALL VARIABLES') ALL /MODEL=ALPHA /SUMMARY=TOTAL.	
Resources	Processor Time	00:00:00.016
	Elapsed Time	00:00:00.031

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Scale: ALL VARIABLES

Case Processing Summary

		N	%
Cases	Valid	366	100.0
	Excluded ^a	0	.0
	Total	366	100.0

a. Listwise deletion based on all variables in the procedure.

Reliability Statistics

Cronbach's Alpha	N of Items
.748	7

Item-Total Statistics

	Scale Mean if Item Deleted	Scale Variance if Item Deleted	Corrected Item-Total Correlation	Cronbach's Alpha if Item Deleted
E1	26.3552	4.745	.237	.261
E2	26.0792	5.153	.229	.279
E3	25.8770	5.500	.179	.310
E4	25.8497	5.207	.310	.259
E5	27.2568	4.559	-.057	.577
E6	26.3361	4.865	.258	.255
E7	25.8689	5.298	.238	.283

CORRELATIONS

```
/VARIABLES=keberkesanan pengetahuan penglibatan kepimpinan
/PRINT=TWOTAIL NOSIG
/MISSING=PAIRWISE.
```

Correlations

Notes

Output Created	01-Feb-2017 14:43:34	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics for each pair of variables are based on all the cases with valid data for that pair.
Syntax	CORRELATIONS /VARIABLES=keberkesanan pengetahuan penglibatan kepimpinan /PRINT=TWOTAIL NOSIG /MISSING=PAIRWISE.	
Resources	Processor Time	00:00:00.047
	Elapsed Time	00:00:00.047

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Correlations

		keberkesanan	pengetahuan	penglibatan	kepimpinan
keberkesanan	Pearson Correlation	1	.379	.197	.217
	Sig. (2-tailed)		.000	.000	.000
	N	366	366	366	333
pengetahuan	Pearson Correlation	.379**	1	.564**	.054
	Sig. (2-tailed)	.000		.000	.327
	N	366	366	366	333
penglibatan	Pearson Correlation	.197**	.564**	1	.038
	Sig. (2-tailed)	.000	.000		.492
	N	366	366	366	333
kepimpinan	Pearson Correlation	.217**	.054	.038	1
	Sig. (2-tailed)	.000	.327	.492	
	N	333	333	333	333

** . Correlation is significant at the 0.01 level (2-tailed).

GRAPH

/HISTOGRAM(NORMAL) =pengetahuan.

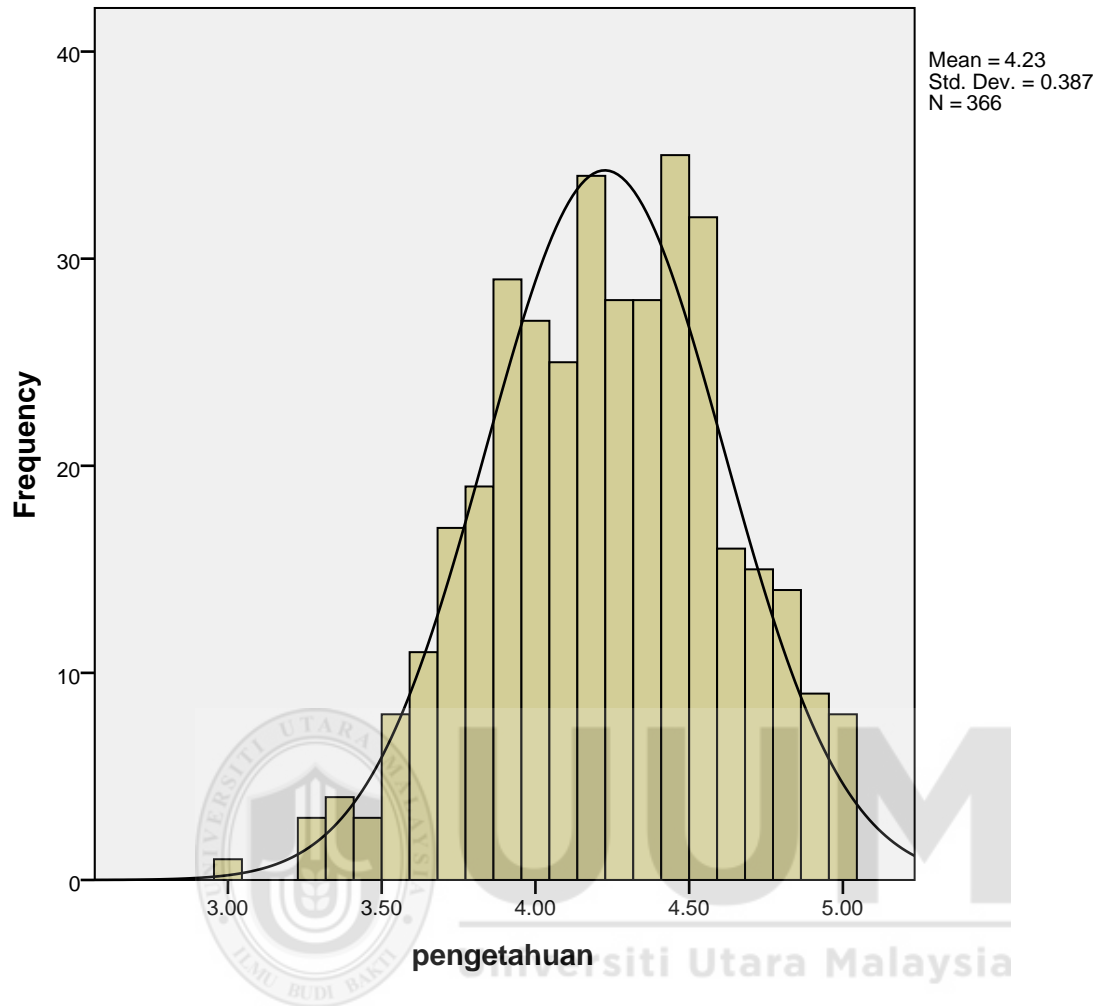
Graph

Notes

Output Created		01-Feb-2017 06:03:25	
Comments			
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav	
	Active Dataset	DataSet2	
	Filter	<none>	
	Weight	<none>	
	Split File	<none>	
	N of Rows in Working Data File	366	
Syntax	GRAPH /HISTOGRAM(NORMAL) =pengetahuan.		
Resources	Processor Time	00:00:02.824	
	Elapsed Time	00:00:06.302	

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

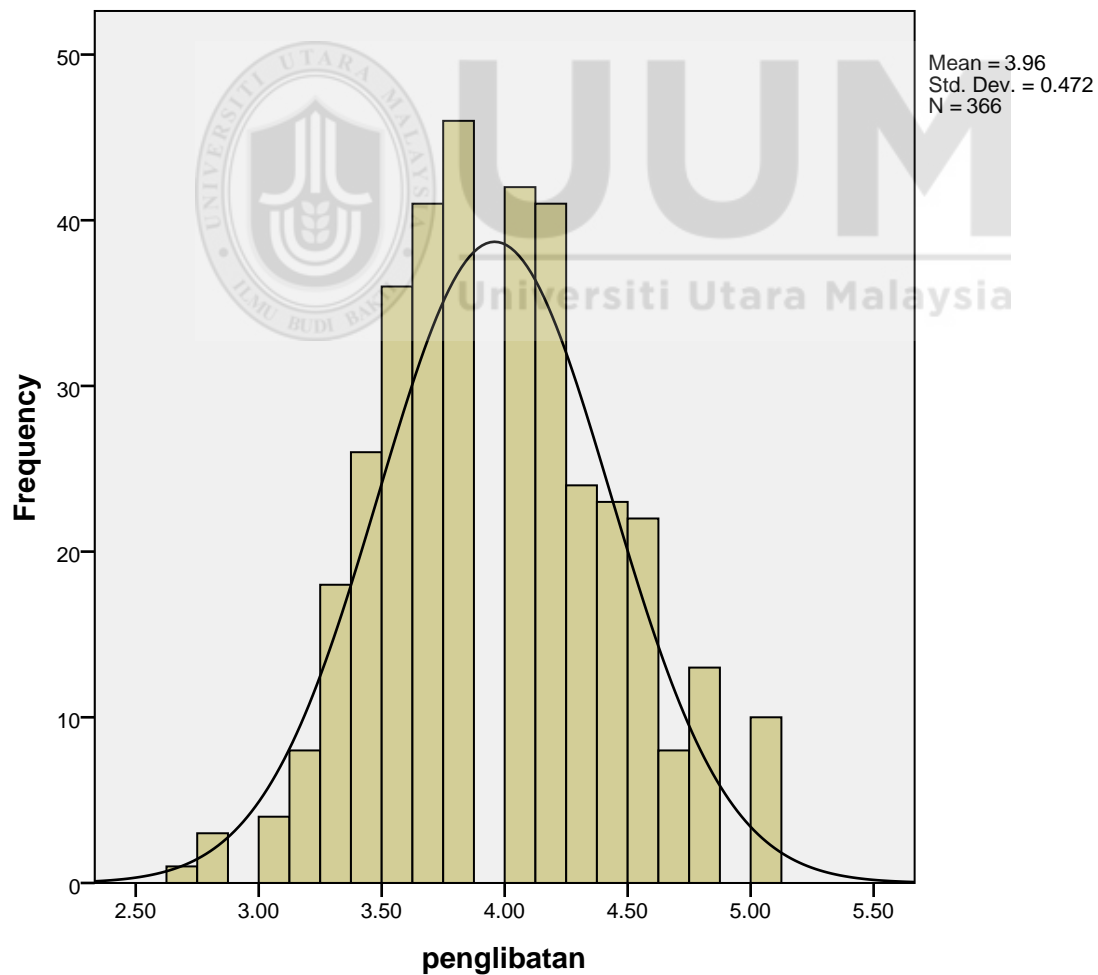
GRAPH
/HISTOGRAM(NORMAL)=penglibatan.

Graph

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:03:37	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Syntax	GRAPH /HISTOGRAM(NORMAL) =penglibatan.	
Resources	Processor Time	00:00:01.170
	Elapsed Time	00:00:01.155

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

GRAPH

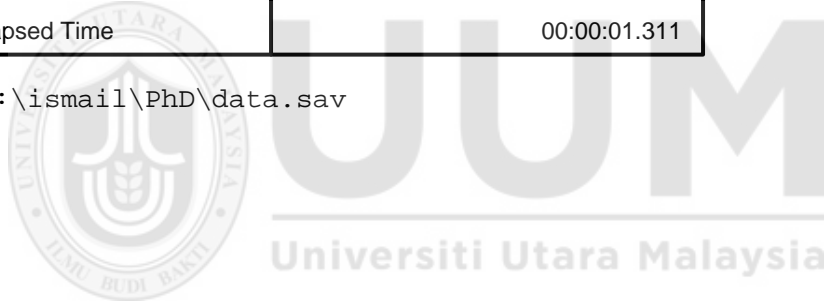
/HISTOGRAM(NORMAL)=kepimpinan.

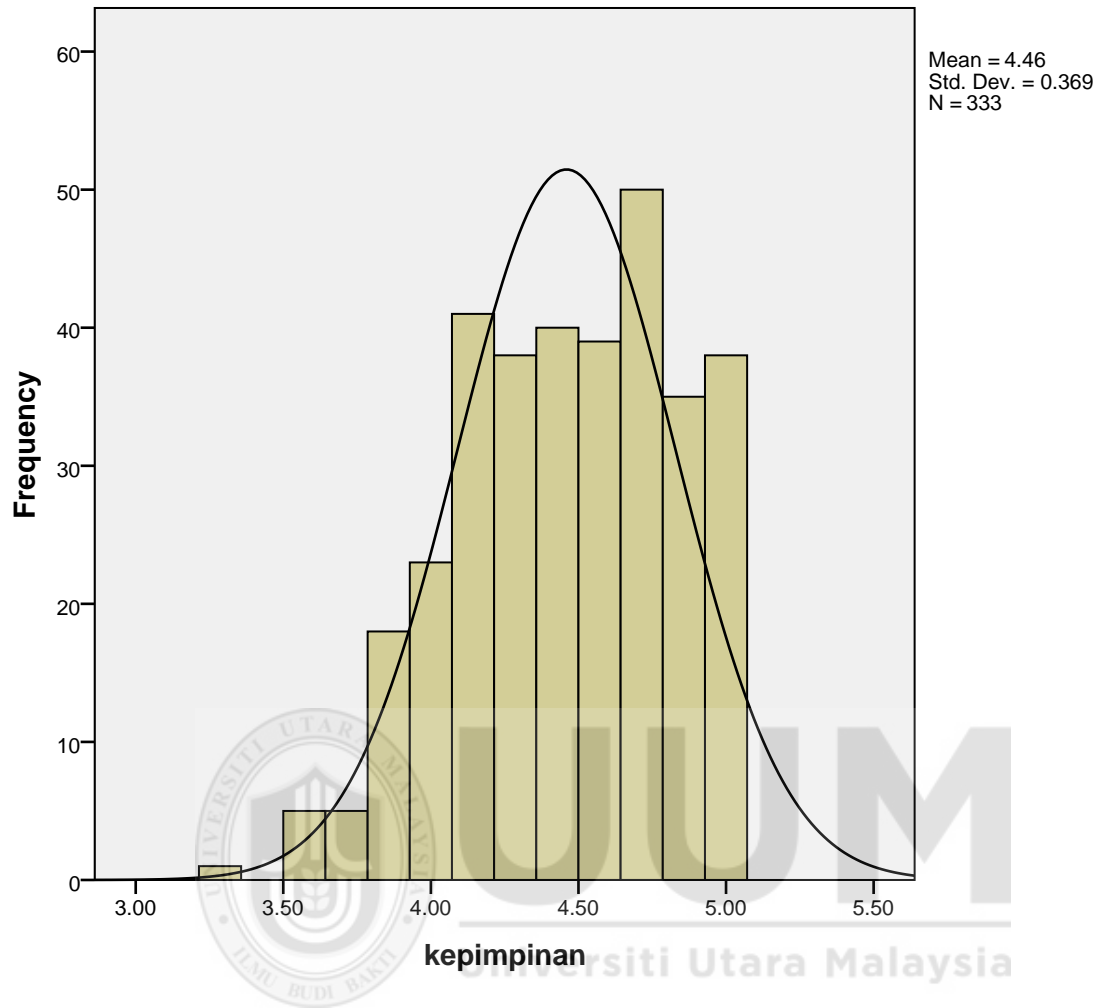
Graph

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:03:45	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Syntax	GRAPH /HISTOGRAM(NORMAL) =kepimpinan.	
Resources	Processor Time	00:00:01.326
	Elapsed Time	00:00:01.311

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

GRAPH

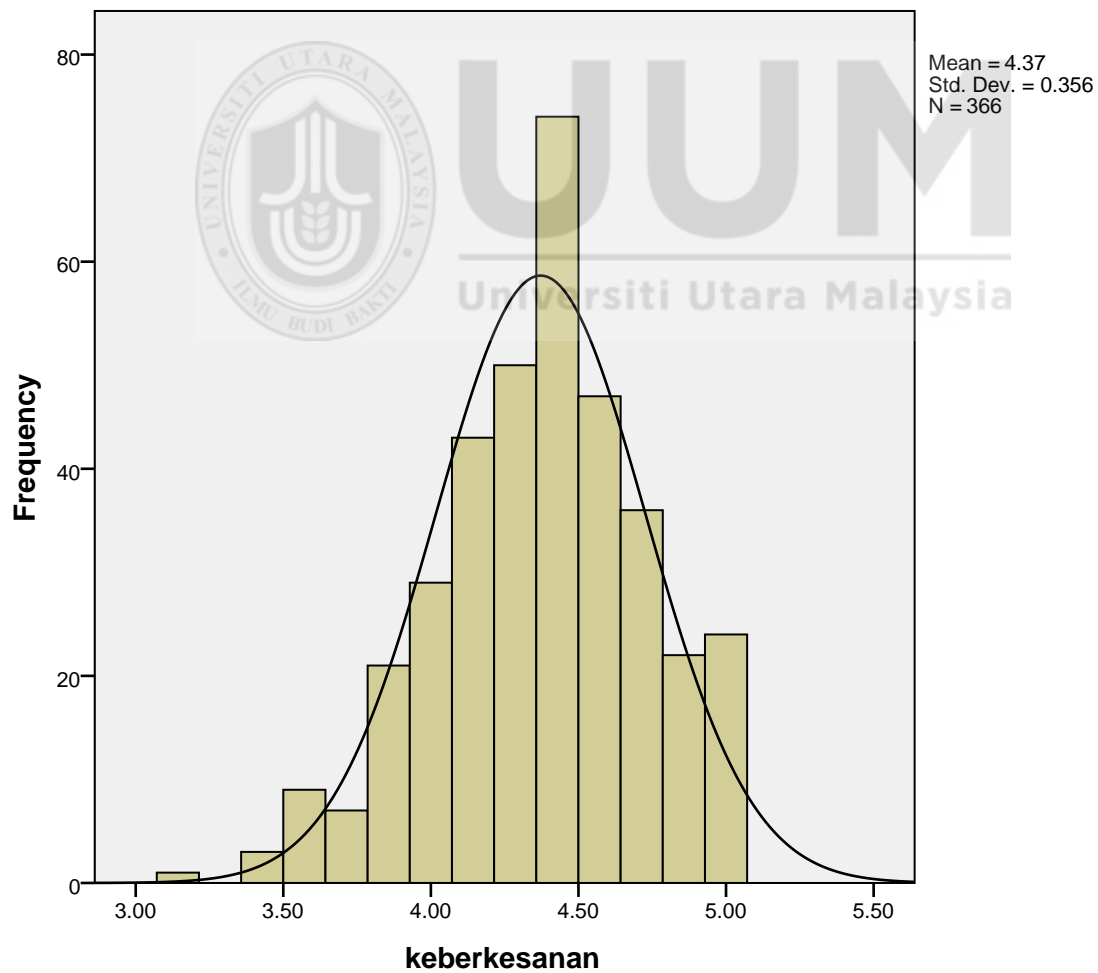
/HISTOGRAM(NORMAL)=keberkesanan.

Graph

Notes

Output Created		01-Feb-2017 06:03:52
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Syntax	GRAPH /HISTOGRAM(NORMAL) =keberkesanan.	
Resources	Processor Time	00:00:01.029
	Elapsed Time	00:00:01.076

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

DESCRIPTIVES VARIABLES=pengetahuan penglibatan kepimpinan keberkesanan
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX.

DESCRIPTIVES VARIABLES=pengetahuan penglibatan kepimpinan keberkesanan
/STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX KURTOSIS SKEWNESS.

Descriptives

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:14:56	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	User defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	All non-missing data are used.
Syntax	DESCRIPTIVES VARIABLES=pengetahuan penglibatan kepimpinan keberkesanan /STATISTICS=MEAN STDDEV MIN MAX KURTOSIS SKEWNESS.	
Resources	Processor Time	00:00:00.016
	Elapsed Time	00:00:00.015

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Descriptive Statistics

	N	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	Skewness	
	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Statistic	Std. Error
pengetahuan	366	3.00	5.00	4.2258	.38738	-.180	.128
penglibatan	366	2.71	5.00	3.9591	.47161	.178	.128
kepimpinan	333	3.29	5.00	4.4595	.36878	-.349	.134
keberkesanan	366	3.14	5.00	4.3720	.35560	-.343	.128
Valid N (listwise)	333						

Descriptive Statistics

	Kurtosis	
	Statistic	Std. Error
pengetahuan	-.379	.254
penglibatan	-.336	.254
kepimpinan	-.585	.266
keberkesanan	-.005	.254
Valid N (listwise)		

REGRESSION

```

/MISSING LISTWISE
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
/NOORIGIN
/DEPENDENT keberkesanan
/METHOD=ENTER pengetahuan penglibatan kepemimpinan
/SCATTERPLOT=(*ZPRED ,*ZRESID)
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID).

```

Regression

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:18:15	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.

Notes

Syntax	REGRESSION /MISSING LISTWISE /STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) /NOORIGIN /DEPENDENT keberkesanan /METHOD=ENTER pengetahuan penglibatan kepimpinan /SCATTERPLOT=(*ZPRED , *ZRESID) /RESIDUALS HISTOGRAM (ZRESID) NORMPROB(ZRESID).		
Resources	Processor Time		00:00:03.308
	Elapsed Time		00:00:03.400
	Memory Required	2596 bytes	
	Additional Memory Required for Residual Plots	896 bytes	

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	kepimpinan, penglibatan, pengetahuan ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: keberkesanan

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.402 ^a	.161	.154	.31869

a. Predictors: (Constant), kepimpinan, penglibatan, pengetahuan

b. Dependent Variable: keberkesanan

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	6.424	3	2.141	21.085	.000 ^a
	Residual	33.415	329	.102		
	Total	39.839	332			

a. Predictors: (Constant), kepimpinan, penglibatan, pengetahuan

b. Dependent Variable: keberkesanan

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2.303	.282		8.154	.000
	pengetahuan	.318	.054	.356	5.834	.000
	penglibatan	-.024	.045	-.033	-.548	.584
	kepimpinan	.187	.047	.199	3.934	.000

a. Dependent Variable: keberkesanan

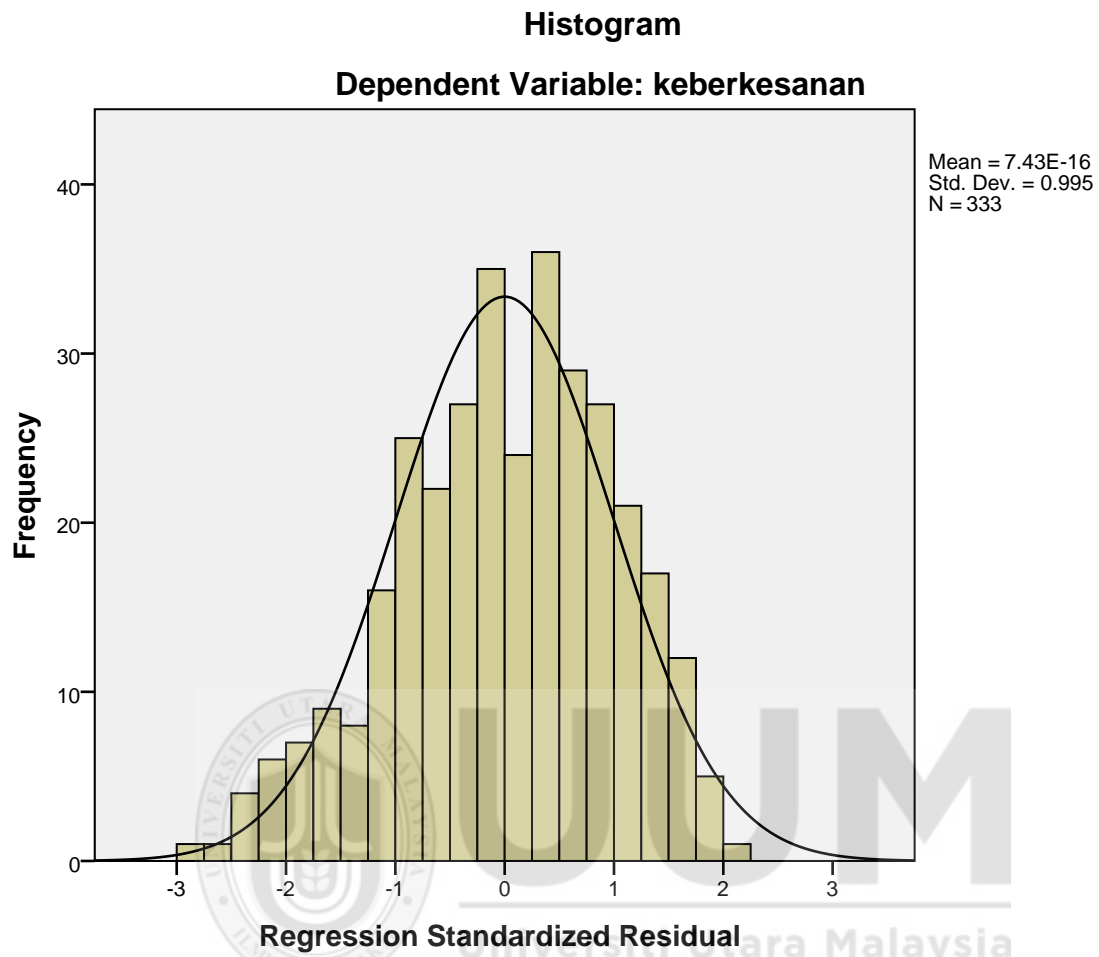
Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	3.9850	4.7032	4.3895	.13911	333
Residual	-.95407	.69025	.00000	.31725	333
Std. Predicted Value	-2.908	2.255	.000	1.000	333
Std. Residual	-2.994	2.166	.000	.995	333

a. Dependent Variable: keberkesanan

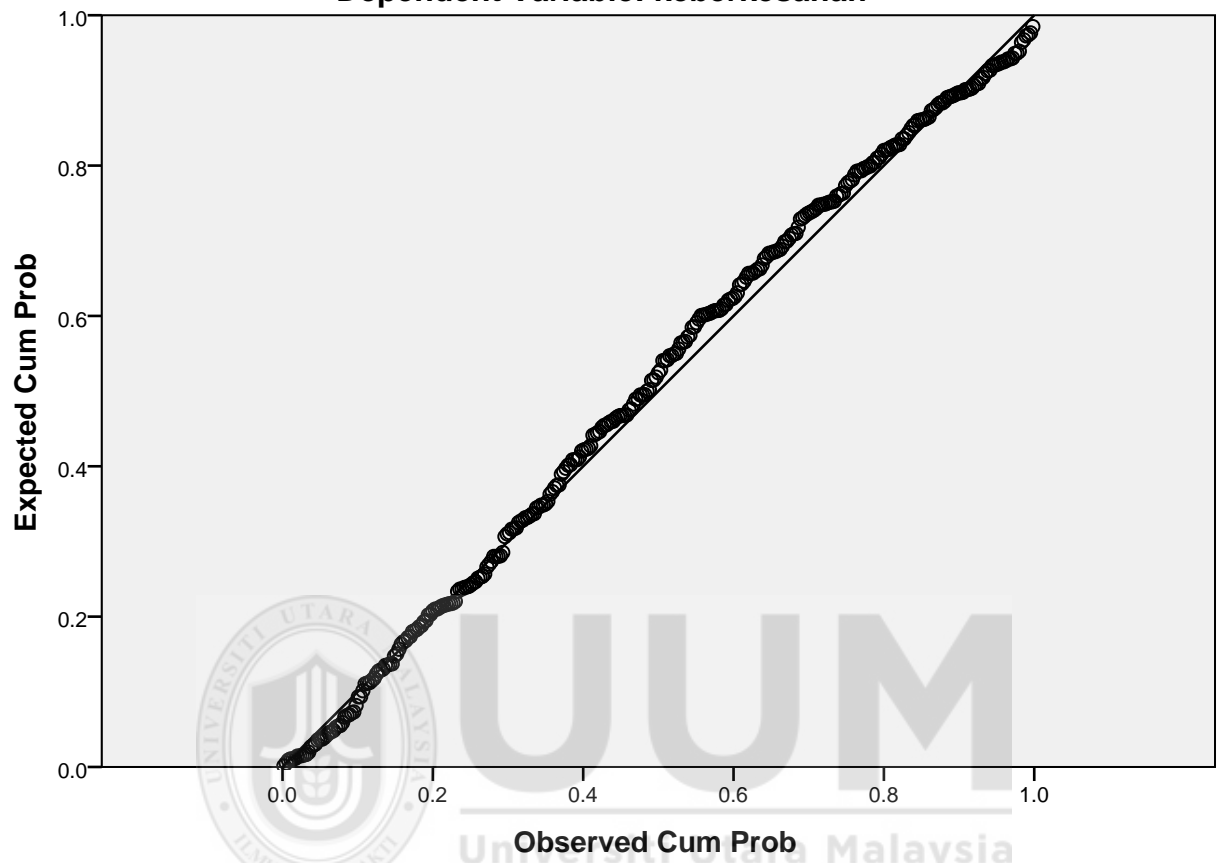
Charts

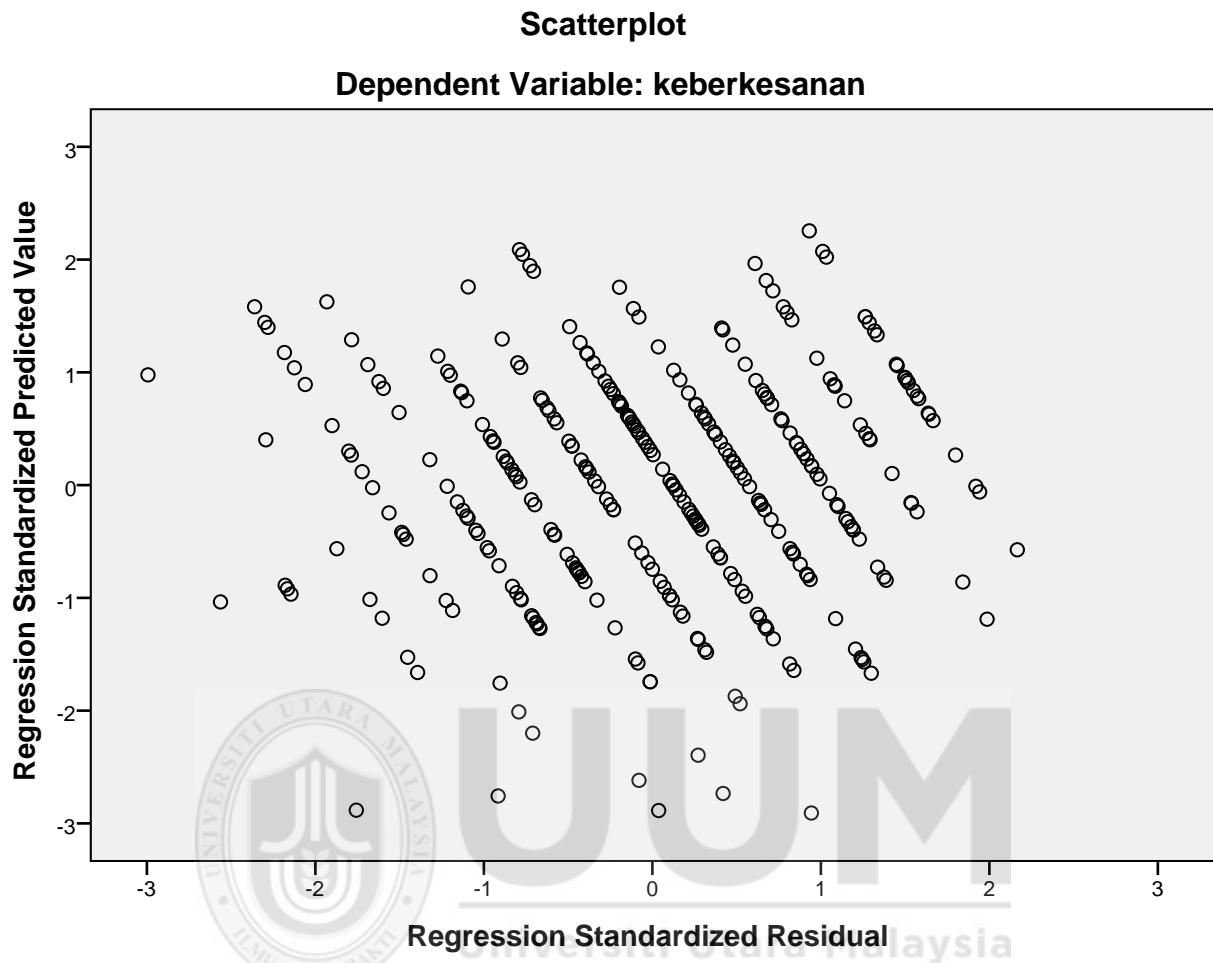

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Dependent Variable: keberkesanan


```

REGRESSION
  /MISSING LISTWISE
  /STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL
  /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
  /NOORIGIN
  /DEPENDENT keberkesanan
  /METHOD=ENTER pengetahuan penglibatan kepimpinan
  /SCATTERPLOT=(*ZPRED ,*ZRESID)
  /RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID).
  
```

Regression

Notes

Output Created	01-Feb-2017 06:19:46	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet2
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.
Syntax	REGRESSION /MISSING LISTWISE /STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) /NOORIGIN /DEPENDENT keberkesanan /METHOD=ENTER pengetahuan penglibatan kepimpinan /SCATTERPLOT=(*ZPRED , *ZRESID) /RESIDUALS HISTOGRAM (ZRESID) NORMPROB(ZRESID).	
Resources	Processor Time	00:00:02.964
	Elapsed Time	00:00:03.073
	Memory Required	2596 bytes
	Additional Memory Required for Residual Plots	896 bytes

[DataSet2] D:\ismail\PhD\data.sav

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	kepimpinan, penglibatan, pengetahuan ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: keberkesanan

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.402 ^a	.161	.154	.31869

a. Predictors: (Constant), kepemimpinan, penglibatan, pengetahuan

b. Dependent Variable: keberkesanan

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	6.424	3	2.141	21.085	.000 ^a
	Residual	33.415	329	.102		
	Total	39.839	332			

a. Predictors: (Constant), kepemimpinan, penglibatan, pengetahuan

b. Dependent Variable: keberkesanan

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2.303	.282		8.154	.000
	pengetahuan	.318	.054	.356	5.834	.000
	penglibatan	-.024	.045	-.033	-.548	.584
	kepemimpinan	.187	.047	.199	3.934	.000

a. Dependent Variable: keberkesanan

Coefficients^a

Model		Collinearity Statistics	
		Tolerance	VIF
1	(Constant)		
	pengetahuan	.684	1.461
	penglibatan	.685	1.459
	kepemimpinan	.997	1.003

a. Dependent Variable: keberkesanan

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions	
				(Constant)	pengetahuan
1	1	3.982	1.000	.00	.00
	2	.011	18.948	.03	.03
	3	.005	29.428	.02	.69
	4	.003	39.116	.96	.28

a. Dependent Variable: keberkesanan

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Variance Proportions	
		penglibatan	kepimpinan
1	1	.00	.00
	2	.39	.25
	3	.61	.18
	4	.00	.57

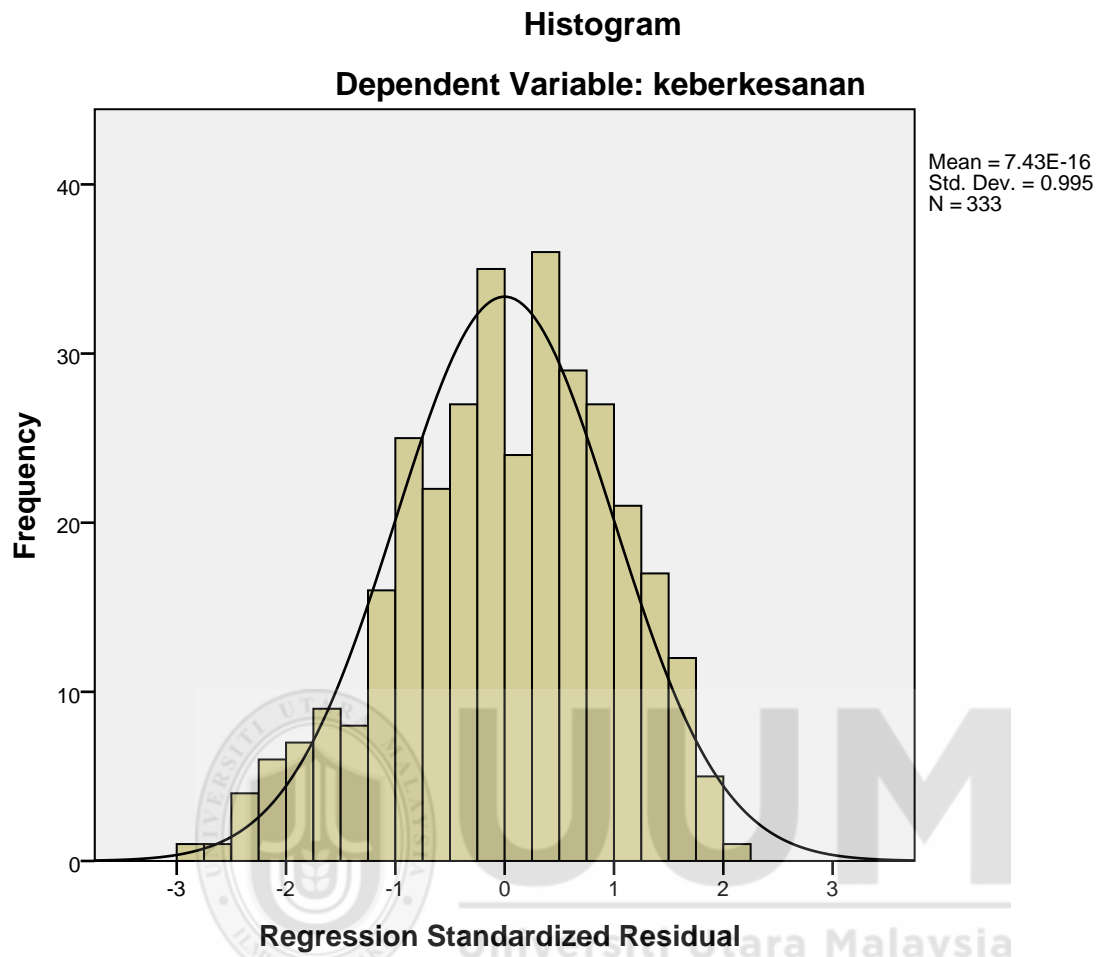
a. Dependent Variable: keberkesanan

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	3.9850	4.7032	4.3895	.13911	333
Residual	-.95407	.69025	.00000	.31725	333
Std. Predicted Value	-2.908	2.255	.000	1.000	333
Std. Residual	-2.994	2.166	.000	.995	333

a. Dependent Variable: keberkesanan

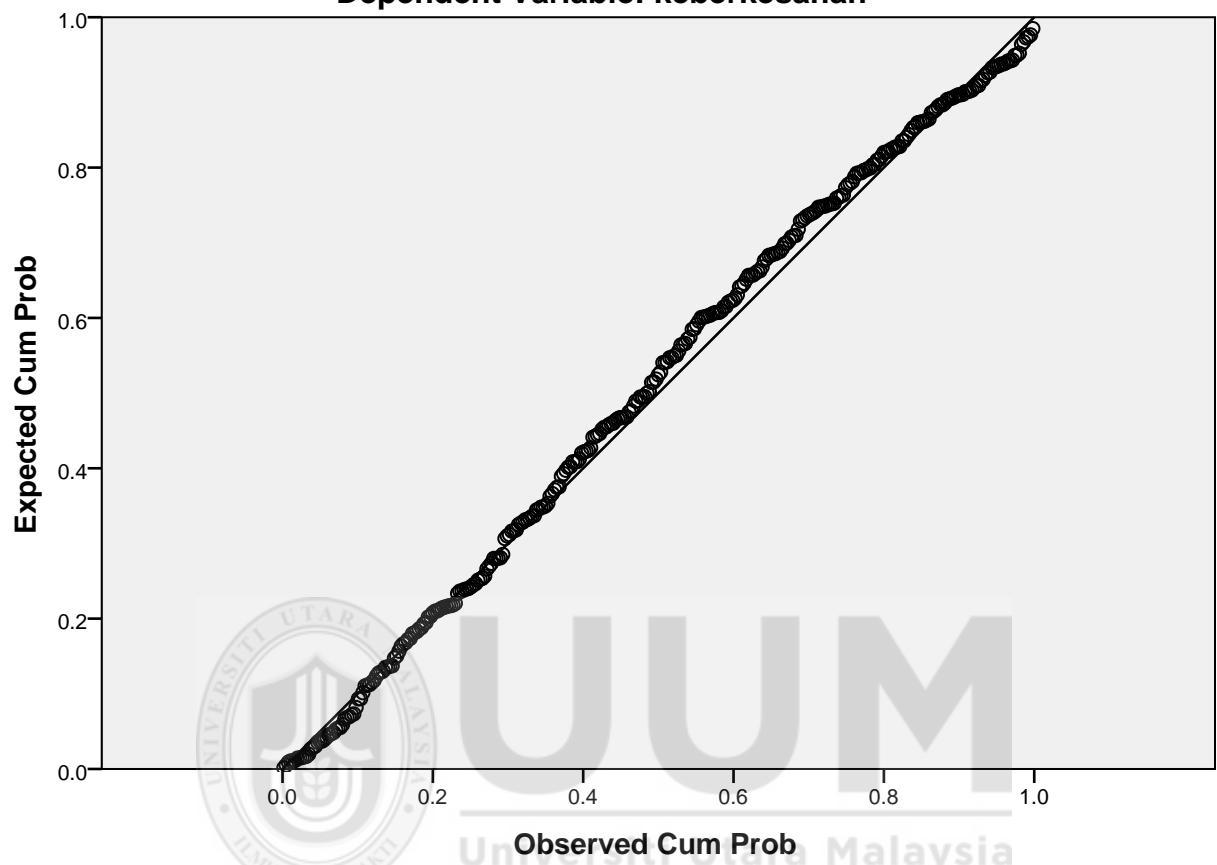
Charts

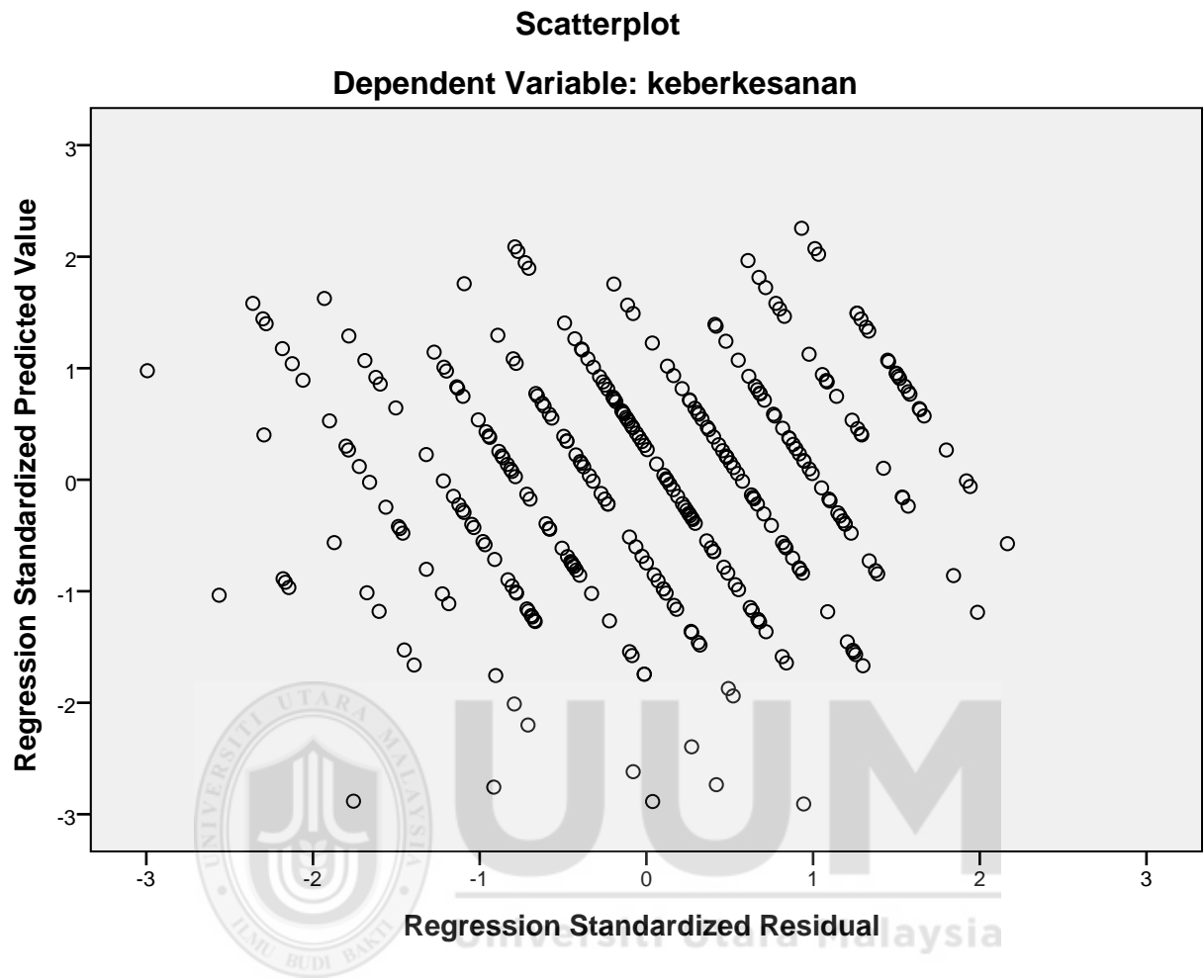

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Dependent Variable: keberkesanan


```
GET
  FILE='D:\ismail\PhD\data.sav'.
DATASET NAME DataSet1 WINDOW=FRONT.
COMPUTE pengetahuan=MEAN(pp1 to pp11).
EXECUTE.
COMPUTE penglibatan=MEAN(c1 to c7).
EXECUTE.
COMPUTE kepimpinan=MEAN(kk1 to kk7).
EXECUTE.
COMPUTE keberkesanan=MEAN(e1 to e7).
EXECUTE.
REGRESSION
  /MISSING LISTWISE
  /STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL
  /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)
  /NOORIGIN
  /DEPENDENT keberkesanan
  /METHOD=ENTER pengetahuan penglibatan kepimpinan
  /RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID).
```

Regression

UUM
Universiti Utara Malaysia

Notes

Output Created	04-Feb-2017 04:32:12	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.
Syntax	REGRESSION /MISSING LISTWISE /STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) /NOORIGIN /DEPENDENT keberkesanan /METHOD=ENTER pengetahuan penglibatan kepimpinan /RESIDUALS HISTOGRAM (ZRESID) NORMPROB(ZRESID).	
Resources	Processor Time	00:00:04.758
	Elapsed Time	00:00:04.821
	Memory Required	2596 bytes
	Additional Memory Required for Residual Plots	640 bytes

[DataSet1] D:\ismail\PhD\data.sav

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	kepimpinan, penglibatan, pengetahuan ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: keberkesanan

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.402 ^a	.161	.154	.31869

a. Predictors: (Constant), kepemimpinan, penglibatan, pengetahuan

b. Dependent Variable: keberkesanan

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	6.424	3	2.141	21.085	.000 ^a
	Residual	33.415	329	.102		
	Total	39.839	332			

a. Predictors: (Constant), kepemimpinan, penglibatan, pengetahuan

b. Dependent Variable: keberkesanan

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	2.303	.282		8.154	.000
	pengetahuan	.318	.054	.356	5.834	.000
	penglibatan	-.024	.045	-.033	-.548	.584
	kepemimpinan	.187	.047	.199	3.934	.000

a. Dependent Variable: keberkesanan

Coefficients^a

Model		Collinearity Statistics	
		Tolerance	VIF
1	(Constant)		
	pengetahuan	.684	1.461
	penglibatan	.685	1.459
	kepemimpinan	.997	1.003

a. Dependent Variable: keberkesanan

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions	
				(Constant)	pengetahuan
1	1	3.982	1.000	.00	.00
	2	.011	18.948	.03	.03
	3	.005	29.428	.02	.69
	4	.003	39.116	.96	.28

a. Dependent Variable: keberkesanan

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Variance Proportions	
		penglibatan	kepimpinan
1	1	.00	.00
	2	.39	.25
	3	.61	.18
	4	.00	.57

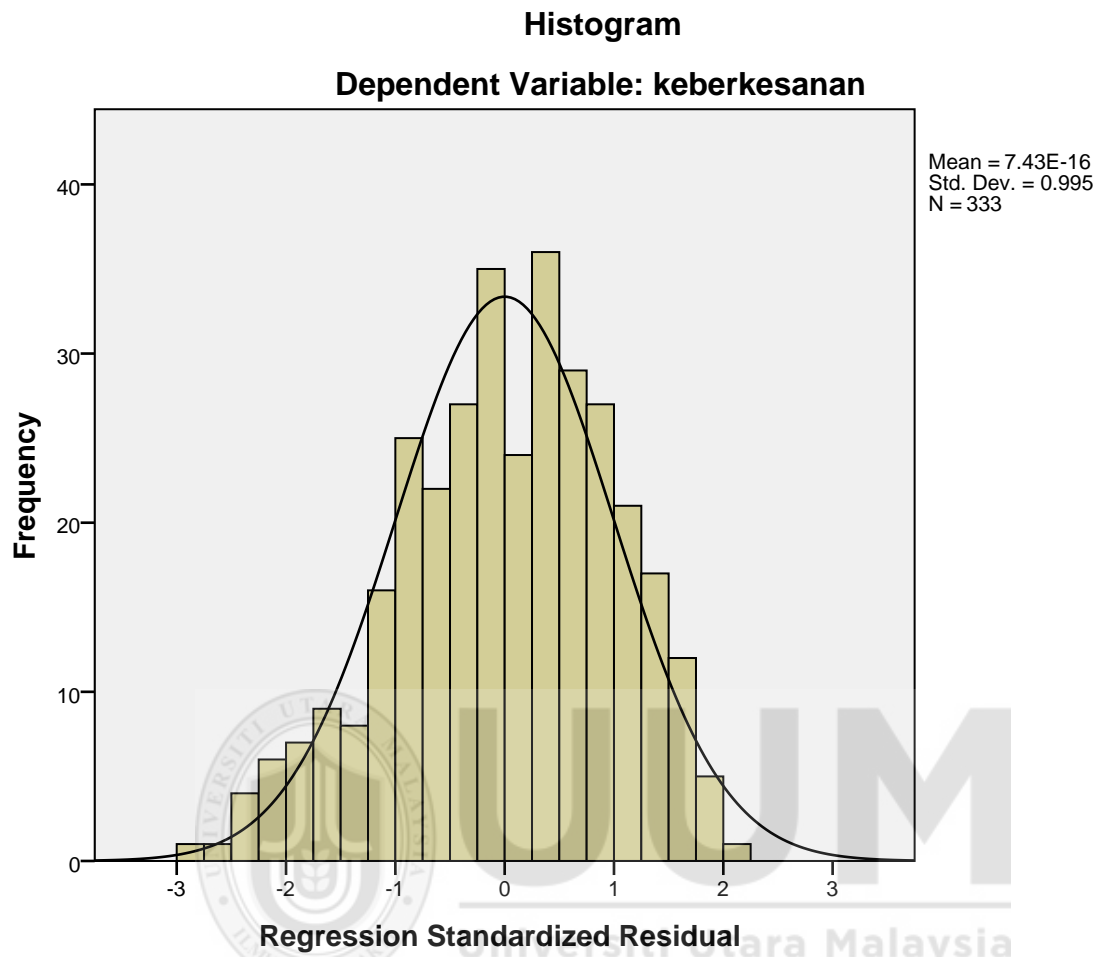
a. Dependent Variable: keberkesanan

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	3.9850	4.7032	4.3895	.13911	333
Residual	-.95407	.69025	.00000	.31725	333
Std. Predicted Value	-2.908	2.255	.000	1.000	333
Std. Residual	-2.994	2.166	.000	.995	333

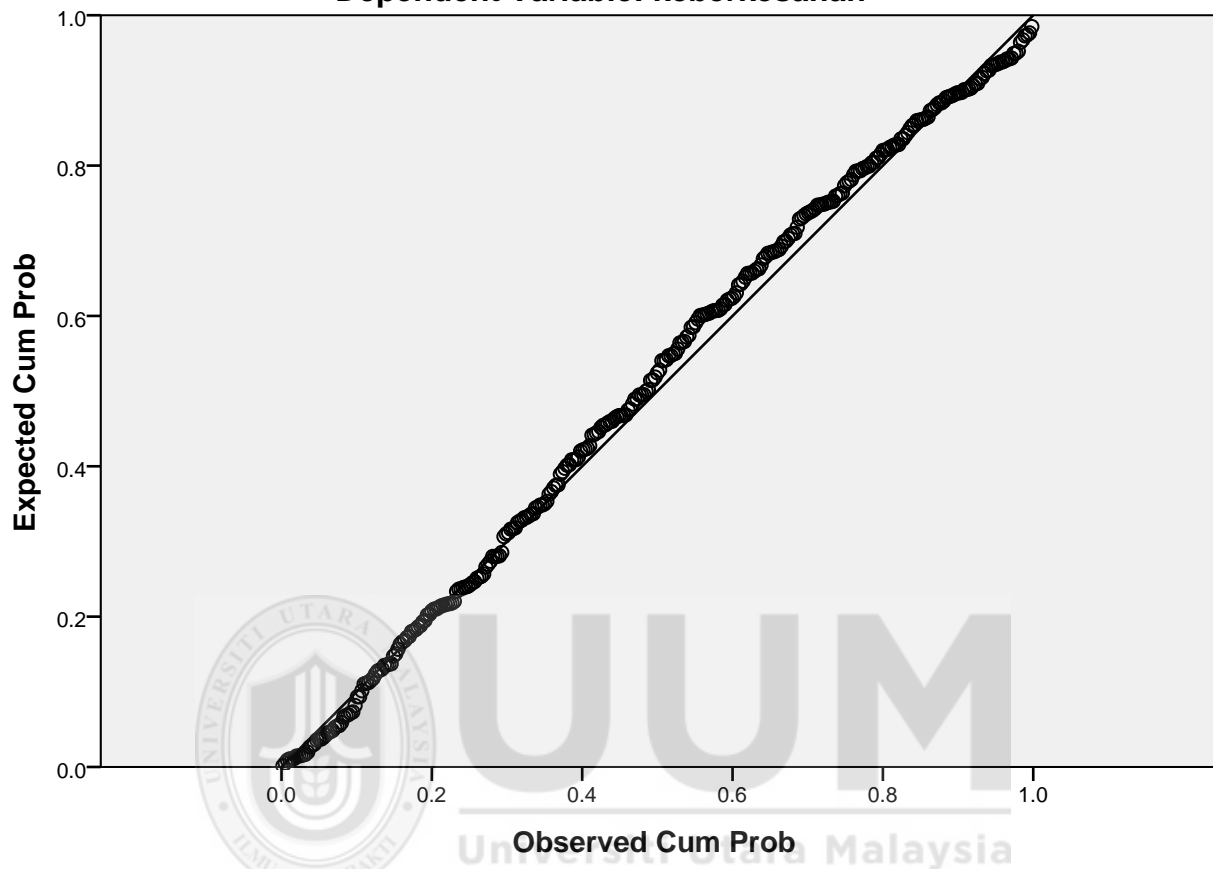
a. Dependent Variable: keberkesanan

Charts

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Dependent Variable: keberkesanan


```
SAVE OUTFILE='D:\ismail\PhD\data.sav'  
/COMPRESSED.  
COMPUTE keberkesanan=MEAN(e1 to e7).  
EXECUTE.  
REGRESSION  
/MISSING LISTWISE  
/STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL  
/CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10)  
/NOORIGIN  
/DEPENDENT keberkesanan  
/METHOD=ENTER pengetahuan penglibatan kepimpinan  
/RESIDUALS HISTOGRAM(ZRESID) NORMPROB(ZRESID).
```

Regression

Notes

Output Created	04-Feb-2017 04:33:43	
Comments		
Input	Data	D:\ismail\PhD\data.sav
	Active Dataset	DataSet1
	Filter	<none>
	Weight	<none>
	Split File	<none>
	N of Rows in Working Data File	366
Missing Value Handling	Definition of Missing	User-defined missing values are treated as missing.
	Cases Used	Statistics are based on cases with no missing values for any variable used.
Syntax	REGRESSION /MISSING LISTWISE /STATISTICS COEFF OUTS R ANOVA COLLIN TOL /CRITERIA=PIN(.05) POUT(.10) /NOORIGIN /DEPENDENT keberkesanan /METHOD=ENTER pengetahuan penglibatan kepimpinan /RESIDUALS HISTOGRAM (ZRESID) NORMPROB(ZRESID).	
Resources	Processor Time	00:00:02.777
	Elapsed Time	00:00:02.744
	Memory Required	2596 bytes
	Additional Memory Required for Residual Plots	640 bytes

[DataSet1] D:\ismail\PhD\data.sav

Variables Entered/Removed^b

Model	Variables Entered	Variables Removed	Method
1	kepimpinan, penglibatan, pengetahuan ^a	.	Enter

a. All requested variables entered.

b. Dependent Variable: keberkesanan

Model Summary^b

Model	R	R Square	Adjusted R Square	Std. Error of the Estimate
1	.601 ^a	.362	.356	.27789

a. Predictors: (Constant), kepemimpinan, penglibatan, pengetahuan

b. Dependent Variable: keberkesanan

ANOVA^b

Model		Sum of Squares	df	Mean Square	F	Sig.
1	Regression	14.389	3	4.796	62.112	.000 ^a
	Residual	25.406	329	.077		
	Total	39.795	332			

a. Predictors: (Constant), kepemimpinan, penglibatan, pengetahuan

b. Dependent Variable: keberkesanan

Coefficients^a

Model		Unstandardized Coefficients		Standardized Coefficients	t	Sig.
		B	Std. Error	Beta		
1	(Constant)	1.659	.246		6.737	.000
	pengetahuan	.171	.047	.192	3.602	.000
	penglibatan	.336	.039	.458	8.612	.000
	kepemimpinan	.097	.041	.103	2.335	.020

a. Dependent Variable: keberkesanan

Coefficients^a

Model		Collinearity Statistics	
		Tolerance	VIF
1	(Constant)		
	pengetahuan	.684	1.461
	penglibatan	.685	1.459
	kepemimpinan	.997	1.003

a. Dependent Variable: keberkesanan

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Eigenvalue	Condition Index	Variance Proportions	
				(Constant)	pengetahuan
1	1	3.982	1.000	.00	.00
	2	.011	18.948	.03	.03
	3	.005	29.428	.02	.69
	4	.003	39.116	.96	.28

a. Dependent Variable: keberkesanan

Collinearity Diagnostics^a

Model	Dimension	Variance Proportions	
		penglibatan	kepimpinan
1	1	.00	.00
	2	.39	.25
	3	.61	.18
	4	.00	.57

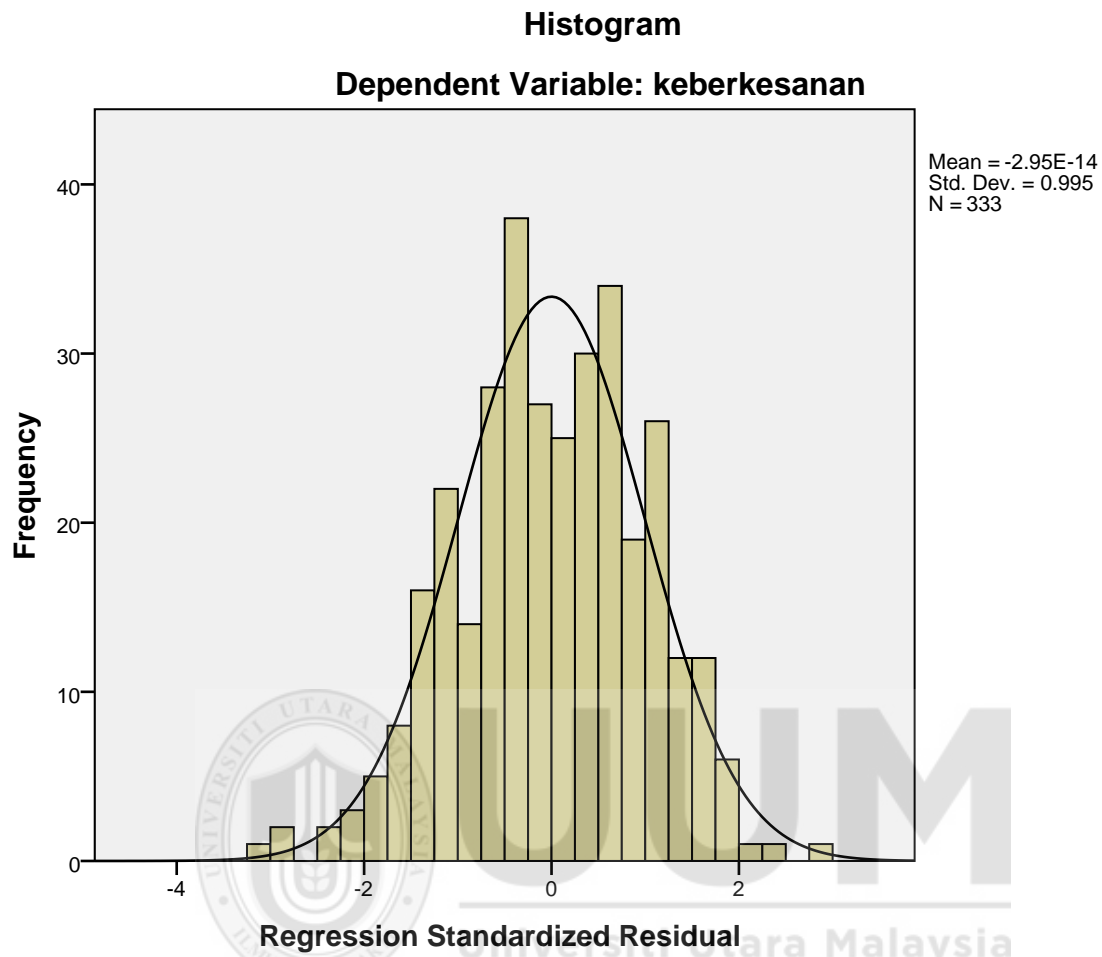
a. Dependent Variable: keberkesanan

Residuals Statistics^a

	Minimum	Maximum	Mean	Std. Deviation	N
Predicted Value	3.6481	4.6756	4.1540	.20819	333
Residual	-.88070	.78216	.00000	.27663	333
Std. Predicted Value	-2.430	2.506	.000	1.000	333
Std. Residual	-3.169	2.815	.000	.995	333

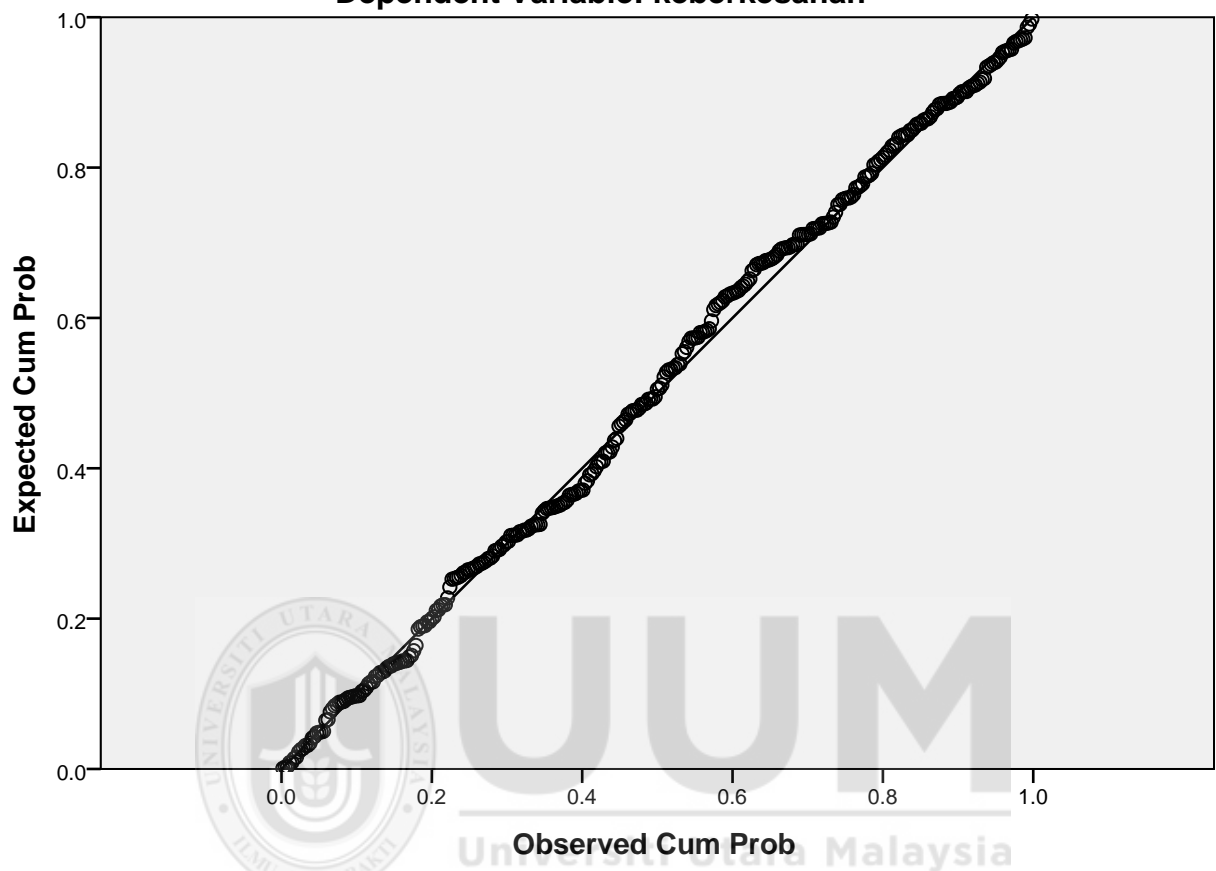
a. Dependent Variable: keberkesanan

Charts

Normal P-P Plot of Regression Standardized Residual

Dependent Variable: keberkesanan


```
SORT CASES BY C1 (A).  
SORT CASES BY C2 (A).  
SORT CASES BY C3 (A).  
SORT CASES BY C4 (A).  
SORT CASES BY C5 (A).  
SORT CASES BY C6 (A).  
SORT CASES BY C7 (A).  
SAVE OUTFILE='D:\ismail\PhD\data.sav'  
  /COMPRESSED.  
SORT CASES BY KK1 (A).  
SORT CASES BY keberkesanan (A).  
SORT CASES BY kepimpinan (D).  
SAVE OUTFILE='D:\ismail\PhD\data.sav'  
  /COMPRESSED.  
COMPUTE KEPIMPINAN=MEAN(KK1 to KK7).  
EXECUTE.
```

```
SAVE OUTFILE='D:\ismail\PhD\data.sav'  
/COMPRESSED.
```

